

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY
DEBATES.
OFFICIAL REPORT

Fourth day of the Fourth Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Thursday, the 12th February, 1970.

The House met at Half-Past-Eight of the Clock

(Mr. Speaker in the Chair)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

Sri D. Venkatesam :—Mr. Speaker, Sir, What about the questions of yesterday? (11th February 1970)

Mr. Speaker :—They will be taken up on 13th.

INVESTMENT IN NIZAM'S STATE RAILWAYS

61—

* 252 (1694) Q.—Sri T. V. S. Chalapathi Rao (Vijayawada East) :—Will Hon. the Deputy Chief Minister be pleased to state :

(a) what is the amount of the original capital invested by the Government of erstwhile Hyderabad State in Nizam's State Railways ;

(b) how is the amount disposed of ;

(c) whether it is a fact that an amount of six crores of rupees of the Nizam State Railways is lying with the Central Government ; and

(d) if so, has the State Government claimed it and with what result ?

The Deputy Chief Minister (Sri J. V. Narasinga Rao) :—The subject relates to the Government of India, Ministry of Railways (Railway Board). An answer based on the particulars furnished by the Railway Board is laid down on the Table of the House.

STATEMENT LAID ON THE TABLE OF THE HOUSE

In answer to the L. A. Q. No. 1594 (Starred) [*61]

(a) According to the report of the Indian States Finances Enquiry Committee 1948-49 on Hyderabad, the Book value of the productive capital assets of Railways recommended to be taken over by the Central Government was Rs. 1,898.49 lakhs less specific debt of Rs. 41.35 lakhs as on 31-3-1949.

(b) Railways being a "Federal" function of the Central Government, the above said assets were taken over by them without financial adjustment as per the principle of federal financial integration.

(c) As a result of federal financial integration of the ex-Nizam State Railway with effect from 1-4-1950, the various funds taken over by the Central Government were as follows :—

Depreciation Reserve Fund	Rs. 1,60,73,751
Development Fund	Rs. 46,83,916
Reserve Fund	Rs. 51,92,195

Indian States Finances Enquiry Committee 1948-49 had made the following recommendations in their report :

(d) "In this connection, we make the specific recommendations that the allocation of any Reserve or Fund (in whole or in part) to the Centre must be regarded as entailing a special obligation on the centre to ensure that the liquid assets so transferred to it with such Fund or Reserve are expended within the State concerned on those objectives for which the Fund or Reserve was intended"

Accordingly, the Central Government had spent the reserves taken over within the State concerned on those objectives for which the funds or reserve was intended. The actual figures of amounts expended under the above heads upto 1957-58 were as follows :

Depreciation Reserve fund	Rs. 8,41,37,766
Development Fund	Rs. 1,18,43,870
Reserve Fund	Rs. 96,03,791

It will be observed from the above figures that the amount spent even upto 1957-58 far exceeded the reserves or funds taken over from the ex. Nizam State Railways.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి (దోర్ణగల్) :—డి. లో డిప్రీసియేషన్ రిజర్వ్ ఫండ్ రూ. 8,41,37,766 లు అనిన్నీ డెవలప్ మెంట్ ఫండ్ రూ. 96,03,791 లు అనిన్నీ చూపించినారు. దానివల్ల డెవలప్మెంటుకు స్పెండ్ చేసినట్లు అర్థం వస్తున్నది. సార్వత్ డెవలప్ మెంటు కంటే ఆ విధముగా అడిషనల్ గా ఎంత జరిగిందో చెప్పగలరా ?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—వచ్చిన రిపోర్టులో ఉంది. డిప్రీసియేషన్ రిజర్వ్ ఫండ్ 460 లక్షలు బదులు 841 లక్షలు ఖర్చయినది. డెవలప్మెంట్ ఫండ్ రూ. 46,83,916 లు పెట్టారు. దాని బదులు రూ. 1,18,43,870 లు ఖర్చయినది. రిజర్వు ఫండ్ రూ. 51,92,195 పెట్టారు. దానికి బదులు

రూ. 98,03,791 లు ఈ రిపోర్టులో కనిపిస్తున్నది. ఇది 1957-58 వరకు తర్వాత యింకా ఎక్కువయినది.

డాక్టర్ టి. వి. యస్. చలపతిరావు :—ఫండ్స్ అలాట్ చేశారు సరే. దానిని తీసుకుని యిప్పుడు రైల్వేలకు ఖర్చు పెట్టాలని మన రాష్ట్రానికి సంబంధించి సంతకం చేసిన కేంద్రాన్ని కోరారా? ఏమి జవాబు చెప్పారు? రిజర్వు ఫండ్స్ ఎక్కడ నిలవ ఉన్నాయి? Where are they lying?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—దానికి జవాబు డి. ఆన్యరులో ఉంది. In this connection, we make the specific recommendations that the allocation of any Reserve or Fund (in whole or in part) to the Centre must be regarded as entailing a special obligation on the centre to ensure that the liquid assets so transferred to it with such Fund or Reserve are expended within the State concerned on those objectives for which the Fund or Reserve was intended. ఆ పర్సన్ కు యంత ఉంది. ఇంతకంటే ఎక్కువ ఖర్చు పెట్టామని రిపోర్టు పంపించారు.

శ్రీ పి. నరసింగరావు (హుజూరాబాద్) :—అధ్యక్షా, ఇప్పుడు టోటల్ అమౌంట్ వారు యిచ్చారు. సబ్సిడైజ్ గా ఫర్వర్ రైల్వే డెవలప్మెంట్ కోసం ఒవర్ అండ్ ఎబ్ వార్మల్ కంటే ఎంత ఖర్చు పెట్టారో ఆ డిటెయిల్స్ ఉన్నాయా లేవా?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—ఇది సెంట్రలు సబ్ జెక్టు. మనం ఎక్కువ చర్చించే అవకాశం లేదు. అధ్యక్షులు వారు చెప్పడంవల్ల రిపోర్టు తెప్పించి తమ ముందు పెట్టాను. అంతేగాని యితర విషయాల గురించి రిప్లయ యిచ్చే అవకాశం లేదు.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :—సెంట్రలు గవర్నమెంటు డిస్క్రిమినేషన్, యింబ్యాలెన్స్ ఉంటే తప్పకుండా అడగవలసి ఉంటుంది. నైజాం రైల్వేను సౌత్ సెంట్రల్ రైల్వేలో కలిపినప్పుడు ప్రాపోజ్ చేతుగా ఎంత ఎక్స్ పెండ్ చేసినారు. దాని గురించి ఫిగర్స్ తెప్పించి యివ్వాలని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—అటువంటివి వారి దృష్టికి వస్తే మాకు వ్రాసి పంపిస్తే భోగట్టా తెప్పించి యిస్తాను. ఇప్పుడు ప్రశ్న వేసిన దానికి సమాధానం తెప్పించాను.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :—ప్రశ్న పంపించడం అవసరం లేదు. This has not been raised now. There is no question of raising it again and again. When the matter is raised in the House, . . .

Sri J. V. Narasinga Rao :—The matter is very simple Sir. These amounts were taken under depreciation reserve fund, Development Fund and Reserve Fund ; and the Finance Enquiry Committee held that those amounts must be spent in the particular State from which they have been taken. The Railway Board has reported that they have not only spent that amount but they have spent additional amount. As I have already stated, instead of 460 lakhs they have

spent 841 lakhs, under a particular item instead of 46 lakhs, 180 lakhs; and instead of 51 lakhs 96 lakhs. It is clear. In addition to that if members want how much has been spent what developmental works have been done, all those can be raised in the Parliament. If any information is required; I can write to them, gather information and place it before the House.

డాక్టర్ టి. ఎస్. మూర్తి (వరంగల్లు) :— పిండ్లలు నవీనీకృత మనకు సంబంధం లేదు అంటున్నారు. ఇప్పుడేమను రావడం అంటున్నారు కేంద్ర ప్రభుత్వంవారు దెవలప్మెంటు చేశామంటున్నారు. కాని దే న ల మ్మెంటు కనిపించడం లేదు. అదనంగా ఏమి రైల్వే ట్రైనింగు పోతుంది? వారు చెప్పినది అంగీకరించడానికి పీలు లేదు. డివిజన్లు తెప్పించడానికి అధికారం లేదనడం సరికాదు. డివిజన్లు తెప్పించుతారా?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :— గోరంట్ల నిర్మాణ పనులు చెప్పిన విషయాలు అర్థం చేసుకోలేదు. తెప్పించి అధికారిం చేసి పనులు చేయి లేదు. ఏ థోగ్టా కావాలో చెబితే తెప్పించుకోగలరు. ఏదయినా కావాలంటే వ్రాసుండి. రైల్వే బోర్డుకు వ్రాసి తెప్పించి మీ ముందు పెడతాము.

Sri C. V. K. Rao (Kakinada): I request the Minister to specifically state and give information on this. The Central Government spent the reserve taken over, within the State concerned on those objectives for which the funds are reserved for them. What are those objectives and how much amount has been spent? He must have ready information on this thing. He was saying that additional moneys are also spent. For which purpose those moneys are spent as far as this State is concerned, I want to know.

Sri J. V. Narasinga Rao :— It is already there on pages 2 of the report which I placed on the Table of the House.

Sri C. V. K. Rao :— What are the objectives? Is it not his duty to get these objectives and enlighten this House. The House should get the information. He does not furnish this information. That is the position.

Sri J. V. Narasinga Rao :— The objective is to spend for Development.

డా. టి.వి.యస్. చలపతిరావు :— అతి సంఖ్యమైన ప్రశ్నలు యిది. కోట్లకు సంబంధించిన ప్రశ్న. స్పెసిఫిక్ గా 'If so, has the State Government Claimed it and with what result.' అని అడిగితే జవాబు యిచ్చిన జవాబులో రికమండేషను గురించి చెప్పారు. Accordingly the Central Government had spent the reserve taken over within the States concerned on those objectives for which the reserves are intended. When the Hon. Minister has placed it on the Table of the House, what prevented him to place a statement mentioning the objectives—these are the objectives, these are the amounts, and they have been spent in such a year; still so much of balance left. Without giving such a detailed answer on such an important question, if an evasive answer is given, how the purpose of this question will be achieved? At least, can the Hon.

Minister give us an assurance that before the House adjourns he would furnish all the details that are called for and are adjourns and warranted by this question.

Sri J. V. Narasinga Rao :—No. If he wants to know the yearwise details how they are spent, we can write to them and when they furnish this information, I can place it on the Table of the House.

Dr. T. V. S. Chalapathi Rao :—Why should we write? This is all the concern of the Minister. How are we expected to write? What is the hon. Minister expected to do here?

Sri J. V. Narasinga Rao :—As I brought to the notice of the hon. Member this is not within the purview of this Assembly. Still, we have developed a convention as the Speaker has ruled that we may gather information and place before the House. Whatever you want, I gather information and place it before the House. But, I am not competent to make a statement that I am going to this or that. I am not answerable. This House cannot deal with that subject. It can be dealt with only in the Board.

Sri C. V. K. Rao :—This is very unfair. Very unfair answer. It amounts to contempt of this House Sir.

శ్రీ కె. బచ్చిరాయడు (కొవ్వూరు) :—ఆబ్ జెక్టివ్స్ ఏ విధముగా ఎందు కోసం ఖర్చుపెట్టారనే దానికి పర్ వ్యూతో లేదని చెబుతారేమిటి అధ్యక్షా.

(No answer)

Dr. T. S. Murthy :—What are the objectives laid down by the State Government whithin the purview of the State Government for which the Railway Board would oblige the State Government.

Sri J. V. Narasinga Rao :—We are not competent to lay any objectives. As I told, how the Depreciation Reserve Fund is...

Dr. T. V. S. Chalapathi Rao :—It is a peculiar answer. The Minister is contradicting his own answer.

శ్రీ యన్. రామచంద్రారెడ్డి :—అధ్యక్షా, ఆ డిప్రెషన్ ఫండ్ ఏవో యిచ్చారు. ఓనరల్ ఫండ్స్ కో మెర్ట్ అయిపోయినదని పూరుకొమ్మంటారా? ఎందుకంటే ఈ ఫండ్స్ స్టేటుకు సంబంధించిన వ్యవహారము. అప్పుడు నైజాము స్టేటు రైల్వే వేరే పున్నది కదా.

Mr. Speaker :—You say this is purely a central subject and the State Government has nothing to do. You can say that with regard to other Central subjects. So far as this particular issue is concerned, this relates to an amount of Rs 6 crores of Nizams Government lying with the Central Government i.e., before the merger. After the merger, naturally of course, it is taken over by the Central Government. Now the question is whether the compensation or whatever it may be. Due to the State Government is still lying there or it has been disposed of. That is the point. So, this is purely a matter in which the State Government is very much interested particularly the members of this House. You cannot say the same thing as you say with regard to the other central subjects.

Sri J. V. Narasinga Rao :—I respectfully submit the State loses hold. The railways being the federal function of the Central Government, the above assets are taken over by them without financial adjustments.

Mr. Speaker :—Please try to get the full information on this subject.

Sri J. V. Narasinga Rao :—Whatever information they want, I will get it Sir.

Mr. Speaker :—I am asking the Minister to get full information on this subject as early as possible.

Sri J. V. Narasinga Rao :—How has been spent and other details will have to be obtained from the centre.

Mr. Speaker :—After that information is received, I will try to give another opportunity to members to raise this issue.

Sri N. Ramachandra Reddy :—One modification, Sir we want the comparative figures also of the other Railways.

Mr. Speaker :—Whatever information you want, I ask him to get.

Sri N. Ramachandra Reddy :—In that time, what is the comparative amount that was spent on the other railways. In the comparative figures are given, we will be able to know whether Justice has been done or not.

Dr. T. V. S. Chalapathi Rao :—Apart from that additional information called for, here is my question (c) which is specific and clear.

“Whether it is a fact that an amount of six crores of rupees of the Nizam State Railway is lying with the Central Government.”

He should say either ‘yes’ or ‘no’. He has not done that. So, what prevented him to answer a specific question in a specific manner. Now he says about the additional information. When the question itself is not answered, how can we expect that additional information called for will be submitted to this House Sir. Therefore my prayer to the Hon. Speaker is to kindly direct the Minister to come prepared with correct answers. Otherwise, it is a waste of time. I am sorry, your Honour, to make that observation.

Sri J. V. Narasinga Rao :—The answer is also given here Sir. The assets that are being taken over by them without financial adjustments as per the principle of Federal Financial integration.

శ్రీ వావిలాల గోపాకృష్ణయ్య :—మొదటి దానికి బహు చెబుతూ 18 కోట్ల 98 లక్షలు కేపిటల్ వుందని అన్నారు. అది ఏ విధంగా వర్షడినది? ఏ విధంగా ఖర్చు చేశారు? 9 కోట్ల రూపాయలు వున్నవని చెబుతున్నారు. అంతకన్న ఎక్కువ ఖర్చు చేశామన్నారు. 18 కోట్ల చిల్లర సంగతి ఏమి అయినదో చెబితే మాకు అర్థము అవుతుంది. ఆ పాయింటును తీసుకొని వివరాలు అడగవలసిన అవసరము వున్నది. అవి కేంద్రాన్ని అడిగి తెప్పిస్తారా?

The book value of the productive capital assets of railway recommended to be taken over by the Central Government was Rs. 16 crores.

Sri J. V. Narasinga Rao :—This has been taken over on the principles of federal financial integration. This will not be accounted to the State as they have stated. If any further particulars are necessary, then I can also have them.

(Many members rose in their seats)

Mr. Speaker:—This kind of thing cannot go on. Exactly at the stroke of 9-30 I am going to close the Question Hour. It is left to the members to put as many supplementaries as they like.

Everyday I want to cover all the questions. Naturally the members are interested to get their questions answered. It only 20 or 25 minutes are taken for the first question itself what about the other questions. Naturally other members will have a grievance against me. As you all know, I have directed the Minister to get full information and after that information is received, I told the members that I would give opportunity to the members to put questions.

Sri P. Subbaiah (Yerragondipalem) :—That Minister wants particulars. What are the particulars that I should give?

Mr. Speaker:—Question Nos. 62, 63, 64 and 65 relate to the same matter i. e., Drinking water supply schemes. The Minister will please read all the answers to those questions. Then I request the members to put their supplementaries one after the other.

DRINKING WATER SUPPLY FOR THE VILLAGES OF PARCHOOR P. S.

62—

*2 (7260) Q. — Sri G. Venkata Reddy (Parchur) :—Will the Hon. Minister for Panchayati Raj be pleased to state:

(a) whether there is any representation to the Revenue Minister by Sarvasri G. Venkata Reddy and K. Prabhakara Rao M.L.As. regarding the proposals to solve permanently the drinking water problem of the villages in Parchoor Panchayat Samithi area in Guntur district; and

(b) if so, the action taken by the Government in this regard ?

The Minister for Panchayati Raj (Sri T. Ramaswamy):—

(a) Yes. Sir Sarvasri G. Venkatareddy and K. Prabhakara Rao M.L.As have submitted a representation dated 18-7-1968 to the Hon. Minister for Revenue.

(b) The Board of Revenue called for the remarks of the Collector, Guntur in the matter. The Collector obtained the proforma estimate for Rs. 13,67,700 for providing Drinking water for filling up tanks in certain villages in the Panchayat Samithi, Parchur and forwarded the estimate to the Board of Revenue in September, 1969. It is understood that the Board of Revenue forwarded the estimates with its remarks to the Government in the Revenue Department in October, 1969.

ENQUIRY AGAINST THE PRESIDENT, PARCHOOR P. S.

63—

*893 (1729 R) Q: Sri G Venkata Reddy :—Will the Hon. Minister for Panchayati Raj be pleased to state :

(a) whether it is a fact that an enquiry is pending against the President, Panchayat Samithi, Parchoor, Guntur District regarding the misuse of powers and misappropriation of contributions for supplying drinking water in the Samithi area in the year 1968 ;

(b) whether it is a fact that the hon. Minister for Panchayati Raj as well as hon. Chief Minister ordered for an enquiry on the petition of some of the members of the Panchayat Samithi of Parchoor regarding the above allegation ; and

(c) if so, the action taken thereon ?

Sri T. Ramaswamy :—(a) Yes, Sir.

(b) Only Minister for Panchayati Raj has ordered the enquiry into the allegations.

(c) The Collector Guntur, has been asked to enquire into the allegations and submit his report in the matter for necessary further action by the Government. The Collector's final report is still awaited.

MISAPPROPRIATION OF FUNDS IN PARCHOOR PANCHAYATI SAMITHI

64—

* 837(1725-C) Q.—Sri G. Venkata Reddy :—Will the hon. Minister for Panchayati Raj be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the case of misappropriation of public funds is pending with the police of Chirala, Guntur district against President, Panchayat Samithi, Parchoor ; and

(b) if so, what action the Government has taken ?

Sri T. Ramaswamy :—(a) A case of alleged misappropriation of public funds by the President, Panchayat Samithi, Parchoor, while he was Sarpanch of Gram Panchayat, Veerannapalem has been filed by the Police after due investigation and it is pending in the court of Additional District Munsiff Magistrate, Bapatla.

(b) The matter is subjudice.

WATER SUPPLY SCHEME IN PARCHOOR PANCHAYAT SAMITHI

65—

* 804 (6530 M) Q.—Sri K. Prabhakara Rao : - Will the hon Minister for Panchayati Raj be pleased to state :

(a) whether it is a fact that people from 12 villages in Parchoor Panchayat Samithi submitted a joint scheme for filling up 14 tanks in their villages and donated Rs. 21,000 towards peoples' contribution ;

(b) whether it is a fact that water had to be taken to these tanks through a 16 mile canal dug for that purpose and is it a fact that simultaneously upto thirty-three pump sets had to work to feed the tanks ;

(c) whether it is a fact that the Revenue Minister, Sri Vithal Rao, Board Member and the Collector saw the progress of the work in person ;

(d) whether it is a fact that while check measuring, the work done the Assistant Engineer had not taken into account the seepage, evaporation etc. through the journey and the water required to wet the dried up tanks before water could be stored and consequently bills for amounts much lower than the amount spent were recommended ;

(e) whether it is a fact that all this is due to political pressures;

(f) whether it is true that while the work was completed between March and April 2nd the check-measurement was made on 25-5-1968 in the office of the Assistant Engineer Zilla Parishad at Tenali and not on the work-spot ; and

(g) If so, what action does the Government propose to take ?

Sri T. Ramaswamy :—(a) As per the enquiry report of the Sub-Collector, Ongole, it is revealed that Sri Kolla Subbarao, Sponsor for the Water Supply Programme for certain villages in Parchur Panchayat Samithi and the Samithi President, Parchur collected a sum of Rs. 18,100 as contribution from the residents of ten villages to take up water supply arrangements in Parchur Panchayat Samithi area on account of severe drought conditions.

(b) It is not a fact that Water was taken through a 16 mile long canal dug for that purpose. The maximum length of canals dug was from 2½ miles to 3 miles. The total number of pumpsets actually engaged for this purpose is not known as the works were not supervised by the Panchayati Raj Engineering Department when they were executed.

(c) Sri Vithal Rao, Member, Board of Revenue visited certain villages in Parchur Panchayat Samithi which had acute shortage of drinking water facilities during October, 1967 but not during the period of execution of works.

(d) and (e) No, Sir.

(f) The works were executed during January to April 1968. The Supervisor concerned had done check-measurements from 27-5-68 to 25-5-68 and the Assistant Engineer had physically inspected the works and check-measured eight works on 26-5-68 on the spot.

(g) Does not arise.

Mr. Speaker :—Has the Government any idea of shielding this man ?

Sri T. Ramaswamy :—No, Sir.

Mr. Speaker :—Please see that immediate action is taken and a charge sheet is laid or something like that.

శ్రీ బి. రఘునాథాచారి (రాజంపేట) :—ప్రభాకరరావుగారు, వెంకటరెడ్డిగారు అడిగే ప్రశ్నలు conflicting గా వున్నట్లు కనిపిస్తున్నాయి. మొత్తం విచారణ మాకు అందజేస్తే అర్థమవుతుంది.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :—ఇటువంటి మిస్ ఎప్రోప్రియేషన్ విషయాలు వచ్చినప్పుడు చాలా జాప్యం జరుగుతున్నది. వెంటనే విచారణ జరిగే పద్ధతి ఏదైనా ఆలోచిస్తారా ?

శ్రీ టి. రామస్వామి :—ఇతన్ని పీల్ చేసి కుద్రేశం లేదు. అతను సర్వెయర్ గా వున్నప్పుడు మిస్ ఎప్రోప్రియేషన్ కేస్ వున్నప్పుడు చార్జి షీట్ వేస్తాము.

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు :—ఫ్యామిన్ వచ్చినప్పుడు గవర్నమెంటు చాలా నిరసించి ఉంటుంది. పంచాయితీ సమితి ప్రెజిడెంటు దుర్వినియోగం చేశాడని, పంచాయితీ సమితి ప్రెజిడెంటు దుర్వినియోగం చేశాడని పరస్పరంగా విటిఫికేషన్లు పెట్టుకొన్నారు. అవి సక్రమంగా విచారణ జరగలేదు. జరగడం లేదు. దీనికి ఒక జ్యూడిషియల్ కమిషన్ ను వేస్తారా ?

శ్రీ టి. రామస్వామి :—అటువంటి అభిప్రాయం లేదు.

Sri G. Venkata Reddy :—When was the investigation completed ? When was the charge-sheet filed ? How much time has been taken to complete the investigation and after completion, how much time was taken file charge sheet ?

Mr. Speaker :—The matter was before the Court.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—డిరింక్ ఆఫ్ చాటర్ గురించి అడుగుతుంటే misappropriation of funds గురించి తీసుకొంటే ఎలా ?

(జవాబు లేదు)

Sri T. Ramaswamy :—I have to add that the sponser filed a suit in the Court of the Subordinate Judge, Bapatla claiming higher amounts in this case and the matter is sub judice.

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు :—ఇంతకుముందే సబ్ మిట్ చేశాను. ఇటువంటి విషయాలలో ఆదర్శప్రాయంగా వుండాలి. తప్పు ఎవరు చేసినా శిక్షించవలసిందే. పబ్లిక్ ఎంక్వయరీ కండ్లక్ట్ చేస్తారా ?

Mr. Speaker :—The enquiry is now going on in the Court.

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు :—మిస్ ఎప్రోప్రియేషన్ పై పబ్లిక్ ఎంక్వయరీ పార్ట్ మెంబర్ చేయించవచ్చుకదా ?

(శ్రీ) టి. రామస్వామి :—కోర్టులో ఈ వ్యవహారం తేలేవరకూ మేము ఏమీ చేయటానికి వీలుండదు. ఇది సబ్ జ్యుడిస్ కాబట్టి.

Sri G. Venkata Reddy :—If you conduct an enquiry everything will come out.

NATIONALISED TEXT BOOKS

66—

* 505 (1963) Q.—Sri G. Sivaiah (Pattur) :—Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

(a) whether the Government will consider to sell and to distribute Government nationalised Text Books through the Heads of each Educational Institutions to facilitate the easy distribution and sale of text books to the students as the Heads of Institutions will be responsible for the money ; and

(b) if not the reasons therefor ?

The Minister for Education (Sri P. V. Narasimha Rao) :—(a) No, Sir. Institutions which are having co-operative Society/Store of their own one, however being supplied with the Nationalised Text Books for sale whenever indents are received from them on cash and carry basis just like other agents. Any school Co-operative Stores/Societies which come forward to be authorised agents for the sale and distribution of Nationalised Text Books are being allowed to sell and distribute the Nationalised Text Books to the students. The Co-operative Societies are not required to execute agreement like other Agents.

(b) During the year 1958-59, the Headmasters where there were school co-operative Stores/Societies were supplied with Nationalised Text Books for sale on credit basis. The Headmasters were made responsible for the remittance of the sale proceeds when the amounts exceeds Rs. 100. This practice of issuing the Nationalised Text Books on credit basis did not prove successful as the Headmasters failed to remit the sale proceeds and huge amounts were kept outstanding with them. The Headmasters have expressed that it is not possible to lift the stock of books on cash and carry basis according to the present policy adopted for sale of Nationalised Text Books.

(శ్రీ) ఎస్. వేమయ్య (నర్సేపల్లి) :—అధ్యక్షా, యీ ఇన్ స్టిట్యూషనుల ద్వారా పంచడంలో కో—ఆపరేటివ్ స్టోర్స్ ఉంటే పంచడం లేపోతే లేదు. హెడ్ మాస్టర్లకు బాధ్యత ఉండాలి స్టోర్సు లేకపోయినా ఇవ్వడానికి ఇబ్బంది ఏమీ ఉంది. రెస్పాన్సిబిలిటీ హెడ్ ఆఫ్ ది ఇన్ స్టిట్యూషను తీసుకున్నప్పుడు చేయవచ్చు.

(శ్రీ) పి. వి. నరసింహారావు :—ఇందులో ఒకరు తీసుకొనడం ఒకరు తీసుకొనకపోవడం అనేది లేదు. మనం ఒక పద్ధతి అనుకున్నప్పుడు అది ఇన్ సేల్ హెడ్ మాస్టర్లకు అప్పగించడమే లేదా అని. ఇదివరకు చేశాం. అక్కడ నుంచి డబ్బురాలేదు. పని అగిపోయింది. ఈ అవకతవకలవల్ల కేస్ సేల్స్

చేశాం. కొంత ఆలస్యం జరిగినప్పుడు ఏజంట్స్ సభ్యుల పెంచడానికి ప్రయత్నించాం. డిపోజ్ పెంచడానికి ప్రయత్నించాం. వరంగల్ లో ఒక డిపా, నెల్లూరులో ఒక డిపా యీ విధంగా ఉత్తరోత్తరా ఇంకా డిపోజ్ ను పెంచడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాం. హెడ్ మాస్టర్లకు అధికారం ఇచ్చి క్రెడిట్ జేసిన్ పయిన ఇవ్వడం సాధ్యంకాదు. ఇది తప్ప ఏమయినా సూచనలు ఇవ్వండి.

(శ్రీ) వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య (నత్తెనపల్లి) :—ఇక్కడ ఇంకొక చిక్కు ఉన్నది. హెడ్ మాస్టర్లకు కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీస్ ఉంటే ఉండవచ్చు. అందులోంచి కట్టవచ్చు. ప్లాడెంట్ ఫండ్స్ ఉంటే కట్టి తీసుకోవచ్చు. ప్లాడెంట్ ఫండ్స్ వున్నవాలు కొనడానికి ఉపయోగించగలరనే ఆడిట్ వారన్నారు. అది క్లియర్ చేస్తే హెడ్ మాస్టర్లదగ్గర డబ్బు ఉంటుంది. కారి ఆన్ విత్ కేష్ అని తీసుకొనడానికి వీలుంటుంది; లేకపోతే స్వంత డబ్బు కట్టడం వీలుకాదు అక్లియరెన్సు ఒకటి తెప్పిస్తే బాగుంటుంది.

(శ్రీ) పి. వి. నరసింహారావు :—దానివలన యీ ఇరెగ్యులారిటీ ఒక చోట నుంచి మరొక చోటకు మార్చినవారం అవుతాము. హెడ్ మాస్టర్లదగ్గర స్కూలు ఫి ఉండనక్కర్లే. ఫండ్ ఉంది అందులోంచి ముందు ఖర్చుచేసి అకౌంట్ ఫర్ చేయకపోతే ఇబ్బంది వస్తుంది. ఇదివరకటి అనుభవాన్నిబట్టి హెడ్ మాస్టర్లకు ఇటువంటి అధికారాలు ఇవ్వడంవలన మంచి ఫలితాలు రాలేదు. కాబట్టి అది తప్ప ఇంకా ఏమయినా సూచనలు చేస్తే బాగుంటుంది.

(శ్రీ) యస్. రాఘవరెడ్డి (నక్రెకల్) :—కనీసం పుస్తకాలు స్కూలుద్వారా అమ్మించవలసి ఉంటే వారికి కాకుండా మరొకరికిచ్చే పద్ధతి.....

(శ్రీ) పి. వి. నరసింహారావు :—గత సంవత్సరాలలో జూన్ నెలలోగాని డిపోజిట్ పుస్తకాలు అందేవికావు. యీ సంవత్సరంనుంచి మే నెలలోనే పుస్తకాలు అందడం జరిగింది. 15 మే నుంచి ఏజంట్స్ పుస్తకాలు లిస్టు వేయడం ప్రారంభించారు. కాబట్టి యీ సంవత్సరం పుస్తకాలు ఆలస్యంగా అందాయని కంప్లయింట్స్ రాలేదు. పరిస్థితి కొంత ఆశాజనకంగా ఉంది. తెలంగాణనుంచి ఫిర్యాదులు వచ్చాయని ఆంద్రునించి రాలేదు.

డాక్టర్ టి. వి. యస్. చలపతిరావు :—ఇది ఒక ప్రిన్సిపుల్ కు సంబంధించిన విషయం. ప్రయివేట్ పబ్లిక్ సెక్టారునుంచి ప్రభుత్వం తీసుకుని ఎందుకంటే వారు మిస్ యూజ్ చేసి సరిగా అందకుండా చేస్తున్నారు. ఇప్పుడు పబ్లిక్ సెక్టారులో పబ్లికేషనుచేసి ఏజంట్స్ ను ప్రయివేటు సెక్టారుకిస్తే ఏ పర్ పస్ కయితే జాతియం చేశారో అది డిఫిట్ అవుతుందికదా. అందువల్ల చాలకాలంనుంచి మొత్తుకునేది యీ ఏజంట్స్ కాకుండా ఇంకొక పద్ధతి చేయమని. కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీస్ అన్ని స్కూల్స్ కు ఉన్నాయా వాటి ఆఫీస్ బేరర్స్ ఎవరు? హెడ్ మాస్టర్లు డబ్బు కాజేస్తుంటే కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీస్ నుంచి ఎట్లాగ వస్తాయి. అందువలన యీ పబ్లిక్ సెక్టార్ తీసుకునే ఉద్దేశం వమ్ముచేసి ఏజన్సీనిష్టం ఇంకొకటి పెడతారా?

Sri P. V. Narasimha Rao :—I request that this matter may not be involved in the controversy of public works V private sector. What we want is that the preparation and production of books is to be nationalised. That is done. In the supply of books, we don't have any agency down the line of public sector. Therefore, we stick to the agency system which is working well and wherever difficulties are trying to remove them. Otherwise, I don't want to be the doctri-naire in this subject.

శ్రీ పి. కోటయ్య (చీరాల) :—వారు చెప్పిన సమాధానంలో హెడ్ మాస్టర్లనుంచి డబ్బు తిరిగి రాలేదన్నారు. రావలసిన డబ్బు ఎంత ఉంది? ఇంతవరకు ఎందుకు వసూలు చేయలేదు?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—రెండు సంవత్సరముల అనుభవం. అది అడ్డం అయింది. అది కాదు సమస్య వారినుంచి డబ్బు రాకపోతే ప్రాడక్టును అగిపోతుంది. అందువల్ల ఆ పద్ధతి బాగుండలేదని యీ పద్ధతి ప్రారంభించాం.

Mr. Speaker :—L. A. Qs. Nos. 67 and 68 will be taken up together.

SUPPLY OF TEXT BOOKS

67—

* 571 (1579) Q.—Sri Dhanenkula Narasimham (Udayagiri) :—Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

(a) whether the Government are aware of the fact that the text books published by the Government are not made available to the students in time ; and

(b) if so, the steps being taken by the Government to make them available to the students in time ?

Sri P. V. Narasimha Rao :—(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

GOVERNMENT TEXT BOOKS

68—

* 570 (1578) Q.—Sri Dhanenkula Narasimham :—Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

(a) the method being followed at present in the preparation of Text Books published by the Government at present ;

(b) whether any remuneration is being paid to the writers ; and

(c) if so, how much ?

Sri P. V. Narasimha Rao :—(a) The lists of names of Writers are collected from time to time and are placed before the special Advisory Committee for production, sale and distribution of Text Books. The Committee selects suitable persons from the list for a appointment as Writers and Editors for preparing the manuscripts of text books on remuneration basis. A person best suited with high academic qualifications will be selected for appointment as Editor and

practicing teachers or Headmasters or lecturers with rich experience in the subject and practice in writing text books are selected for appointment as writers.

(b) Yes, Sir.

(c) Remuneration is paid as follows :—

Subject	Writers	Editors
	Rs.	Rs.
Language books Mathematics and Science books.	2,000	1,000
Social Studies	1,600	800
Telugu Reader for Classes I, II, III and Telugu Nondetails.	1,500	750

ఎ. లేదండి.

బి. ఉత్పన్నం కాదు.

ఎ. గవర్నమెంటువారు నియమించిన ఒక స్పెషల్ అడ్వయిజరీ కమిటీ ఫర్ ప్రొడక్షన్ సేల్ అండ్ డిస్ట్రిబ్యూషన్ ఆఫ్ టెక్స్టుబుక్స్ అనే పేరుతో ఒక కమిటీ ఉంది. ఆ కమిటీవారు యీ పుస్తకాలు వ్రాసినవారికి సంపాదకులకు ఆ వ్రాతప్రతులు సరిగా పరిశీలించడానికి అనుభవజ్ఞులను నియమిస్తారు. ఆ ఎడిటరులు గాని పరిశీలకులుగాని పాడ్ మాస్టర్లు లెక్చరర్లు ఉంటారు. తరువాత కమిటీ వారు ఆ పుస్తకాలను సెలెక్టు చేస్తారు.

బి. ఔనండి.

సి. వీరికిచ్చే ప్రతిఫలం లాంగ్వేజ్ బుక్స్ మేథమిటిక్స్ మరియు సైన్సు విజ్ఞానశాస్త్ర పుస్తకాలకు వ్రాసేవారికి రెండువేలు, సంపాదకులకు వెయ్యి రూపాయలు ఇస్తారు. సోషల్ స్టడీస్ వ్రాసేవారికి 1600 రూపాయలు ఎడిటరుకు 800 ఇస్తారు. 1-2-3 తరగతులకు తెలుగు, నాన్ డిటెయిల్డ్ పుస్తకాలకు 1500 వ్రాసేవారికి సంపాదకులకు 750 రూపాయలు ఇస్తారు.

శ్రీ ధనెంకుల నరసింహం :— ఈ పుస్తకాలు సరఫరాచేసే విషయంలో జాప్యం లేదన్నారు. ప్రభుత్వానికి సరిగా సకాలంలో అందలేదనే ఫిర్యాదులు అందలేదా?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :— ఈ సంవత్సరం అందలేదు.

శ్రీ ధనెంకుల నరసింహం :— ఈ రచయితల ఎన్నిక సందర్భంలో మన రాష్ట్రంలో కాకుండా ఇతరరాష్ట్రాలలో ఉన్న తెలుగు రచయితలనుంచి దరఖాస్తులు వచ్చాయా సన్నే పరిశీలించారా?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :— నేను చెప్పలేనండి. ఎక్కడివారు దరఖాస్తులు పెట్టారు ఎవరిని సెలెక్టుచేశారు అని వేరే ప్రశ్నే సమాధానం చెప్పగలను.

శ్రీ ఆర్. మహానంద (దర్శి):—అధ్యక్షా, ఈ రచయితలకు ఎంత Remuneration ఎంత ఉన్నాడు? దానికి ఏదైనా policy నిర్ణయించి ఈ పద్ధతులమీద చేయాల్సి అనేటటువంటి indication ఏమైనా ప్రాసేవార్చి ఇస్తారా?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు:—ఇచ్చారండి మొన్ననే social studies కొరకు మామిడిపూడి వెంకటరంగయ్యగారి అధ్యక్షతన ఒక Committee ని వెయ్యటం జరిగింది. చాలా స్పష్టంగా వారికి objectives ఇచ్చాము. Cotary Commission వారి report లో ఏమేడు చెప్పినాలో వాటిని బట్టిలో పెట్టుకొని syllabus ని మార్చండి, అని చెప్పటం జరిగింది. అన్వేషణతోనే తయారుచేయటం జరిగింది.

శ్రీ కె. మునుస్వామి (నత్తవేడు):—అధ్యక్షా, ఈ social studies పుస్తకాలలో History, Geography, రెంటిని క్రోడీకరించి ఏకీకృతంచేస్తామని syllabus లో ఉంది. కాని పుస్తకాలు print చెయ్యటంలో చరిత్ర book ఒకటి Geography book ఒకటి combined చేసి binding మాత్రమే కనబడుతోందిగాని Co-ordination of lessons లో ఎక్కడా కనబడటం లేదు. అటువంటిది ఏమైనా revise చేసి investigation చేసి lessons లోనే Co-ordinate tenuring పద్ధతి ఏదైనా ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు:—గౌరవసభ్యులు చెప్పింది కొంతవరకు సాధ్యమవుతుంది. కాని అతిగా వెళ్ళితే భూగోళం, చరిత్రను రెంటిని కలిగా పులం చెయ్యటం అంత బాగావుండదు. అది సమన్వయం చెయ్యడానికి ప్రయత్నం చెయ్యమని చెప్పటం జరిగింది.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:—అధ్యక్షా, ఇప్పుడు writers కి ఇచ్చే Remuneration 2 వేలు, 18 వందలు అని చెప్పారు కాని పుస్తకాలధరలు అంత లేకుండా పోతున్నాయి. కాని printing చేయటం, writers కి ఇచ్చేదే గాకుండా ఇంకా ఏమి అయినా, లాభాన్ని నిర్ణయించికూడా ధరలు నిర్ణయించటం జరుగుతోందా? ఏపద్ధతిలో నిర్ణయంపెట్టుతున్నాయి?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు:—అంత పెద్ద margin పుస్తకాలధరలు పెట్టటంలో లేదుగాని, అయినా కొంతలాభం వస్తూవుంది. Text-Book printing కార్యక్రమాన్ని strengthen చేయడానికి ఖర్చుపెట్టాలనే ఉద్దేశ్యంతో అంత పెద్దలాభాన్ని తీసుకోవాలనే ఉద్దేశ్యం లేదు.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య:—అధ్యక్షా, అసలు Nationalisation of Text Books, no loss no profit పద్ధతిమీద start చేస్తున్నాం. ఇది commercial concern కాదని అన్నారు. ఈ basis మీద అయితేప్పుడు Text-book ఏరేటున అయితే ఇక్కడ విడుదల అవుతుంటే అదే విద్యార్థులకు రావాలిగా? అప్పుడే వాళ్ళకు న్యాయంచేసినవాళ్ళం అవుతాం ఆ విధంగా గాకుండా.

private agencies పెట్టటంద్వారా, ఎక్కువ రేటు పడటంగాదా? అప్పుడు మన ఉద్దేశ్యం defeat అయిందా?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు: — Defeat కాలేదండీ. మనం ఏ agency ద్వారా distribution చేయదల్చినా, దానిలో కొంత ఖర్చు అయితే తప్పదు. ఆ ఖర్చుకన్నా ఎక్కువ ముట్టుతొందిని నేను అనుకోను. No loss-no profit అన్నది నిజమే అయినప్పటికీ ఒక్కొక్కసారి loss రావడానికూడా అవకాశం ఉంది కొన్ని పుస్తకాలు అమ్ముడుకాకపోవచ్చు కొన్ని పుస్తకాలు మారవచ్చు మారిన సందర్భంలో లక్షల పుస్తకాలు మారవచ్చు. ఈ trade లో అటువంటి unforeseen losses చాలా ఉంటాయి. Very small margin వుంటుంది తప్ప అంతకంటే పమీలేదు. అది caution గా కూడా పనిచేస్తుంది. Text book loss లో run అవుతున్నాయని మరల మారవసభ్యులు అడగడానికి అవకాశం లేకుండా చేస్తుంది.

శ్రీ వి. సి. శేషవరావు (నంతమాత్రం): — అధ్యక్షా, Nationalised text books కొన్ని catogaries of children కి free గా ఇస్తున్నారు. ఏ category కి ఇస్తున్నారో చెబుతారా?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు: — నార్వే ఇతర దేశాల నుంచి కొంత paper free గా వస్తుంది. దాని ధర ఎంత అవుతుందో దానిని బట్టి — gist books ఇవ్వటం జరుగుతుంది. It is a lay list Sir ఏ సంవత్సరంలో ఎంత ఇచ్చిసారో అది అంతా ఉంది. దాదాపు 10 లక్షలు విలువ చేసే పుస్తకాలు ఉచితముగా ఇవ్వటం జరుగుతోందని చెబుతున్నాను.

శ్రీ కె. బుచ్చిరాయుడు: — అధ్యక్షా! syllabus ని తయారుచేయటంలో, integrated syllabus అని పెట్టి, ఎక్కువ చదువు చెప్పాలనే ఉద్దేశ్యంతోటి, Ist and IInd Form లో కూడా ఎక్కువగా పెడుతున్నారు. కాని అది అంతా చెప్పి దానిని Teaching capacity ని పెంచటం లేదు. అసలు Teachers కి ఆ పుస్తకాలే అర్థంకావటంలేదు. కాబట్టి కనీసం Teachers Teaching capacity అయినా పెంచడానికి విధానం ఏది అయినా ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు: — చేస్తున్నాం అండి subject wise seminars పెడుతున్నాం. Teaching methods improve చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాం. కాస్త Teachers, Students కూడా కొంచెం కష్టపడవలసి ఉంటుంది. అది తప్పదు మరి.

శ్రీ టి. వి. రాఘవులు (గోపాలపురం): — Regional depots లో లక్షలాది విలువచేసే పుస్తకాలు పెడుతున్నారా? వాటిని insure చేస్తున్నారా?

Sri P. V. Narasimha Rao: — I take this suggestion Sir. I will exercise it.

డాక్టర్ టి. వి. ఎస్. చలపతిరావు: — అధ్యక్షా! ఈ selling agent కి ఎంత commission ఇస్తున్నారో శలవిస్తారా?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—నా సగ్గర లేదండి. Information తర్వాత చెబుతాను.

శ్రీ వదరీ విశాల పిత్తీ :—टेकट की पुस्तकों में कई गलतियां हैं। राष्ट्रीय गीत भी गलत छपा है। क्या इसकी जांच की जाएगी।

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—जी हां जब भी हमारे सामने यह बात आ रही है उसको दुरुस्त किया जा रहा है। उसको सुधारने की कोशिश बराबर हो रही है।

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి (ఎల్లారెడ్డి) :— అవ్వజ్ఞా! ఈ books అందరి ఇస్తున్నారా? లేక category wise ఇస్తున్నారా?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—Five books అనే కదా? Only to Deserving Students and poor Students కు ఇస్తారు.

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య — పాఠ్యగ్రంథాల రచయితలుగా గాని, Editors గా గాని ఉన్నవారు Teaching professional లో వున్నవానినే తీసుకొంటున్నారా? లేక ఇతరులనుకూడా దీనికి తీసుకొంటున్నారా? అట్లావుంటే Teaching వాళ్ళకే దీనిని పరిమితం చేయడానికి పిలువేదా?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—లేదండి. Normally highly qualified persons are selected for appointment as editors and the practising teachers or headmasters who have rich experience in the subject, and in writing text books are selected for appointment as authors.

MILK POWDER FACTORY AT VIJAYAWADA

69—

* 562 (15:0) Q.— Sri Dhanenkula Narasimham :— Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state :

(a) whether the Milk Powder Factory established in Vijayawada has started functioning ;

(b) the quantity of production in the said factory last year; and

(c) the profit made or loss sustained as the case may be, during last year ?

The Minister for Agriculture (Sri K. Venkataratnam) :— (a) Yes, Sir. The Factory has started functioning from 11-4-69 only.

(b) & (c) Do not arise.

(ఎ). అవునండి. కర్మాగారం 11-4-69 నుంచి పని చేయటము ప్రారంభించింది.

(బి). Skilled Milk పాలపాడి 1969 ఏప్రిల్ 11 వ తేదీ నుంచి నేటి వరకు సుమారు 200 టన్నులు ఈ కర్మాగారంలో తయారైంది.

(సి). ఈ scheme కు సంబంధించి proforma accounts 68-69 సంవత్సరానికి ఇంకా పూర్తి కాలేదు. P. D. Account ని బట్టి 1-4-1969 వ సంవత్సరంలో అధికంగా వచ్చినవసూళ్ళు 22 లక్షలు. తరుగుదల, వడ్డీ వగైరాలు 18 లక్షలు. పోతే లాభం 4 లక్షలు.

1969-70 లెక్కల ప్రకారము 38 లక్షలు. Depreciation వడ్డీ క్రింద 18 లక్షలు పోతే 20 లక్షలు లాభము. ఇది ఏప్రిల్ 1 నుంచి డిశంబరు ఆఖరు వరకు.

శ్రీ ధనేకుల నరసింహం:— అ ధ్యక్షా! ఈ ఫ్యాక్టరీలో తయారు అవుతున్న పాలపొడి ఎక్కువగా ఎక్కడికి ఎగుమతి చేస్తున్నారు? Factories కి సంబంధించిన నిర్మాణానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం ఎంత గ్రాంటుగా ఇచ్చింది. ఎంత విరాళంగా ఇచ్చింది. మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఎంత ఖర్చు భరించింది మంత్రిగారు శలవిస్తారా?

శ్రీ కె. వెంకటరత్నం:— UNICEF వారు కొన్ని షరతులతో కోటి రూపాయలు ఇచ్చారు.

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు (వర్గన్న పేట):— అ ధ్యక్షా! విజయవాడ Milk ప్రాజెక్టు రోజు ఎన్ని పాలు collect అవుతున్నాయి? దానిలో Milk powder తయారుచేయడానికి ఎంత ఉపయోగిస్తున్నారు? పాలు అమ్మకానికి ఎంత ఉపయోగిస్తున్నారు? ఆ పాలలో ప్రైడరాబాదుకు, రోజుకు ఎన్ని లీటర్లు వస్తున్నాయి?

శ్రీ కె. వెంకటరత్నం:— విజయవాడలో ఈ సంవత్సరంలో 78 వేల litres పాలు ఇప్పుడు వస్తున్నాయి. Hyderabad లో 42 వేలు వస్తున్నాయి. దానిలో 47.5 లక్షల లీటర్లు పాలు విక్రయం చేయబడుతున్నాయి. 79.20 letters పాలు ప్రైడరాబాదు పంపబడుతున్నాయి. ఇవిగా— క్రిందటి సంవత్సరంలో 40 వేల లీటర్లు పాలు విజయవాడలో సేకరించబడినాయి.

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు:— అధ్యక్షా! నేను అడిగింది రోజుకు ఎన్ని పాలు collect అవుతున్నాయి. ఆ పాలలో ప్రైడరాబాదుకు ఎన్ని వస్తున్నాయి.

శ్రీ కె. వెంకటరత్నం:— Hyderabad లో గత సంవత్సరంలో 25 వేల లీటర్లు పాలు వచ్చాయి.

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు:— విజయవాడలో ఎన్ని పాలు collect చేస్తున్నారు. ఆ పాలలో రోజుకి ఎన్ని పాలు Milk powder గా తయారు చేయడానికి ఉపయోగిస్తున్నారు. ప్రైడరాబాదుకు ఎన్ని వస్తున్నాయి. అక్కడ ఎంత sale అవుతోంది?

శ్రీ కె. వెంకటరత్నం:— విజయవాడలో పాల సేకరణ 78 వేల లీటర్లు అందులో 26 వేల లీటర్లు పాలు అక్కడ ఖర్చుపెడుతున్నాయి. ప్రస్తుతం 20 వేల లీటర్లు పాలు మాత్రమే వస్తున్నాయి. మిగతా రోజులలో పాలు ఎక్కువగా

వున్న రోజులలో 10 వేల లీటర్లు పంపిస్తున్నాం. ఇక్కడ పాలు ఎప్పుడు అయితే తక్కువ వుంటాయో, ఆ రోజు ఎంత పంపమంటే అంత పంపిస్తున్నాం.

శ్రీ ఆర్. బుచ్చిరామశేషయ్య శ్రేష్టి (జగయ్యపేట) :— అధ్యక్షా. సంవత్సరంలో 9 మాసాలకే లెక్క చెప్పారు, మిగతా మూడు మాసాల లెక్క వేరుగా చెపుతారా ?

శ్రీ కె. వెంకటరత్నం :—జనవరి, ఫిబ్రవరి, మార్చి నెలలకు 10 లక్షలు రూపాయల ఆదాయం వస్తుంది. మొత్తం మీద 30 లక్షల రూపాయల ఆదాయం వస్తుంది.

MILK CHILLING CENTRE, PAMARRU

70—

* 910 (1731-A) Q.— Sri R. Satyanarayana Raju (Narsapur) :— Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state :

(a) whether it is a fact that an employee of the Milk Chilling Centre, Pamarru, Krishna district has absconded with Rs. 40,000 on the 10th of this month ;

(b) whether that absconded employce has been caught ; and

(c) the action taken against him ?

Sri K. Venkataratnam :— (a) & (b) Yes Sir.

(c) Sri P. Rama Rao, Field Assistant who absconded with a sum of Rs. 43,662-58 on 10-9-69 from Milk Chilling Centre, Pamarru was arrested by the Police on 25-9-69- at 17-15 Hourses with Rs. 41,985-84 cash. He was convicted for six months regorous imprisonment by the IV Additional Judicial First Class Magistrate, Vijayawada in his C. C. No. 2825/69 Dt. 26-9-69.

(A) వాస్తవమేనండి.

(B) పరారి అయిన ఉద్యోగిని పట్టుకున్నారు.

(C) కోర్టులో కేసు పెట్టారు. రి నెలలు కఠిన శిక్ష పేశారు.

శ్రీ ఆర్. సత్యనారాయణరాజు :— 40 వేల రూపాయలు పట్టుకొని వెళ్లాడని చెప్పారు. Officers వెళ్ళలేదండి. Cash రూపంలో 4, 5 రోజులు ఎందుకు వుండవలసి వచ్చింది. Bank నుంచి Cheque draw చేసి పైముతో పట్టుకున్నారా ! నివరించండి ?

శ్రీ కె. వెంకటరత్నం :—అధ్యక్షా, అది కాదండి. వారిని ఒక సారి బట్వాడా కోసమని గ్రామాలకు పంపిస్తారు. అదే విధంగా అక్కడ వున్నటువంటి Manager కు బట్వాడా యిచ్చేందుకు అక్కడ వున్నటువంటి Fieldman కు ఈ 40 వేల రూపాయలు యిచ్చి ఆ area లో officer కు యివ్వమని యిచ్చాడు. ఈ డబ్బు తీసుకొని పరారి అయినాడు. ఈ డబ్బును 25-9-1969 న

నూ. 41,985-84 పై అతో మనకు వచ్చింది. మనకు రావలసింది 1676-74 పై నలు
బాకీ వుంది. ఆయనకు అప్పీలేదు. Case పెట్టారు. జైలుకు పంపించారు.

శ్రీ కె. గోవిందరావు (అనకాపల్లి) :—అధ్యక్షా, నలభై వేల రూ॥లు
బట్టడా చేయడానికి పంపించేది Fieldman నుండి? మన పద్ధతి అదేనాండి?

శ్రీ కె. వెంకటరత్నం :— ప్రతి Centre లో ఒక్కొక్క officer
వుంటాడు. ఆ officer కు పంపించడానికి కాకుండా యిచ్చి అక్కడ వుండే
Fieldman, Supervisor ను యిచ్చి పంపించారు. నమ్మవలసిందే. గత్యంతరం
లేదు. పంపిస్తే వాడు ఆ డబ్బు తీసుకొని కారు ఎక్కకుండా, వరాలైన రెండు
రోజులకు గానీ తెలియలేదు. అది తెలుసుకొని వెంటనే పోయి Police Report
చేశారు.

REMUNERATION TO CONTINGENCY STAFF

71 —

*928 (1732-A) Q.— Sarvasri P. Venkata Reddy (Kanigiri)
and R. Mahananda :—Will the hon. Minister for Finance be pleased to
State :

(a) whether it is a fact that the Government has issued a
Memorandum No. 11203/A/65-6, Finance Department, dated
19-7-1969 reducing abnormally the monthly remunerations to the
menials paid from the Contingencies to 50% and even less;

(b) whether the Government feels that great injustice is done
to them as these whole-time menials servants cannot live on this
meagre amount of Rs. 40 in these hard days ; and

(c) if so, whether the Government reconsider the matter to
revise the orders ;

(d) if not the reasons therefor ; and

(e) whether a copy of the memorandum cited will be placed on
the Table of the House ?

The Minister for Finance (Sri K. Vijayabhaskara Reddy) :—
(a), (b), Yes. There was reduction in the monthly remuneration
because the rates fixed were inclusive of Dearness Allowance sanc-
tioned by the Government.

(c) Yes. The matter was reconsidered as soon as the
anomaly of including the dearness allowance in the
remuneration was brought to the notice of the Government. Orders
have since been issued in supersession of the previous instructions
that this category of employees will be entitled to the Dearness
Allowance sanctioned from time to time in addition to the
remuneration paid.

(d) Does not arise.

(e) A copy of the Memorandum cited and a copy of the correc-
tion issued are both placed on the Table of the House.

PAPERS PLACED ON THE TABLE

[VIDE ANSWER TO L.A.Q. No. 1732-A (*71)]

GOVT. OF ANDHRA PRADESH

Finance (Accts) Department

COPY OF:

Memo. No. 1235/A/65 6.

Dated the 16th July, 1969

Sub: Establishment—Menials paid from contingencies—
Payment of remuneration at the revised rates—
Amendment to the A. P. Financial Code Vol. II—
Remarks—Regarding.

Ref: 1. G O. Ms. No. 238, Finance (Exp.) Department,
dt. 10-8-1965.

2. Memo. No. 69916/Exp./65-1, dt. 12-10-1965.

3. A.G., A.P., Hyderabad letter No. TM. II/Code/
12-12/68-69/275, dt. 20-2-1969.

4. From Director of Treasuries & Accounts, A. P.
Hyderabad letter No. 11.04/TM. IIA/69,
dt. 9-5-1969.

5. Accountant-General, A. P. Hyderabad letter
No. TM.I/Code/69-70/29, dt. 20-6-1969.

* * *

AMENDMENT

Page 79 of For item 34(1) of Appendix 7 of A.P.F.C. Vol. II at
APFC. Vol. II page 79, the following may be substituted :—

“(1) Heads of Departments and other authorities empowered to draw contingent bills may sanction the employment of unskilled menials on non-pensionable establishments, whose pay is debited to contingencies provided the rate of pay does not exceed the limits indicated below inclusive of D.A. Heads of Departments and District Superintendents of Police may also sanction the employment of skilled laborers such as maistris engine drivers and carpenters on non-pensionable establishments whose pay is debited to contingencies provided the rate of pay does not exceed the limits indicated below inclusive of Dearness Allowance.

I UNSKILLED:

(a) Menials within the twin cities	Rs. 56 P.M. (Consolidated)
(b) Menials within the Dist. Headquarters	Rs. 45 P.M. „
(c) Menials within in other areas	Rs. 40 P.M. „

(d) Man or Woman worker (Part time)	Rs. 0.35 p. per hour of work of Rs. 20 P.M. (Consolidated)
(e) Boy worker (Full time)	Rs. 35 P.M. „
(f) Boy worker (part time)	Rs. 0.25 p. per hour of work or Rs. 12 P.M. (Consolidated)

II SKILLED:

(a) In twin cities	Rs. 60 P.M. (Consolidated)
(b) In District Headquarters	Rs. 55 P.M. „
(c) In other areas	Rs. 50 P.M. „

The casual labour employed in daily rates of wages shall be paid at a rate not exceeding Rs. 3 (Three) per day in twin cities and at Rs. 1.75 (Rupees one and seventifive paise) per day in mufasil areas (G.O Ms.No. 56, Finance. dated 1-3-1968).

(a) Unskilled menials include Masalchis, Sweepers, Cleanears. Panka Pullars Watchmen, Water Suppliers, Scavengers, Toties, Gardeners etc., No panka pullers shall however be employed where there is electricity in Office and proposals for fixing up fance where necessary shall be sentto the Government for consideration.

(b) The maximum rate of pay for an unskilled menial or skilled labourer should not be sanctioned as a matter of course but the pay of each post should be fixed with due regare to the nature of the work and the prevailing market rate of pay for the class of work required. The limits fixed above are the maximum limits and they do not preclude authorities competent to fix the rates of remuneration payable to menials paid from contingencies from fixing lower rates than those fixed above. No unskilled menials or skilled labourer paid from contingencies may be paid at a rate exceedingthe relevan maximum laid down above, unless the Government have specially sanctioned it. Unless there is enough work to justify employmentfor a whole time worker on monthly basis, casual labour or part time workers shall be employed.

(c) No distinction need be made between those employed in the twin cities, District head, quarters and other areas in the case of "Man or Woman Worker (Part time) ' Boy Worker (Full time) and "Boy Worker (Part time) referred to above and the rates of remuneration fixed above do not vary with the areas where they are employed."

(Issued as C.S. No. 8/69 to A.P.F.C. Vol. II in Government Memo. No. 11205/A/Accts/65-6, dated 10th July, 1969).

A. R. SRINIVASA RAO
Assistant Secretary to Government

GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH

Finance (Accounts) Department

* * * *

COPY OF :

Memorandum No. 45965A/1202/Accts/69-3, Dated : 27-9-1969

Sub: Establishment—Menials paid from contingencies payment of remuneration at the revised rates Amendment to the A. P. Financial Code Vol. II—Corrigendum Issued.

Ref: 1. Govt. Memo. No. 11205/A/Accts/65-6. D./10-7-69
2. D.O.Lr.No. 15600 UDA. D./5-8-69 from Sri P.L.,

Sivaram, Dist. Collector, Visakapatnam-2.

3. A.P.N.G.O's Association Lr. dt. 18-6-1969.

4. A.G.A.P. Lr. No. TM.I/Code. II/12-12/69-70/63 D./19-9-69.

The Amendment to Item 34(1) of Appendix 7 of Andhra Pradesh Financial Code Vol. II has been issued in the Govt. Memo. cited based on the orders issued in G. O. Ms. No. 208/Fin. (Exp.) dated 10-8-65, wherein it was held that the rates prescribed therein were inclusive of Dearness Allowance. But in the orders of Government issued subsequently from time to time by the Finance (T.A.) Department increasing the quantum of Dearness Allowance, it is being clearly specified interalia that Dearness Allowance would be admissible to whole time employees paid from contingencies.

In view of the above, the Government issue the following corrigenda to the Government Memo. cited.

CORRIGENDUM

To delete the words "inclusive of Dearness Allowance" wherever they occur in the Government Memo. cited.

A. R. Srinivasa Rao,
Assistant Secretary to Government.

శ్రీ ఆర్. సుహానంద :—మొదట పొరపాటు జరిగింది. దాన్ని సరిదిద్దుతాం అన్నారు. మొట్ట మొదట నిర్ణయంలోనే cost of living points ను బట్టి నిర్ణయం చేసి సరిపాటు చేసి. నిర్ణయం చెయ్యలేదు. ఇప్పుడు నిర్ణయించి చాలా తక్కువగా వున్నాయి. D. A. కాకుండా basic ను మార్చే ఉద్దేశ్యం ప్రభుత్వానికి వుందా?

శ్రీ కె. విజయభాస్కర రెడ్డి :—చిన్న పొరపాటు జరిగింది. ప్రభుత్వం తప్పుకుని నేనే rectify చేశాము. దానివల్ల additional benefit కూడా వుంది.

KENDRIYA SANSKRIT VIDYAPEETA TIRUPATHI

72—

* 821 (1722-D) Q.—Sarasri Agarala Eswara Reddy (Tirupathi) T.C. Rajan (Palamaner) and Y. Venkat Rao (Vemur):—Will the Hon. Minister for Endowments be pleased to state :

(a) whether an amount of Rs. 10 lakhs was given by the Tirumala Tirupathi Devasthanams to Kendriya Sanskrit Vidyapeeta, Tirupathi, during the year 1963; and

(b) the conditions stipulated for the use of this grant ?

The Minister for Endowments (Sri R. Ramalingaraju):—(a) Yes, Sir.

(b) The contribution was unconditional.

(ఎ) ఖానండి.

(బి) విరాళం ఎట్టి పరతులూ విధించకుండా యివ్వవచ్చుంది.

శ్రీ ఎ. ఈశ్వరరెడ్డి :—10 లక్షలు యిచ్చినట్లు మంత్రిగారు చెప్పారు. Reference, conditions ప్రకారం ఏమైనా చేస్తున్నారా? దానికి ఏదైనా committee వేసి విచారణ జరిపిస్తారా?

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు :—కేంద్రం సంస్కృత పీఠానికి 10 లక్షలు రూపాయలు యివ్వడం జరిగింది. అదే నిర్వహింపబడుతుంది. అందుచేత వేరే enquiry committee అక్కడ లేదండి.

శ్రీ టి. సి. రాజన్ :—10 లక్షలు రూపాయలు యిచ్చిన మాట వాస్తవమేనండి. అది ఎందుకు యిచ్చినారు ఎందు నిమిత్తం ఖర్చు పెడుతున్నారు అని ఎప్పుడైనా పరిశీలించేశారా! Enquiry చేశారా? లేక చేయిస్తారా?

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు :—ఎందునిమిత్తం యిచ్చారో అది విచారణ చేసి అవకాశం లేదండి ఈ సంస్థను Central Government వారు నిర్వహిస్తున్నారు.

ENTRANCE FOR FOREIGNERS IN T.T.D.

73—

* 56 (1784) Q.—Sri Agarala Easwara Reddy:—Will the Hon. Minister for Endowments be pleased to state :

(a) whether there is any ban for foreigners entering the Shrine of Lord Venkateswara on the Seven Hills at Tirumalai in Chittoor district;

(b) whether the foreign travellers can go only upto sanctum sanctorum and are forbidden from entering the temple premises :

(c) whether Muslims are forbidden from entering the shrine at Tirumalai; and

(d) if so, the reasons therefor ?

Sri R. Ramalinga Raju :—(a), (b), (c) and (d) The Non-Hindus (Foreigners and Muslims etc) are permitted to go up the Tirumala Hills only for sightseeing, or for study, or on official duty, on condition that they should not commit anything which would tend to derogate the sanctity of Tirumala Hills or hurt the feelings of Hindus.

(ఎ), (బి), (సి), (డి):—హిందూ సుతేతరులు కొండలపై ఆయా ప్రదేశాలను తిలకించడానికి లేదా పదై నా వివయాన్ని గురించి తెలుసుకోవడానికి లేక ఆధికారికమైన విధానాన్ని నిర్వహించడానికి తిరుమల కొండలపై వెళ్లెందుకు అనుమతించడంజరిగింది. అయితే వారు తిరుమలకొండల పవిత్రతకు భంగకరమైన విధంగా, లేక హిందువులను కించపరచే విధంగా ఏదీ చెయ్యరాదనే షరతు విధించబడింది.

శ్రీ ఎ. ఈశ్వరరెడ్డి :—అస్సలు, మనది Secular State అని చెప్పి దేవాలయాలలో ప్రవేశించడానికి నిర్బంధాలు పెట్టడం నామోషీగా వుంది ఇక నైనా ఆలోచనచేసి వెంటనే విదేశస్తులను కూడా లోపలికి పోయేట్లు, మనకు మసీదులకు, చర్చిలకు పోతే free గా entrance వుంది కాబట్టి అట్లా కల్పిస్తారా అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు :—Secular State ప్రభుత్వానికి సంబంధించినదే కాని దేవాలయాలకు సంబంధించింది కాదు. Institutions ధర్మాలు వేరు.

శ్రీ సి. వెంకటేశం :—విదేశీయులను గర్భ గుడిలోనికి పంపించడానికి నిషేధంవుంది అన్నారు. దేవాలయానికి వచ్చేవారు భక్తితో వస్తారు. అలాంటప్పుడు ప్రవేశించడానికి ప్రభుత్వం ఎందుకు నిషేధించాలి ? ఏ కారణాలవల్ల వెళ్ళవద్దు అంటున్నారు ? వారు చెయ్యరు కాబట్టి లోపలికి పోవడానికి అవకాశం యివ్వవచ్చుకదా ? ఎందుకు మహమ్మదీయులను allow చెయ్యడంలేదు ? నిషేధించడానికి అ జాగ్రత అయిన పనులు ఏమైనా చేశారా ? అది లేనప్పుడు ఎందుకు వారికి ప్రవేశం యివ్వకూడదు ?

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు :—అది మొదటి నుంచి మతధర్మాలతో నిర్వహించబడుతూ వున్నది. అంది చేత దానికి answer చెప్పలేము. మత సంప్రదాయాలను మార్చుకోమనడం ప్రభుత్వ ఉద్దేశ్యం కాదు.

శ్రీ ఎల్వేని సుబ్రహ్మణ్యం (గుడివాడ) :—ముస్లిము కానీ, క్రిస్టియన్లు కాని, ఎవరు అయినప్పటికీ దైవ సందర్శనానికి వచ్చినప్పుడు మనం ఏ విధమైన అభ్యంతరం చెప్పకూడదని నా అభిప్రాయం. ఇదివరకు ఒకప్పుడు సర్వోదయ సమ్మేళనానికి వెళ్ళినప్పుడు క్రిస్టియన్లు జగన్నాథ దేవాలయానికి వెళ్ళినప్పుడు ఒప్పుకోలేదు. అలాంటి పరిస్థితులలో పినోకాభావే ఉపన్యాసం చేయడం తటస్థమిది. ముస్లిము విగ్రహారాధన అంటే యిష్టము లేనేవారు. వారే

దైవ సందర్శనానికి వస్తానంటే మనం ఏ మాత్రం అభ్యంతరం చెట్టకూడదని నా అభిప్రాయం.

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు :—మనం కాదండి. ప్రభుత్వం కాదండి అభ్యంతరం చెప్పేది. అవి మత సంస్థలకు సంబంధించిన సంప్రదాయాలు.

శ్రీ సి. వెంకటేశం :—అక్కడ వుండేటటువంటి మరాఠీవతులు త్రాగుడు, బాదం చేస్తూవుంటే అది చూస్తూ వుండటం మత సాంప్రదాయమా? దైవ దర్శనానికి foreigners వస్తున్నారు అంటే అది మత సాంప్రదాయానికి సంబంధించింది అని చెప్పారు ఏమి స్వాయమండి? Endowments Board వుండడం వల్ల వచ్చనిసరిగా ప్రభుత్వం పరిశీలించాలి. వారికి దేవతా దర్శనం కలుగజేస్తారా? లేదా?

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు :—Board యొక్క duty అది సక్రమంగా నిర్వహించబడటం కోసమే. ఆ సాంప్రదాయాలను భిన్నపర్వడం కోసంగానీ, ఆ సాంప్రదాయాలను మార్పు చేయడం కోసం గానీ అధికారాలు లేవు.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—Sentimental గా కాకుండా, మన దేవతల ప్రభావం వాళ్లమీదకూడా పడి వాళ్లకూడా మారవచ్చును కదా! ఇదివరకు వివేకానందుడు ఎంతోమంది Foreigners ను శిష్యులుగా చేసుకున్నారు. అట్లాగే యిక్కడకు వచ్చిన వాళ్లకూడా మార్పుచెందే పరిస్థితికూడా వుంటుంది. దాన్ని గురించి ప్రభుత్వం ఆలోచన చెయ్యడంలేదా! ఎందుకు వాళ్లకుదర్శనంఇవ్వడంలేదు.

(అపాబులేదు).

డాక్టర్ టి. ఎస్. మూర్తి :—ఇంతవరకూ ఆ ప్రభావం వీరిమీదే పడలేదు. ఇంక వారిమీద ఏమి పడుతుంది?

FINAL ALIGNMENT OF N.S.P. RIGHT CANAL

74—

* 560 (2160) Q.—Sri R. Mahananda :—Will the Hon. Minister for Irrigation be pleased to state :

(a) what is the final alignment of N.S.P. Right Canal in Darsi taluk, Nellore district ;

(b) through which villages, it passes through ;

(c) whether there is any proposal to allow lift irrigation on this Right channel in Darsi taluk, to give water to upland areas on the southern side of the channel; and

(d) if so, at what places ?

The Minister for Irrigation (Sri S. Sidda Reddy) :—(a) and (b) The finalised alignment of N.S. Right Canal is from M. 111/0 to M. 126/0+60 in Darsi Taluk in Nellore district and it passes through the following villages.

1. Lakshmipuram.
2. Polepalli.
3. Chandravaram.
4. Kallur.
5. Naidupalem.
6. Avalamanda.
7. Perubhotlapalem.
8. Katamavaripalem.
9. Kurichedu.

(c) No, Sir.

(d) Does not arise.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :—అధ్యక్షా, ఈ alignment లో ఈమధ్య work take up చేసేదాంట్లో, యిప్పుడు మంత్రిగారు వదై తే శలవిచ్చారో దాన్ని మార్పుచేసి work take up చేస్తున్నారు. దానివల్ల ఈ తాలూకాలో 15 లేక 20 గ్రామాలకు సంబంధించి 20 వేల ఎకరాల ఆయకట్టు పోతున్నది. దాన్ని కూడా యిప్పుడు take up చేయడానికి ఆలోచన చేస్తారా ?

శ్రీ ఎస్. సిద్ధారెడ్డి :—Alignment మార్పువల్ల ఆయకట్టు మార్పు రాదు. ఇది కాంటూర్ కెనాల్. ఎక్కడకు తీసుకుపోయినా ఆయకట్టు లెవెల్ అదే వుంటుంది. కావపోతే ఏ భూములు కాలువక్రిందపోతే, దాంట్లో యిబ్బంది రావచ్చును. కాని యిప్పుడు వున్న alignment మాత్రం అదే.

P. W. D. COLONY AT KURICHEDU

75—

* 267 (1840) Q.—Sri R. Mahananda :—Will the Hon. Minister for Irrigation be pleased to state :

(a) How many buildings in N. S. Project, P. W. D. Colony at Kurichedu, Nellore district collapsed in May 1969 while under construction ;

(b) who is the contractor for these buildings ;

(c) whether revised estimate has been prepared for these collapsed buildings if so, the amount of the revised estimate ;

(d) whether this revised estimate works also have been entrusted to the same contractor ;

(e) who is the Engineer incharge of these works ; and

(f) whether he deducted any amount from the bills of the contractor, due to the collapse of these buildings ?

Sri S. Sidda Reddy :—(a) No buildings in Nagarjunasagar Project, P. W. D. Colony at Kurichedu, Nellore District collapsed during 5/69 while under construction.

(b) The names of the contractors are Sarvasri D. V. Subbaiah and M. Venkata Reddy.

(c) & (d) Does not arise. Due to cyclone in May, 1969, some slight damages were however, caused to the buildings and they were rectified by the contractors who did the original work. No separate revised estimate as such were sanctioned.

(e) Sri B. Subba Rao Gupta, Executive Engineer besides other subordinate officers.

(f) Does not arise.

WRITTEN ANSWERS TO QUESTIONS

MARKETING COMMITTEE IN PARKAL

76—

* 868 (1727-T) Q.—Sri C. Janga Reddy (Parkal):—Will the Hon. Minister for Marketing be pleased to state :

(a) whether there is any proposal to establish a marketing committee or sub-yards in Parkal, Warangal district ;

(b) if so, since when the said proposal is pending ; and

(c) when the said proposal will be implemented ?

A:—

(a) & (b) Orders have been issued for establishment of a market at Parkal which is within the limits of the Warangal Market Committee.

(c) Establishment of the market at Parkal will be implemented when the Warangal Market committee is formed under the Andhra Pradesh (Agricultural Produce and Livestock) Markets Act, 1966.

PRICES OF JAGGERY

77—

* 560 (1516) Q.—Sri Dhanenkula Narasimham :—Will the Hon. Minister for Marketing be pleased to state :

(a) whether the Government are aware of the fact that the prices of jaggery have fallen this year ; and

(b) if so, the steps taken by the Government to check the fall in prices ?

A :—

(a) Yes, Sir. The jaggery prices have fallen not only in this State but all over the Country.

(b) The Government of India have been addressed to find foreign markets for our jaggery. They have replied stating that the Commercial representatives in Ceylon, Burma, Japan, Singapore, Kenya, Tanzania and Egypt were addressed to explore the possibilities of import of gur from India. A suggestion to constitute jaggery

Marketing Board to handle the marketing of jaggery to the best advantage of the producers in the State was made by the Anakapalle Merchants' Association and it is being examined by the Government.

RALLAPADU PROJECT

78—

* 206 (2438) Q.—Sri R. Mahananda :—Will the Hon. Minister for Medium Irrigation and Flood Control be pleased to state :

(a) whether the irrigation potential was fully utilised in the Projects of Rallapadu Project, and Paleru-Bitrangunta Channel in Nellore district ;

(b) when were these schemes completed and the estimated cost of those at the completion time ; and

(c) the acreage of Irrigation Potential estimated at the beginning ?

A :—

(a) No, Sir.

(b) Name of the scheme	Date of completion	Estimated cost
Rallapadu project	18-7-1959	90.34 lakhs.
Paleru-Bitrangunta scheme	26-1-1962	26 lakhs.
(c) Rallapadu Project	8210.37 acres.	
Paleru Bitrangunta scheme	4830.00 acres.	

SEA-CHANNEL IN PENDURTHI P. S.

79—

* 194 (1797) Q.—Sri P. Sanyasi Rao (Visakhapatnam-2):—Will the hon. Minister for Medium Irrigation and Flood Control be pleased to state :

(a) whether a seachannel has been sunk adjoining Jalaripallipalem village, suburb of Nelumukku village in Pendurthi Panchayat Samithi ;

(b) the number of houses collapsed due to recent erosion from the sea as the channel has been sunk just adjoining the village ;

(c) whether the Government are aware of the fact that there is danger for the entire village in case that channel is allowed to persist ;

(d) whether the Government have enquired as to who had sunk that channel ; and

(e) the steps taken to avert the danger from this channel ?

A:—

(a) & (d):—The channel is a natural drain which collects the excess drainage water from the adjoining fields and tanks and empties it into the sea. No channel has been excavated by the P. W. Dept.

(b) 4 huts collapsed in October, 1968 during the cyclone when the banks of the drain by the side of the village was eroded due to tidal action.

(c) & (e) The channel is a natural drain emptying the drainage of the adjoining areas into the sea and there is no other way of draining this water. The possibility of shifting some of the huts near the bank of the drain to a safer place will be examined.

SUPPLY CHANNEL TO YELLASIRI TANK

80—

* 340 (2067) Q.—Sri P. Venkata Subbaiah (Sullurpet) :—Will the hon. Minister for Minor Irrigation be pleased to state:

(a) the reasons for preparation of two estimates for the excavation of supply channel to Yellasiri tank in Gudur taluk of Nellore district;

(b) is it not proper to accord sanction for the first estimate which has become remunerative; and

(c) when the work will be started?

A:—

(a) & (b) Only one estimate was prepared for the scheme.

(c) The scheme will be reconsidered only after observing the gauged discharge at the proposed off-take of the channel in Swarnamukhi River for a couple of monsoon seasons with a view to ascertain that the gauged discharges are adequate to meet the needs of the proposed ayacut.

POINT OF INFORMATION

re : Nationalisation of Banks

Mr. Speaker :—Now, there are two matters under Rule 74.

Sri K. Govinda Rao :—Before you proceed to those matters, Mr. Speaker, Sir, I have given notice of an adjournment motion.

Sri N. Ramachandra Reddy :—Sir, the Supreme Court has struck down the Bank Nationalisation Act and it is a very important Act. It is causing concern to every one of us. So I think some time should be allowed to discuss that thing, so that we might draw the attention of the Central Government to expedite matters because it has been said that it is within the legislative competence of the Parliament. So I think it is better, even if it is not in our purview, we express our view and send our recommendation to the Government of India so that they might expedite the matter.

Sri K. Govinda Rao :—The adjournment motion given notice of by me reads as follows: "The situation arising. . .

Mr. Speaker :—You have already given me a copy of the adjournment motion. I think a number of members also want to bring this to the notice of the Government. Your notice of adjournment motion is signed by several members. So far as admissibility of the adjournment motion is concerned, what I am now suggesting is. . .

Sri B. Niranjana Rao :—Mr. Speaker, Sir. .

Mr. Speaker :—You want to refer to the same matter.

Sri B. Niranjana Rao :—I want to refer to a different matter.

Mr. Speaker :—A number of other members want to refer to the matter given notice of by Sri Govinda Rao. Now what I am suggesting is this: Though it is wholly a central subject, still it is better, and I agree with you, Mr. Govindarao, that this House should also express its opinion about the Bank Nationalisation. I agree with what Sri Ramachandra Reddy said about it. But the question is, in what shape it should come before the House—whether it should come in the shape of an adjournment motion or under some other Rule. I will decide it in consultation with the Leader of the House and Leaders of the opposition parties.

Sri K. Govinda Rao :—Before you decide about the admissibility, let me explain.

Mr. Speaker :—If it is a question of my deciding about the admissibility of the adjournment motion, then I must ask you to read it out. Otherwise, you need not read it out now. You are one of the leaders of the opposition parties. You are the leader on behalf of the Communist Party. I will send for you and decide in what shape it should come before the House. At this stage reading out the motion is not necessary. What you want to say, you can say just as Sri Ramachandra Reddy has said. You need not read out the motion. You please give a summary of it.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :—రెండు మూడు రోజులక్రితం జరిగిన సంఘటన కన్నా పెద్ద సంఘటన మనదేశంలో యిటీవలి కాలంలో జరుగలేదేమో అని విస్తున్నది. ఈ shock కేవలం భారతదేశానికే కాకుండా, ప్రత్యేకంగా వ్యవసాయిక రాష్ట్రమైన ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రానికి చాలా ఎక్కువ. చిన్న చిన్న రైతులు, కుటీర పరిశ్రమలవారు, లక్షలాది పేద ప్రజలు ఎన్నో ఆశలు పెట్టుకున్నటువంటి చట్టం రద్దైంది అనేసరికి వారికి సహజంగానే విపరీతమైన ఆకాళంగం కలిగింది. కాబట్టి యంతకన్నా పెద్ద public importance వున్న సమస్య మరొకటి లేదని నా మనవి. రెండవది మన శాసనసభ జరుగుతున్న ఈ సందర్భంలో ఆంధ్రదేశంలోవున్న ప్రజలయొక్క మనోవాంఛితాలను ప్రతిబింబించే విధంగా ఒక తీర్మానం తీసుకురావడం అవసరం. దానికి తమరుకూడా అంగీకరించారు. మేమంతా సంతోషించాము. దీన్ని సాధ్యమైనంత త్వరగా—ఎప్పుడో కొన్నిరోజులు పోయిన తరువాత చేయడంకన్నా ఆంధ్ర ప్రజల అవసరాన్ని, మనో వాంఛితాన్ని—ఎవరో ఒకరిద్దరు కోటిశ్వరులు, చారి వీరెంటు

తప్ప, ఆంధ్రదేశంలోని ప్రజలు అంతా తమ సంతాపాన్ని, బాధను వ్యక్తం చేస్తున్నారు. అటువంటి సమస్యపైన మన శాసనసభ తప్పనిసరిగా తన యొక్క అభిప్రాయాన్ని వ్యక్తం చేయవలసిన అవసరం వుందిగనుక దీన్ని మీ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను.

Mr. Speaker :— A time will come when you get an opportunity of expressing your views fully.

What has the Leader of the House to say about this matter?

Sri K. Brahmananda Reddy :—There is absolutely no doubt that this Bank Nationalisation has been one of the revolutionary events in recent times. It really has caused great disappointment to all sections of the people when it was struck down by the Supreme Court. Though it may not be within our legislative competence—legislative competence of this House, still it is a matter—such an important matter affecting vitally many sections of the society, this House should take note of it and express its opinion. Therefore, in consultation with the Leaders of the parties, you may fix some time in the evening sometime according to the convenience of the members, as early as possible, so that we can express our opinion and at the same time our disappointment also and at the same time request the Government of India to take urgent steps to remedy the situation.

Sri K. Govinda Rao :—May I request you that some decision is taken today itself?

Mr. Speaker :—At 11 O' Clock today, I will be sending for the Leader of the House and Leaders of Opposition parties and then I will fix a date and time as early as possible.

శ్రీ కొండా లక్ష్మయ్య కాపూజీ (భోనగిర్) :—అధ్యక్షా ! ఈరోజే దానిపైన ఆలోచన చేయాలి. ఎందుకంటే Government of India కూడా దీనిపైన consider చేస్తున్నారనే వార్తలు వచ్చినాయి. వారు consider చేసిన తర్వాత మన అభిప్రాయాలు పోతే అంత గౌరవప్రదంగా వుండదు. కావున 11 గంటలకు leaders ను పిలిచి మాట్లాడుతాం అన్నారు. ఇప్పుడే 10 గంటలకు పిలిచి మాట్లాడవచ్చును. ఇప్పుడు దీని కంటే urgency matter లేదు. కనుక 10 గంటలకు పిలిచి 11 గంటలకు చర్చకు పీఠికొవచ్చు.

Mr. Speaker :—I have no objection. Very good. Even at 10 O' Clock, I will be calling for the Leader of the House and Leaders of other parties and decide the time. Any how, it should go in the form of a Resolution before the House. There must be something on which the House should discuss. About that the Leaders of the parties will discuss at 10 O'Clock, we will be meeting.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—91 క్రిందనే మన Resolution pass చేయవచ్చు. Competence వుందా లేదా అనేకన్నా.....

Mr. Speaker :—I have no objection. You can give your suggestions. I do not stand on strict formalities. You may come and give your suggestions.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు (నెల్లూరు) :—ఇది ఒక resolution form లో తప్ప యింకో form లో తీసుకురావటానికి వీలులేదు.

Mr. Speaker :—It is for the Leaders of the parties to decide and give a decision.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :—Central Government దీన్ని ఆలోచించేటప్పుడు వారు యే పంథాలో ఆలోచిస్తున్నారో దాన్ని చూసి చేస్తే కాగుంటుందని నా అభిప్రాయం.

BUSINESS OF THE HOUSE

శ్రీ బి. నిరంజనరావు (మల్లేశ్వరం) :—తమకు ఒక adjournment motion యిచ్చాను రజాత్ issue యిక్కడ discuss చేయాలని. అది ఏమి అయినదో తెలియలేదు అధ్యక్షా.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—అది disallow చేశాను.

శ్రీ బి. నిరంజనరావు :—తమరు disallow చేశారు. తమ నిర్ణయం final దానికి కాదు. అలక్నామాస్కు గురించి యిక్కడ యీ సభలలో చర్చ చేశాము. యిప్పుడు Banks Nationalization గురించి చర్చ చేస్తున్నాము. అలాంటప్పుడు దీనిని పునరాలోచన చేయాలని కోరుతున్నాను.

Mr. Speaker :—I am sorry.

శ్రీ జి. రాజారాం :—ఉస్మానియా యూనివర్సిటీ medical graduates విషయం ఏమిచేసినది తెలియజేయాలి.

Sri N. Ramachandra Reddy :—This matter has been raised in the Regional Committee also. I think the Minister for Education will be in a position to say something in this matter, because it is an important matter and is causing concern to every medical graduate of Telangana. I request the Hon. Minister for Education to say something.

Mr. Speaker :—Please lie over this issue for about half an hour. At wait 10.30 a. m you can raise this issue and meanwhile I will send for it.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—Date అయిపోతుంది కనుక ఆ date expend చేయండి అని ముందు వారికి వ్రాసి తక్కిన కార్యక్రమం నడప వచ్చని నేను feel అవుతున్నాను.

Mr. Speaker :—At 10.30 I will call this matter again. In the meanwhile I will call for the notice which Sri Raja Ram says he has given.

श्री बदरी विशाल पिकी :—मैंने मारटर्स के बारे में एडजोर्नमेंट का नोटिस दिया है ...

Mr. Speaker :—Mr. Narsing Rao gave notice under R. 66 or so. I have admitted it under R. 74 and it will be called on 16th. It has been clubbed along with the one given notice of by Mr. Narsing Rao. A number of others also have signed the notice.

श्री बदरी विशाल पिकी :—मैंने एडजोर्नमेंट मोशन का नोटिस दिया है ...

Mr. Speaker :—I remember, I have posted it to 16th.

श्री बदरी विशाल पिकी :—१६ तारीख को लिया जाए तो ठीक नहीं होगा क्योंकि २० तारीख को समारक का उदघाटन होनेवाला है ।

Mr. Speaker :—The Minister for Municipal Administration is not here. Shall we take it on 14th ?

श्री बदरी विशाल पिकी :—पहले ही लिया जाए तो ठीक होगा । १६ तारीख को लेगे तो देर हो जाएगी ।

Mr. Speaker :—I am not able to understand you at all.

Sri Konda Laxman Bapujee :—An earlier date, he wants.

Mr. Speaker :—I said, 14th. He is not agreeable to 14th.

Sri Konda Laxman Bapujee :—Before 14th, i. e., tomorrow.

Mr. Speaker :—The Minister for Municipal Administration is not here. I do not know whether he will be in a position to make a statement or not. Better we have it on 14th, if not on 16th. 15th is a holiday.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—అధ్యక్షా, తమకు తెలుసు యిక్కడ మన ఆసెంబ్లీలో మనతో ఉన్నటువంటి శ్రీ నాగిరెడ్డి ఈ కార్యకలాపాలతో నిరాశ, నిస్పృహ చెంది రాజీనామా యిచ్చి బయటకు వెళ్ళిన తరువాత ఆయనను నిర్బంధించింది. ఆ detention illegal అని ఆయనను విడుదల చేశారు. మనం నాగిరెడ్డిని మన సహచరుడుగానూ, సామ్యమైన వ్యక్తిగానూ గుర్తించాము. విడుదలచేసిన ఆ ప్రజాసేవకుడ్ని ప్రభుత్వం యిప్పుడు మళ్ళా నిర్బంధించింది. ఇది చూసినట్లయితే కక్ష ఏదోఒక రీతిగా తీర్చుకోవాలన్నట్లుగావుంది. వరంగల్లులో విచారణ జరిపిస్తూ అక్కడ ఒక Special Court పెట్టి యిది ఏదో దేశానికి తీవ్ర మైనటువంటి నేరం, ద్రోహం ఏదోచేసినట్టు వ్యవహరిస్తూ యీనాడు దేశంలో ఏ ప్రజాసేవకుడు అయినప్పటికీ ప్రభుత్వవిధానాలను భేదించి చెప్పకున్నట్లయితే ఆ మనిషిపైన ఎన్నో నేరాలు విధిస్తున్నారు. అందుచేత ఆయన్ను విడుదలచేసేట్లు చూడాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. తమరుకూడా directions ఇవ్వడం ధర్మంకాదా అని అడుగుతున్నాను.

Mr. Speaker :—I am helpless. I have nothing to say about it.

శ్రీమతి కె. ఈశ్వరీబాయి :—అధ్యక్షా, యిక్కడ ఉర్దూ కాలేజీ ఒకే ఒకటి వుంది. దాన్నిగురించి యిక్కడ వారు రేపు 16thన పెద్ద agitation ను

లేవదీస్తున్నారు. వారికి special గా ఒక్క Junior College కూడా లేదు. Junior College లో వారికి ఒక section తెరవాల్సి దాంట్లో 80 మంది boys వుండాలని Education Minister గారు announce చేశారు.

Mr. Speaker:—Please give notice about it.

Sri G. Raja Ram (Balkonda):—Why notice about it? You promised to decide about allowing visitors into the gallery after calling for the leaders of the parties and the Leader of the House. So far they have not issued any visitor's pass.

Mr. Speaker:—Please have a little patience. I will be announcing the decision which the Leaders of the Parties have taken. You are not allowing me to do that.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి:—దీనికి notice ఎందుకు అంది. Education Minister చెప్పవచ్చుకదా. అన్యాయం చేయకూడని ఒప్పందంలో వుంది.

Mr. Speaker:—Very good, we will see that no 'anyayam' is done.

డా. టి. వి. యస్. చలపతిరావు:—Motion of thanks కు సవరణలు యివ్వడానికి యీవేళ 11 గంటలవరకూ time యిచ్చామని తమరు నిన్న House ను adjourn చేసేముందు తెలిపిచ్చారు. ఇప్పుడు 11 గంటలు అవుతున్నే వున్నది. అందువల్ల సాయంత్రం 3 గంటలవరకూ ఇప్పించాలని కోరుతున్నాను.

Mr. Speaker:—You are leader of one opposition party.

Dr. T. V. S. Chalapathi Rao:—That is why we want time to submit our amendments upto 3-00 p. m.

Mr. Speaker:—We will be meeting now. That also we can consider.

శ్రీ ఆర్. సత్యనారాయణరాజు:—అధ్యక్షా, రేపు May నెలలో మనం అనుకున్న ప్రకారం పంచాయితీ ఎన్నికలు జరగాలి. ఆయితే యీవేళ రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా, ప్రతిచోట యీ పంచాయితీ ఎన్నికలు postpone అవుతాయనే ఒక వదంతి, ఒక వాతావరణం వుంది. కాబట్టి దీన్నిగురించి మంత్రిగారు ఒక statement యివ్వడం అవసరం అని అనుకుంటాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:—పంచాయితీరాజ్ demand వుంటుంది. అప్పుడు చెప్పవచ్చు అనుకుంటాను.

శ్రీ ఆర్. సత్యనారాయణరాజు:—Demand దాకా ఎందుకండి. వాయిదా పడుతుంది, లేదు అని మంత్రిగారు చెప్పవచ్చుకదా.

Mr. Speaker:—I do not know whether he is in a position to make a statement.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానంద రెడ్డి :—పదయినా అడగదలచుకుంటే మాకు notice యిస్తే అది మా డిపార్టుమెంటును అడిగి చెప్పవచ్చు.

శ్రీ ఆర్. సత్యనారాయణరాజు :—మంత్రిగారు చెప్పడానికి సిద్ధంగా వున్నారండి.

శ్రీ జి. లచ్చన్న (సోంపేట) :—Elections జరుపుతారా లేదా అనే మాటకు notice ఎందుకండి.

పంచాయతీరాజ్ మంత్రి (శ్రీ టి. రామస్వామి) :—అధ్యక్షా, elections జరుపుతామని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఆర్. సత్యనారాయణరాజు :—ఎప్పుడండి ?

శ్రీ టి. రామస్వామి :—May నెలలో పంచాయితీబోర్లు ఎలక్షన్లు జరుగుతాయి.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఇప్పటివరకూ మే నెలలో జరుపుతామని అంటున్నారు. పక్షాంతర పరిస్థితులు వస్తే మళ్ళీ అప్పుడు —

శ్రీ బి. రాజారాం :—మే నెల అని చెప్పారేకాని సంవత్సరం అని చెప్పలేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఏ సంవత్సరం అని వారు అడుగలేదు.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :—నేను మొన్న 7వ తేదీన ఒక ప్రీవీలెజ్ మోషన్ ఇచ్చాను. 1967లో చీరాల మునిసిపాలిటీకి ఎలక్షన్లు జరిగినాయి. అప్పటి నుంచి నేను ఎక్స్-అఫిషియో మెంబరు అయినప్పటికీ నాకు నోటీసులు రావడం లేదు. దాని మీద గవర్నమెంటుకు వ్రాసుకొంటే మన ప్రభుత్వము రెండు సంవత్సరాల తరువాత మొన్న నవంబరులో ఉత్తరువులు ఇచ్చారు. అయినప్పటికీ ఆ మునిసిపల్ కౌన్సిల్ బ్లాక్ చేసింది. దాని మీద ఒక ప్రీవీలెజ్ మోషన్ ఇచ్చాను ఆ చైర్మన్ మీద, సెక్రటరీ మీద, 7వ తేదీన ఇచ్చాను, ఇంతవరకు రాలేదు.

Mr. Speaker:—I have sent it to the office. We are getting it examined. The moment it is put up, I will decide whether there is a *prima facie* case or not.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :—ఇప్పటికీ రెండు సంవత్సరాలుగా సభ్యుడుగా పనిచేయడానికి అవకాశము లేకుండా పోయింది, గవర్నమెంటుకు చెప్పకొంటే...

మిస్టర్ స్పీకర్ :—తొందరలోనే పరిష్కారం చేస్తారు.

ANNOUNCEMENTS

re:-Congress Legislature Party.

I have received the following letter from the Government Chief Whip:

"To

The hon. Speaker,

Andhra Pradesh Legislative Assembly, ...

Respected Sir,

I am herewith enclosing the application of the newly admitted members of the Legislature Congress Party for allotment of seats on the Treasury Benches. I request you to do the needful and oblige.

Yours faithfully,

Sd/ M. Ram Reddy."

The application reads like this:

"To

The Leader,

Andhra Pradesh Legislature Congress Party, Hyderabad.

Sir,

As we have been admitted as members of the Legislature Congress Party, we request you, Sir, to recommend to the Hon. Speaker of Assembly to allot us seats on the Treasury Benches and oblige.

Yours faithfully,

- Sd/ 1. K. V. Gangadhar
2. Buchi Krishnama Raju
3. V.N. Gowd
4. V. Narayanappala Naidu
5. Anjani Reddy
6. P. Sambasiva Raju
7. B. Narasimha Reddi
8. G. Subba Naidu
9. V. Palavelli
10. M. Venkatarama Naidu
11. M. Bheem Reddy
12. Ch. Satyanarayana Rao.

PANEL OF CHAIRMAN

Mr. Speaker ;—I am to announce to the House that I have nominated Sri Ahmed Hussain to the Panel of Chairmen in the vacancy caused by the resignation of Sri G. Venkata Reddy.

284 12th February, 1970. Calling attention to a matter of urgent public importance :

re : Heavy damage to crops and property in Karimnagar district due to severe hail-storm on 20-1-70.

re: Entry of visitors to the galleries.

Mr. Speaker :—I am to announce to the House that at a meeting of the Leaders of Parties held on 10-2-1970, it was decided to regulate entry of visitors to the galleries with effect from 12-2-1970, in the following manner :

1. A member may apply for only one pass on alternate days.
2. A special pass counter has been opened in the Shamiana inside the "In gate"
3. The application for pass will have to be made one day in advance.

CALLING ATTENTION TO MATTERS OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE

re : Heavy Damage to Crops and Property in Karimnagar District due to severe hail storm on 20-1-70

శ్రీ జి. రాములు (మైదారం) :—అధ్యక్షా, జనవరి 20 వ తేదీన కరీం నగర్ జిల్లా పెద్దపల్లి తాలూకాలో నడగండ్లు వర్షము కురిసి అక్కడ పంటలకు చాలా నష్టము కలిగింది. మొక్కజొన్న, తెల్లజొన్న, వరి, పొగాకు, మిర్చి వగైరా పంటలు చెడిపోయినాయి, చాలా పశువులు చనిపోవడం జరిగిందే, మరియు హరిజనుల ఇతర పేదవాళ్ళ ఇళ్ళు చాలా కూలిపోయినాయి. ఈ క్రింది గ్రామాలు పై విధముగా చాలా దెబ్బతిన్నాయి.

నందిమేడారం, ధర్మారం, యెల్లపూర్, పట్టపాక, నరసింగాపురం, యెండపల్లి, దొంగతుర్తి, బొట్లవనపర్తి, కీలవనపర్తి, పాత గూడూరు, కుమారి కుంట్ల, కాంపేట, వెయిడిచం తలపల్లి, రాచపల్లి, రాగినేడు, కాడిం కనగర్తి, పలిదం, కానర్లపల్లి, బ్రాహ్మణపల్లి, అందువులపల్లి, కాచాపూరు కల్వచర్ల, కామన్ పురం, వేరేపల్లి, సబితం. ఈ గ్రామాలకు ఎక్కువ నష్టము కలిగింది. ఈ పరిస్థితిని మన ఎడ్యుకేషన్ మినిస్టరుగారు కూడా పరిశీలించారు. కాని ఇంత వరకు అక్కడ ప్రజలకు సహాయకరంగా ఫ్యామిన్ వర్క్స్ వగైరా ఏమీ ప్రారంభించబడలేదు. అక్కడ గ్రామస్తులకు తిండి కొరత ఏర్పడింది. పశువు లకు మేత కూడా లేదు. అందుకని ఈ విషయము రివిన్యూమంత్రిగారి దృష్టికి ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తేబడింది. అక్కడ తక్కువ రుణాలు వసూళ్ళుగాని, ఇతర అప్పులు వసూళ్ళుగాని ఏపీచేయకుండా ఆపివేయాలని, అక్కడ మాలీ గుజారికి రెమిషన్ ఇవ్వాలని వారిని కోరడం జరిగింది. ఈ విషయం గురించి అక్కడ ప్రజలకు తైతులకు సూయక చర్యలు గురించి రివిన్యూమంత్రిగారు వివరాలు తెలిపాలని నేను కోరుతున్నాను.

Calling attention to matters of urgent public importance : 12th February, 1970. 283
 re : Heavy damage to crops and property in Karimnagar district due to severe hail storm on 20-1-70.

(Sri Ahmed Hussain in the Chair)

శ్రీ కె లక్ష్మీనరసింహారావు (జగత్కాల) :—అధ్యక్షా, 1970 జనవరి 20వ తేదీన కరీంనగర్ జిల్లాలో చాలా విపరీతమైన రాళ్ల వర్షము నడిచి సుమారు 60, 70, గ్రామాలుకు విపరీతమైన నష్టము వాటిల్లినది. చాలా పంటలు నష్టమైనాయి. అనేకమైన ఇళ్ళు కూలిపోయినాయి, పశునష్టము జరిగింది, కోట్ల రూపాయలలో నష్టము సంభవించింది. ఇది జరిగి ఇప్పటికి 25 రోజులు అయినప్పటికీ, ప్రభుత్వము ఇంతవరకు ఏమీ చర్య తీసుకోలేదు, అక్కడ రైతులకు ఆదుకొనేందుకు ఏమీ ప్రయత్నం చేయలేదు. దీనివల్ల అక్కడ ప్రజలలో చాలా నిరాశ ఏర్పడింది. అదే ఆంధ్ర ప్రాంతములో తుఫాను సంభవించినప్పుడు, అక్కడ తుఫాను బాధితులకు వెంటనే సహాయము చేయడానికి ఎంతో ఆశ్రుత చూపించింది. కాని తెలంగాణా ప్రాంతములో ఇంత పెద్ద ఎత్తున నష్టము జరిగినప్పటికీ ఏమీ, చీమ కుట్టినట్టుగా కూడా అనుకోకుండా, ఎవరుగాని సానుభూతి కూడా తెలుపలేదు. ఇది చాలా నిరాశాజనకంగా ఉన్నది. ఇంత పెద్ద ఎత్తున నష్టము జరిగినదానికి ఏదో శిస్తు రెమిషన్ ఇస్తామని అనుకొంటే ఆ శిస్తు రెమిషన్ సరిపోదు. ఈ పంటలు పోయినప్పుడు కొత్త పంటలు వేసుకొనే దానికి ఇంకా ఏమీ అవకాశము కల్పించలేదు. ఇప్పటికే 25 రోజులు గడచిపోయింది. ఉచితంగా విత్తనాలు, ఫర్టిలైజర్లు మొదలైనవి అందించి, తక్కువ రుణాలు అపి, మరియు ఇళ్లు పోయినవారికి పశువులు పోయినవారికి కూడా వరీతిగా ఆంధ్ర ప్రాంతములో సహాయము చేశారో, తెలంగాణాలో కూడా ఇప్పుడు ఈ కరీంనగర్ లో కూడా ఆ విధంగా సహాయంచేయాలి. ఇప్పటికే 25 రోజులు ఆలస్యం అయింది. ఇంకా ఆలస్యం చేయకుండా వెంటనే సహాయం చేయాలని రివెన్యూ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జిన్న మల్లారెడ్డి (పెద్దపల్లి) :—అధ్యక్షా, ఇప్పుడు మిత్రులు లక్ష్మీనరసింహారావుగారు అక్కడి పరిస్థితి గురించి చెప్పారు, మేము కొన్ని ప్రత్యేక గ్రామాలు పర్యటించి చూశాము, 61,62 గ్రామాలలో పంటలు చాలా విపరీతంగా నష్టం అయిపోయినాయి. నేనే కాకుండా గౌరవనీయ విద్యార్థులు మంత్రిగారు కూడా కొన్ని గ్రామాలు తిరిగివచ్చినారు. వారు ప్రభుత్వానికి ఏమి రిపోర్టు ఇచ్చారో నాకు తెలియదుగాని ఇంతవరకు మాత్రము అక్కడ నష్టపోయిన రైతులకు ఏలాటి సహాయము అందజేయలేదు. అంతేకాకుండా వైరులన్నీ చెడిపోయాయి కాబట్టి కూలీలు వేరే ప్రాంతాలకు తరలిపోయేటటువంటి గతి పడుతున్నది. కాబట్టి రెవెన్యూమంత్రిగారు వెంటనే రిలీఫ్ మెజిస్ట్రేట్ తీసుకోవాలి. కొన్ని కోట్ల రు.లు నష్టమయింది కాబట్టి వెంటనే చర్యలు తీసుకోకపోతే రైతులు కూడ వేరే ప్రాంతాలకు తరలిపోయే గతి పడుతుంది, ఇప్పటికే కూలీలు వేరే ప్రాంతాలకు తరలిపోతున్నారని తెలుస్తున్నది. ఈ విషయంలో

285 12th February, 1970. Calling attention to matters of urgent public importance :
re : Death of a fisherman at Kakinada on 22-1-70 due to police firing.

ప్రభుత్వం గట్టిగా చర్యలు తీసుకోవటమే కాకుండా వెంటనే ఉత్తరువులు వేసి డబ్బు సహాయం వెంటనే చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను.

రెవిన్యూశాఖ మంత్రి (శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి) : — అధ్యక్షా, గడచిన సంవత్సరం వచ్చిన నాలుగైదు ప్రమాదాల లిస్టుతో యీ ప్రమాదం కూడ చేరినది. కరీంనగర్ జిల్లాలో యీ గ్రామాలలో తీవ్రంగా వచ్చింది. చాలా నష్టం జరిగినట్లు, పశువులు గొట్టెలు, మేకలు చనిపోయినట్లు, నిలబడిన పంట అది ఏ పంట అయినా అన్ని పంటలు దెబ్బతిన్నట్లు, పేదవారియొక్క ఇండ్లు కూడ దెబ్బతిన్నట్లు రిపోర్టు వచ్చినవి. బోర్డు మెంబరును అది చూసి ఏ విధమైన సహాయం రైతాంగానికి అందించే అవసరం ఉన్నదో ఆ సహాయం అంతటను అందించాలని ఉత్తరువు ఇవ్వటం జరిగింది. ఇప్పుడు వమాలు కావలసిన పన్నులు గాని, పాత బాకీలుగాని నిలపమని చెప్పటము, సామాన్య జనానికి పనులుకల్పించటానికి వెంటనే రిలీఫ్ వర్క్స్ పనులు చూడమని చెప్పటము, బావులు లోతు చేసుకొనటానికి శ్రవ్యకొనేదానికి అవసరమైన అడ్వాన్సు ఇచ్చేదానికి ఏర్పాటు చేయమని చెప్పటము జరిగింది. వడ్లు, జొన్నలు పెరలు ప్రాక్యూర్ మెంటు చేయకుండా అక్కడి అవసరాలు తీర్చటానికి వెంటనే ప్రయత్నం చేయమని చెప్పాము. ఇంకా చివరాలు తెలిసినట్లయితే ప్రభుత్వం సాధ్యమైనంతవరకు ఎలాంటి సహాయం చేయాలో అంత సహాయం చేయటానికి ప్రభుత్వం సిద్ధంగా ఉన్నదని మనవి చేస్తున్నాను.

re : Death of a fisherman at Kakinada On 22—1 1970
 due to Police firing,

Sri S. Vemayya :— Sir, the police resorted to firing on 23-1-1970 on innocent and unarmed fishermen of Dummalapeta, Kakinada Municipality. The firing was motivated on the instigation of the landlords of the locality. The dispute arose out of the land under the possession of Sivayajama of fishermen community. While the fishermen were returning from the sea, the police fired on them. One man was severely wounded. The wounded person was dragged like a dead animal for a long distance. It is a barbarous and inhuman act of the police at the instigation of the land lords. This deserves to be enquired into by the judiciary. The people responsible for this firing must be suitably dealt with. Suitable compensation must be paid to the family of the deceased person and to the people injured. This kind of firing on innocent people by the police must be stopped. Instead of protecting the law, the police are breaking the law. In the name of Naxalites, they think they can do as they please. Women were beaten, the drinking water was polluted by cow dung. Persons unconnected with this incident were also arrested somewhere away from the scene of offence or dispute and kept for 4 days without producing them before a Magistrate. It is a very serious case committed by the police at the instigation of landlords. I request that police people must be dealt with severely and compensation should be paid to the members of the family of the deceased and to the injured persons. This deserves to be immediately enquired into. I

Calling attention to matters of urgent public importance: 12th February, 1970. 237
 re : Death of a fisherman at Kakinada on 22-1-70 due to police firing.

request that a judicial enquiry should be immediately conducted in the matter and to see that the people responsible for this un-wanted firing should be dealt with.

(Mr. Deputy Speaker in the Chair)

Sri N. Ramachandra Reddy :—Sir, the details have been given by Sir Vemiah about the firing that was resorted to on fishermen who were unarmed. సాధారణంగా ఎప్పుడైనా తప్పనిసరి పరిస్థితులు వస్తే ముందు కాపస్ చేసిన తర్వాతనే ఫైరింగ్ ఆర్డర్ ఇవ్వవలసి ఉంటుంది. అయితే ఇక్కడ ఆర్డర్ ఎవరు ఇచ్చారు అన్నది ఎంక్వయిరీ చేయవలసివున్నది. అక్కడ ఎవర్ ఆర్డర్ ఇచ్చారు? అక్కడ మేజిస్ట్రేట్ ఉన్నారా? ఎవరు ఫైరింగ్ ఆర్డర్ ఇచ్చారు అన్నది చూడవలసివుంది. మొదలు దానికి సిగ్నల్ ఇవ్వవలసి ఉంటుంది. మొదట టెయర్ గ్యాస్ చేసినారా, గాలిలో పేల్చినారా, అన్న విషయం చూసిన తర్వాత after exhausting all these methods, only, if the crowd becomes unruly if they resort to firing they can justify. As I have been given to understand, no procedure has been adopted, no precaution has been taken and without all these things, they have resorted to firing. It becomes very difficult for unarmed people to safeguard their protection. In fact, Government is expected to safeguard innocent people. But the Government is resorting to the other way. I request, in these circumstances — not only in this case, but in a number of previous cases where firing was resorted to during the last year, how many firings have been resorted to and how many people were killed, has to be placed before the House. And information whether any enquiry has been ordered also has to be started. Even in cases where magisterial enquiry has been ordered, it is belated.

అయితే నెలలు అయిన తర్వాత, సంవత్సరం అయిన తర్వాత మెజిస్ట్రేరి యల్ ఎంక్వయిరీ జరుగుతుంది. సంవత్సరం అయ్యేటప్పటికి ఎవడెన్నీ పోతున్నది. ఫైరింగ్స్ ప్రీక్వెంట్ గా జరుగుతున్నవి. ఈ కేసులో జ్యూడిషియల్ ఎంక్వయిరీ చేస్తే జాగుంటుంది. జ్యూడిషియల్ ఎంక్వయిరీ జరిగితే, న్యాయాన్వయ పరిశీలనచేసి వ్యవహారం జరిగితే ఫైరింగ్స్ చేస్తే పరిణామాలు తీవ్రముగా ఉంటాయని భావించి ఆ స్పాట్ లో ఉండే పోలీసువారు ముందే జాగ్రత్తగా వ్యవహరించటానికి అవకాశం ఉంటుంది. ఈ కేసులో జ్యూడిషియల్ ఎంక్వయిరీ చేసి విక్టిమ్స్ యొక్క ఫేమిలీసుకు కాంపెన్ సేషన్ ఇవ్వాలని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—అధ్యక్షా, ఇది చాలా హోరమైన ఉదంతంగా జరిగింది. ఇది నా నియోజకవర్గం కాకినాడకు సంబంధించింది. బహుశేషము మత్స్య పారిశ్రామికులకు చేపలవేటపైన జీవించేది వారికి సంబంధించింది ఇది బహుశాంతంగా ఉండే ముష్యులకు సంబంధించింది. 30 సంవత్సరాల నా అనుభవంలో అనే మైన ఫుటనలు అందోళనలు జరిగినా ఎప్పుడూ కూడ ఇటువంటిది జరగలేదు. ఎటువంటి ప్రోవ కేషన్ లేకుండా, ఎటువంటి జస్టిఫికేషన్

లేకుండా పెదవాడు చేపలు పట్టుకొని వచ్చేటప్పుడు ఫైర్ చేసి, షూట్ చేసి పట్టణ ప్రజలకు ప్రభుత్వానికికూడ గుణపాఠం చెప్పటానికి అన్నట్లు పోలీసు సబ్ ఇన్స్పెక్టర్ చేయటానికి పూనుకొన్నాడు అంటే ఏదశకు పోతున్నాము అన్నది గమనించాలి. ఈ విషయంలో ఆ స్టేషన్ కు సంబంధించినటువంటి పోలీసు సబ్ ఇన్స్పెక్టరు వెళ్లాడు. ఇద్దరు తగువులాడుకొన్నప్పుడు పోలీసు ఉద్యోగి వెళ్ళి తగువును ఉపసంహరించడమో, దానిని అరికట్టడమో చేయాలి. ఇక్కడ ఇద్దరి మధ్య తగువు లేనేలేదు. తన వై ఆఫీసరుయొక్క రిపోర్ట్ కూడలేదు. తదుపరి యింకో స్టేషన్ కు వెళ్ళి వచ్చినప్పుడు తీసుకొని యిద్దరు వెళ్ళి దౌర్జన్యకాండ జరిపారు. ఇది తమ ప్రాపకం సంపాదించినటువంటి కొందరు మనుష్యులను సంతృప్తి పరచడానికి చేసినటువంటిది. అక్కడ ఏ ఒక్క మగవాడు లేదు.

ఇది నాకు తెలుసు. అది ఆడవాళ్ళ పిల్లలు నూతి నుంచి నీళ్ళు పట్టుకొనేటటువంటి ప్రాంతం. అది యిక్కడ స్థలాల క్రింద అమ్ముకోవాలనే ఉద్దేశ్యంతో దురదృష్టవశాత్తు ఆయన మన ఎమ్. ఎల్. ఎ. ఆయనకు అమ్మినట్లు చేసుకొని, ఎవరో చాల డిక్టేటోరియల్ గా పోలీసు సహాయం తీసుకొని వాళ్ళకు గుణపాఠం చేయడానికి ఈ దౌర్జన్యకాండ జరిపారు. ఆ లాండ్ లార్డ్స్ ఎటువంటివారు అంటే కాకినాడ పట్టణం అంతా నక్సలైట్స్ తో నిండిపోయి వున్నది అన్నట్లుగా సముద్ర తీరభూమి అంతా వాళ్ళు దున్ని బాగు చేస్తున్నట్లుగా వ్యవహారం చేస్తూ ఉన్నారు. ఇక్కడ వాళ్ళకు సంబంధం లేదు. ఈ పోలీసులతో కలిసి ఈ చంపినదానిని సమర్థించుకోడానికి యిటువంటి వ్యవహారం చేశారు. ఆ తల్లి నా కాళ్ళమీదపడి ఏడ్చితే ఏదో నా స్వంత బంధువు పోయినట్లుగా నాకు విచారం కలిగింది. కాకినాడలో ఏ పెదవాడికి అన్యాయం జరిగినప్పటికీ నా స్వంత బంధువుకు జరిగినట్టే ఉంటుంది. ఈ విధంగా పట్టణం తుపాకి తీసుకొని వేట నుంచి వచ్చిన వాడిని చంపడం ఎప్పుడూ జరగలేదు. పోలీస్ ఎదిరించడానికి టేర్ గాస్ ఉపయోగించవచ్చు. లాఠీచార్జి చేయవచ్చు. ఇటువంటిది ఏదీ జరగకుండా ఈ విధమైన విచలనవిడిగా అక్కడ పోలీసు నిధానం యున్నది. ఇది ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువచ్చాను, హోం మినిష్టరుగారి దృష్టికి తీసుకు వచ్చాను. ఈ సందర్భంలో అతి త్వరగా యాక్ట్ చేయాలి. దెబ్బలు తగిలితే మందులు ఇవ్వడానికి హాస్పిటల్ లో చేర్చుకుండా జైలులోపెట్టారు. వాళ్ళను పరామర్శచేయడానికి పోలీసు స్టేషనుకు వెడితే ఆర్డినరికాన్ స్టేబుల్ కూడ నన్ను పరామర్శ చేయనివ్వలేదు. ఇటువంటి దుస్థితి విధానం వచ్చినది. ఏ మాత్రం అప్రమత్తతతో వున్నప్పటికీ చాల అపాయకరమైన పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది. నేను వెంటనే జుడిషియల్ ప్రోజ్ చేయాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. మెజిస్ట్రేరియల్ ఎంక్వయిరీలో లోపాలు వుంటాయి. కనుక జుడిషియల్ ప్రోజ్ చేయ మంటున్నాను. ఈ సందర్భంలో నష్టపోయినటువంటి తల్లితండ్రులకు సహాయం చేయాలని కోరుతున్నాను. ఆ తల్లితండ్రులు వచ్చి హోం మినిష్టరుగారిముందు హాజరయ్యారు. కన్నీరు కార్చారు. ఆ సందర్భంలో ప్రభుత్వం సహాయం

Calling attention to matters of urgent public importance: 12th February, 1970. 289
 re: Death of a fisherman at Kakinada on 22-1-1970 due to police firing.

చేస్తుందని చెప్పారు. ఇప్పటికి ఏమీ జరగలేదు. అక్కడ దీనికి బాధ్యులు అయినటువంటి యిద్దరు పోలీస్ సబ్ ఇన్ స్పెక్టర్స్ ను కనీసం ట్రాన్స్ ఫర్ చేయాలని కోరుతున్నాను. ఇది తేలేలోగా ఇది జరిగిపోయినట్లయితే ఇంకా బలవంతులది రాజ్యం అయిపోతుంది. ఎవరు ఈ విధంగా గుణపాఠం చెప్పమని చెప్పారో అర్థం కావడంలేదు, కాబట్టి బలవంతుడు ప్రభుత్వంపైన కూడ దండి, యిష్టం వచ్చినట్లు ఫైరింగ్ ఆర్డర్స్ ఇచ్చే పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది గనుక ఈ విషయాన్ని చాల మనోవేదనతో తమ ముందు ప్రవేశపెడుతున్నాను.

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు (అమలాపురం) :—అధ్యక్షా, తూర్పు గోదావరి జిల్లా యంతవరకు ప్రశాంతంగా వున్నటువంటి జిల్లాలలో ఒకటి. ఇటువంటి జిల్లాలో అనుకోకుండా యీ దురదృష్టకరమైన ఇన్సిడెంట్ జరగడం అందరికీ బాధాకరంగా వున్నది. మా స్వంత భూములు ఎంకోక్రిచ్ అయినారని ఒక వర్గం వారు పాప్ ఫేట్ యిస్టు చేశారు. కేవలం హశాస్ నైట్స్ కొరకు వున్నటువంటిది ఆక్యుపై చేస్తున్నారని ఇంకొక వర్గం వారు అంటున్నారు. కాబట్టి పోలీసు వారు లిమిట్స్ ఎక్స్ డ్ అయినారా, ప్రజలు ఎక్స్ డ్ అయినారా అనే విషయం జాగ్రత్తగా ఎంక్వయరీ చేయించి అందులో నిందితులు అయినవారిని శిక్షాపాత్రులుగా చేయడం అవసరం. అలా చేయకపోయినట్లయితే ముందుముందు అన్ రూత ఎలిమెంట్స్, అన్ సోషల్ ఎలిమెంట్స్ కటువంటివి తీసుకువచ్చి పీస్ ఫుల్ గా జీవించేవారిని బాధపెట్టే అవకాశాలు ఉంటాయి. కాబట్టి మొగ్గలోనే ఇటువంటి ఇన్ ఫ్రెన్ సెన్ తుడిచివేయడం మంచిది. దీనిని ప్రాపర్ గా ఎంక్వయరీ చేయించి శిక్షార్హులైన వారిని శిక్షించాలని, దీనిని ఎక్స్ పిడైట్ చేయించాలని గవర్న మెంటు వారిని కోరుతున్నాను.

The Minister for Home (Sri J. Vengal Rao):—Dummalapeta is a Fishermen Colony, situated on the sea shore about two miles away from Kakinada Town. All the residents of this village are fishermen by profession and they also indulge in smuggling and preparation of illicit arrack.

2. One Sri Yalla Venkata Rao of Kakinada Town owns about 400 acres of land near Dummalapeta village and he has been in lawful possession and peaceful enjoyment of the said land since time immemorial. One Shaik Hussain, a Right Communist and a quack of Kakinada town is the President of the Rickshaw workers' Union Kakinada and also the leader of the Fishermen of Dummalapeta. At his instigation, the fishermen of Dummalapeta attempted to illegally occupy the lands of Yalla Venkatarao and on a suit filed by him, the Principal Subordinate Judge, Kakinada issued an injunction order restraining the villagers of Dummalapeta and Sk. Hussain from interfering with the peaceful possession of the said lands by Yalla Venkatarao.

3. On 23-1-1970 at about 2.00 p.m. Yalla Venkatarao presented a petition to the Sub-Inspector of Police, II Town Police Station Kakinada stating that on that morning he went with labourers to his

290 12th February, 1970. Calling attention to matters of urgent public importance:
re: Death of a fireman at Kakinada on 22-1-1970 due to police firing.

fields referred to above for raising bunds, that the villagers of Dummalapeta who had gathered at the fields were making preparations to beat and kill them and wanted immediate interference by the Police to maintain law and order. On receipt of this complaint, the S.I. of Police made an entry in G.D. collected S.I. of Police law and order I Town Kakinada, A.S.I. I Town Kakinada, one H.C. and 10 P.Cs. of both I and II Town Stations, Kakinada who were available and rushed to the spot immediately. Immediately on reaching the spot the police party found an unruly crowd of about 2000 persons mostly belonging to Dummalapeta armed with sticks and other deadly weapons and various missiles shouting that they would murder Yalla Venkata Rao and any other that would come to his assistance. Yalla Venkata Rao and his labourers were surrounded and wrongfully confined by the unruly mob. On seeing the police, the unruly mob under the leadership of Sk. Hussain and Malladi Venkata Reddy started shouting at the police and warned them to get away from that place. The Police officials advised Sk. Hussain, Malladi Venkata Reddy and some of the elders in the mob to go away from that place and to bring their records if any, so that the police could examine their claim and decide the matter. Without paying any heed to the advice of the Police, the mob attacked the police party with sticks, sickles and stones. As a result, two S.Is, one Asst. S.I. and seven constables sustained bleeding injuries. The crowd suddenly pounced upon P.C. 1590 who was taken unawares, beat him and snatched away his 410 musket. Five cycles belonging to the Police party parked nearby were carried away by the rioters. Six other cycles and some utensils belonging to Yalla Venkatarao and his labourers were also forcibly taken away by some of the rioters. Yalla Venkataraghavulu, younger brother of Yalla Venkata Rao and seven labourers received injuries at the hands of the rioters. To disperse the unlawful assembly, the police first made lathi charge which proved ineffective. As the rioters were very violent and as there was imminent danger to the lives of the police personnel, there was no other alternative except to open fire in self defence. As a result of firing one Osupalli Appa Rao aged about 25 years one of the rioters received a bullet injury and fell down. All the rioters including their leader, Shaik Hussain and Malladi Venkatarreddi ran away and could not be apprehended despite the best of efforts made by the Police party. The injured Osupalli Appa Rao died on the way while being carried in the police van to the Government General Hospital, Kakinada.

4. A case in Cr. No. 16/70 u/s 147, 148, 324, 342, 307 and 379 IPC read with 149 IPC was registered. Vigorous search by the Police Party resulted in the recovery of five cycles belonging to the Police Party. The accused 1. Shaik Hussain, 2. Pande Tatarao, 3. Kilimi Rami Reddy, 4. Osupalli Simhadri 5. Parla Sathiraju, who are the ring leaders were arrested on 24-1-70 and vigorous efforts are being made to arrest the remaining culprits and recover the remaining articles carried away by them. The situation is quiet now.

5. The Sub Divisional Magistrate, Kakinada has been directed to conduct a magisterial enquiry into the incident. His report is awaited.

Calling attention to matters of urgent public importance : 12th February, 1970. 291
 re : Death of a fisherman at Kakinada on 22-1-1970 due to police firing.

అధ్యక్షా, ఇప్పుడు చాలా మంది సభ్యులు చెప్పారు. రామచంద్రా రెడ్డిగారు.....

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :— ఇప్పుడు మంత్రిగారు వారికి, తమను సమర్థించు కుంటూ వ్రాసి ఇచ్చింది చదివేశారు. అది యీ సమస్యను పరిష్కరించడానికి, న్యాయాన్ని ఇవ్వడానికి పరిపోతుందా? అని అడుగుతున్నాను. వారు ఒక సైడ్ ను సమర్థించుకుంటూ వ్రాసి ఇచ్చింది చదివేశారు. ఇంక, సత్యం, ధర్మం 'సత్యమేవ జయతే' అంటున్నారు. మరి, యీ ధర్మంతో వారు దీనిని తోస్తే ఏంటా? వారికి కూడా స్వయంగా తెలుసు.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— నేను ఇప్పుడు, నాకు తెలిసిన మాటలే చెబుతున్నాను. ఇప్పుడు సి. వి. కె. రావుగారు, రామచంద్రారెడ్డిగారు చెప్పారు. నేనకూడ కాకినాడ వెళ్ళి వచ్చాను. ఇక్కడ వున్న పరిస్థితి ఏమిటంటే—ఒక ప్రైవేట్ వర్సన్ యొక్క లాండ్ ను పోర్టుబుల్ గా ఆక్రమించేయడానికి అమాయకులను కొంత మందిని ప్రోత్సహించారు. ఈ పాద్యతను వారు వహించవలసివుంటుంది. రెండది—కోర్టు ఇన్ జెక్షన్ ఇచ్చి, రిట్రైయిన్ చేసిన తరువాత, దానిని కాపాడవలసిన పాద్యత పోలీసుపై వున్నది. పోలీసువస్తే, ఆ సరికైన స్పెక్టరును కొట్టారు. అయిన హాస్పిటల్ లో వున్నారు. నేను వెళ్లాను. ఈ విధంగా దౌర్జన్యం చేసినప్పుడు, ప్రైవేట్ వర్సన్ యొక్క లాండ్ ను ఎవరైనా దౌర్జన్యంగా ఆక్రమించేసినా, దానిపై కోర్టు ఆదర్శపున్నా, వాటినేమీ గవర్నమెంటు కాపాడకుండా వుండాలని చెబితే దానికి నేనేమీ చెప్పలేను. యాక్చువల్ గా కొంతమంది అమాయకులను ఇన్ స్పెక్టర్ చేసి, పోలీసువస్తే వారిని కొడుతూవుంటే అప్పుడు ఫైర్ చేయడం జరిగింది. మెజిస్ట్రేరియల్ ఎంక్వయిరీకి ఆర్డర్ చేయడం కూడా జరిగింది.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :— నేను జ్యూడిషియల్ ప్రోత్ చేయమని అడగుతున్నాను.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— మెజిస్ట్రేరియల్ ఎంక్వయిరీ ఆర్డర్ చేయడం జరిగింది.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :— వారంతట వారు మంత్రిగారు, ఒక అభిప్రాయానికి ఇక్కడ వానిని సమర్థిస్తూ చెప్పడం సరికాదు. సబ్-ఇన్ స్పెక్టర్ రోల్ మంత్రిగారు వహించి దానిని సమర్థిస్తూ చెప్పడం సబబుకాదు. జ్యూడిషియల్ ప్రోత్ చేయడం మంచిది. ఈ లోగా మంత్రిగారు, యీ సంఘటనపై తమ అభిప్రాయాన్ని ప్రకటించకుండా వుండడం మంచిదని నేను చెబుతున్నాను. న్యాయాన్ని విచారించమని చెబుతున్నాను. పేదవారికి న్యాయం కలగజేయడానికి ప్రయత్నించమని చెబుతున్నాను. ఏమనిషి అయితే చంపాడో ఆమనిషి ఆ విధంగా చంపడం సరియైన చర్యే అని సమర్థించుకోవడం సహజం. కాని, మంత్రిగారు న్యాయమేమిటో పరిశీలించవలసి వుంటుంది. ఇటువంటి ఘోరాన్ని

నేను ఎప్పుడూ చూడలేదు. Is he not competent to order a Judicial probe? Magistrial enquiry is a flop. Only a Judicial enquiry can establish the truth. Is he there to defend the Police? If it is so, it will only make the Police Naxalites. I hope the Minister will order a Judicial probe.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—ఇప్పుడు మంత్రిగారు ఒక ప్రకటన చేశారు. వారు చెప్పినదానిలో నిజానిజాలుగాని, ప్రతిపక్షంవారు చెప్పినదానిలోని నిజానిజాలుగాని సరిగా తెలియాలంటే జుడిషియల్ ప్రోబ్ మినహా మరేమార్గమైనా ఉందా? లేదూ, మంత్రిగారుగనుక స్వయంగా వస్తే, వారు, యిక్కడి అపోజిషన్ లీడర్స్ అంతా అక్కడికి పోదాము. ఆన్ ది స్పాట్ ఎంక్వయరీ చేదాం. దానికైనా వారు నిర్లక్ష్యతారా? లేకపోతే, అక్కడనుంచి ఏదో ఒక స్టేట్ మెంట్ వచ్చింది అని, అది మీకు అనుకూలంగా వున్నా, వ్యతిరేకంగా వున్నా, దానిని నేను చదివేస్తాను. అదే దానికి సమాధానం, అదే న్యాయం కలగజేయడం అంటే—పేదవారికి న్యాయం కలగజేసే విధానం ఇదేనా అని అడుగుతున్నాను. ఇప్పుడు లాండ్ హంగర్ ఉంది, తప్పకుండా చేసినీరుతారు. మీరు కాలుస్తాం అంటే మీ తుపాకులే తుప్పవడతాయని చెబుతున్నాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—నేను ఇంతకుముందు ఒక పాయింట్ రైయిజ్ చేశాను. రేపు నానభిషియల్ డెయివ్లవలసిన అవసరమున్నది. నేను ఇంతకుముందు ఒక విషయము రైయిజ్ చేస్తే, స్పీకర్ గారు కాలెటన్స్ అయిన తరువాత కానివ్వండి అన్నారు.

BUSINESS OF THE HOUSE

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :—బిజినెస్ అడ్వయిజరీ కమిటీ సమావేశము జరుగుతున్నది ; అందులో నిర్ణయం చేసినతరువాత.....

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—ఇంకొక విషయం వున్నది, “Altering the earlier decision which envisages a single scheme, the Government of India are for setting up three steel units at Hospet, Salem and Visakhapatnam.....”

Mr. Deputy Speaker :—Why don't you raise it when the Chief Minister comes?

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—మా ప్రైముకు ఆరున ప్రైముకు కుదరడంలేదు. అప్పుడు రైయిజ్ చేశాను, తరువాత అన్నారు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :—వారు వచ్చినతరువాత రైయిజ్ చేయండి.

PRESENTATION OF THE REPORT OF THE SELECT COMMITTEE ON THE ANDHRA PRADESH CO-OPERATIVE

SOCIETIES (AMENDMENT) BILL, 1969.

Sri P. Narasa Reddy :—Sir, As Member of the Select Committee, I beg to present the report of the Select Committee on the Andhra Pradesh Co-operative Societies (Amendment) Bill, 1969.

Mr. Deputy Speaker :—Report Presented.

POINT OF INFORMATION

re : DEBARRING MEDICAL GRADUATES OF OSMANIYA UNIVERSITY
FROM APPLYING TO CERTAIN SERVICES IN CERTAIN GOVERNMENT
OF INDIA UNDERTAKINGS.

Sri G. Rajaram :—Mr. Dy. Speaker, when the hon. Speaker was in the Chair, he asked me to raise at 10.30 a.m. the point about the question of medical graduates of the Osmania University who have been debaired from applying to certain services of the Govt. of India Undertakings through an advertisement.

Mr. Deputy Speaker :—I think the Minister for Health should be here to answer that. I shall see whether the Minister is in the lobby.

Sri G. Rajaram :—Sir, I have been given a fixed time at 10.30 a.m. to raise the point. The Minister should be here.

Mr. Deputy Speaker :—True the Minister should be here when the time is given. Let us see whether he is in the lobbies.

Sri G. Rajaram :—But how can he be callous? This is a serious problem ?

Mr. Deputy Speaker :—We shall take it up a little later.

Sri G. Rajaram :—Where is the guarantee that it will not be postponed further ?

Mr. Deputy Speaker :—It is only for a few minutes.

MOTION ON ADDRESS BY THE GOVERNOR

శ్రీ వి. సి. కేశవరావు :—అధ్యక్షా. గవర్నరుగారి ప్రసంగములో లాండ్ సీలింగ్స్ ఆక్టును అమలు జరుపుతామని, లాండ్ రిఫార్మ్స్ చట్టామని చెప్పారు. ఈ లాండ్ రిఫార్మ్స్ ఎప్పుడో చేయవలసింది. ఈ లాండ్ సీలింగ్ ఆక్ట్ పాస్ అయిన తరువాత, యిప్పటికే అనేక సంవత్సరాలు గడిచిపోయినవి. ఈ ఆక్టు పాస్ చేసేటప్పుడు, మామూలుగా, డ్రైలాండ్స్ గా వున్న భూములన్నీ కూడా ఇప్పుడు వెట్ లాండ్స్ అయిపోయినవి. అందువలన, యీ సీలింగ్స్ అప్పుడు పెట్టిన సీలింగ్స్ యేనా? లేక ప్రభుత్వం చేరే ఏదయినా ఆ ఆక్టుకు అమెండుమెంట్లు తీసుకొచ్చి, కొత్త సీలింగ్స్ పెడతారా? అనేది చెప్పవలసినదిగా నేను ప్రభుత్వాన్ని అడుగుతున్నాను.

తరువాత, ఇంకొక విషయమున్నది. ఇప్పుడు ప్రభుత్వం—మేము—సోషలిస్టు సమాజాన్ని స్థాపిస్తాం; సోషలిస్టు గవర్నమెంట్ నడుస్తుంది అని చెబుతున్నది. అటువంటప్పుడు ప్రజలముందు వెంటనే పెట్టవలసినది ఏమిటంటే, ప్రభుత్వంలోని సభ్యులైనా కనీసం, మేము యీ సోషలిస్టు సిద్ధాంతానికి కట్టుబడి వుంటామని, వారివద్ద వున్న భూములలో—సీలింగ్స్ ప్రకారముగా మిగిలివున్న భూములను—ప్రభుత్వం ముందుపెట్టి, ఎవరెవరికి ఎంతెంత భూమి అధికముగా వున్నదో దానిని ప్రభుత్వానికే నా చూపించారా? అని నేను అడుగుతున్నాను. సోషలిస్టిక్ పాటర్న్ ఆఫ్ సొసైటీని నిర్మిస్తున్నాం అంటున్నప్పుడు, ముఖ్యంగా

ప్రభుత్వంవారు ముందుకు వచ్చి, యీ లాండ్ రిఫార్మ్స్ను వీలయినంత వ్వరగా అమలుజరిపి, యీ తారతమ్య భేదాలు లేకుండా, లాండ్ లెస్ హూర్స్ కు యీ మిగిలిన భూములను యిప్పించడానికి ప్రయత్నం చేస్తారని నేను ఆశిస్తున్నాను. తరువాత, ప్రభుత్వంవారు గవర్నమెంటు వేస్ట్ లాండ్స్ చాలావరకూ లాండ్ లెస్ హూర్స్ కు యీ మధ్యన యిచ్చారు. నా నియోజకవర్గంలో అనేక వేస్ట్ లాండ్స్ ఉన్నమాట వాస్తవం. ఈ మధ్య శాస్త్రీపతి శ్రీ వి. వి. గిరిగారు మదరాసునుంచి ఢిల్లీ వెదుతూంటే హరీడ్ గా ఒక ప్రోగ్రాము ఏర్పాటుచేసి ఒంగోలు రైల్వేస్టేషనులోనే ఒక వేయి ఎకరాల భూమిని భూమి లేనివారికి పట్టాలకు పంచిపెడతామని చెప్పారు. తీరా చూస్తే ఒక్కొక్క కవరులో వంద సర్టిఫికేట్లు పెట్టి 5 కవరులు యిచ్చారు. తక్కిన భూమి ఏమయింది, తక్కిన సర్టిఫికేట్లు ఏమైనాయి? అదేవిధంగా ప్రతి మంత్రి గ్రామాలకు వెళ్ళినప్పుడు ఎక్కడెక్కడ భూములున్నాయో ఆ భూములన్నీ పంచిపెడతామని ముందుగా అడ్వర్టయిజ్ చేసి యిప్పటికి చాలాపు కొన్ని వేల ఎకరాలు పట్టాలమీద పంచి పెట్టారు. వేల పట్టాలు పంచిపెడతామని చెప్పడమేకాని తాత్కాలికంగా ఒక రిద్దరికిమాత్రం పట్టాలిచ్చి, యిస్తున్నామని చెప్పడం జరుగుతోంది. భూములు లేనివారు, పట్టాలు తీసుకోడానికి పేర్లున్నవారు ప్రతిరోజు కూడా తాలూకా ఆఫీసుచుట్టూ, నాయకులచుట్టూ తిరగడం జరుగుతోంది. మంత్రులు వేలకొలది ఎకరాలు పంచిపెడతామని చెబుతూ తాలూకా ఆఫీసులోనూ, సబ్ కలెక్టరుదగ్గరూ పట్టాలు అట్టేపెట్టి కరపనుకు దారి చూపుతున్నారని చెబుతున్నాను. అసలే లాండ్ లెస్ హూర్స్, పదిసార్లు తిరగాలంటే వారికి ఖర్చవుతుంది. డబ్బు యిస్తేనే పట్టాలు యిస్తామనికూడా తహశీల్దారులు కొంతమంది చెబుతున్న మాటకూడా వాస్తవం. ఈ పరిస్థితులలో ఎన్ని పట్టాలు యిచ్చారు, ఎంత భూమి సాగులోకి వచ్చేది వున్నది, ప్రభుత్వ వేస్తులాండు ఎంతవున్నది అని అడుగుతున్నాను. పేద ప్రజలకు పట్టాలిచ్చేటప్పుడు సక్రమంగా యిస్తున్నారా? దీనికి సంబంధించిన సమాచారం ప్రభుత్వంవారు యీ సభముందర పెట్టవలసివుంది. ఈ నెలలో ఇన్ని పట్టాలిచ్చాము, ఇంతమందికిచ్చాము అని చెప్పడమే కాకుండా మధ్య దళారీలవంటి వారిని లేకుండా చేయాలని కోరుతున్నాను. భూములు పంచిపెడతామని కొంత మందిని మధ్య దళారీలను తయారుచేసి లంచాలు తీసుకోవడం జరుగుతోంది. ఇటువంటివన్నీ లేకుండా డిక్లర్ చేసిన పట్టాలన్నీ యిప్పించడానికి ప్రభుత్వం తగు చర్య తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. నైక్లోను వచ్చినప్పుడు హరిజనులు చాలా నష్టపడ్డారు. వారికి గుడిసెలుతప్ప ఏమీ లేవు, ఆవి వరదలలో కొట్టుకుపోయాయి. అనేక వేల గ్రామాలలో హరిజనులు నష్టపడ్డారు, హరిజనులు వుండడానికి స్థానం లేకుండా పోయింది. ప్రభుత్వంవారు సెరకప్రదేశాలు చూచి వారికి గృహాలు కట్టించాలి. నిన్న ఒక స్టేట్ మెంటు వచ్చింది. ప్రభుత్వంవారు 18 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు చేయాలని అనుకుంటున్నారని, కాని ఇప్పటికి ఆరున్నర కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు చేశారంటున్నారు. బీదలకు, ఇండ్లు లేనివారికి అందరికికూడా ప్రభుత్వము వారు ఇళ్లు కట్టిస్తారని ఆశిస్తూ నేను నెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ పి. నరసారెడ్డి(నిర్మల్) :—అధ్యక్షా, కమ్యూనిస్టుగారు ప్రవేశపెట్టిన అభినందన తీర్మానాన్ని నేను బలపరుస్తున్నాను. గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో అనేక విషయాలు, ప్రభుత్వ పాలసీలు ప్రకటించారు. ప్రధానమంత్రి క్రిందటి సంవత్సరం ఏప్రిల్ నెలలో 8 పాయింట్లు ప్లానుఒకటి ప్రకటించారు. దానిని కేంద్ర ప్రభుత్వం సూచనప్రకారం తొందరగా అమలుపరచాలని ఆత్మకతో వున్నాము అన్నారు. ఏప్రిల్ 18, 1969 లో చేసిన ఎనిమిది మూలకాల ప్లాను ఒకసారి దీర్ఘంగా ఆలోచించిచూస్తే తెలంగాణా ప్రాంత అభివృద్ధిగురించి, యిక్కడ వుండే యువకులను సర్వీసెస్ లో రిక్రూట్ మెంట్ గురించి, ఆర్గనైజేషన్ మూలంగా వచ్చిన సర్వీసుల ఇంటిగ్రేషనుకు సంబంధించిన సమస్యల గురించి తుణ్ణంగా పరిశీలనచేసి, ఎప్పటికప్పుడు ఏ విధంగా సరిదిద్దాలనేది ప్రకటించడం, ఆ తరువాత ఉద్యోగాలగురించి సుప్రీమ్ కోర్టు తీర్పు ఆయినతరువాత జూరిస్టు వాంఛా కమిటీవేయడం, ముఖ్యమూర్తు కాన్ స్టిట్యూషనుకు వ్యతిరేకమని రావడంవల్ల, కానసభగాని, పార్లమెంటుగానీ తీర్మానించినా అది సాధ్యం కాదని వారినివేదిక, దానితోపాటు యీ ప్రాంతములో చదువుకొనిన యువకులకు రిక్రూట్ మెంట్ గురించి యిచ్చిన సలహాలను పరిశీలిస్తే ఒక ప్రధానమైన సమస్యవున్నది. తెలంగాణా సమస్యలలో ఒకటి రిక్రూట్ మెంట్ టు సర్వీసెస్, రెండవది ఇంటిగ్రేషన్ ఆఫ్ సర్వీసెస్. ఇక్కడ అభివృద్ధి కార్యక్రమాలకోసం, ఇక్కడ సర్ప్లస్ ఎంతయిన్నాయనేది తేల్చడమే కాకుండా, తొందరగా అభివృద్ధిచేయడానికి పథకాలు వేయడమేగాక, అభివృద్ధి నిజంగా చేయాలనే సమస్యవున్నది. వాంఛా కమిటీ రిపోర్టులో కాన్ స్టిట్యూషనులు ప్రావిజను లేదుకాబట్టి, జిల్లాలవారిగా, ప్రాంతాలవారిగా లోకల్ కమిటీలు వేసి వాన్ గజెటుడ్ సర్వీసెస్ మట్టుకు లోకల్ పీపుల్ ను రిక్రూట్ చేసేవర్గతిని బాంబే గవర్నమెంట్, ఉత్తర ప్రదేశ్ గవర్నమెంట్ అవలంబించినట్లుగా అవలంబించి—పబ్లిక్ సర్వీసెస్ కమీషనునుండి రిక్రూట్ మెంట్ మానేసి, లోకల్ రిక్రూట్ మెంట్ చేసేవర్గతిచేస్తే బాగుంటుందని సూచన చేశారు. ఈ విషయపు ప్రకారం వాన్ గజెటుట్ ఉద్యోగాలకు రిక్రూట్ మెంట్ పబ్లిక్ సర్వీసు కమీషను నుంచి తీసేసినతరువాత, ప్రభుత్వం యిట్లాఉత్తరువు జారీచేసిన తరువాత జిల్లాల వారిగా, జిల్లా పరిషత్తులు, జిల్లా సెలక్షను కమిటీలవారే వాన్ గజెటుట్ సర్వీసుల కన్సింట్ కి రిక్రూట్ మెంట్ చేయడం జరుగుతోంది. యు. పి. లో కాని మహారాష్ట్రలోకాని పబ్లిక్ సర్వీస్ కమీషను మెంబర్లు వేరవేరుగా ప్రతిజిల్లాకు వెళ్లి అక్కడనే లోకల్ రిక్రూట్ మెంట్ చేస్తూవస్తున్నారు. ఈ రిక్రూట్ మెంట్ సమస్యపై ఎక్సిక్యూటివ్ ఆర్డరుఇవ్వడం మాత్రమే కాకుండా పబ్లిసెంట్ గా డిస్ట్రిబ్యు సెలక్షను కమిటీలను వేసే వాన్ గజెటుడ్ సర్వీసెస్ వంటి లోకల్ కేడర్ క్రియేట్ చేసి లోకల్ టాలెంట్ ఏమాత్రం ఓవర్ లూక్ కాకుండా మహారాష్ట్ర, యు. పి. లలో జరుగుతున్నవర్గతిని రెగ్యులరైజ్ చేసి అవలంబిస్తే బాగుంటుంది. వేటిని మనం లోకల్ టాలెంట్ కు ప్రత్యేకించాలని ఉద్దేశించామో దానిని రిజియన్ ల్ కమిటీ పరిశీలిస్తుంది. మహారాష్ట్ర, యు. పి. ల నుంచి అక్కడ రెగ్యులేషన్స్ తెప్పించడం జరిగింది. వాటిని పరిశీలించి రిపోర్టు సమర్పించిన

తరువాత ప్రభుత్వం వాటిని అవలంబించవలసి ఉంటుంది. లేకపోతే అసంతృప్తి రావడం సంభవిస్తుంది. వాంఛా కమిటీ రికమెండేషన్స్ గురించి లోకల్ టాలెంటుకు అవకాశం గురించి ఇంతకంటే అదనంగా రాజ్యాంగ నిబంధనలకు అదనంగా చేసేది సాధ్యంకాదని మనవిచేస్తున్నాను. పెద్దలు కొందరు బై ఫర్మే లెడ్ స్టేటు అయితేనే ముల్కీ రూల్స్ తిరిగి రివైజ్ చేసుకోవానికి పీలుంటుందని, ఇక్కడ ఉండేవారికే సర్వీసెస్ లో అవకాశం ఉంటుందని వాదన ఉంది. ఎస్. సి. చట్టం, నెల్సన్ డి. థామస్, వాంఛా వంటి పెద్ద జూరిస్టులు సవరేట్ స్టేటు ఐనప్పటికీ ముల్కీ రూల్స్ తీసుకురావడం ఆనభవం అని భారత దేశంలో ప్రతి రాష్ట్రానికి పార్లమెంటు అట్లా చేయాలంటే అది జరిగేదికాదని చెబుతుంటే యువకులను రెచ్చకొట్టి ఫోల్స్ హోప్స్ ఇచ్చి సెవరేట్ ఐతేనే రిక్రూట్ మెంటు సాధ్యమనిచెబితే జరుగుతుందా అని అడుగుతున్నాను. ప్రావర్సీన్ ఉన్న వారు, వేరే ఇన్ కమ్ ఉన్నవారు ఉద్యోగాలకు వస్తుంటే, ఉద్యోగాలే బి ఆర్ అండ్ ఎండ్ ఆర్ అన్నట్లు ఆలోచిస్తున్నారు. సోషల్ జస్టిస్ కు కావలసిన విధానాలు అవలంబించకుండా పిల్లలను పెడదారిన పెడితే జాగుండదని మనవి చేస్తున్నాను. పిల్లల బెంట్ ఆఫ్ మైండ్ ఎడ్యుకేషన్ కార్యక్రమాలపై ఉండకుండా పర్సనల్ ప్రెజిడిషన్ కారణంగా రిక్రూట్ మెంట్ పేరుతో పెడ దారిన పెట్టడం జాగుండదని మనవిచేస్తున్నాను. ఇక సర్వీసెస్ ఇంటిగ్రేషన్ విషయం ఉంది. ఇదిమన రాష్ట్రానికే కాక మైసూరు, మహారాష్ట్ర, గుజరాతు రాష్ట్రాలకు కూడ ఉన్న సమస్య.

శ్రీ ఎమ్. మానిక్ రావు (శాండ్వార్) :—On a point of clarification, I would like to ask—డిప్టీ కమిషనరు కమిటీలనుంచి అప్పాయింట్ చేయాలంటే ఎంతోమంది కోర్టుకు పోయారు కదా. జిల్లా లెవెలులో చేసిన దానికి మరల కోర్టుకు పోయారు. దానికి ఏమి చేయాలి?

శ్రీ పి. నరసారెడ్డి :—కోర్టుకు వెళ్లడం విషయం నాకు తెలియదు. అది చేరే విషయం. లోకల్ టాలెంటును తీసుకునే విషయమై యు. పి. మహారాష్ట్ర లో ఒక పద్ధతి పెట్టారు. based on local talent local language and dialect. U. P. and Maharashtra have adopted a procedure and that is the procedure one can adopt. What the Court said I am not able to say. రీజనియల్ కమిటీ సిఫార్సులపై ఫిఫ్ జస్టిస్ అధ్యక్షతను ఈ సమస్యలను పరిష్కరించడానికి ఒక కమిటీ వేసినట్లు గవర్నరుగారు తమ ప్రసంగంలో చెప్పారు. ఇంటిగ్రేషనుకు సంబంధించి కేంద్ర ప్రభుత్వం డైరక్షన్లు ఉన్నాయి. అందులో ఏమైనా అవకతవకలు జరిగితే వాటిని పరిశీలించి వారు రికమెండేషన్లు ఇస్తే వాటిని రాష్ట్ర, కేంద్ర ప్రభుత్వాలు తప్పకుండా ఇంప్లీమెంటు చేసేట్లు చూడడానికి రీజనియల్ కమిటీ సిఫార్సును బట్టి గవర్నరుగారు ప్రసంగంలో ఎనౌన్స్ చేసినందుకు I submit that we will have to compliment the Government ఇంటిగ్రేషన్ ఆఫ్ సర్వీసెస్ కు సంబంధించి సుప్రీం కోర్టువారు గుజరాత్, కచ్, నూరత్ సర్వీసెస్ గురించి తీర్పు ఇచ్చారు. రీజన్లపై జేషను సందర్భంలో ఎవరైనా ఎఫెక్టు ఐతే సక్రమంగా ఇంటిగ్రేట్ చేయాలని అన్నారు. Therefore this is a matter where consti-

tutional methods have to be adopted. This has to be borne in mind rather than crying hoarse and getting disillusioned and saying that except separation there can be no justice. I submit that with regard to integration of services, we may have regional services to certain extent not only for non-gazetted but also for gazetted cadres to some extent in all services so that we may not have any more clamouring and any suspicions about the service conditions. That is one point which I wish to make and this is a matter which needs the attention of the Government.

Another point is about the opinion poll for Separate Telangana. This is a very important point which I wish to submit that some of the elders have been propagating that we may have to insist upon right now. My submission is that the concept of opinion poll was nevertheless introduced by the Central Government in our country so far as Goa was concerned. Goa had its own peculiar and particular circumstances. Goa was a territory where Portuguese was the official language. There was a dispute between Konkani language and also Marathi language and there was also Gujarathi language prevailing there and the culture and the position of the Goan Christians was in doubt with regard to their own social status. They were 10 years behind the constitutional and the developmental activities that were going on in our country. Therefore in such circumstances the Government thought that we might have an opinion poll. If you apply that yard-stick to our State, I submit we are only in a delusion and we are driving the people of this state to further bickerings in order to hamper the normal activities in our State. We are driving at a thing which is not there like the philosopher hunting after a black cat in a dark room which is not there at all. So could we ask the Central Government not only to have an opinion poll in this State but also all over the country wherever there are bickerings. The other day we have seen in papers in Tamilnad that certain villages and revenue circles have been clamouring to join in Mysore. My submission is that then the Central Government will have to take up a programme throughout the country for people's opinion to be in a particular state or whatever state. We had seen the dangerous consequences of Shiv Sena in Maharashtra. Politicians in order to oust Krishna Menon, a man of progressive ideas, thought of this idea of having Shiv Sena for Maharashtras. What is the result now? Every six months we see that there are murders and police firings and all that from Dharwar. They have been driving Tamils—even Telugu people—because they do not belong to Maharashtra. If we want to give vent to our own frustrated political ambitions could we drive people to such an extent and create such things, Mr. Speaker, Sir, so that the normal developmental activities in our State should go down? Mr. Speaker, you know the revenue surpluses or incomes we were having and what a stand-still our business activities have come to in our State.

Apart from that industrialists from Bengal and elsewhere were trying to come here because of disturbed conditions in their States and they have gone away to Madras and Mysore. If this is the state of affairs, I do not think, the cherished desire of the people here who are craving to come up economically would be fulfilled and our

learned friends and elders if they had bestowed a fraction of their anxiety shown in here I do not think, all this would have happened.

My humble submission is that so far as our problems are concerned regarding the matters of service, integration of service etc. it is not as though there are certain bottlenecks under which it is not at all possible. My humble submission is that there is no reason at all to say that Khammam would be in Andhra area and other would be in Telengana area. The neighbouring States of Maharashtra etc. will claim that they have got the majority of Maharashtrians in certain villages. Then those villages will go to Maharashtra. Let us be united and try to develop this area, otherwise it is not at all possible to develop the area.

శ్రీ కె. అచ్యుతరెడ్డి (కోదన్ గల్) :— అధ్యక్షా, గవర్నరుగారి ప్రసంగం పైన చర్చ సాగింది. కమ్యూన్టీస్ గారు ఎన్నో విషయాలు చెప్పారు. కమ్యూన్టీస్ గారు ఏదో 1958 నుంచి ఎలక్ట్రిసిటీ కార్యక్రమాలు, యింకా ఫర్వీనెస్ అవన్నీ ఏదో ప్రైవేట్ చేసుకుంటూ వచ్చారు. గవర్నరు గారి ఎడ్రసు చాలా క్లుప్తంగా ఉంది. దీనిలో ఆ సమస్యలన్నీ కూడా ఏదీ లేవు. నాకు ఏ తీరుగా అనిపిస్తుందంటే ఎప్పుడు మాట్లాడినాగాని 1958 లో ఏమీ ఉంది, 1959 లో ఏమీ వచ్చింది ఈ రోజు ఏమీ ఉంది అనే విషయం మాట్లాడారు. సరిగా చెప్పాలంటే పాడినపాటే పాడరా పాచిపల్ల చానరీ అన్నట్లుంది. 1958లో ఏముంది, 1959లో ఏమీ ఉంది అనేది చెప్పేటప్పుడు ఫిగర్లు మీద ఆధారపడి ఉండా లేక ఊహించుకుని చెబుతున్నారా? ఏ విషయమూ తెలియదు. ఇంకొకటి ఏమిటంటే పోల్ మీద ఆయన ఏదో ఛాలెంజ్ కూడా యిచ్చాడని తెలుస్తున్నది. ఎవరైనా ఒపినియన్ పోల్ కోరేవారు ఎవరైనా ఉన్నారో వారంతా రిజైన్ చేసి ఎలక్షను కంటెస్టు చేయాలన్నారు. I only treat this as childish and just simply ignore this. పిల్లల మాటలు మాట్లాడుకుంటే ఏదో ఒపినియన్ పోల్ అంటే ఛాలెంజ్ చేస్తుంటే యిప్పుడు నరసారెడ్డిగారు చెప్పారు. ఒపినియన్ పోల్ గోవాలో జరిగినట్లు జరగడానికి అవకాశంలేదు అని. శివసేన మహారాష్ట్రలో జరుగుతున్నదన్నారు. మహారాష్ట్రలో జరుగుతున్న వ్యవహారం అంతా కూడా ఎవరో కొంతమంది మహారాష్ట్రలో బ్రతకడానికి పోయారు. అక్కడ వ్యవహారం, యిక్కడ వ్యవహారం చూస్తే దానికి దీనికి ఏమీ సంబంధం లేదు. మహారాష్ట్రలో బ్రతకడానికి పోయినవారు వ్యవహారానికి, యిక్కడ వచ్చిన ఆంధ్రుల వ్యవహారానికి చాలా తేడా ఉంది. ఇక్కడ పొలిటికల్ దామి సేషన్, యిక్కడ పొలిటికల్ కరప్షన్. ఈ తీరుగా ఎవరి విశ్వాసం సంపాదించగలిగినారు, ఇవ్వాలి ఏదో నరసారెడ్డిగారు యిక్కడ ప్రసంగిస్తూ ఉన్నారు గాని అదే మాటలు దయచేసి పబ్లికులో చెప్పి నచ్చచెప్పగలిగితే నేను ఆయనకు ఎంతో ధన్యవాదాలు చెబుతాను. ఇప్పుడు రోజుకు ఒక పాంపెట్ చొప్పున వర్షాకాలంలో కప్పలవేత శ్రీ కె. వి. నరసింగరావు గారు వ్రాస్తున్నారు. ఆయన వ్రాస్తాడో లేక ఎవరెనా వ్రాస్తే సంతకాలు చేస్తారో తెలియదు. ఆయన వ్రాస్తే విషయాలు ఆయనకే తెలియవు. ఇప్పటికే చాలా సిగ్గుచేటుగా ఉంది.

ఏమి వ్రాసినాడు ఆయన? సర్వీసెస్ విషయం ఏమి వ్రాస్తారు? ఈ మాటలు డిస్ట్రిక్టులో టూరుకు వెళ్లినప్పుడు ఏ పోలీసు బందోబస్తుతోనో చెల్లి, ఏ డాక్ లంగళాలోనో కూర్చుని....

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :— అక్కడ మాట్లాడిన విషయాలే అవి.

శ్రీ కె. అచ్యుతరెడ్డి :— ఆయనకు మాట్లాడే శక్తి లేదు. అర్హతలేదు. అవకాశం లేదు. ప్రజల ప్రతినిధి అని చెప్పుకుని కాళ్ళూ వేళ్ళూ పట్టుకుని డిప్యూటీ చీఫ్ మినిస్టరుని సంతోషపడి గవర్నరు డబ్బుతో వర్షాకాలంలో కప్పల రెక్క రోజుకొక పాంప్లెట్ వస్తున్నది. సిగ్గు చేటు, ఆయన మాట్లాడే శక్తి లేని మనిషి, డిప్యూటీ చీఫ్ మినిస్టరుగా ప్రాధాన్యత వహించి....

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :— అది ఉపన్యాసమా లేక వ్యక్తి దూషణమా? మిమ్ములను అడ్డెస్ చేయవలసి ఉండె.

శ్రీ కె. అచ్యుతరెడ్డి :— నేను స్పీకరు గారితో అడ్రసు చేస్తున్నాను. తగిన అవకాశాలున్నాయి కనుక కొదమ విషయాలు చెప్పుకుండా ప్రవచనంలో చెప్పిన విషయాలు మాత్రమే చెబుతున్నాను. 1. సర్వీసెస్ విషయం చెప్పారు. గవర్నరు గారు ఎప్పుడు చెప్పినా అదే మాట చెబుతూ ఉంటారు. సర్వీసెస్ విషయం చెప్పారు. దానిలో యంతమంది గెజిటెడ్ ఉద్యోగుల సమస్యలు తీర్చు చేసినాము, యంతమంది నాన్ గెజిటెడ్ ఉద్యోగుల సమస్యలు తీర్చు చేసినాము అన్నారు. కాగితాలు నల్లగా చేసినందుకు తమ ఆఫీసులో లిస్టు సిద్ధముగా చేసు కున్నారేమో గాని కమ్యూనికేటు ఆయన వాటిలో ఒకటి కూడా సరిగా లేదు. అన్నీ సిద్ధం చేసినారు. గవర్నమెంట్ ఆఫ్ యిండియా అడ్వైసిన్ ఫూర్తిగా పరిపాలన చేశారు. చేసిన తరువాత రెండు రోజులకు ఒకసారి ఒక కమిషను ఒక కమిటీ ఏర్పాటు చేసే అవసరం ఏమిటి? గ్రీవెన్సెస్ అంతా అయిపోయి నవి కదా, ఏమీ బాధలు లేవు కదా, సంతోషపడ్డారు కదా, పరిష్కారం చేసి నారు కదా. నిన్న గులాం హైదర్ కమిటీ చేశారు. వితల్ రావ్ కమిటీ చేశారు. అది ఎక్కడికి పోయిందో పేరు రాలేదు. గులాం హైదర్ కమిటీ గురించి బయటకు రాలేదు. జి. ఓ. యిస్మూ అయినదా? నసీరుల్లా బేగ్ కమిటీ వచ్చింది. పాపం ఈ ప్రవచనంలో ఈ దేశంలో ఎక్కడనో ఒక మనిషి నసీరుల్లా బేగ్ ను పట్టుకుని వచ్చారు. నుప్రింకోర్టు రిటైర్డ్ జడ్జి అనేకమంది ఉన్నారు. వేరూ ప్రతిష్టలేని మనిషి నసీరుల్లా బేగ్ ను ఎందుకొరకు వేస్తున్నారు. మైనారిటీ కమ్యూనిటీ పేర తెలంగాణా ప్రాజెంట్ చీలికలు తెర్దామనే ధోరణిలో నసీరుల్లా బేగ్ ను పట్టుకు వచ్చారు. లేకపోతే ఈ పేరు గల ఆయన ఏ కమిషనుకయినా ఏ కమిటీ కయినా చైర్మనుగా ఉన్నారా? ఎక్కడా కూడా లేదు. అటువంటి మనిషిని వెతుకులాడి తీసుకు వచ్చారు. ఆయన బాగా న్యాయం చేయక ముందు యింకో కమిషను తీసుకు వస్తారని నాకు బాగా తెలుసును. సర్ ప్లెస్ కో కుమార్ లలిత్ గారు నిర్ణయము చేస్తారు అన్నారు. కేబినెట్ డిసైడ్ చేసినదే ఘేము ఒప్పుకొంటాము అన్నాము. లేదు లేదు, భాగపాటు చేపే

మెమో, కుమార్ లలిత్ గారిని వేస్తాము అన్నారు. అది అయినది. ఆ రిపోర్టు పబ్లిష్ అయినదో లేదో, దానిపైన చర్చలు జరుగుతున్నవో లేవో భార్గవా కమిటీని వేశారు. ఇంకా ఎన్ని కమిటీలు వేస్తారో తెలియదు.

(Mr. Speaker in the Chair)

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—రీజినల్ కమిటీ కుమార్ లలిత్ రిపోర్టును ఒప్పుకోనందువల్లనే భార్గవా కమిటీని ఏర్పాటు చేశారనే విషయము అచ్యుత రెడ్డిగారికి మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. అచ్యుతరెడ్డి :—రీజినల్ కమిటీవారు భార్గవా కమిటీ రిపోర్టును ఒప్పుకోము అంటే ఇంకొక కమిటీని వేయడానికి అవకాశము వుంటుంది కదా. ఇది రీజినల్ కమిటీ కొరకు కాదు. ఇది ప్రజల సమస్య. ప్రజలు ఒప్పుకోవాలి. సర్వీసెస్ విషయములో గాని, సర్ప్లస్ విషయములో గాని కమిటీలను వేసి గారడీ చేస్తున్నారనే అభిప్రాయము నూటికి 99 మంది ప్రజలలో వున్నది. 8 పాయింట్లు ప్రోగ్రామ్ తీసుకొన్నాము అన్నారు, దాని తరువాత ముందుకు జరిగినది ఏమీ లేదు. సెపరేట్ తెలంగాణా యాజిచేషను వున్నది. సెపరేషను డిమాండు వున్నది. ఒపీనియన్ ఫోల్ వున్నది. ప్రభుత్వమువారు ఏదో చేస్తున్నామని అంటున్నారు. 2, 3 వేల మందికి ఉద్యోగాలు యిచ్చాము అన్నారు. ఎవరికి యిచ్చారు, ఎక్కడ యిచ్చారు అని రీజినల్ కమిటీలో అడిగితే ఇంతవరకు సమాధానము లేదు. ఇంటిగ్రేషన్ ఆఫ్ సర్వీసెస్ అంటున్నారు. తెలంగాణా ప్రాంతానికి చెందిన వారిని పూర్వ ఉద్యోగము నుంచి పెద్ద ఉద్యోగమువరకు ఎవరినైనాగాని ఆంధ్ర ప్రాంతములోని సర్వీసెస్ లో తీసుకొన్నట్లు ఋజువు చేస్తే వారు యిచ్చిన సంఖ్యలన్నీ ఒప్పుకొంటాను. ఆంధ్రలో ప్రాహివిషను లిఫ్ట్ చేశారు. ఆక్కడ వేల ఉద్యోగాలు క్రియేట్ అయినవి. కనీసము పూర్వ ఉద్యోగమునుంచి ఏ క్లర్క్ ఉద్యోగము వరకు ఎవరినిగాని ఈ ప్రాంతమునుంచి తీసుకొనివుంటే ఇంటిగ్రేషన్ గురించి చెబితే సమంజసముగా వుంటుంది. సర్ప్లస్ సెస్ పోయినవి అంటే ఏ 20, 30 కోట్ల గదా అని అంటున్నారు. వెనుక పడిన ప్రాంతము, మీ దగ్గర డబ్బు లేదు. నహాయము చేస్తామని వచ్చారు. కాని వెనుక పడిన తెలంగాణా ప్రాంతము నుంచి తీసుకొన్న డబ్బు ఎంతైనా కావచ్చు. That is not going to be decided by the Bhargava Committee or any Committee. That is what I am going to tell. I tell you whatever the Chief Minister or the Prime Minister— whoever it is— వారు ఏదో తలుచుకొని ఎవరి చెవిలోనో వూది టరమ్స్ ఆఫ్ రిఫరెన్సు యిచ్చి ఈ విధంగా లెక్కలు తయారు చేయాలంటే నేను కూడ చేయగలుగుతాను. లక్షలు, కోట్లు అటు ఇటు చూపించగలుగాను. ఏ విధంగా లెక్కలు సిద్ధము చేయాలంటే ఆ విధంగా చేయవచ్చును. ఖచ్చితముగా చేయదలచుకొంటే ఒక కమిషనును ఏర్పాటు చేసి పబ్లిక్ ఎంక్వయిరీ పెట్టండి. అన్ని విషయాలు బయటకు వస్తాయి. లలిత్ కమిటీ సర్కిగా

చెప్పలేదని, భార్య కమిటీ వేయడము. అది సరిగా లేదని ఇంకొక కమిటీ వేయడము కాదు. ఏమైనాగాని వెనుకపడిన తెంగాడా ప్రాంతపు డబ్బును అంధ్రప్రాంతపు డెనల్ మెంటుకు వాడారు అనేది ఖచ్చితమైన పాయింటు. Let it be one paisa or let it be 20 crores of rupees or 200 crores of rupees, this is a matter of principle. Who has done it? This is the Andhra domination; it is the Andhra people who have done it, అనే విషయము ప్రజలలో ప్రాకిపోయినది. ఏదో బూటకాలు అని కమ్యూనిస్ట్ గారు ఛాలెంజ్ ఇస్తున్నారు. ప్రజలలో ప్రాకిపోయిన అభిప్రాయానికి సమాధానము చెప్పవలసివున్నది. సర్వీసెస్ లో 10 మంది కాని 4 వేల మంది కాని ఆంధ్రవారు ఇక్కడకు వచ్చారు, తెంగాడావారికి అన్యాయము జరిగింది, ఇంటిగ్రేషను జరుగలేదు, ఈ క్వేషను జరుగలేదు అనేది తెలుసు. ఒక శాతమైనా, 2 శాతమైనా It is a matter of principle. ఇది ఎవరు చేశారు? It is not the Telangana administration which has done it. It is a matter of principle. ఏమి చెప్పినా గ్రామాలలో ప్రజలకు సంతృప్తి లేదు. ఎంత అన్యాయము జరిగింది అనేది వేరు. కాని అన్యాయము జరిగిందనేది ప్రజలలో ప్రాకిపోయినది. దానిని ఎట్లా దూరము చేస్తారు? 13 సంవత్సరాలు అయినది. మనము అంతా కలిసి ఒక్కచోట వుండే, అవకాశము లేదు. మనమంతా కూర్చోని వేరువడే ఆలోచన చేసుకుందామని మేము చెబుతున్నాము. లేకపోతే కేంద్రానికి, రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికిగాని, మరి ఎవరికిగాని అనుమానము వస్తే ప్రజాభిప్రాయము తీసుకోవాలని అన్నాము. మనము డెమోక్రసీలో వున్నాము. ఈ విధంగా కూర్చోని చర్చలు జరుపుకుంటున్నాము. మా వాదన వారి వాదన సరిపోకపోయినాగాని ఒక పద్ధతి ప్రకారము పోతున్నాము. అందువల్ల డెమోక్రటిక్ ప్రెస్సిఫుల్ వైన ఈ సమస్య నిర్ణయము చేయాలి అంటే వారు భయపడవలసిన అవసరము ఏమి వున్నది? This is a democratic State. మేము ఇండియన్ యూనియనులో నుంచి విడిపోయి ఇండిపెండెంటు స్టేటుగా ఏర్పడుతాము అనేది కాదు. ఇండియన్ యూనియన్ లోనే వుంటూ మేము ప్రత్యేక రాష్ట్రముగా వుండాలని కోరుచున్నాము. ప్రజాభిప్రాయము దీనికి వ్యతిరేకముగా వస్తే దానిని శిరసావహిస్తాము. డెమోక్రటిక్ పద్ధతికి తప్పు త్రోవను తీసేదానికి ఏవేవో సూచనలు వస్తున్నవి. లీగల్ ఇంటర్ ప్రెజెంటుస్సు ఎందుకు. అది ఏమీ అవసరము లేదు. Let the Central people come. What is there? after all, Why are you feeling shy about that. Let the people say and give their verdict. Why is that verdict? As a via media, we have asked formation of a separate State and somebody has questioned the propriety of it. We have proposed a democratic procedure of this. We said that the people's opinion must be taken on a largest and widest scope possible. Why are you feeling shy for it? ఎవరైతే చేయటానికి ఏమీ చేస్తున్నారు? ఎజిటేషన్ జరిగింది వై లెస్ జరిగింది అంటే వంజాబులో జరిగింది. ఇంకెక్కడో జరిగింది. That violence is not a part of the agitation. That is only the course of the agitation. అక్షల సమూహంలో ఎవరో ఒకరు ఒక రాయి వేస్తే వేయవచ్చు. But, 250 people were killed and this is disgrace for the State of Andhra Pradesh.

250 మంది చనిపోయారు. వేలమందిని క్లెల్లలో పెట్టారు, ఇంటిగ్రేషన్ అని పిలిచేబుతున్నారు. Today, thousands of people are facing the criminal cases for no fault of theirs. Why are the people being dragged towards the courts; because, witnesses are not available and that is why thousands of people, poor people are dragging towards the courts and still this is being continued.

(BELL)

Mr. Speaker :— Please conclude.

Sri K. Achuta Reddy :— Please give me five more minutes, Sir. I leave this P. D. Act and speak on that tomorrow.

Now, about rationing, Sir. ఇవాళ మిడిల్ క్లాసు వారికి, పేదవారికి కాస్త సౌకర్యం కలుగుతున్నది. ఆసౌకర్యం కూడా మీరు నిత్తాడేమిట.

After all, where is the limit for this Government for doing all these things against the will of the people? మీరు చేస్తున్నది 99 తప్పులు ఉన్నా ఈ ఒక్కటి మేలుగా ఉంది. ఇప్పుడు అదికూడా పోతున్నది.

After all, step after step, wrong steps are being taken. I am sorry to say, because, I know, this will also help to agitate for a separate State. Because, one good thing that was done, being withdrawn. Mr. Brahmananda Reddy was helping the separatists or Telanganites in continuing their agitation in several ways. This will also help for the agitation, in a way. వీరవారికి 550 మోటార్లకు 90 పైసలకు దొరుకుతున్నాయంటే ఇప్పుడు 180 పైసలకు దొరుకుతాయి. రేషన్ పావులలో సరుకు ఉన్నా లేకపోయినా ఓపెన్ మార్కెట్ లో కాస్త ఎక్కువకు దొరికేవి. ఇప్పుడు దానికికూడా అవకాశం లేదు. ఇప్పుడు కోర్స్ పైస్ 130, 130 పైసలకు కొని ఎలా బ్రతకగలరో ప్రభుత్వం అలోచించకపోతే ఇది ప్రజా వ్యతిరేక ప్రభుత్వమని అనుకోవలసివస్తుంది.

తెలంగాణలో ఎన్నో సంవత్సరాలనుండి కొన్ని ప్రోగ్రెసివ్ లెజిస్లేషన్స్ ఉన్నాయి. ల్యాండ్ రిఫార్మ్స్ యాక్టు ఉంది. అవి ఆంధ్రలో ప్రవేశ పెట్టమని కోరుతున్నాము. వారికి ఆ ధైర్యం ఉన్నదా? మేము మెత్తగా ఉన్నాము, టెంటల్ మెన్ గా ఉన్నాము కనుక మా నెత్తిమీద రుద్దటానికి ఈ బ్రహ్మానందరెడ్డి గారి ప్రభుత్వం సిద్ధంగా ఉన్నది. ఇవి ఆంధ్రలో ఇంట్రడ్యూస్ చేయండి. ఒక్క రికార్డు తీయించారా అని అడుగుతున్నాను. అలా చేసే ధైర్యం సాహసాలు ఉన్నాయా అని అడుగుతున్నాను. సీలింగ్ యాక్టు అమలు జరిపారా? తెలంగాణ యాక్టులో ఉన్న ప్రోగ్రెసివ్ లెజిస్లేషన్స్ అన్ని డిలీట్ చేశారు. Let a Commission be appointed and sit and examine this point whether all the sections have been removed from the Telangana Tenancy Act, or not? If these things still continue, it would not be alright. I am very sorry for the state of affairs, Sir.

(Bell)

Thank you very much, Sir,

POINT OF INFORMATION

re : Debarring Medical Graduates of the Osmania University from applying to certain Services in certain Government of India undertakings.

Mr. Speaker :—Sri N. Ramachandra Reddy, Sri T. Purushothama Rao and Sri P. Narasinga Rao have given notice under Rule 74. In that, they said that the Indian Oil Company in a recent advertisement for recruitment to certain vacancies, debarred the Osmania University Medical Graduates from applying. I have admitted that notice under Rule 74 posting it on 14th. Unfortunately, copy of the advertisement is not traceable. If any of you can get a copy of the advertisement, you can please pass it on to me. The Minister for Education has been trying for the past two or three days but he could not secure a copy of it. ఆ డేట్ దొరకలేదు, ఆ పేపరు దొరకలేదు. అంటున్నారు.

శ్రీ కె. అచ్యుతరెడ్డి :— ఎడ్యుకేషన్ మెంటులో ఏమైనా వుండనివ్వండి. ఇవాల చివర రోజు. The Government should try to extend the date.

Mr. Speaker :— The Government are equally anxious as you all to get the advertisement and to write to the Central Government not only to postpone the date but also to inform them about their making the invidious distinction between Osmania University Medical Graduates and others. That is what they want to do.

Sri M. Manik Rao :— It is not a problem for the Minister or the Government to get a copy of the advertisement, if they want to have it, Sir.

Sri V. B. Raju :—The Chairman, Regional Committee, has actually informed us that he had discussed with the Government and the Minister on the subject and he promised to take action. This is not the question of correspondence. This is a matter of urgency. The Government is aware of it. If the Government cannot secure a copy of it, how can Mr. Achutha Reddy or anybody get it?

Mr. Speaker :— This notice was only given yesterday.....

Sri V. B. Raju :— I am not finding fault with the office of the Speaker. I am only telling that the Government is aware of the matter even before the matter is being raised on the floor of the House. My point is that the Minister for Education knows this matter much earlier and he has not taken any immediate action. Only thing he is saying is that he is trying to secure a copy since two or three days.

Sri M. Manik Rao :—A Minister is not able to get a copy since two to three days; it is a very surprising matter, Sir. It is only delaying tactics.

శ్రీ కె. లక్ష్మణ్ బాపూజీ :—ఒక వేళ ఎడ్యుకేషను మంత్రిగారికి ఇబ్బంది ఉంటే తెలింగాడా సమస్యలకు డిప్యూటీ ముఖ్యమంత్రిగారికి నియమించారుకదా.

Point of information
re: Debarring medical Graduates
of the Osmania University
from applying to certain servi-
ces in certain Government of
India undertakings.

మూడు రోజుల క్రిందట డిప్యూటీ ముఖ్యమంత్రిగారు కూడ రీజినల్ కమిటీలో యీ చర్చ జరుగుతున్నప్పుడున్నారు. డిప్యూటీ ముఖ్యమంత్రిగారు తన విలువను గాని ముఖ్యమంత్రిగారి విలువనుగాని ఉపయోగించి ఆ ప్రతిని తెప్పించలేక పోయినారా— డేట్ ఫోస్టేషన్లు చేయాలనే వాదన విషయములో డిప్యూటీ ముఖ్యమంత్రిగారు ఏమి చేశారు?

Sri K. Brahmananda Reddy:—The Education Minister has said that he has been trying hard to get a copy of the advertisement yesterday and day before yesterday and he has not been able to secure it. Therefore, he is making further efforts. Somebody said it is Indian Oil Company and somebody said it is Tata Company. Therefore, he is trying to get it and he is equally anxious to get it even by today.

Mr. Speaker:—If we know full facts, then we can address the Central Government.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—ఇం దు లో ఎడ్యుకేషను మంత్రిగారు నోటీసు కోరుతున్నారు. సహజమే. యీ కాలి ఎలెక్షన్ మోషను రిప్లయి గురించి నోటీసు అవసరం. కాని ఆందోళన ఏమంటే యీరోజే 12 వ తేదీ కాబట్టి లాస్ట్ డేట్ ఎక్స్పైరుండు చేయాలి. ముఖ్యమంత్రిగారు కాలి లెక్చరుగాని, ఇండియన్ ఆయిల్ కంపెనీగాని ట్రంక్ కాలి చేసి నోటీసు ఇచ్చారా నిజమా అని కనుక్కోవాలి. టైము ఎక్స్పైరుండు చేయిస్తే యీ కాలి ఎలెక్షన్లపై చర్చ ఉపయోగంగా వుంటుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—నిజమేనండి. విషయం పూర్తిగా తెలుసుకోవాలి కదా.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—రెండు మూడు కంపెనీలకు మీరు నోటీసు ఇచ్చారా అని అడిగితే ఇస్తే ఇచ్చామంటారు లేకపోతే లేదంటారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—విషయం తెలిసినవారు ఇది సంగతి అని చెప్పవచ్చుకదా.

శ్రీ జి. రాజారాం :—మొన్న పదవ తేదీన రీజినల్ కమిటీలో యీ సమస్య తెచ్చాం. ఆరోజు ఇండియన్ ఆయిల్ కంపెనీ అని స్పష్టంగా చెప్పాము. నాలుగు రోజులుగా మన ఎడ్యుకేషను మంత్రిగారు ఇంత తీవ్రసమస్యను తెలుసుకొనకపోతే మేము ఏమనుకోవాలి. తెలిఫీను మీద తెలుసుకోవచ్చు. చీఫ్ శక్రటర్గారికి తెలిపి తెలుసుకోవచ్చు. వారు ఏదో బాధపడుతున్నారన్నారు. I think he is not anxious. He is callous. ఇప్పుడు తెలంగాణ ప్రజలు ఆందోళన పడుతున్నప్పుడు ఇంత ఇన్ సల్టింగ్ బిహేవియర్ జరుగుతున్నప్పుడు ఇండియన్ ఆయిల్ కంపెనీ కార్యక్రమము జరపడానికి ప్రజలు ఎలా ఒప్పుకొంటారో కలివివ్వండి.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—మీ స్టేట్ మెంటు ప్రకారము పదవ తేదీన అంటే నిన్న కాక మొన్న రీజినల్ కమిటీలో యీ ఇష్యు రయిజు చేశారు. కాని ఇంతవరకు

కాలేదంటున్నారు. మీరు దేని అధారం మీద చెప్పారో వారికి తెలియదు. మీకున్న ఇన్ ఫర్మేషను ఇచ్చి అది రిలయబుల్ ఇన్ ఫర్మేషను దానిమీద ఆక్టు చేయమనండి. మినిష్టరుగారు దానిపై ఆక్టు చేయమంటాము మినిష్టరుగారు చెప్పించేమంటే మీరు వారి దృష్టికి తెచ్చిన తరువాత నేను ఇప్పటివరకు ప్రయత్నించాను ఇంతవరకు దొరకలేదు, ఇంకా ప్రయత్నిస్తున్నాను, వెంటనే కాంటాక్టు చేసి నేను చేయగలిగినంతా చేస్తామన్నారు.

జి. రాజారాం :—ఇన్ ఫర్మేషను డిపార్టుమెంటు ఉంది—మంత్రిగారు రిజిస్టర్ కమిటీలో వైస్ ఛాన్సలరుగారు సైప్స్ తీసుకుంటున్నారని చెప్పారు. మేము వైస్ ఛాన్సలరుగారు తీసుకొనడం చాలదు, గవర్నమెంటు ఆక్షను తీసుకోవాలన్నాం.

శ్రీ కె. లక్ష్మణ్ బాపూజీ :—నేను సూచనగా ఒకటి చెబుతాను. గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియా ఎంప్లాయిమెంటు రిజిస్టర్ సెంటరు ఇక్కడ ఉంది. వారికి తెలిస్తే వారి నుంచి యీ భోగట్టా తెప్పించమని చెబుతున్నాను.

Mr. Speaker :—Anyhow, the Minister is not here and I will ask him to take immediate action. Since you have said that today is the last date. I will ask him to write to Central Government to direct this Company to extend the date.

Sri G. Raja Ram :—Whether the date for submitting the applications will be extended, Sir.

Mr. Speaker :—Yes. What is that you want to say, Mr. Ramachandra Reddy?

MOTION UNDER RULE 95

re: NATIONALISATION OF BANKS

శ్రీ యన్. రామచంద్రారెడ్డి :—నేను యీ బ్యాంక్స్ నేషనలైజేషను బిల్ డ్రాన్ విషయం మనవిచేస్తే తమరు ఒక మోషను మూవ్ చేయమని శలవిచ్చారు. I am putting it in a proper form—Motion under rule 95....

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి (రాజంపేట) :—పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ సర్. రిజల్యుషన్ అన్నారు.

Mr. Speaker :—He is moving a motion under Rule 95. Let him give the notice.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—మోషన్ మూవ్ చేస్తామన్నారు. కాబట్టి చెయ్యకూడదని నా పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్. చేశాక పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ ఎక్కడుంటుంది. రత్నసభాపతిగారు ఎక్స్ ప్రెషన్ చేస్తారు.

Sri B. Ratnasabhapathi :—He has already stated that he is moving the motion under Rule 95..

Sri P. Subbaiah :—Let hon. member Sri Ramachandra Reddy speak, Sir.

(Some Members rose)

Sri K. Govinda Rao :—Let him give the notice Sir. Let him complete.

Sri B. Ratnasabhpathi :—He has already said that he is going to move the Motion under Rule 95. I am raising a point of order.

Mr. Speaker :—Why are you in a hurry?

Sri P. Subbaiah :—I raise a point of order over a point of order. Sir.

Mr. Speaker :—You can raise it afterwards, please.

Sri K. Brahmananda Reddy :—Without knowing what the Motion is, how can a point of order arise. Sir?

శ్రీ బి. రత్నసభపతి :—ఈ రూల్ కింద మోషను మూవ్ చేస్తున్నానని రామచంద్రారెడ్డిగారన్నారు.

It is not for the Chief Minister to say any thing on this.

Please see Rule 23, Sir. It reads like this :

“Rule 23 (3) The discussion on the Address shall be interrupted in the course of a sitting by an adjournment motion under rule 63”.

Therefore, under no other rule, the discussion can take place. Therefore, I am raising this point of order. Under Rule 95 no Member has got the right to move a motion and interrupt the discussion on the Governor's Address, unless it is an adjournment motion. That is my point of Order. Is he moving an adjournment motion under Rule 63 ?

Mr Speaker :—I am very glad that some Members at least Mr. Latchanna and Mr. Ratnasabhpathi want to very strictly adhere to the rules. If it is a question of adhering to the rules, I do not think I have got to be a bit indulgent and Members also have got to be a bit indulgent; I mean, when they raise certain points and they want to go strictly according to the rules, I do not think we will be able to do any business.

Here, the hon. Member is only giving notice of a motion. It is not as though, straightaway I am allowing discussion. It is only a notice of motion.

Sri B. Ratnasabhpathi :—It is not a simple motion. It has got political implications, far-reaching political implications : it is going to be a comment on the Supreme Court judgment. therefor I am objecting. That rule has got to be strictly adhered to.

(Sri G. Latchanna rose in his seat.)

Mr. Speaker :—Hon. Member Sri B. Ratnasabhpathi has raised a point of order and that is my ruling. His point is that the House is now discussing on the motion on Governor's Address and so no motion can be moved except motions under Rule 63 or any

other Government business. I have understood the point. What I am saying is, I am not allowing any discussion on any motion and it is certainly out of order to give notice of any motion by any member.

Sri G. Latchanna :—Even notice can be given after the discussion is over. Giving notice in the middle is interruption. That is our point.

Sri B. Ratnasabhpathi :—Kindly read that particular sentence.

Mr. Speaker :—I have read it.

Sri B. Ratnasabhpathi :—My point is whether we are strictly adhering to the rules or not.

Mr. Speaker :—I said generally. I compliment you because you want to strictly adhere to the rules. At the same time, every House is realizing its own difficulties. Therefore, I have got to be a bit indulgent and you too have got to be indulgent.

Sri B. Ratnasabhpathi :—Discussion on the Governor's Address can be interrupted only if it is an adjournment motion under Rule 63. I am accepting the compliment and am proud of it. Now, are you going to relax the rule and allow the Member to introduce the motion what is the special urgency for interrupting the discussion on the Governor's Address and violating this rule?

Sri C. V. K. Rao :—Why are they so much worried?

Mr. Speaker :—Let me explain the position. So far as the adjournment motion under Rule 63 is concerned, if it is admitted it takes precedence even over the discussion on the Governor's Address and even discussion on the adjournment motion can be allowed.

Sri B. Ratnasabhpathi :—That you should have allowed it in the morning.

Mr. Speaker :—Any Member can give notice of a motion and I am allowing discussion on that; it is not taking precedence over it.

Sri B. Ratnasabhpathi :—What is the special situation? You can allow it under Rule 63.

Mr. Speaker :—I have given my ruling and there is an end of it.

శ్రీ కె. లక్ష్మణ్ కాపూజీ :—అధ్యక్షా, 11 గంటలకు informal గా motion ప విధంగా ఉండాలి అనే దానిని గురించి మాట్లాడినప్పుడు తర్వాత దానిని introduce చేయండి అన్నారు. దానిపైన నేను Discussion ఎప్పుడు పెడితారు అన్నప్పుడు—Discussion ఈవేళ అవటం అవసరం. పగలు అవటం అవసరం—Central Govt. వాళ్ళు consider చేస్తున్నారు. అంతే, తర్వాత అయితే దాని impact ఏమీ ఉండదు. నేను request చేశాను. చేసినప్పుడు 10 గంటలకు motion ఎటువంటిది ఉండాలి చూచుకొని—దానిని allow చేస్తాం అన్నారు. దానిని మొత్తం House లో ఉన్న సభ్యులు అంకా దానిని అంగీకరించారు. వారు అప్పుడు objection raise చేయలేదు. Objection raise చేయినప్పుడు—ఈ విధంగా మధల contact చేసి internal గా చేసిన తర్వాత

—ఆ motion ఇప్పుడు వస్తే — కేవలం దానిని approve చేయటమే కాదండి. Discussion కూడా — పగలే కావాలంటే, దానిని House అంతా కూడా ఓప్పుకొంది. ఇప్పుడు వారు ఓప్పుకోవోయినా Discussion తీసుకొని కేవలం Motion raise చేయటమే లేదు. Discussion also should take place now itself. The B. A. C. has agreed unanimously and there is no difference of opinion.

Sri G. Latchanna :—Rule 63 is the appropriate rule. It is not a question of discussion. దాని మీద Discussion జరగాలా వద్దా అన్నది సమస్య కాదు. Discussion జరగడానికి Rule 63 లో appropriate అని Rule 63 క్రింద Adjournment Motion గా allow చేసి, Discussion చేయండి, Discussion ఇప్పుడు జరగకూడదని లేదు. Rule ప్రకారంగా, అది జరగాలనే నా ఉద్దేశ్యం.

Mr. Speaker :—I have given my ruling. There is an end of it. I call upon Sri N. Ramachandra Reddy to move the motion.

Sri B. Ratnasabhapathi :—This is an unprecedented ruling. I submit that such situations will arise hereafter in quite a good number.

Sri C. V. K. Rao :—According to the rules, when once the Speaker has given his ruling, it cannot be questioned.

Sri G. Latchanna :—What the hon. Member Sri B. Ratnasabhapathi says is this becomes a precedent.

Sri N. Ramachandra Reddy :—Sir, I beg to move:

“This House expresses its deep disappointment on the situation arising out of the striking down of the Bank Nationalisation Act. This House requests the Union Government to take immediate remedial measures to make bank nationalisation effective and thereby ensure the continuance of benefits of bank nationalisation to the general public.”

Mr. Speaker :—Motion moved.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya :—I second it.

Dr. T. S. Murti :—On behalf of our party we are supporting it, Sir.

Sri P. Subbayya	}	We second it.
Sri R. Satyanarayana Raju		
Sri C. V. K. Rao		
Sri K. Govinda Rao		
Sri Mohd. Rajab Ali		

Sri C. V. K. Rao :—What about Government side?

Sri K. Brahmananda Reddy :—We support that motion.

ANNOUNCEMENT

re : Decisions of the Business Advisory Committee.

Mr. Speaker :—At the meeting of the Business Advisory Committee today, the following decisions have been taken:

- (1) The House will sit from 4 p. m. to 8 p. m. for discussion on the Motion of Thanks on Governor's Address.
- (2) Discussion on the motion moved by the Leader of Opposition Sri N. Ramachandra Reddy will be taken up tomorrow after the reply by the Chief Minister.
- (3) Non-Official business will be transacted from 4 p. m. to 7 p. m. tomorrow evening.

MOTION ON ADDRESS BY THE GOVERNOR

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—అధ్యక్షా! గవర్నరుగారి సందేశం చాలా మంచి గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లుగా ఏదో లాంఛనప్రాయంగా చదివిద్దాములే గవర్నరుగారి చేత అని చదివిన రీతిగా ఈ ప్రభుత్వము వారు ఈగవర్నరుగారి సందేశాన్ని చదివిస్తూ సంప్రదాయాన్ని పాటించారేగాని, ప్రభుత్వానికి ఈ గవర్నరుగారి సందేశాన్ని అమలు జరపాలని గానీ, అసక్తి గాని ఏమాత్రం లేదని రుజువు అయింది. మొట్టమొదట ఏమిటంటే గత ఏడు సంవత్సరాలనుంచి Backward Classes ను గురించి జరిగినటువంటి అన్వాయాలను గురించి అయ్యో అని మొసలి కన్నీరు విడిచిపెట్టారే గానీ, వారికి న్యాయం కలిగిస్తాం అనే మాట వదలిపెట్టి రెండు సంవత్సరాలు కావస్తున్నా ఒక Backward Class Commission appoint చేసి, ఎంతవరకు వ్యవహారం చేసింది. ఆ report ఎప్పుడు వస్తుంది అనే మాట గవర్నరుగారి సందేశంలో కనిపించడం లేదు. అందువల్ల ప్రభుత్వానికి ఏదో ప్రజలు గోలపెడుతూ వుంటే ఆ గోలపట్ల ప్రభుత్వం క్రద్ధగా వుందని నాటకాన్ని చూపించడానికి ఒక Committee ని వేయడం అనేటటువంటిది ఆచారమైంది. ఆ విధంగా Backward Classes కు జరుగుతున్నటువంటి అన్వాయాలపట్ల ప్రభుత్వానికి కాస్త ఆవేదన అంతరాత్మసాక్షిగా వుంటే తప్పకుండా వారు ఒకమాట చెప్పివుండేవారు. ఒక్కమాట అయినా లేదు.

అంతే కాదు టీచర్స్ ఏళ్ళనుంచి ఆందోళన పడుతున్నారు. సమ్మెలు చేస్తున్నారు. ఉపవాసాలు చేస్తున్నాను. శాధలు పడుతున్నారు గవర్నరు మెంటుకు కొఠారి కమిషన్ రిపోర్టు యిచ్చింది. ఆ రిపోర్టును గురించి ఏమి చేస్తారో అనేటటువంటిది గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో ఒక్కమాట లేదు.

రాయలసీమ డెవలప్ మెంట్ బోర్డును ముఖ్యమంత్రి గారు ఆవేశంతో ఈ రాయలసీమ విశాలమైన ప్రాంతం దానికి తీవ్ర అన్వాయం జరిగింది. దానికి సరాసరి స్వర్గం చూపిస్తామని శాసనసభాపతి అధ్యక్షులుగా ఒక కమిటీ ఏర్పాటు చేశారు. ఆకమిటీ ఎంతవరకు వ్యవహారం చేసింది. కమిటీ వారి సిఫార్సులు ఏమైనా వచ్చాయా? వస్తే ఎంతవరకు ప్రభుత్వం పరిశీలించింది. ఈ సంవత్సరం

ఖర్చు పెట్టడానికి grants ఎమైనా యిచ్చిందా లేదా? అనేటటువంటిది ఒక్క మాటలయినా గ్రామాలేదు.

అంతే కాకుండా ఉన్నతన్ రిపోర్టు గ్రామాధికారుల గురించి వచ్చి చాలా కాలమైంది. ఆ కమిటీ గ్రామాధికారుల ఉత్తమతాలను గురించి కొన్ని సలహాలు యిచ్చింది సిఫార్సులను చర్చించి వాటికి యిదమిద్దంగా ప్రభుత్వము చేయదలచుకొన్నది ఏమిటో ప్రభుత్వం చెప్పలేదు.

హరిజనుల పరిస్థితి సాంఘికంగా, ఆర్థికంగా అయితే నేమి సమాజంలో వారు పడుతున్న అవస్థలను గురించి, వారి మీద జరుగుతున్న ఆరాచకాలను, దౌర్జన్యాలను గురించి ఒక్కమాట కూడా చెప్పలేదు. General గా బడ్జెట్ లో రేపు allotments ను గురించి వారు ఎంతవరకు శ్రద్ధ వహిస్తారో, హరిజనుల భవిష్యత్ ను గురించి ఏమి చేస్తారో చూడాలి.

Land assignment అని ఒక 'క్రాప్టు' ప్రోగ్రామ్ తెచ్చామని అన్నారు. ఈ ప్రోగ్రామ్ క్రాప్ అవుతుందో లేక అమలుకు వస్తుందో వేచి చూడవలసిందే గానీ, మాటలు చెప్పినంత మాత్రాన సంతృప్తి పడడానికి అవకాశం లేదు. అనేక క్రాప్టు ప్రోగ్రామ్స్ Government of India వి కానీ, రాష్ట్ర ప్రభుత్వానివి కానీ, యిప్పటికే crash programmes అని చెప్పడం, ఆచరణతో trash అయిపోయి కంటికి కనుపించకపోవడం అది ఒక ఆచారం అయింది, ఇటువంటి దుర్గతి ఈ land assignment programme కు పట్టకుండా ఉండాలని తమద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షా! ఇప్పుడు మనకు ఉన్నటువంటి పరిస్థితి—తెలంగాణా ఆంధ్ర సమస్య. తమరు ఏమని భావిస్తున్నారో తెలియదు కాని, ఉపాధ్యక్షులు తెలంగాణా ప్రాంతానికి సంబంధించిన వారు. క్రియా రూపంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఒక సమిష్టి ప్రభుత్వ నిర్వహణ జరుగుతోందని ఎవరు నమ్ముగలరనేది నా ప్రశ్న. ప్రపంచంలో ఎక్కడా జరగలేదు. మన భారతదేశ చరిత్రలో కూడా జరగలేదు. Additional Chief Secretary post creat అయిన తర్వాత Integrated State అనుకంటే ఆత్మవంచన బొతుందా కాదా అని నా ముగింపు. Additional Chief Secretary అవసరమైనప్పుడు మరొక Chief Minister post వల్ల వచ్చిన ప్రమాదం ఏమిటని నా మనవి. Chief Secretary గా మరొకరు చెప్పుకోగలిగిన నాడు Chief Minister గా మరొకరు చెప్పుకుంటే మునిగిపోయింది ఏముంది. ఏక కంఠంతో ఆంధ్రమాత ముక్కలు కాకపోతే, ఆంధ్రమాత భాగ్యం కాకపోతే, ఒక్కటిగా ఉండాలంటూ బంట్రోతు పనికి కూడా ఆంధ్రప్రాంతం వారు తెలంగాణా ప్రాంతంలో చేయడానికి వీలు లేదు. ఇప్పటికి సుమారు 4 వేల మందికిపైగా N. G. O. లు ఉడదీసి పార్లమెంట్ కృష్ణా ఒడ్డులో నిలబెడుతున్నటువంటి సంగతిని ఎవ్వరూ కూడా విస్మరించడానికి వీలులేదు. ఎవరిని గురించి ఈ ఆంధ్రప్రదేశ్. ఆంధ్రప్రదేశ్ మంత్రులని చెప్పుకోడానికి బ్రహ్మానందరెడ్డి అండ్ కంపెనీకి సంబంధించిన ఆంధ్రప్రదేశ్ లేకపోతే

ప్రజలకు సంబంధించిన ఆంధ్రప్రదేశ్ కాలనీ నా మనవి. Development activitiesను గురించి చెపుతూ, తెలంగాణానుగురించి, రాయలసీమనుగురించి, లేక శ్రీకాకుళం, విశాఖలను గురించి వేరువేరు ప్రాంతాలనుగురించి కాకుండా—నేను వినయపూర్వకముగా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను ముఖ్యమంత్రిగారికి. వారు ఒక data statement of accounts ను గత 12 సంవత్సరాలలో ఏ ఏ ప్రాంతంలో జరిగిన development activities ను గురించి, ఎక్కడెక్కడ ఎంతెంత డబ్బు ఖర్చుపెట్టారు? ఆ యాజిల్లాలనుంచి గవర్నమెంటుకు వచ్చినటువంటి రెవెన్యూ ఎంత? ఆ comparative statement ను Table మీద పెడతారా అని అడుగుతున్నాను. ఏ ఏ జిల్లాలకు ఎంతవరకు న్యాయం జరిగింది ఆ జిల్లా ప్రజలు తెలుసుకోవాలి, భవిష్యత్తులో వారు ఏ స్థానంలో వుంటారో లేక మూలపడతారో వారు దీనిని తెలుసుకోవాలికి యిది కనీస ధర్మంగా ముఖ్యమంత్రిగారు చేయగలరని అడుగుతున్నాను. Statement ను ఒకటి యివ్వమనండి. అదరికి సమంజసంగా వుండేలాగును చేస్తాము అంటున్నారుకదా? నాగార్జునసాగర్ accounts ను గురించిగానీ, శ్రీశైలం గురించిగానీ, సాగుతూ, సాగుతూ సన్నగిల్లిపోయిన పోచంపాడు accounts ను గురించి కాదు నేను చెప్పేది. ఇవన్నీ ఆంధ్రప్రదేశ్ రాకముందు తలపెట్టబడిన స్కీములే. వాటిని తెచ్చి యిందులో గజిబిడి చేసి గారడీ అంకెలు చూపించి మోసంచెయ్యడం ధర్మంకాదు. వాటిని మినహాయించి industrial side గానీ, irrigation side గానీ, roads, education side గానీ, medical aid కు గానీ, ఎంతెంత న్యాయం కలుగజేశారు? ఒక statement of accounts ను కాసనసభలో రేపు బట్టెట్టుపై చర్చ రాకముందు అందించడం కనీస ధర్మమని తమద్వారా ముఖ్యమంత్రిగారికి మనవిచేస్తున్నాను.

నేను వింటున్న వార్త చాలా హృదయవిచారకమైనది. పత్రికల్లో వచ్చిన వార్త. ఆంధ్ర కాసనసభ వున్నట్లు గుర్తింపు కేంద్రప్రభుత్వానికి లేదు. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వానికి దైనందిన పరిపాలనా వ్యవహారాలలో ఆంధ్ర కాసనసభను పూర్తిగా నిర్లక్ష్యపరచి దానితో సంప్రదించకుండా యిష్టంవచ్చినట్లుగా కమిటీలు వేసుకునే అధికారం ఆ పార్లమెంటుకు ఎలావచ్చిందో దేవుడికి తెలియాలి. ఏమన్నా అంటే 'రిట్' కు వెళ్ళాలి. 'రిట్' కు వెళ్ళడానికి అందరికీ అవకాశం లేదు. అందువల్ల ఆంధ్ర కాసనసభ దైనందిన వ్యవహారాలలో కేంద్ర ప్రభుత్వం జోకల్స్ కలిగించుకోవడం మొదటినుంచి objection చెబుతున్నాను. దాన్ని ఎవ్వరూ పాటించడంలేదు. ఇది ఏమిటి అంటే ప్రజాస్వామ్యం అంటున్నారు. ప్రజాస్వామ్యం అంటే మెజారిటీతో చేతులమీద అధికసంఖ్యాబలం, చేతులమీద సాగిపోయే నిరంకుశ రథచక్రంలాంటిదితప్ప అది న్యాయం, సబబు, ధర్మమును పాటించలేదు. అందువల్ల తెలంగాణాకు అధికమైన హక్కులు కాదు. తెలంగాణాకు సంపూర్ణమైన హక్కులు యివ్వాలని కోరినారు. నేను మనవిచేసేది తెలంగాణాకు హక్కులను పెంచే హక్కు పార్లమెంటుకువున్నప్పటికీ పార్లమెంటు చట్టంద్వారా తెలంగాణా రీజనల్ కమిటీ ఏర్పడినప్పటికీ, ఏర్పడిన తరువాత కాసనసభకు తెలంగాణా రీజనల్ కమిటీకి ఒకవిధమైన, చట్టబద్ధమైన సంబంధ బాంధవ్యాలు, వ్యవహారాలు అమలులో వున్నాయి. వాటిల్లో మార్పురావా లేనట్లు, కాసనసభలను సంప్రదించకుండా కాసనసభలో చర్చించకుండా వారు

వారు ముతా రాజకీయాలు పెట్టుకుని ముఖ్యమంత్రిగారు, రీజనల్ కమిటీ చైర్మన్ గారు యిద్దరూ గూడుపుతాణి చెసుకుని ఢిల్లీలో మాట్లాడుకుని రీజనల్ కమిటీకి హక్కులు పెంచగలమని చెప్పడం శాసనసభను తృణీకరించడం, ఢిక్కరించడం, అవమానపరచడం కాదా అని అడుగుతున్నాను. శాసనసభమీద గౌరవంవుంటే సరాసరిగా శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టకూడదా అని నా మనవి. డొంక తిరుగుడు పద్ధతులు చేసేదానికంటే, నేను వింటున్న వార్తలు నిజమో అబద్ధమో—అబద్ధమైతే నా తప్పును నేను దిద్దుకోడానికి సిద్ధంగానే వున్నాను. రేపు Deputy Secretary level వరకుకూడా ప్రతి development లో Deputy Secretary Irrigation (Andhra), Deputy Secretary Irrigation (Telangana) అనే విధంగా department heads వరకుకూడా యిద్దరేసి officers ను పంపకాలు చేసే ప్రయత్నం, కుట్ర జరుగుతోందని నేను వింటున్నాను. అది నిజమో అబద్ధమో అలోచించవలసివుంది. అది నిజమే అయిననాడు యిది ఆంధ్రప్రదేశ్ అని చెప్పుకుని కొంతమంది వ్యక్తులు మంత్రిత్వాన్ని నిలబెట్టుకోవడానికిజరుగుతున్న రాజకీయ కపట కుతంత్రంతప్ప మరొకటికాదు. దీన్ని ఎవరూ సహించడానికి వీలులేదు. ఇప్పటివరకూ ఆంధ్ర 11 జిల్లాలలో గత సంవత్సరంవరకూ మీరు చేసిన Development ఏమిటో చూపించండి. తెలంగాణా డబ్బేమో ఖర్చయి పోయింది. ఆ డబ్బు ఎక్కడ ఖర్చయిందో చెప్పండి, అని నేటికి సంవత్సరాల నుండి ఘోషపెడుతుంటే, ఫలానాచోట ఖర్చయిందని వారు చెప్పడంలేదు. ఇదేమై పోయింది? హోరతి కర్పూరంలా ఎలా హరించుకుపోయింది? ఎవరు పంచుకుతినారో వారికే తెలియాలివచ్చి ఫలానా ప్రాంతంలో తెలంగాణా surplus—అది పదికోట్ల, 20 కోట్ల, 40 కోట్ల ఆ దేవుడికే తెలియాలి—అది ఒక కోటి రూపాయలు అయినా, ఎక్కడ, ఏ ప్రాంతంలో, ఏ రూపంలో ఖర్చు పెట్టారో చెప్పవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వానికి వున్నదని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ బ్రహ్మానందరెడ్డిగారి ధర్మమా అంటూ, ఈ రాష్ట్రంలో ఆంధ్రా లుచ్చా, ఆంధ్రా గో బేక్ అని అనేకరకాలైన అవమానాలకు, అరాచకాలకు గురికావలసిన ఆంధ్ర ప్రాంతానికి పట్టిందీ అంటే అది బ్రహ్మానందరెడ్డిగారి పుణ్యంకాని మరొకటికాదు. మీరు లెక్కలు చెప్పండి. ఎక్కడ ఎంత ఖర్చుచేశారో చెప్పండి. ఎక్కడిక్కడ ఏ ముతావారు ఆ ముతాకు పంచుకుంటే, జిల్లావారీగా పంపకం చేయండి. ఆంధ్రప్రదేశ్ వుండాలి; అది బాగుపడాలి అని మీరనుకుంటే, జిల్లాల ప్రాతి పదికగా తీసుకోండి. ఏ ఏ జిల్లాలో ఎంతెంత కోటాలు, హటాలు, భాగాలు పంచుతారో పంచండి. అంతేకాని ఒక ప్రాంతానికి మీరు చేసిన అన్యాయానికి ప్రాయశ్చిత్తం చేసుకోవడానికని మరొక ప్రాంతాన్ని పస్తుపెట్టించే పరిస్థితిమాత్రం ఆ ప్రాంతం ప్రజలు ఎంతమాత్రం సహించరని మనవిచేస్తున్నాను. సహించ దానికి వీలు లేదు. ఈ జిల్లాలలో యిస్తున్న నార్మల్ గ్రాంట్లు ఎంతవరకూ release చేస్తున్నారు? పంచాయతీ సమితులకు యిస్తున్న grants ఎంతవరకూ యిస్తున్నారు? ఒక ప్రాంతానికి న్యాయంగా యివ్వవలసినది యిస్తున్నారా? స్కూలు బిల్డింగులు గోడలవరకూ లేచినవి గోడలుగా విడిచిపెట్టి, building construction ఆపి, నూతికి గోతులు తవ్వితే అవి పూడిపోతున్నా, రాతికట్టడం లేకుండా దాని వనిని ఆపి మీరు డబ్బు యితరత్రా వినియోగించుకుంటున్నారు.

ఇది ధర్మమైన పనికాదు. కనీస అవసరాలు ప్రతి ప్రాంతానికి తీర్చవలసిన అవసరము మీకు లేనప్పుడు షేమంగా... నేను... మనవి చేసే దాంట్లో రాజకీయ పరిస్థితికాని మరోటికాని వుందని మీరు అనుకోదానికి పీలులేదు. ఒక ప్రాంతంలో వున్న ప్రజల్లో ఒకే ధర్మమైన మానసికమైన sentiment రాకుండా చూసుకోవడంలోనే గొప్పతనం వుంది. అది వచ్చినతరువాత అణచిపెట్టగలం అనుకోవడం పొరపాటు అని మనవిచేస్తున్నాము. అది సాధ్యంకాదు. అణచిపెట్టలేదు. నాగాలాండ్ చరిత్ర చూడండి. 20 సంవత్సరాలు మరటుపాకులతో, ఫిరంగులతో కాల్చి చంపి నాగాప్రజలను అణచివుంచగలమని ప్రయత్నం. కాని 20 ఏళ్ళ తరువాత వారికి ప్రత్యేక State యివ్వక తప్పలేదు. అందుచేత ఈరోజు మీరు ఎన్నిపనులు చేసినా, ఎన్ని ప్రాయశ్చిత్తాలు చేసుకున్నా 'ఆంధ్ర గో బ్యాక్' (Andhra go back) అనేమాట రాకుండా వుంటుందని ఎవరైనా గుండెలమీద చేయి వేసుకుని చెప్పగలరా అని అడుగుతున్నాను. 13 సంవత్సరాలు అయింది ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏర్పడి. 40 సంవత్సరాలనాడు ఇక్కడకు వచ్చి, యిక్కడ వ్యవసాయం చేసుకుంటున్న ఆంధ్రులుకూడా ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏర్పడిన తరువాత, ఈ బ్రహ్మాండమైన కాంగ్రెసు ప్రభుత్వంలో, 40 ఏళ్ళనాడు వచ్చిన వాడుకూడా లుచ్చా అనిపించుకోవలసిన గతి వట్టింది. కనుక ఎంత త్వరగా విడిపోతే, వేరు కాపురాలు పెట్టుకుంటే అంత మంచిది. ఇక్కడ స్థిరనివాసులైన ఆంధ్రులకుకూడా రక్షణ వుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. విభేదాలతో మీరొక ఉద్రేకమైన వాతావరణానికి అవకాశం కలిపించి, ఒక ప్రాంతానికి చెందిన ప్రజలు, మరొక ప్రాంతానికి చెందిన ప్రజలను ఒకరికొకరు, వర్షం విరోధులుగా చిత్రించుకుని, దూషించుకుని చిత్రవధలు చేసుకొనే దౌర్భాగ్య పరిస్థితి రాకుండా వుండడానికి ముందుగా జాగ్రత్తపడవలసిన అవసరముందని మనవిచేస్తున్నాను.

ఇక పోతే - తెలంగాణా యునైటెడ్ ఫ్రంట్ వుంటు వచ్చింది. ఆ రోజునే వారికి నా స్వాగతం తెలియజేశాను. నా ఆభివందన తెలియజేశాను. అయితే, ఈరోజు ప్రజాస్వామ్యంలో ఎక్కడా జరగని రాజకీయం యిక్కడ జరుగుతున్నది. United Front నాయకులకు నేను మనవిచేసేది ఏమిటంటే - మీరు అధికార పక్షమైన కాంగ్రెసు పేరుతో ఎన్నుకోబడి శాసనసభ్యులు అయినవారు ప్రతిపక్షంలోకి వచ్చినప్పుడు ఆ పార్టీకి రాజీనామా యివ్వడం కనీసధర్మం కాదా! రాజీనామా యివ్వకుండా మీరు యిక్కడ కూర్చోడం, వారేమో మావారు కారు అని చెప్పకుండా మౌనముద్ర బ్రహ్మానంది రెడ్డిగారు వహించడం - ఇందులో వున్న నాటకం ఏమిటో నాకు అర్థంకావడంలేదు. ఇదెక్కడి ప్రజాస్వామ్యం? ఇదెక్కడి రాజకీయ పద్ధతీ అర్థంకావడంలేదు. మేము కాంగ్రెసుకు రాజీనామా ఇచ్చి తెలంగాణా ఫ్రంట్ గా కూర్చుంటున్నాం అని చెప్పడం కనీసధర్మంకాదా! అది ఎందుకు మీరు చేయరు? దేశంలో అనేకమంది ఏమనుకుంటున్నారంటే - ఈ యునైటెడ్ ఫ్రంట్ నిజంగా కాంగ్రెసుమండి దూరం కాలేదు, ఇందిరమ్మకు భక్తులే, బ్రహ్మానందరెడ్డికి మాత్రం సున్నం వ్రాయడానికి తయారైన గ్రూపు తప్ప. ఇది నిజంగా కాంగ్రెసు వ్యతిరేకమైన పార్టీ కాదని అనేకమంది అపోహ పడి విమర్శించుకునేదానికి అవకాశం యివ్వడం మీ రాజకీయ ప్రతిష్టకు ఏమి

సరవం? అది సరయిన పద్ధతా? వి. బి. రాజు గారులాంటి చాణుక్కుడు అంటే తప్ప, శిల్పం అంటే అంతకంటే మహాపాపం అందువల్ల నేను మనవిచేసేది ఆయన రాజకీయ ధురీణుడు, ప్రతిభావంతుడు. అటువంటివారుకూడా ఇందిరమ్మ మేము నీ భక్తులం, బ్రహ్మనందరెడ్డితో మాత్రం మారు సరిపోదు. బ్రహ్మనందరెడ్డిని తీసేస్తే నీ భజన చేస్తాం అని ఆడుతున్న నాటకమా? ఇది సరియైన పద్ధతి కాదు. ధర్మం కాదు. ప్రజాస్వామ్యంలో దానికి sanctity వుండాలి. దానికి ఒక సాంప్రదాయం వుండాలి. ప్రతిపక్షంలోకి వస్తున్నాడు. అని పేపర్లో చూసి మేము ఆనందించాం. కాని మీరు కాంగ్రెసుకు రాజీనామా ఇచ్చారా లేదా అని అడిగితే మౌనముద్ర! ఏమి కొంపమునిగిపోయింది? ఈ రెండెదులమీద మీకున్న భ్రాంతా? ఎదులమీద ముద్ర వేసుకుంటే సొండుట్లాగా తయారౌతామని కోరికా? ఎదులమీద ముద్రలు వేసుకొనే రోజులు పోయినాయి. కనుక మీరు సరైన రాజకీయ సిద్ధాంతాన్ని, పద్ధతిని చేపట్టి, ప్రతిపక్షంలోవుండి ఇక్కడ తెలంగాణాకేకాదు;—మీ ఆదర్శవంశమైన రాజకీయ విధానాలతో ప్రకృతేవున్న మా ఆంధ్రులుకూడా మిమ్మల్ని చూసి నేర్చుకుని జాగుపడే ఒక అధునిక మైనటువంటి మార్గదర్శకులుగా వుండడం మీ కనీసధర్మం అని మాత్రం మనవిచేస్తున్నాను. అందువల్ల అది ఆలోచించడం అవసరం.

పోతే, యిప్పుడు వున్నటువంటి Land Revenue ను గురించి రెండు మాటలు చెప్పాలి. ప్రపంచ చరిత్రలో ఎక్కడైనా జరిగిందో లేదో నాకు తెలిదు; నాకు తెలిసినంతవరకూ మాత్రం జరగలేదు—ఒకే సంవత్సరం May నుండి December వరకూ లెక్కవేస్తే—May లో బ్రహ్మాండమైన తుఫాను, 9 జిల్లాలకు కొట్టింది. అక్టోబరులో బ్రహ్మాండమైన వరదలూ, తుఫాన్లు వచ్చి కనీ విసి ఎరుగని భీభత్సం కల్పించింది. నవంబరులో మళ్ళీ వరదలూ, తుఫాన్. డిశంబరు 12, 13 తేదీల్లో వరదలూ, తుఫానూ! మొత్తం నాలుగుషార్లు ఈ రాష్ట్రంలో వరదలూ తుఫానూ వచ్చాయి. ఈ వరదలు వచ్చిన సందర్భంలో—గవర్నరుగారి ఉపన్యాసంలోకూడా చెప్పించారు—క్రిందటిమారే మేము మొసలి కన్నీరు విడిచిపెట్టివున్నాం, మళ్ళీ విడిచిపెడుతున్నాం అని చెప్పించారు అయితే ఎంతవరకూ relief తెచ్చారు? తమిళనాడుకు వచ్చినటువంటి natural calamity కి Government of India యిచ్చిన grants ఎంత? ఆంధ్రప్రదేశ్ కు తెచ్చిన grants ఎంత? దయచేసి లెక్కలు చెబితే మనకు జరిగిన ఘోరమైన ప్రకృతి ఆవదలకు కేంద్రంచేసిన సహాయమూ, తమిళనాడులో జరిగిన ప్రకృతి ఆవదలకు కేంద్రప్రభుత్వం చేసిన సహాయమూ న్యాయంగా వున్నదా లేదా అని చెప్పడానికి అవకాశం వుంటుంది. న్యాయంగాలేదు అని మేము వింటున్నాం. అది చాలా పక్షపాతంతో జరిగింది అని మేము వింటున్నాం. అందుచేత దానికి సరైన లెక్కలు ముఖ్యమంత్రిగారు తప్పక చెప్పవలసి వుంటుంది. పూర్తిగా పంటపోయింది కనుక ఈ సంవత్సరం పూ రెమిషను అని ఉపన్యాసాలు. ఇలాగే 3 ఏళ్ళుగా ఉపన్యాసాలు కొట్టారు. నిజమే అనుకున్నాం రైతులు, మేము అందరంకూడా యిప్పుడు గ్రామ ఉద్యోగులు గ్రామసింహాల్లాగ పడి వున్నాం. జప్తులు చేస్తున్నారు, జబరదస్తీలు చేస్తున్నారు. పంటలు పోయినాయిని చెప్పకుంటే పూర్తిగా remission యిచ్చామని యిచ్చినటువంటి సంవత్స

రానికి జమకడుతున్నారు. నేను general ఉపన్యాసం చేస్తున్నానని చెప్పకండి. నేను అనేక కేసులు present చేయగలను. సోంపేట తాలూకా పాలవలసలో జరిగాయి, అనకాపల్లిలో జరిగాయి. అనకాపల్లి తాలూకాలో జరిగాయి, శృంగ వరపు కోట తాలూకాలో, భోగవరపు తాలూకాలో జరిగాయి. ఏమిటీ ఈ గవర్నమెంటు చేస్తున్నటావంటి అన్యాయం, యాశిస్తు పెంపుదలవట్టం సుప్రీము కోర్టులో admit అయిన సంగతి, యింకా పిచ్చాచితు రాలేదనే సంగతి తమకు తెలుసు. ఈ చట్టంలోని rules, provisions లో వి. బి. రాజగారియొక్క ప్రభావం చూపించివారు. అందుకు వారిని నేను ఆభినందిస్తున్నాను. మంచి పని చేస్తే దేవుడులా పూజిస్తాము. చెడ్డపని చేసినప్పుడు ఏమిటీ మహానుభావుడు అని అనుకుంటాము. వి. బి. రాజగారు రెవిన్యూమంత్రిగా వుండగా చట్టంలో మాత్రం ఒకమంచి సాంప్రదాయాన్ని పెట్టారు. form (1) notice యివ్వాలి. ప్రతి వారియొక్క భూమి ఎంతో, demand ఎంతో తెలిపే notice అది. తరువాత రైతు న్యాయంగా కట్టవలసిన సొమ్ము కట్టకపోయినట్లయితే రివ నంబరు ఫారము notice యిచ్చి జప్తు చేయాలి. మరి మన బ్రహ్మవంశ రెడ్డిగారు, తిమ్మారెడ్డిగారు రైతులగురించే పుట్టామని చెప్పకుంటారు. తిమ్మారెడ్డిగారు form one notice యిచ్చి చేస్తున్నారని గుండెమీద చేయిచేసుకుని చెప్పగలరా అని అడుగుతున్నాను. ఆ చట్టాన్ని గౌరవించవలసిన బాధ్యత, మీకు గవర్న మెంటుకు లేకపోతే ప్రజలు దాన్ని కిరసనాయిలు కాదు mobile oil పెట్టి తగులపెడితే తప్పా అని అడుగుతున్నాను. మీరు చట్టాన్ని ఉల్లంఘించినూలు చేస్తున్నారని రుజువుచేయలేకపోతే నాకు యే శిక్ష విధించినా ఆ శిక్షకు నిలబడ దానికి సిద్ధంగావున్నాను. Public enquiry కి మీరు సిద్ధంగా వున్నారా అని అడుగుతున్నాను. ఏదో రైతులమని ముసలికన్నీరు వదిలితే సరిపోతుందా అని అడుగుతున్నాను. Drought declare అయి పూర్తి remission యిచ్చామని గ్రామాల్లో యిప్పుడు వసూలుచేసిన శిస్తులు దానికి జమకట్టడం పంచమహాపాపం కాదాండి? ఇంతకంటే వెన్నుమీద పొడవడం మరొకటివుంటుందా అండి? ఇదేనా మీరు రైతులకుచేసిన ఉపకారం. ఒకప్రక్క cyclone relief అని బ్రహ్మాండంగా ఉపన్యాసాలు యిచ్చారు. క్రీకాకుళంలో 68 అక్టోబరులో వస్తే 200 రూపాయలు relief ప్రారంభించారు. గుంటూరులో మే నెలలో వచ్చిందానికి 200 రూపాయలు slab నిలబడింది. కృష్ణా గోదావరి జిల్లాలు వచ్చేసరికి slab పడిపోయింది. 100 రూపాయలు లేక 50, 25 రూపాయలకు వెళ్ళిపోయింది. ఎందుకు ఈ discrimination? ఎందుకు ఈ పక్షపాతబుద్ధి. ఇది న్యాయమేనా అని అంటాను. మీరు ఏదో distress తక్కువ loans యిచ్చారు. ఇవి distress తక్కువ loans అనేదానికంటే distress టక్కురి loans అంటే సరిపోతుంది. ఈ distress తక్కువ loans ఎవరికి దొరికినాయి? పెద్ద పెద్ద కంపెనీలు దివాళాపీసే మీరు right off చేస్తారు. రైతులు దబ్బ చెబ్బమీద తగిలి కూలిపోయినా distress తక్కువ loans రద్దుచేయడానికి మీకు మనస్సు అంగీకరించదా? అది మీ కనీసధర్మం కాదా? ఈ Land Revenue చట్టాన్ని గవర్నమెంటు ఉల్లంఘించి, అక్రమంగా, నిరంకుశత్వంగా, దౌర్జన్యంగా చేస్తున్నారు. ప్రొత్త రకమైన నక్సలైట్లు యీ గవర్నమెంటు ఉద్యోగులు,

ప్రజలు దౌర్జన్యాలకు పాల్పడుతున్నారంటే, మీరు చేసినటువంటి దుర్మార్గాలను మీరు గుర్తించకపోతే ప్రజలను దౌర్జన్యాలకు ప్రోద్బలం చేసిన వారు అవుతారా కాదా అని ఆలోచన చేయాలి. అది మీరు గుర్తుంచుకోవాలి. అందువల్ల మీరు ధైర్యంతో, చిత్తశుద్ధితో వుంటే enquiry పెట్టండి సిద్ధంగా వున్నాము. కేసులు యిస్తాను. రుజువు చేయడానికి సిద్ధంగా వున్నాము. Public enquiry కావాలి. Formal enquiry మా Collector చే చేయించాము. మా Collector అబద్ధం అన్నాడు అంటే మీ Collector మీరు చెప్పినట్టు అబద్ధం వ్రాయకపోతే Collector వుంటాడా? 3 రోజులు అయినా వుండగలదా? ఇది ఎక్కడ జరిగేవని. అందువల్ల public enquiry, judicial enquiry పెట్టండి. మేము చెప్పిన నేరాలు రుజువుచేయకపోతే 5 సంవత్సరాలు కాదు 20 సంవత్సరాలు అని చెప్పినా సిద్ధంగా వున్నాము. అందువల్ల దాన్నిగురించి ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను. నా ఆఖరి point పంచాయితీ ఎన్నికలు తప్పకుండా జరుగుతాయన్నారు. జరుగుతాయి అని అంటే 1970 మధ్యలోనా లేకపోతే ఒక Future continuous గా వుంటుందా అనే సందేహం వుంటుంది. అందువల్ల స్పష్టంగా ముఖ్యమంత్రిగారు తమ సమాధానంలో పంచాయితీ ఎన్నికల గురించి details తో సయితంగా ప్రోగ్రాము చెప్పాలని కోరుతూ కలవరపడుతున్నాను.

(Dr. T. S. Murty in the Chair)

శ్రీ యమ్. మానిక్ రావు :—అధ్యక్షా, గౌరవనీయులైన సభ్యులందరూ గవర్నరుగారి Address మీద మాట్లాడారు. నాకు అయితే యీ గవర్నరు address ఒక black పేపరులా ఉందా లేక ఏదైనా వ్రాసి ఉందా అని అనిపిస్తున్నది. యిది ఒక రబ్బరు స్టాంపులా కనిపిస్తున్నది. ఒక విషయం తీసుకోండి. ఈ సర్వీసుల విషయంలో Gazetted officers, non-gazetted officers విషయంలో ఎన్నో చర్యలు తీసుకున్నామని చెప్పారు. Gazetted officers, non-gazetted officers ఎంతో మంది Central Government కు appeal చేసినప్పుడు ఎన్ని కేసులలో మీరు justice చేసినారు అనేది ఒక్కసారి యీ ప్రభుత్వము ముందు పెడుతుందా అని అడుగుతున్నాను. మేము ఎన్నో కేసులలో appeals పూర్తి చేసినాము, ఎంతో న్యాయం చేసినాము, justice చేసినాము అని చెప్పి తెలంగాణా ప్రజలకు, తెలంగాణాలో వున్నటువంటి services కు చెపుతూ వున్నారే కాని అసలు యీ రోజు secretariat కు గాని లేక ఏ department కు గాని పోయి చూసినట్లయితే ఒక్క కేసు కూడా పూర్తి కాకుండా offices లో వున్నవారు చాలా బాధపడుతున్నారు. గవర్నరుమెంటు ఏమో justice చేశామని చెబుతున్నారు. Injustice industries లో ఏదో జరిగిందని గవర్నరు address లో వ్రాశారు. ప్రభుత్వము వ్రాసి పంపించింది గవర్నరుగారు చదివి వినిపించారు. గాని గవర్నరుగారు ఒక్కసారైనా ఏమీ వుందని ఆలోచన చేసిందా లేదు అని నాకు విచిత్రంగా వుంది. ఎందుకంటే ఈ రోజు Central Revenue Boardలో ఎన్నో applications pending వడి వున్నాయి. I.A.S officers, I.P.S officers యొక్క applications వడివుంటే 3 సంవత్సరాలు, 2 సంవత్సరాలు

అయినా యీ ప్రభుత్వం యంతవరకు 146 రిపోర్టులు పంపించడంలేదు అధ్యక్ష. కావాలంటే భారత ప్రభుత్వం వారికి వ్రాయండి — 'ఏమయ్యా మేము రిపోర్టులు అడుగుతుంటే ఎం? ప్రభుత్వం ఎన్నిరోజులు అయినా పంపించదుగా, ఏమి justice చేయాలి' అని వారు అడుగుతున్నారు. మేము అడిగితే యిదిగో రిపోర్టులు పంపిస్తున్నామని అంటే, ఎన్ని రోజులకు పంపిస్తారు? వారు రిటైరు అయిపోతుంటే, రిటైరు అయి చచ్చిపోతుంటే, యిదేనా మీరు చేసేటటువంటి justice అని అడుగుతున్నాను. ఒక గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియా ఆఫీసరు, ఒక responsible officer చెప్పినదాన్ని నేను మీకు మనవిచేస్తున్నాను. గవర్నమెంటు భూములు గురించి చెప్పారు. గవర్నమెంటు లాండు అక్కడ ఏమున్నది. ఈనాడు ప్రభుత్వము, ఆఫీసర్లు చెప్పుకుంటున్నారు. 2 వేలు, 3 వేలు ఏకరాలు పంచిపెట్టినామని. ముఖ్యమంత్రిగారు లేకుంటే డిప్యూటీచీఫ్ మినిస్టరుగారు జిల్లాలలో పోయి తెలంగాణాలో జిల్లాలలో ఇంత పంచి పెట్టినాము అంత పంచి పెట్టినాము అంత పంచిపెట్టినాము అంటే ఈ రోజు ఏ గ్రామాలలో ఏ తాలూకాలలో ఎంతమంది పంచినారో చూపమనండి. తిమ్మా రెడ్డి ఒక రోజు పరిగికి పోతే, అయిదుమంది సర్టిఫికేట్లు ఇవ్వకుంటే చావను వచ్చేళ్ళారు. ఇక్కడ ప్రెస్ లో ఏమో మేము పరిగికి పోయి. ఇంతమందికి పంచి పెట్టినామంటారు. ముఖ్యంగా యిద్దరు, ముగ్గురు మంత్రులు ఉన్నారు. వారు ఇంకా టూర్ కుపోకముందే ఇన్ ఫర్ రేషన్ డిపార్టుమెంటు ఏమంటుందంటే ఈ మంత్రిగారు ఈ విధంగా మాట్లాడినారు, ఇన్ని గ్రామాలకు ఎలెక్ట్రిసిటీ అయి పోయింది, లైను ఇవ్వబడింది అని చెప్పుతారు. ఎందుకు ఈ చీఫ్ పాపులారిటీ, ప్రజలకు ఊరికే ఇంత చేస్తున్నామని చెప్పుతున్నారు. కానీ ఈరోజున చూస్తే ఏ గ్రామాలకు లైన్స్ ఇచ్చినారు, ఏ వద్దతిలో భూమి పెంచిపెట్టారు. అక్కడవేను ఒక కమిటీ అధ్యక్షుడు. అక్కడ ల్యాండు పెంచిపెడితే, అక్కడకు పోయిచూస్తే కబా ఈరోజు తయారు లేదు. మీరు ఈ ల్యాండ్ రెస్ పూర్ కు ల్యాండ్ ఇచ్చా లంటే, మీరు మొత్తము గ్రామాన్నంతా సర్వే చేయండి, చేసి డిక్లెర్ చేసిన తరువాత అక్కడ మీరు ఇస్తే బాగుంటుంది. కానీ ఏదో సర్టిఫికేట్లు కలెక్టరు ఇచ్చి పోతాడు, అక్కడ గ్రామాలలోకి పోతే అక్కడ భూములు ఉండడంలేదు. యీ వరిస్థితి ప్రతి గ్రామాలలోను, అన్ని చోట్ల వున్నది. కొంతమంది స్నేహితులు ఏమన్నారంటే తెలంగాణాలో ప్రైవేట్ మినిస్టరుగారి యైట్ పాయింట్ ప్రోగ్రాము చాలా బాగా జరుగుతున్నదని చెప్పారు. కానీ ఈ ప్రోగ్రాము ఎక్కడ జరుగు తున్నదో ఒకరైనా చెప్పగలరా? ఈ 12 మంది మంత్రుల ఇళ్ళలో జరుగుతున్నదా లేక వారి నియోజక వర్గములలో జరుగుతున్నదా, ఎవరైనా చెప్పగలరా ఈ రి పాయింట్లు ప్రోగ్రాము ఎక్కడ జరుగుతున్నదో? ఏదో చీఫ్ మినిస్టరుగారికి దగ్గర వుంటే చాలని అనుకుంటున్నారు. రిజిస్టర్ కమిటీ చైర్మన్ గారు ఏమంటున్నారంటే మీరు ముందు పదండి నేను వస్తాను అని, ఏదో ఒక కమిటీ వేసుకొంటామని. ఈ విధంగా తెలంగాణా ప్రజలకు మీరేమి చూపించారు? ఈరోజు కల్యాణి గారు మంత్రిగా వున్నారు, సరసింగరావుగారు వున్నారు, కమాలుద్దీన్ గారు వున్నారు. వీరంతా రిజిస్టర్ కమిటీలో మెంబర్లుగా వుండి సంతకముచేసి పంపించిన రిపోర్టులు

కూడా ఇప్పటికి గవర్నమెంటులో అదేవిధంగానే వదిపోయింది, మరి ఈరోజు మీరు మంత్రులు అయినారే, మరి మీరు ఎందుకు అడగకూడదు దాని విషయము గురించి, ఏమంటే మేము ప్రతిరోజువని చేస్తున్నామని చెప్పుకోవడం, చీఫ్ మినిష్టర్ గారిని నేను సంతోషపడితే చాలు. నాకు లైఫ్ దొరుకుతుంది కదా అని యీ విధంగానే ఈ మంత్రులు వున్నారు. కాని నిజంగా తెలంగాణాకు ఇది చేశానని ఒక మంత్రిని చెప్పమనండి. వాసుదేవరావు గారు గాని, కల్లాటి గాని సరాసరి జిల్లా పౌడ్ క్వార్టర్స్ కుపోతారు. వారు టూరుకు బయలుదేరితే వారికి ముందు ఒక వంద పోలీసు, వెనకల ఒక వంద మంది పోలీసులు, 40 మంది గవర్నమెంటు ఆఫీసర్లు, 20 మంది చెప్రాసీలు. వీళ్ళకు గ్రామాలకు పోయి చెప్పకొనేదానికి ఏమైనా ధైర్య సాహసాలు ఉన్నాయా? ఏదో మూడు గ్రామాలకు పోయేది, జిల్లాపరిషత్తు జనరల్ బాడీలో పదిమంది ఆఫీసర్లు, ముగ్గురు నలుగురు నాన్-ఆఫీషియల్స్ ను పెట్టుకొని మాట్లాడివస్తారు. పత్రికలలో ఏమో బ్రహ్మాండంగా చెప్పుకొంటారు. నేను పెద్ద స్పీచ్ ఇచ్చాను, తెలంగాణా మూవ్ మెంటు అంతా అయిపోయింది, మేము ఆ పని పూర్తి చేశాము అని చెప్పకొంటున్నారు. ఈ తుపాకి రామన్న వున్నాడే, వెంగళరావు, ఆయనకు తెలంగాణాలో పోయి చెప్పకొనే దానికి ధైర్యసాహసాలు ఎక్కడ కూడా లేవు. గుంటూరులో పోయి రైస్ మిల్లులో చెప్పతారు, లేకపోతే కాకినాడలో చెప్పతారు. లేకపోతే కర్నూలు లో గెస్ట్ హౌస్ లో చెప్పతారు. కాని ఈ జిల్లాలలో ఎక్కడ గాని చెప్పే ధైర్యము ఉందా అని అడుగుతున్నాను. నేను చెప్పేది, మీరు చేయండి. చేయక పోండి, మీరు మంత్రులుగా వుండనీ, ఉండకపోనీ, కాని మీకు వార్షింగు ఇచ్చేది ఏమిటంటే, తెలంగాణా ప్రజలతో మీరు ఆటాడవద్దు అని మనవి చేస్తున్నాను. You should not play with the feelings of Telangana people; I am warning the Telangana Ministers. What non-sense they are talking? Do they think we are not responsible people? ఏదో మనసుకు వచ్చినట్లు మాట్లాడుతున్నారు. అయిపోయింది. వారు చచ్చిపోయినారు అంటున్నారు. ఎవరు చచ్చిపోయినారు? మీరామేమా? మీరు మంత్రులుగా వుండి ఏమి చేశారు? ఎన్ని సర్కిసెను ఇచ్చారు. ఈరోజు ఒక కొత్త యాక్టివిటీ తెలంగాణాలో యునైటెడ్ ఫ్రంట్ అయిన తరువాత Our Party's name is T.U.F. and we are going to fight with the Government in a very tough way. దీనికి ఏమన్నారంటే, ఈమంత్రులు వంచుకొన్నారని. ఏమి, ప్రొద్దున ఆరున్నరకు లేచి ఎం.ఎల్.ఎ.ల దగ్గరకుపోయి వాళ్ళు కాళ్ళు మ్రొక్కుతున్నారు, అయ్యా మీరు తెలంగాణా మూవ్ మెంటు విడిచిపెట్టి నా దగ్గరకు రాండి అని. Is there any political base in Andhra Pradesh, I am asking you, Sir? ఈ గవర్నమెంటుకు, చీఫ్ మినిష్టర్ బ్రహ్మానందరెడ్డిగారి కాలములో పోలిటికల్ బేస్ ఉన్నదా, ఈవేళ ఆండ్రప్రదేశ్ లో ఉన్నదా అని అడుగుతున్నాను. ప్రతి మినిష్టరుకు ఒకరిద్దరు ఎం.ఎల్.ఎ.లు ఉన్నారని అంటారు. ఒకరుకూడా లేరు. ఎక్కడైనా కాలుజారిపడితే తీసుకొనిపోయేవారుకూడా లేరు. They are loyal only to the Chief Minister and not to the people of Telangana. They have got selfish interests. మేము భాగ్యంలే చాలు. ఈ ప్రపంచము

అంతా సాగిపోతుంది అని. They are doing injustice to the State. మీరేమైనా చేసుకోండి, కార్లు పెట్టుకోండి, జీతాలు తీసుకోండి, చప్రాసీలు పెట్టుకోండి. కాని మీరు తెలంగాణా ప్రజల మనస్సులకు విరుద్ధంగా మాట్లాడరాదని మనవిచేస్తున్నాను.

అంతేగాక, రేషనింగు తీసేస్తామని చెప్పినారు, చాలా మంచిది. ఎందుకు ఈ చీఫ్ పాపులారిటీ? ఎందుకంటే అక్కడ రైస్ మిల్లువాళ్ళు చందా ఇవ్వడంలేదు, కనుక it is the best source of getting funds from that area. వారికి ఫ్రీగా పైసలు దొరకాలి, ఇక్కడ ఉన్నవాళ్ళకు పైసలు దొరకాలి. ప్రజలకు ఏమి చెప్పతున్నారంటే—Oh, what a great thing I have done for this Telangana, for the twin cities? I have removed this rationing! 75 పైసలు, 90 పైసలు అమ్ముతున్న బియ్యము ఈ రోజు బజార్లలో 1 రూపాయ, 1-10 కి దొరుకుతుంది. ఇది ఎందుకని నేను మనవిచేస్తున్నాను. ఈ రేషనింగు తీసేయడంవల్ల చిన్న ప్రజలకు ఏమీ లాభము లేదు. రేషనింగు పెట్టండి, ఫెయిర్ ప్రైజ్ పాపు పెట్టండి, ప్రజలకు లాభము అవుతుంది. అది మీరు అక్కడ రైస్ మిల్లువారికి లాభం కావాలి, ఇక్కడ వున్న పెద్దపెద్దవాళ్ళకు లాభం కావాలి అని పొలిటికల్ యాటిట్యూడ్ నుంచి చూస్తే ఇది జాగలేదని మనవి చేస్తున్నాను. తరువాత సర్వీసన్ విషయం చెప్పారు. ఈ రోజు ప్రత్యేకంగా బడ్జెట్ మీద మాట్లాడుతూ మిత్రులు చెప్పారు, మనము, ఆంధ్ర, తెలంగాణా అంతా కలిసి వుండాలని. ఈరోజు, సంవత్సరమునుంచి ఆందోళన జరుగుతూ ఉంటేనే కళ్ళు తెరవలేదుకదా. ఈరోజు, తెలంగాణా. హైదరాబాదు, ఆంధ్ర అన్నీ కలిపి చూచినా ఒక్క డిప్యూటీ కమిషనరుకుడా లేదు. మీరు అంటున్నారు, అఫీసర్లు, వీరు వారు అంతా కలిసి పనిచేస్తున్నారు, ఇక్కడ ఉన్నారు, అక్కడ ఉన్నారు అని. ఎలిక్ట్రిసిటీ అడ్డయిజరి బోర్డు వేళారు. ఎవరు ఉన్నారు అక్కడ? అసలు డిప్యూటీ చీఫ్ మినిస్టరుగారు ఎంత చీఫ్ అయిపోయినారంటే మొత్తము తెలంగాణా మరచిపోయినారు. ఆయన తెలంగాణాకు చేసిందేమీ లేదు. యునైటెడ్ వాళ్ళతో ఇదిగో నేను ఇది చేస్తున్నాను అని చెప్పకొని బ్రతకడమే గాని చేసిందేమీలేదు. ఇది జాగలేదు. డిప్యూటీ చీఫ్ మినిస్టరు అయినందుకు నీ జాగ్రత్త ఏమిటి? నీవు మంచివాడో చెడ్డవాడో తెలంగాణా ప్రజలకు తెలుసు. ఈ రోజు అది లాజాదు బో ఏమి చెప్పింది ఆయనకు తెలుసు. ప్రతి మాటకు ఆయన ఏమి చెప్పతున్నారంటే నేను ఇది చేస్తున్నాను అది చేస్తున్నాను అని. ఏమి చేస్తున్నారు? డెవలప్మెంటు బోర్డుకు అడిషనల్ సెక్రటరీ వేళారు. ఈరోజు ప్రతిదానికి అడిషనల్ ఎందుకు? డిప్యూటీ చీఫ్ సెక్రటరీ అని వేళారు, కాని పవర్లులేవు. ఏమీలేవు. Please give him powers. He will do something. The highest corrupt officer in India is M. T. Raju, I am telling you very frankly. It is all a political game they want to play. మీరు ఎల్.డి.సి. గాని, యు.డి.సి. గాని అయితే లేక గెజెటుడ్ అఫీసర్ అయిపా ఎంక్వయిరీ చేసి

సస్పెండ్ చేస్తారు. కాని చీఫ్ సెక్రటరీపై ఎంక్వయిరీచేసి సస్పెండ్ చేస్తారా? ఈ విధంగా ఏ స్టేట్లోనైనా జరిగిందా? ఎం. టి. రాజును తీసివేయడంగాని, పనిష్ చేయడంగాని చేయలేదు. తరువాత కమిషనర్ విషయంలో He is the highest corrupt man in the city. ఆయన పద్మశ్రీ అయిపోయినారు, ఎందుకంటే, తెలంగాణ ప్రజల ప్రాధానం నీవు ఇన్ని తిన్నావు కాబట్టి నీకు పద్మశ్రీ ఇస్తున్నాము అని. ఆయన తరువాత వచ్చిన ఆయనకు కూడా ఇదేమాట చెప్పుతున్నారు, నీవు ఇదే పంచేయాలి, నీకు కూడా పద్మశ్రీ ఇస్తాను అని. తరువాత గవర్నరుగారు— పాపము అమాయకులు అంటే లాభము లేదు.

Has he done any justice to our region? He is unfit as Governor of the the State, I can tell you. He is completely unfit as a Governor. He is an unpopular Governor of this State. ఏదో ఇందిరమ్మగారు రివ్యూచిలి టేషన్ సెంటర్ నుంచి లాగా ఒక రిని పంపాలని కండ్లాబాయి దేశాయిని పంపించినారు. చీఫ్ మినిస్టరుగారు రిపీడ్ గారిని ఎం. ఎల్. సి. చేశారు. ఆయనకు ఏమి వున్నది అర్థం లేక స్టేట్స్ ఎం. ఎల్. సి అవడానికి. ఏదైనా ఆఫీసులో వున్నాడా, ఏదైనా లిటరేచర్ ఉన్నదా? ఆ విధంగా అతనిని చేయడానికి ఏదైనా బేస్ ఉన్నదా? ఏదో మైనారిటీ గనుక ఇచ్చినానని అంటారు. ఈరోజు ప్రాదరాజాదు సిటీలో ఎంతోమంది మైనారిటీస్, మంచి లిటరేట్సు, పండితులు ఉన్నారు. He just wants to play political corruption always in our Telangana region. Not only that I can say he beats all the Chief Ministers of India Basu, Mookerji and Kerala. The Chief Minister of Andhra Pradesh has proved himself to be the highest politically corrupt man in this country. He has proved. I can challenge anything. I can prove anything. ఏదో ఎం. ఎల్. సి లు, ఎం. ఎల్. పలు వస్తే I am not talking personally-- మొన్న ప్రెస్ వాళ్ళు అడిగారు—ఆయన ఎక్కడ ఉన్నాడు అని. ఎవరెళ్ళా ఆయన? మొన్న నేను జీవు ఇచ్చాను కదా; మొన్న స్క్రూటర్ ఇచ్చాను కదా.... ఆయన మావాడే ఇచ్చాను అంటే—

Do you want to play like this with the members? Is this the way as a Chief Minister of this State? That is why, I say, he is the highest politically corrupt man in this country. It is bad for democracy. It is not fair in this democracy; I am telling him. We are fighting for what we are asking as a fundamental right, we are asking for Separate Telangana. Nobody is going to stop it. ఇక్కడ మాట్లాడినవారు లాంటిలో ఏమి అంటారు? అయ్యా— మేము తొందరలో పోతాము కదా, మీరు ఎందుకు బాధపడుతున్నారు— అని అంటారు. కాని ఇక్కడకు వచ్చి ఏమి అంటారు? ఇన్ ఫ్లయెన్స్ అయి చీఫ్ మినిస్టర్ కు సపోర్ట్ చేయమని చెబుతున్నారు. నేను ఆంధ్ర ప్రెండ్స్ ను కోరుతున్నాను. మీరు ఎందుకు బాధపడుతున్నారు? ఇది అగదు. మీరు చీఫ్ మినిస్టర్ బ్రహ్మానందరెడ్డి భ్రమలో పడి మీరు ఊరికే నష్టమవుతున్నారు. మీరు మంచిగా ఉండండి. మేము మంచిగా వుంటాము. మీరు అక్కడ బాగుంటారు. మేము ఇక్కడ వుంటాము. మీరు మమ్మల్ని పిలవండి. మేము మీకు రిసెప్షన్ ఇస్తాము. ఈ పద్ధతిగా ఉంటే బాగుంటుంది. అందుకే— ఇది— యీ గవర్నర్ ఎడ్రసు పనికిరాని ఎడ్రస్ అని దీనికి వేల్పు

లేదని, అర్థం లేదని చెబుతున్నాను. ఇది గవర్నర్ రిపోర్టులాగాక ఒక బ్లాక్ పేపర్ లాగా ఉంది. అందువల్ల దీనిని మీ ముందర చింపి యీ ముక్కలు మీ ద్వారా వారికి పంపించాలని అనుకుంటున్నాను. దీనిని హేండ్ కర్ చిఫ్ లో కట్టి మీకు పంపిస్తున్నాను. మీరు దయచేసి వారికి పంపిస్తే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను.

Sri Manick Rao tore the Governor's Address to pieces, wrapped the same in a handkerchief and handed over to Mr. Chairman)

శ్రీ వై. సూర్యనారాయణమూర్తి (పితాపురం):—అధ్యక్షా, మనకు యీ మధ్య అన్నీ తుఫానులే వచ్చినవి. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ఇటీవల ఎన్నో తుఫాన్ లను ఎదుర్కొన్నది. ఈ తుఫాన్ బీభత్సంలో నాయకులకు కష్టం వచ్చింది. ప్రజలకు కష్టం వచ్చింది, అన్ని వర్గాల వారికి కష్టం వచ్చింది. వారు యీ కష్టాలను ధైర్యంతో చాకచక్యంతో కొంచెం కొంచెముగా రికవర్ చేయగలుగుతున్నారు. అక్కడ జరిగిన యదార్థాన్ని గమనించి, అక్కడి ప్రజలకు తగు సదుపాయాలు సౌకర్యాలు కలిగించటంలో ప్రభుత్వం ఇంకా వెనకబడిఉన్నది. మొన్న జరిగిన తుఫాన్ లకు సంబంధించి ఆశ్చర్యకరమైన సంఘటన జరిగింది. తుఫాన్ లను మూడు వర్గాలుగా విభజన చేశారు. పెద్దలు ఎందుకు అటువంటి భావానికి వచ్చారో అర్థం కావటంలేదు. తుఫాన్ లను మూడు భాగాలుగా, మూడు వర్గాలుగా విభజించే పద్ధతిలో ఉన్న రహస్యం ఏమిటి? తుఫానును — ఎ-క్లాస్, బి-క్లాస్, సి-క్లాస్ అన్నారు. తుఫాన్ అంటే దానికి ఉన్న నిర్వచనం ఏమిటి? ఎక్కడ కష్టం జరిగిందో, ఆ సహాన్నిబట్టి తగిన సహాయం చేయటం అన్నది ఉండాలి. దీనిని మూడు భాగాలుగా విభజన చేయటం ఎంతమాత్రం న్యాయ సమ్మతము కాదు. అందులో ఎ-క్లాస్ అన్నవారికి అనేకమైన బెనిఫిట్స్ ఇచ్చారు. వారికి శిస్తు రెమిషన్ వస్తుంది, వారికి అన్ని విధాల సౌకర్యం వస్తుంది. బి-క్లాస్ వారికి ఎ-క్లాస్ వారికంటే కొంచెం తక్కువ, ఇక సి-క్లాస్ వారికి ఇక చూడ వలసినది ఏమీ లేదన్నమాట. అక్కడ జరిగిన నష్టం ఊహించలేముంటేది. కోస్తా ప్రాంతంలో ఎవరికి ఒక బస్తా కూడ ధాన్యం ఉండే పరిస్థితి లేదు. అక్కడ ఉన్నటువంటి రైతాంగానికి—రాబోయే పంట ఊడుకోటానికి కూడ విత్తనాలు లేని దుర్భర దారిద్ర్యంలో ఉన్నారు. కొబ్బరి, ఇతర పంటలు పూర్తిగా పోయిన యీ పరిస్థితులలో అక్కడి రైతులకు ఏ విధంగా ప్రభుత్వం సహాయం చేయాలి? కేవలం వన్ను రెమిషన్ ఇవ్వటమే కాదు. రైతులకు కావలసిన విత్తనాలు, వారికి పెట్టుబడికి కావలసిన డబ్బు అందించి, వారు యీ లోపల జీనించటానికి కావలసిన సహాయం చేస్తే తప్ప ప్రయోజనం లేదు. అవుడుమాత్రమే తుఫాన్ గురించి ప్రభుత్వం చేసినదానికి ప్రజలు సంతోషిస్తారు. భూములు లేని వారికి భూములు ఇవ్వాలని నిర్ణయం చేశారు, సంతోషమే. దానికి గ్రామకమిటీలు తాలూకా లెవెల్ లో కమిటీలు వేశారు. ఏ రకమైన భూమి, ఏ నిర్వచనము కలిగిన భూమి పేదలకు ఇవ్వాలి—అన్న నిర్వచనం ఏదైనా ఉన్నదా? బంజరు భూమి అన్నారు. బంజరుకు—నిర్వచనం ఏమిటి? ఏది బంజరు? చెరువు గర్భాలు బంజరుగా—లేబర్ ప్రజానీకం దరఖాస్తు చేస్తున్నారు. చెరువు గర్భాలు భూమి పేదవారికి ఇస్తే—ఆ చెరువు క్రింద వేలాది ఎకరాల ఆయకట్టు ఉన్నచారు

పరిధంగా తమ భూమికి నీరు పెట్టుకొని వ్యవసాయం చేసుకోగలరు అన్నది ఆలోచించారా? రాజమార్గాలు, పొలంలోకి పోయే బాటలు బంజరు భూమిగా నిర్ణయం చేశారా? అవి పేదవారికి పట్టాలు ఇస్తే రైతు పొలానికి ఎట్లా బండ్లు పోతాయి, రైతు పరిధంగా తన పొలానికి పోగలుగుతాడు? అవన్నీ ఆలోచించి ఇవ్వాలి. ఎవరి స్వాధీనంలోనో ఉన్నటువంటి భూమిని పేదప్రజలకు పంచాలి అంటున్నారు. అది ఎంతవరకు సఫలము అవుతుంది? అనుకోన్న విధానాలు విషయాలు అమలులో పెట్టగల పరిస్థితి ఉన్నప్పుడే పేదవారికి ఉపయోగము చేయగలము. మాటలకన్నా చేతలకు ప్రాముఖ్యత ఇవ్వటం అవసరం. అది ఇహానికి వరానికి అవసరము. కాలుదారి చట్టం మంచిదే. తప్పకుండా దున్నే వానికి భూమి అన్న నినాదం మంచిదే. అయితే అందులో కొన్ని క్లాసులు పెట్టాలి. వితంతు స్త్రీలు, మైనర్లు, ఉద్యోగంలో ఉన్నవారు—వీరి భూములకు కొంత కన్సెషన్ ఇవ్వాలి. ఉద్యోగం చేసేవానికి, ఎంత జీతం ఉన్నవానికి ఎంత లాండ్ ఉండవచ్చును అన్నది నిర్ణయం చేసి, అటువంటివారికి కౌలుకిచ్చుకొనే అవకాశం కల్పించాలి. అట్లాగే తండ్రిపోయిన బిడ్డలు ఉంటారు; మైనర్స్ ఉంటారు. వారు పొలం చేయలేరు. అటువంటివారికి కూడా కొన్ని సౌకర్యాలు సదుపాయాలు ఎట్లా కలుగజేయాలి అన్నది పరిశీలించాలి. ఇప్పుడు ఉన్న కౌలు రేట్స్ హెచ్చుగా ఉన్నవి. ఆ రేట్స్ మడింపు చేసి న్యాయం చేస్తే నే యీ కౌలుదారి చట్టానికి న్యాయం కలుగజేసినవారము అవుతామని మనవిచేస్తున్నాము. తెలంగాణా ప్రాంతం గురించి చెబుతున్నారు. వెనుకబడిన ప్రాంతం—దానికి కావలసిన సహాయం గురించి—మేముంతా సంతోషంగా పీకీభవిస్తున్నాము. దానిని చాలా బాగా చేయాలని మా కోరిక. అలాగే రాయలసీమవారికి సహాయం చేసే వారి కష్టాల నివారణకు మేము అందరం కలిసి పనిచేసి వారికికూడా సహాయంగా ఉండగలము. అయితే ఆంధ్ర ప్రాంతంలో ఉన్నటువంటి కొన్ని జిల్లాలలో దుర్భర దారిద్ర్యంతో, త్రాగటానికి నీరులేకుండా ఎన్నో కష్టనష్టాలు పడుతున్న ప్రాంతాలలో కావలసిన స్కీ ముగురించి ఆలోచన చేస్తున్నారా అని అడుగుతున్నాను. ఆలోచించినా, వట్టి మాటలు తప్ప—చేతలు లేవు. మేము సనాటినుండో పలేరు రిజర్వాయర్ ప్రాజెక్టు కావాలి కావాలి అని చెబుతున్నప్పటికీ, అందుకు అక్కడి రైతులు బెటర్ మెంట్ టాక్స్ ఇవ్వటానికి సిద్ధంగా ఉన్నప్పటికీ—గవర్నర్ గారు తమ ప్రసంగంలో పలేరు రిజర్వాయర్ ప్రాజెక్టుగురించి పేర్కొనకపోవటం, గవర్నమెంట్ ఆ ప్రాజెక్టు తీసుకోకపోవటం న్యాయంకాదు. ఏదైనా బుకాయించే కొడుకుకు తండ్రి భయపడి డబ్బులు ఎక్కువగా యిస్తూ ఉంటాడు. సాత్వికంగా న్యాయంగా అడిగేటటువంటి బిడ్డలకు చివరికి వచ్చేటటువంటి సహాయం zero అని నా ఉద్దేశ్యం. తూర్పు గోదావరిజిల్లాలో ఉండే కష్టాల గురించి ఎన్నోమారులు చెప్పుకోవడం జరిగింది. ఆ విధానం మాత్రము ప్రభుత్వంలో రాలేదు. గట్టిగా అడగదలచినవారికే మేము చేయగలము, మావై ఒత్తిడి తీసుకురాగలిగిన వారికి మేము చేయగలము అనే పాలసీ ప్రభుత్వము నడిపించేటటువంటివారికి న్యాయం కాదు. అన్ని జిల్లాలకు పున్న నష్టాన్ని రృప్టిలో పెట్టుకొని వారికి కావలసిన సహాయం కూడా ప్రభుత్వమువారు

చేయాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ప్రివింటివ్ డిలెన్షన్ యాక్టు సడలింఛాలని చాలమంది మిత్రులు చెప్పారు. మన ఆంధ్రదేశములో పరిస్థితులు చూస్తే— నక్సలైట్స్ అనండి, యింకెవరైనా గానివ్వండి, ఏమనిషి కూడ న్యాయంగా జీవించడానికి ఆస్కారం కలగదేమోననే భయాందోళన అనేక ప్రక్కల నుంచి నాలుకలు చాచుకొని వస్తున్నది. ఇట్లాంటి పరిస్థితిలో ప్రజల యొక్క అస్తిపాస్తులకు, గౌరవప్రపత్తులకు ఏ విధంగాను లోటు రాకుండా ఈ ప్రభుత్వం కాపాడవలసిన అవసరం వున్నది. కనుక ప్రివింటివ్ డిలెన్షన్ యాక్టు చాల పటిష్టంగా పెట్టి ప్రజానీకానికి తోడ్పడవలసిందిగా ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

డాక్టర్ టి.వి.ఎస్. చలవతిరావు :- అధ్యక్షా, 1969 సంవత్సరంలో రెండు చరిత్రాత్మకమైన సంఘటనలు జరిగినాయి. 1. పాజిటివ్. 2. నెగిటివ్. పాజిటివ్. ప్రపంచంలోకల్లా పెద్ద భాగ్యవంతుల దేశమైన అమెరికా చంద్రమండలానికి గాములను పంపించారు. నెగిటివ్ సైడ్. ప్రపంచంలోకల్లా పెద్ద ప్రజాస్వామ్య రాజ్యం అయిన భారతదేశంలో ప్రజాస్వామ్య పెంపుదలకు, పరిరక్షణకు అంకితం చేసుకొన్నటువంటి కాంగ్రెస్ లో దురదృష్టవశాత్తు చీలిక వచ్చినది. ఆగస్టు 18 వ తారీఖున జరిగినటువంటి రాష్ట్రపతి ఎన్నికలలో కాంగ్రెసువారు రెండుగా చీలిపోయారు. 1. అంతరాత్మ. 2. అసలు కాంగ్రెసువారు. అసలు కాంగ్రెస్ బైటికి కనబడే అంతరాత్మ మనకు తెలుసు. ఆద్యైత సిద్ధాంతంలో నిర్గుణుడు, నిరాకారుడు. ఏవేళకు అంతరాత్మ ఏమీ చెపుతుందో తెలియదు. 78 సంవత్సరాల నుంచి ఏ ఆశయాలకు పనిచేస్తున్నదో ఆ ఆశయాలకు పని చేసేదే అసలు కాంగ్రెస్. మా కాంగ్రెస్. నరసింహారెడ్డిగారు యిదేదో లాలూచీయున్నది, వారు వీరుకూడ పంచుకొన్నారని అన్నారు. లాలోచి ఏమీ లేదు. ఏదైనా లాలూచీ వుంటే వారి వారి మధ్య ఉన్నదేమోగాని మా మధ్య లేదు. అయితే అంతరాత్మకు, అసలు కాంగ్రెసుకు వచ్చిన తేడా ఏమిటి? వీరరికం పోవాలి. పేదరికం పోవద్దని ఎవరు అంటున్నారు? వీరరికాన్ని అలింగనం చేసుకొనేవారు లేరు. A poor man does not try to wear torn rags. ఎవరూ చేయరు. పేదరికం పోయే మార్గం ఎలా అనేదానిమీద చిన్నాభిన్నమైన విషయాలు. గవర్నర్ గారి అడ్రస్ చూస్తే నానాటికి తీసివేత నాగంభొట్టు అన్నట్లు ఉన్నది. బొంబాయి కాంగ్రెస్ మహాసభ అయిన తరువాత వచ్చినటువంటి, మెడిసిన్ లో నేషంట్ ఆక్సిజన్ అంటాము అట్లా నేషంట్ గా వచ్చిన అంతరాత్మ కాంగ్రెసువారు గవర్నరు అడ్రస్ ద్వారా మనకు ఏమీ చెప్పలేదు. నానాటికి తీసివేత నాగంభొట్టు అనేదే దృష్టాంతం అయితే— 1964 లో 28 పేజీలు ఉన్నది, గవర్నరు అడ్రస్. తరువాత 18 పేజీలు. మొన్న ఆగస్టులో చేసినదికూడ 14 పేజీలు ఉన్నది. ఇవ్యాళ చూస్తే 7 పేజీలు ఉన్నది. నేను ఏమీ అనుకొన్నాను అంటే మంత్రుల సంఖ్య 28 పేజీలకు పెరిగినప్పుడు ఆ విధంగానే వీరి అడ్రస్ కూడ ఉంటుందని అనుకున్నాను. ఒక్కొక్క మంత్రిగారు అచీవ్ మెంట్, బ్రహ్మాండమైన టూర్ చేస్తూ ప్రసంగాలుచేస్తున్నారు. ఆ ప్రసంగాలన్నీ ఈ రూపంలో వడకట్టబడి పాలిస్కోరింగ్ వస్తాయేమో, పేదరికం శీఘ్రంగా ప్రజలను వదలిపోయేటటువంటి golden era ప్రారంభం అవబోతున్నదని ఎంతో

ఆసక్తితో గవర్నరుగారి ఆడ్రస్ చూస్తే ఆశాభంగం తప్పితే అంతరాత్మ కనబడడం లేదు. ఇంకొకటికూడ ఆశ్చర్యముగా కనబడుతున్నది. గవర్నరుమెంటు పాలనీ సన్నగిలిపోవడం, మంత్రులయొక్క అచీవ్ మెంట్ ఏమిటో చెప్పడానికి వీలు లేనప్పుడు సంఖ్యాబలం పెరుగుతున్నది. ఇది ఇంద్రజాలమా, మహేంద్రజాలమా? ఏ జాలం అయినప్పటికీ ఈ జాలంలో ఎంతమంది పడతారో మనకు తెలియదు. పెరిగినా మాకేమీ భయంలేదు. 1967 మార్చిలో బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు ఏకగ్రీవముగా నాయకుడు అయినాడు. అప్పుడు పార్టీబలం, రెండు ఎద్దులు కాడిమీద గెలిచినవారు 185. ఇప్పుడు 215 కు పెరిగిపోయింది. పెరిగింది ఏమి అవుతుంది? సుమతి శతకంలో చెప్పాడు.

పెరుగుట విరుగుటకొరకే

ధర తగుట పాచుకొరకే తథ్యము సుమతి.

ఈ విధముగా నడుస్తున్నటువంటి వివత్కర పరిస్థితిలో 185, 197, 201, 195. ఇంక ప్రజాస్వామ్యానికి శాంక్టిటి ఎక్కడయున్నది? మేము యిటు మారడము కూడ ఒకవిధంగా విచారకరమే. పరిస్థితులుబట్టి మారాము. అందువల్ల లాలూచీ ఉన్నదనే అభిప్రాయం ఎవరికీ అక్కరలేదు. మన అసెంబ్లీ పరిస్థితి తారుమారు ఎలా అవుతున్నది అంటే—శాసనసభ అని దీనికి పేరు. 1967 నుంచి తీసుకుంటే ఎన్ని శాసనాలు పాస్ అవుతున్నాయి? మొదట వోట్ ఆన్ అక్కౌంట్, తరువాత బడ్జెట్ సెషన్ జరిగింది. మళ్ళీ వోట్ ఆన్ అక్కౌంట్. మళ్ళీ బడ్జెట్ సెషన్. లెజిస్లేటివ్ ప్రోగ్రామ్ ఏమైనా యిచ్చారా? ఆ లెజిస్లేటివ్ ప్రోగ్రామ్ అమలుజరిగేది కాకుండా వాయిదాలు పడిపోతున్నాయి. ఇలాంటి పరిస్థితిలో పేదరికం దేశంలోనుంచి ఎట్లా పోతుంది? అది ఆలోచించవలసిన అవసరము ఉన్నదని నేను వేరుగా మనవిచేయనక్కరలేదు. పోనీ గవర్నరుగారి ప్రసంగానికి శాంక్టిటి యున్నదా? లైఫ్ ఇన్సూరెన్స్ క్లెయిమ్ మాదిరిగా గ్యారంటీ ఉన్నదా? అది కనబడదు. ఉదాహరణకు—1968 సంవత్సరం నవంబరులో గోదావరి రైల్వే కమ్ రోడ్ బ్రిడ్జికి రు. 50 లక్షలు మంజూరు చేశారని చెప్పారు గవర్నరుగారు. ఇప్పుడు 1970 వ సంవత్సరంలో యున్నాము. ఆ 50 లక్షలు ఏమి అయినాయో తెలియదు.

(Interruption)

కన్స్ట్రక్షన్ 1971 లో అయిపోతుందని చెబుతున్నారు, సంతోషం. ఐరన్ ఓర్ ఫాక్టరీ స్థాపించడానికి లైసెన్స్ కు అప్లై చేశామని గవర్నరుగారు చెప్పారు. ఆ ఐరన్ ఓర్ ఫాక్టరీమీద క్రిందటితడవ సెషన్ లో ప్రశ్న చేస్తే ముఖ్యమంత్రిగారు ఐరన్ ఓర్ ఫాక్టరీ ప్రారంభించే సమస్యే లేదు అని చెప్పారు. ఆదృష్టితో చూసినా ఈ ప్రసంగాలకు ఎక్కడా శాంక్టిటి లేదు, ఏదో శాసనాలు చేస్తున్నాం. ఆ శాసనాల అమలు ఎట్లయ్యున్నది? పాస్ అండ్ ఎస్టాబ్లిష్ మెంటు యాక్ట్ చేశాం. దానిప్రకారం వర్తకులు రిజిస్టర్ చేసుకోవాలి. పాస్ అన్నవారు రిజిస్టర్ చేసుకోవాలి. ఆ రిజిస్ట్రేషన్ కు డబ్బు కట్టాలి. ఆ ప్రకారం డబ్బు కట్టారు. డబ్బు కట్టి ఫండ్ సవరణ ఐనా ఈ రోజుకు రిజిస్టర్ ఐనా ఇవ్వరు. ఎందుకని? లేబర్ ఇన్ స్పెక్టర్

ఆఫీసుకు వెడితే మాదగ్గర సిబ్బంది లేదు అంటాను. ఒక చెంప నిరుద్యోగ సమస్య విలయతాండవం చేస్తున్నది. ఒక చెంప ప్రతి డిపార్టుమెంటులో అండర్ స్టాఫ్. ఏమిటి ఈ వై పరిస్థితి? ఈ మాదిరి పరిపాలనా యంత్రం ఉంటే ఈ పరిపాలనా యంత్రం వేదరికాన్ని పోగొట్టి సామ్యవాదాన్ని స్థాపిస్తుందని ఎట్లా అనుకోవాలి? వారు చెప్పినప్పటికీ ప్రజలు ఎట్లా నమ్ముతారు? ఏ డిపార్టుమెంట్ అయినా తీసుకోండి. మాదగ్గర స్టాఫ్ లేదు. ఉన్న స్టాఫ్ రిటైర్మెంట్ మెంట్ గాలా. అగ్రికల్చర్ ఇంజనీరింగ్ డిపార్టుమెంట్ యున్నది. అక్కడ 10 వట్ల 15 వట్ల నుంచి పని చేస్తున్నటువంటివారు ఉన్నారు. ఆగ్ని ఇంజనీర్స్ కార్పొరేషన్ పెట్టాము. డైరెక్టర్ ఆఫ్ అగ్రికల్చర్ ఉన్నారు. వారిగ్గరకు వెళ్లండి. వారు అజార్వ్ చేస్తారు అన్నారు. వారు 1,900 మంది వెడితే 140 మందిని తీసుకొని మిగతా వారందరికీ నోటీసు ఇచ్చి యింటికి పొమ్మన్నారు. అతి విచిత్రమైన విషయమేమిటంటే— వారు చెబుతున్నది—తొమ్మిది మంది బంట్రోతులను ఆ కార్పొరేషన్ కు ఇస్తే, వారు తొమ్మిది మంది బంట్రోతులకు నోటీసు ఇచ్చి, యింటికి పొమ్మని, మూడు కుక్కలను పెట్టుకున్నారట, ఈ మూడు కుక్కలకు మాంసానికి, నెలకు అయిదు పంజల రూపాయలు అవుతున్నది. అంటే మానవ రక్షణ మానివేసి, జంతురక్షణకు వెదుతున్నదన్నమాట యీ ప్రభుత్వం. ఒక చెంప, నిరుద్యోగ సమస్యను పరిష్కరించలేరు; వున్న వారిని కూడా రిటైర్మెంట్ చేసి, యింటికి పొమ్మంటున్నారు. ఇంక వారు ఎవరికి చెప్పికోవాలి? ఏదయినా చెబితే—మమ్మల్ని ఏమి చేయమంటారు? అంటారు. ఇట్లా చేస్తూ ఫినాన్స్ కమిషన్ కు ఒక మెమోరాండం ఇచ్చింది, మన ప్రభుత్వం. దానిలో 50 పర్సెంట్ కాస్ట్ ఆఫ్ ది ఆడ్మినిస్ట్రేషన్ పెరిగింది అన్నారు; అట్లాగే డెవలప్ మెంట్ లో యాక్టివిటీ తగ్గిపోతున్నది. ఇంక సోషలిజం ఎట్లా వస్తుంది? అట్లాగే ఇంటరెస్టు రేటును చూడండి.

1965 వరకూ చూస్తే, యింటరెస్ట్ ఎంత పెరిగిందో అంటే—20% పెరిగింది. దీనిని బట్టి చూస్తే—యీ అంతరాస్త్రవైపు సోషలిజం ఎక్కడయినా రావడానికి అవకాశం వుందా? అని అడుగుతున్నాను. అవకాశం లేదనేది క్లియర్ గా అర్థం అవుతుంది. ఇంక, ఈనాడు సోషలిజం సోషలిజం అని అననివారెవరు? అందరూ అంటున్నందువల్ల దానికి—జోడ్ మహాశయడు చెప్పాడు—Socialism is like a hat which is losing its shape because everybody is wearing it. ఆ స్థితిలోకి వచ్చింది. ఏది ఎట్లా ఉన్నప్పటికీ, మా అసలు కాంగ్రెసు వారి ధ్యేయం పాలసీ ఏమిటంటే—కీర్తి శేషులైన జవహర్ లాల్ నెహ్రూగారు ఏకాగ్రక్రమాన్న యితే ప్రారంభించారో, దానికి మా పూర్తి మద్దతు వుంటుంది. లేదూ, అంతకంటే 'మేము ముందుకు వెదుతున్నాం' అంటే—వేసు చెప్పాను. ఆ పంచెలో కూర్చున్నప్పుడూ— యీ బ్రహ్మానంద రెడ్డిగారికి ప్రత్యేకంగా విజ్ఞప్తి చేశాను, ఓక సందర్భంలో. జమీందారీ విధానం రద్దు చేశారు—మంచిదే, జాగీర్దారీ విధానం రద్దు చేశారు—మంచిది, ఇనాంవారీ విధానం రద్దుచేశారు—మంచిది. అలాగే రైత్యారి విధానం ఎందుకు రద్దుచేయరు? కళావెంకటాపుగారు బిల్లు ప్రవేశ పెడుతూ—From Cornwallis to Kala Venkata Rao అన్నారు. అలాగే రైత్యారి సిస్టమ్ కు రద్దు చేస్తూ From Kala Venkata Rao to

Kasu Brahmananda Reddy అని చింబించుకునేట్లు చేయండి, అని అంటే యీ రోజువరకూ కూడా ఆ ప్రయత్నం లేదు. మేము అభివృద్ధినిరోధకులమని, యింకొకరమని, యింకొకరమని ప్రచారం మాత్రం చేస్తున్నారు. మీకు చాత నయితే తప్పకుండా చేయండి, పేదరిక విషయంలో యివాళ కాదు, మహాత్మా గాంధీగారు 1936 లోనే యంగ్ ఇండియాలో యీ విధంగా వ్రాశారు;

According to me the economic constitution of India and for the matter of that of the world should be such that no one under it should suffer from want of food and clothing. In other words everybody should be able to get sufficient work to enable him to make the two ends meet. And this ideal can be universally realized only if the means of production of the elementary necessities of remain in the control of life the masses. These should be freely available to all as God's air and water are or ought to be; they should not be made a vehicle of traffic for the exploitation of others. Their monopolization by any country, nation or group of persons would be unjust. The neglect of this simple principle is the cause of the de titution that we witness today not only in this unhappy land but in other parts of the World too.

1923 లోనే మహాత్మాగాంధీ గారు యీ విధంగా వ్రాశారు. ఈ మాదిరిగా మీన్స్ ఆఫ్ ప్రొడక్షన్ జాతీయంచేస్తారా? ఈ అభివృద్ధి నిరోధకులని ప్రచారం చేయబడే అసలు కారణం వారు దానికి ఎట్టి అభ్యంతరమూ పెట్టారు. తప్పకుండా చేయండి; రెండు చేతులూ ఎత్తి, మిమ్మలను సపోర్టు చేస్తాం, అలా వారు చేయడంలేదనే మేము బాధపడుతున్నాం. అటువంటి పరిస్థితులు తీసుకు వచ్చే అవకాశం కూడా కనబడడం లేదు. సరే, గవర్నరుగారి అప్రెన్స్ లో చెప్పిన విషయాలను ఒకసారి చూద్దాం. సైకోస్ రిలీఫ్ విషయమున్నది. ఏ జిల్లా కయినా వెళ్ళి చూడండి. ఏ బీద పేట కైనా వెళ్ళి చూడండి, పైతానైవా అడగండి, ఈ అప్రెన్స్ లో రిలీఫ్ కు సంబంధించి, 18 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు కాగలవని అంచనా వేయబడింది అన్నారు. ఈ డబ్బు ఎవరి జేబులోకి వెడుతున్నది? అక్కడ పేర్లు వ్రాసుకొని వెడతారు. ఎప్పటికో యిచ్చేది, రెండు వందల రూపాయలు, వెలుముద్ర రెండువందల యాభై రూపాయలకు తీసుకుంటారు; తక్కిన యాభై రూపాయలూ ఎవరి జేబులోకి వెడుతున్నాయో ఆ అంతరాత్మ వారికే తెలియాలి. ఈ విధంగా, యంతటి లోపభూయిష్టంగా పరిపాలనా యంత్రాంగం వున్నదని చెప్పడంలో ఏమాత్రం అతిశయోక్తి లేదు. అందువలన, మేము చెప్పేది—మీరు సోషలిజం, కాపిటలిజం మీ చెబుతున్నారో తర్వాత చూద్దాం. ముందుమీరు మాత్రం యీ పరిపాలనా యంత్రాంగాన్ని చక్కచెద్దండి. అనవసరంగా రిట్రెయిన్ చేయకండి; పది పదిహేనేళ్ళు సర్వీసు చేసినవాడిని అమాంతంగా ఒక్కసారి యింటికిపొమ్మంటే వారేమి చేయాలి? అగ్రికల్చరల్ ఇంజనీరింగ్ డిపార్టుమెంటులో పదివందల మందిని రిట్రెయిన్ చేసే, వారు ఎక్కడ చెప్పుకోవాలి? అలాగే, కో-ఆపరేటివ్ ఎడ్యుకేషన్లు.....వారికి పదిహేను పదహారు ఏళ్ళు సర్వీసు వున్నవాళ్ళు అమాంతం వెళ్ళిపోవడం నోటీసులు యిచ్చేస్తే దానికి అర్థమేమిటి? వారికి యిచ్చిన ఆపాంట్ మెంట్ అర్డర్ లో తెంపారే

అప్పాయింట్ మెంట్ అనే మాట లేదు. టెర్మినేట్ చేస్తూ యిచ్చిన పేపర్ లో మాత్రం మిమ్మల్ని టెంపరరీగా అప్పాయింట్ చేశాము కాబట్టి వెళ్ళిపోండి — అంటున్నారు. దీనిని ప్రాడ్ అనాలా? ఇంకేమీ అనాలా? ముందు యీ థోడీ మానుకోవాలి. పేదరికం పోగొడతామని చెప్పే మీరు అభ్యుదయ మార్గంలో నిజంగా నడిస్తే, తప్పకుండా ఎవరయినా దానిని అడ్డం చేసుకోవడానికి అవకాశముంటుంది. మేము సంఖ్యలో తక్కువ వున్నప్పటికీ, యుండా సుమతీ శతక కారుడు చెప్పిన దానిని చెప్పాను — అట్లా..... ఏ రోజున, ఎట్లా యిది తలక్రిందులు అవుతుందో యిప్పుడు చెప్పలేము గదా, సంఖ్యలో తక్కువ వున్నప్పటికీ, క్వాలిటీ టిప్ సబోర్న్ మది.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు : — 'కడివెదై నేమి..... ఆ పద్యమేనా ?

డాక్టర్ టి. వి. యస్. చలపతిరావు : — 'పెరుగుదల విరుగుటకొరకే' అది.

అధ్యక్షా, ఇంక మనం చేసే శాసనాల పరిస్థితి ఏవిధంగా వున్నదో చెబుతాను చేసేను. శాసనాలు చేసే పరిస్థితి ఎట్లా వున్నదంటే యిక్కడ మనం చేసిన వైమరీ, ఒరిజినల్, లెజిస్లేషన్ లో — ఆక్టా కెస్ తో — 'యూజ్ ప్రెస్క్రయిబ్డు, యూజ్ ప్రెస్క్రయిబ్డు.... అంటారు. ఇదిఎరకు నేను ఆ బెంచెస్ కూడా చెప్పాను — ఇది తర్వాత సబార్డినేట్ లెజిస్లేషన్ వెడుతుంది. వారు తయారు చేసే దానిలో మాత్రం వైమరీ లెజిస్లేషన్ స్పిరిట్ ఏమాత్రం రావడం లేదు. అందుకు మన మనీషివల్ చట్టాలను ఉదాహరణంగా తీసుకోవచ్చును. ఆర్డినరీ మీటింగ్ ఏర్పాటు చేయాలంటే సెవెన్ క్లియర్ డేస్ నోటీస్ వుండాలి; అది మూడురోజులకు తగ్గింపారు. రెలిజియస్ ఎండోమెంట్స్, బ్రహ్మబోర్డు టి.టి.డి. శ్రీశైలం..... యిటువంటి వాటికి మూడు రోజులు చాలు అన్నారు. అంతే గాక, ఎగిక్యూటివ్ ఆఫీసర్ గవన, అవసరమనుకుంటే, అప్పటికప్పుడే వ్రాసి, పెట్టి పాస్ చేయవచ్చు నన్నారు. ఇప్పుడు ఏమిటి? సబార్డినేట్ లెజిస్లేషన్ కు, వైమరీ లెజిస్లేషన్ కు ఐమైనా సంబంధం వున్నదా? అక్షల కొలది మొత్తాలు గలిగిన ఐటమ్స్ తీసుకొచ్చి, అప్పటికప్పుడు పాస్ చేసుకుంటూ వుండవచ్చునని అంటే ఇది ఏమి పరివాలన అవుతుంది? అందువల్ల ఈ వైమరీ లెజిస్లేషన్ కు అనగుణంగానే సబార్డినేట్ లెజిస్లేషన్ కూడా వుండేట్లుగా అవసరమైన చర్యలు తీసుకోవాలి. ఇవన్నీ యిట్లా చేస్తూ వుండడం, ఎవరో ఎగ్రిడ్ పార్టీ కోర్టుకు వెడితే వారు కొట్టివేయడం జరుగుతున్నది. అందువలన, శాసనాలను స్టాండర్డ్ మెథడ్ ప్రకారంగా, ప్రజలకు పనికివచ్చేట్లుగా, ప్రాడ్ లేకుండా వుండేట్లు అటువంటి ప్రయత్నం లేదు. దానిని సరిజేయవలసిన అవసరం లేదా? అని నేను అడుగుతున్నాను. గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో యివన్నీ రావడానికి కారణం మీరు పెద్దవయస్సు అయిపోయింది — అని చెప్పారు.

తరువాత, యీ పైక్లోన్ రిలీఫ్ — పంచిపెట్టడం విషయం. గుంటూరు జిల్లా వారు అదృష్టవంతులు; కృష్ణా జిల్లా వారు ఎప్పుడూ దురదృష్టవంతులే. జి.డి. నాయుడిగారి ప్లాన్, బ్రొద్దున్న తొమ్మిదిగంటలకు శంకుస్థాపన చేస్తే,

సాయంత్రం నాలుగు గంటలకు గృహప్రవేశం అయ్యేటట్లుగా—చీఫ్ హౌసెస్ — వెయ్యి రూపాయలు, చేశారు. నేను అవన్నీ తెప్పించి, ముఖ్యమంత్రిగారి వ్రాశాను. ఈ గాంధీ సెంటినరీ సమయంలో ఒక్కొక్క స్టేజీలో ఒకటయినా యిటువంటి ప్లాన్ అమలు జరిపితే బాగుంటుంది. గుంటూరు జిల్లాలో—వారు టిక్ ట్ 250 రూపాయలు యిస్తే గవర్నమెంటు 750 రూపాయలు యిచ్చి, ...చేయడమన్నాను. జి. డి. నాయుడి గారి ప్లాన్ ప్రకారం.....మిగతా జిల్లాలు చేసుకొన్న పాపమేమిటి? గుంటూరు జిల్లాలో పేదరికం ఒకరకంగాను, యింకొక జిల్లాలో పేదరికం యింకొక రకంగా వుంటుందా? అందువల్ల, యూనిఫార్మ్ పాలసీగా దీనిని అంతటికీ వరింపజేసి—అన్ని ప్రాంతాలలోనూ 250 వారు యిస్తే, గవర్నమెంట్ 750 రూపాయలు యిచ్చేట్లు.....తద్వారా వారికి చీఫ్ హౌసెస్ కన్ స్ట్రక్ట్ చేసి యివ్వాలని కోరుతున్నాను. ఇప్పటివరకూ చేసినదేమో చేశారు—యింకా పదమూడుకోట్లు పంచాలని నిన్న రెవెన్యూ బోర్డు మెంబర్ వితల్ రావుగారు చెప్పారు—యికముందు జరిగే దానిలో ఎటువంటి తేడాలను చూపకుండా డబ్బు కేటాయించి, పేదలకు సహాయం చేయాలనినదిగా కోరుతున్నాను.

ఇంక, సివిల్ సప్లయ్ విషయమన్నది. మంచి యువకుడు మంత్రిగా వచ్చాడు గదా అని ఆశపడ్డాము. ఆయన అంతా కలిపేసి మొత్తం రెండు జోన్స్ గా చేశారు. సెల్ఫ్ సఫిషియెన్సీ వున్నదనుకొంటున్న మ దాన్ స్టేట్ లో కంట్రోల్ కంప్లీట్ గా ఎత్తివేశారు. కంప్లీట్ గా రద్దు చేశారు. సర్ప్లస్ స్టేట్ అనుకునే మనం యింతవరకూ రద్దు చేయలేకపోవడమే గాక, జిల్లాకు ఒక జోన్ గా వుండేది మొత్తం రెండు జోన్స్ గా చేశారు. దీనివలన కలిగే లాభ మేమిటి? అందువలన, దానిని రద్దు చేయండి.

మరొక విషయం, మిల్క్ వద్దనుండి లెపి తీసుకోమన్నారు. రైతువద్ద నుండి తీసివేశారు. మంచిదే అందుకు అభినందనలు. ఇంక, ప్రెస్ ఎట్లా? ప్రాక్యూర్ మెంట్ ప్రైజ్ తక్కువ; అమ్మితే ఎక్కువ; దానివలన సరిహద్దు ప్రాంతంలో across the boarder స్మగ్లింగ్ మాత్రం చాలా విషరీతంగా పెరిగిపోయినది. మొన్ననే నేను అడిగాను—యీ స్మగ్లింగ్ కేసులలో పట్టు కున్నవారిపేర్ల—లిస్టునుసభ, టేబుల్ పై పెట్టమని; చాలుగేళ్ళనుంచిఉన్నది, వీలు కాదు అన్నారు. ఆ పేర్లలిస్టు గనుక మనకు అందజేస్తే అందులోఉన్న పెద్దవారెవరో బయటపడతారు. అందువలన, కంట్రోల్ తీసివేయండి; రెండు జోన్స్ అనే ఈ పద్ధతి తీసివేయండి; మీకు కావలసిన అధికారాలన్నీ మీచేతుల్లో వున్నాయి కాబట్టి, నుంచి ఆహారాన్ని ప్రజలకు లభ్యమయ్యేట్లుగా చేయండి.

అలాగే, నిరుద్యోగ సమస్య వున్నది. నిన్న కీర్తిశేఖరెన గురుమూర్తి గారు వారి అధ్యక్షతన జరిగిన జరిగిన మా బెజవాడ కమిటీ మీటింగులో ఎక్స్ పర్ట్స్ ను వెయ్యాలన్నామన్నారు. స్టేట్ కాంగ్రెస్ ను ఎక్కువ ఎక్స్ పర్ట్స్ లభిస్తారా? స్టేట్ గవర్నమెంటుకు ఎక్కువ మంది ఎక్స్ పర్ట్స్ లభిస్తారా? అయితే నిరుద్యోగ సమస్య యివాళ్ళిది కాదులే! It is a sign, as Doctor you know, of the economic malice of the country. The economic policy of the country is such that it cannot but give rise to unemploy

ment. దీనిని టాకిట్ చేయడానికి అంతరాత్మ కాంగ్రెస్ వారు ఏమి చేస్తున్నారు. ఒకచెంప నక్సలైట్స్ పెరిగిపోతున్నారా అంటే ....వారంతా కమ్యూనిస్టులు కాదు; గుంటూరు మెడికల్ కాలేజీలో యువకులు, యువకులు, కాకినాడ ఇంజనీరింగు కాలేజీ యువకులు, యువకులు.....వీరంతా నక్సలైట్లుగా చేరుతున్నారా అంటే...పరిస్థితులు ఏవిధంగా ఉన్నాయో ఒకసారి ఆలోచించండి వారు చేరవలసిన పరిస్థితులు ఏర్పడుతున్నాయో లేదా? పి. డి. ఆర్. పాస్ చేసి, దానిని ఏ విధంగా అమలు చేస్తున్నాం. నిరుద్యోగ సమస్యను తీర్చడానికి నేను 67 వ సంవత్సరంలో గవర్నరు అడ్రసు మీద అభినందన శీర్షానామీద మాట్లాడుతూ చెప్పాను. Every family must be given two plans : one for production and another for reproduction. In the absence of a plan of re-production, to cure the ills of family planning it will cost crores and crores of rupees. ఎక్కడి వర్తకులు ఉన్నారు? ఈ వర్తకుల ప్రకారం వారు చెప్పే సోషలిజం దగ్గరకు ఎప్పుటి? చేరుకోగలుగుతామనం? బిల్లా సంకల్పించుకుంటే తమరు యిండాక చెప్పారు. చైర్మన్, బోర్డర్ మేనేజిమెంట్ ఎవరు? బిల్లాగారు. అటువంటప్పుడు యింకా ఎట్లా పోతుంది? దత్తు కమిటీ రిక మెండేషన్స్ లో బిల్లా ఎక్కడా పుండకూడదని, ఆయనకు లై సెన్సు యివ్వకూడదని వుంటే గోవాలో క్రొత్తగా బిల్లాలు లై సెన్సు వచ్చింది. యంగ్ టర్స్ కొన్నాళ్లు రెస్ట్రీకుటున్నారేమో నాకు అర్థంకావడంలేదు. ప్రభుత్వానికి సంఖ్యాబలం వున్నప్పుడు ఎందుకు భయం? 100 నుంచి 200 కు సంఖ్యాబలం పెరిగినప్పుడు మంచి రాడికల్ రిఫారమ్స్ అన్ని తేవచ్చుకదా? తెలంగాణా సమస్యను డ్రాగ్ ఆన్ చేయడం మంచిదికాదు, ఇది రావణాసురిని కాష్టంవంటిది. అచ్యుత రెడ్డిగారు, మాసిక్ గావుగారూ ఆంధ్రులందరినీ టపా కట్టమంటున్నారు. ఇటీవల రెండు మూడు రోజులనుంచి నన్ను ఆనేమంది వచ్చి కలిశారు. నేను ఒక చిన్న సంఘటన చెబుతాను, దానినిబట్టి తమకే అర్థమవుతుంది. ఒక గృహస్థి యింట్లో గోడలకు రిపేర్స్ చేయడానికి ఒక మాసనుపెట్టారు. ఆయన సిమెంటు తీసుకొని ఆ పని చేశాడు. వెడుతూ, వెడుతూ ఆ గోడమీద ఆంధ్రాస్ గో బాక్ అని వ్రాసి వెళ్ళాడు. వారిలో నరనరానికి యిది పట్టుకొని ఉన్నప్పుడు మనం ఎందుకు పట్టుకొని వేళ్ళాడడం? కేవలం, నాకు సంఖ్యాబలం వుందీకదా అంటారు. ఎవరు అడిగారని జూన్ 27వ తేదీన బ్రహ్మానంద రెడ్డిగారు రాజీనామా ఇచ్చారు? ఆయనే వాలంటరీగా రాజీనామా ఇచ్చారు. తెలంగాణా వారికి నాయకత్వము యిస్తామని యీ అంతరాత్మ ఆసలు కాంగ్రెసులు విచ్చిన్నం కాక పూర్వమే యిక్కడ ప్రజల ఎదుట వారు ఒప్పుకున్నారు. దానిని అమలుచేయమంటే అమలుచేయరు. 72 వరకూ యిట్లా జరుగుతూ వుండవలసినదేనా? మా పూరిలో సుబ్బారావుగారని ఒక డాక్టరుగారున్నారు. ఆయన అల్లుని ఎవరో మూడు ముక్కలక్రింద కోసేశారు. అతనికి వివాహమై 6 నెలలు అయింది. స్కూటరు వుంది ఆయనకు. ఆ స్కూటరు నంబరునుబట్టి ఆయనను ట్రేన్ చేయవలసినవచ్చింది సామాన్య ప్రజలు యీ విధంగా ఎందుకు నష్టపడాలి? ఇంటి గ్రేటెడ్ స్టేట్ వున్నా. బ్రహ్మానంద రెడ్డిగారే ఆచంద్రార్కముగా పరిపాలన సాగించినా పెండ్యున మూడు మాసాలకే వైధవ్యం వచ్చిన ఆమె భర్త తిరిగి

వస్తాడా? మనం ఏ సామాన్య ప్రజలకోసం పరిపాలన సాగిస్తున్నామని చెబుతున్నామో ఆ సామాన్య ప్రజలే ఆలోచించడానికి అలమటిస్తున్నారు. అందువల్ల యీ సమస్య సత్వరంగా పరిష్కారం కావాలి. అవసరమైతే ప్రజాభిప్రాయంగా తీసుకోవచ్చును నేను యితీపల ప్రెస్సులో కూడ చెప్పాను. వెంటనే తెలంగాణావారికి నాయకత్వం యిస్తే కొంపలు మునిగిపోతాయా? వారు మనలను ఒక్కసారే వెళ్ళగొట్టుతారా? ఈనాడు ఏవేల రైతుకుటుంబాలు అక్కడ వున్న సెంటూ, కుంటా అమ్మకొని ఇక్కడ తలదాచుకొంటూంటే వారికి యీనాడు యిక్కడ భద్రత వుందని నివరయినా చెప్పగలరా? వారు పంపించివేసిన కుటుంబాలను తిరిగి తెచ్చుకొన్నారేమో ఎవరైనా విచారించారా? ఏవేల కుటుంబాలు వైదరాజాదునుంచి వెళ్ళిపోతే ఆర్.టి.సి. వారు స్పెషలు బస్సులు వేశారని చెప్పారు. వారిలో సగంమందయినా తిరిగి వచ్చారేమో విచారించారా? ఏమైనా తగవువస్తే ఇంటర్నేషనల్ గా కూడ నలుగురూ కలిసి కూర్చుని సెటిల్ చేసుకోండి అని ఇంటర్నేషనల్ లెవెలుతో ఘోష చేస్తాము, మన విషయంలో సిట్ రౌండు డి చేబిల్ కూడ లేదు. మనం రౌండు చేబిల్ సమావేశం చేసి, ఆల్ షేడ్స్ ఆఫ్ ఒపినియను తీసుకోవచ్చుదా. పూజ్యులు రామానందతీర్థగారు పెద్దవారు వున్నారు. వారు సన్యాసి. ఆయన అధ్యక్షతన ప్రభుత్వంవారు అన్ని షేడ్స్ ఒపినియను తీసుకొని అందులో రిజైన్ చేయాలంటే రిజైన్ చేసి, తెలంగాణాకు నాయకత్వం యివ్వాలంటే యిచ్చి, ఒపినియన్ పోల్ అంటే దాని? ఏర్పాటుచేసి యీ సమస్య తీర్చడానికి ప్రయత్నం చేయాలి నా వ్యక్తిగతాభిప్రాయం ఏమంటే సామాన్య ప్రజలకోసం సోషలిం తెవాలని కంకణం కట్టుకొని బొంబాయి సమావేశంనుంచి ఆల్ ఇండియా రేడియోద్వారా అహర్నిశమూ ప్రచారం చేస్తున్న సోషలిజం వచ్చేబప్పటికి యీ ప్రజలెవ్వరూ కూడ మిగలరు. ఆంధ్రులెవ్వరూ వుండడానికి వీలులేదని వారు చెబుతున్నారు. మనకు, అభిమానం, సిగ్గు వున్నాయా, లేవా? ఈ సమస్యకు టాప్ ప్రయారిటీ యిచ్చి ఎందుకు పరిష్కరించరు? నాకు బలం వున్నది దా నే నెందుకు పోవాలి అంటే మెకారిటీ వున్న ప్రభుత్వాలు పార్లమెంటరీ డెమోక్రసీలో ఎన్ని రిజైన్ చేశాయో వారికి తెలియదా? నేను వారికి చెప్పాలా? అందుచేత, త్వరలో స్వామి రామానందతీర్థగారి అధ్యక్షతన ఒక రౌండు చేబిల్ సమావేశం పిలిచి ఒపినియను పోల్ అయినా డిసైడ్ చేయండి లేకపోతే వెంటనే వారికి నాయకత్వమైనా అప్పగించండి, లేక 72 లో ప్రజాభిప్రాయ సేకరణ అంటే అట్లా చేయండి, ఇక ఏ మాత్రం అలక్ష్యంచేసినా ఇది నక్కనైట్లు ఉద్యమంలా అవుతుందో ఏమవుతుందో తెలియదని మననిచేస్తూ నేను సెలవుతీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ బత్తెన సుబ్బారావు (కడియం):—అధ్యక్షా, ఇటీవల సంభవించిన సైక్లోన్ సందర్భంలో రైతులకు శిస్తు రెమిషన్ యివ్వడంలోనూ, సహాయ కార్యక్రమాలు చేయడంలోనూ మూడు జోన్స్ గా ఏర్పాటు చేయడం చాలా అన్యాయమని మనవిచేస్తున్నాను, తుఫానువల్ల నష్టపడినదానినిబట్టి సహాయం చేయడం జరగాలికాని, ఒక ప్రాంతానికి ఒకవిధంగాను, ఇంకొక ప్రాంతానికి ఇంకొక విధంగాను సహాయం చేయడం అన్యాయమని మనవి చేస్తున్నాను. తూర్పు

గోదావరి జిల్లాను మూడు భాగాలుగా చేసి, రాజమండ్రి తాలూకాను మూడవ సంఖ్యలో జోన్‌లో చేర్చి ఏ విధమైన సహాయం కూడా లేకుండా చేశారు. ఈ తుఫానువల్ల రాజమండ్రి తాలూకా విపరీతమైన నష్టానికి గురయినదని మనవి చేస్తున్నాను. రాజమండ్రి తాలూకాలో వరి పొలాల్లో కాకుండా, అరటి తోటలు, చెరకు తోటలు, మిర్చి, వర్షియో పొగాకుతోటలు ధ్వంసమై పోయాయని మనవిచేస్తున్నాను. రాజమండ్రిని మూడవ జోన్‌లో చేర్చి రైతులకు శిస్తు రెమిషన్, సహాయ కార్యక్రమాలు జరవకపోవడం విచారకరమని ఈ సంస్కర్మ ములో మనవిచేస్తున్నాను. రైతులను పన్నులు కట్టవలసిందిగా రెవెన్యూ అధికారులు కూడా ఒత్తిడిచేస్తున్నారు. అందువల్ల రాజమండ్రి తాలూకాను కూడా సంఖ్యలో ఒకటి జోన్‌లో చేర్చి రైతులకు రెమిషన్లు యిచ్చి, యిప్పుడు వసూలు చేస్తున్న పన్నులను నిలుపునల చేయవలసినదిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. హరిజనులకు యిండ్ల స్థలాల్నిచ్చినా, ఇండ్లు కట్టుకొడానికి వంద రూపాయలు మాత్రమే యిస్తున్నారు. వంద రూపాయలు ఎందుకూ చాలవు, కాబట్టి 250 రూపాయలు సబ్సిడీగా యిచ్చి, 250 రూపాయలు లోనుగా యిచ్చి తిరిగి వాయిదాలలో కట్టే పద్ధతి ఏర్పాటు చేయాలని యిదివరకు మేము ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చాము. దానిని అమలు చేయకుండా వంద రూపాయలు మాత్రమే యిస్తున్నారు. బంజరు భూములు వంచడములో, పట్టాలను యివ్వడములో సక్రమంగా జరగడంలేదని మనవి చేస్తున్నాను. ఎంతో కాలం నుంచి కట్టపడి సాగుకు పనికివచ్చేటట్లు చేసినవారికి పట్టాలకు యివ్వడంలో ఆభ్యంతరాలు చెబుతున్నారు, పట్టాలకు యివ్వడంలేదు. ఎసెస్డ్ చేస్తు లాండ్సుగా చేసి, శిస్తు కట్టిన బంజరుభూములుగా కన్వర్టు చేసి హరిజనులకు పట్టాలకు ఇవ్వవలసిందిగా కోరుతూ నేను నెలపు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ బి. పాపిరెడ్డి (అల్లూరు):—అధ్యక్షా, మన రాష్ట్రంలో కొన్ని అన్యాయాలు—డైక్లోన్, డ్రాట్ వంటివి జరిగినా, ఒక మంచి కూడా జరిగింది—కాంగ్రెస్ స్పీట్ కావడం. ఆ స్పీట్ ఎందుకువచ్చిందో మాకు అర్థం కావటం లేదు. కొంత మంచి సిద్ధాంతం అంటున్నారు. కొంత మంచి వ్యక్తిగతంగా వచ్చింది అంటున్నారు. మాకు అర్థమైనంతవరకు సింబల్ కోసం పోరాటం జరుగుతున్నట్లు ఉంది. సింబల్ పోరాటం తీర్చాలంటే నేను ఒక సొల్యూషన్ యివ్వదలచుకున్నాను. పాపుల్ సింబల్స్ రెండు ఉన్నాయి. ఒకటి కాడెద్దులు, రెండవది ఎర్ర త్రికోణం. ప్రతి గ్రామంలో ప్రతి గోడమీద కాడెద్దులు, ఎర్ర త్రికోణం కనబడుతూంటాయి. తగాదాలు మానివేసి చెరొక సింబల్ తీసుకుంటే బాగుంటుంది. సింబల్ పోరాటంలో ఆంధ్ర రాష్ట్రానికి ఒక అన్యాయం జరిగింది. ఎక్స్‌వర్క్ కమిటీ వచ్చి మనకు బర్రెల ఫారం పెట్టాలని రికమెండుచేసి పోయారు. బాగున్నదని 8 కోట్లతో ఫారం మహబూబ్ నగర్‌లో వచ్చేట్లు ఏర్పాటు చేశారు. ఢిల్లీలో జరిగే సింబల్ పోరాటంలో అది తమిళ నాడు గవర్నమెంటుకు లైబ్రరీ క్రింద పోయింది. ఇట్లా జరిగింది ఏమిటంటే మీకు బర్రెల ఫారం కాదు, గొర్రెల ఫారం ఇస్తామంటున్నారు. ఇక బంజరు భూముల సంచకం ఉంది. గట్టిగా చెబుతున్నారు. కాష్ ప్రోగ్రాం అంటు

న్నారు. నేలమీద చూస్తే క్రాష్ ప్రోగ్రాం. యాష్ ప్రోగ్రాం మాదిరి ఉంది. పేదవారికి బూడిదే మిగులుతోంది. కావలి తాలూకాలో 20 వేల ఎకరాలు సర్ప్లస్ ఉంది అన్నారు. 20 వేల ఎకరాలు వస్తాయి అనుకున్నాం. ఎసైన్ మెంటు కమిటీ అని ఒక దొంగమాలిన కమిటీ వేశారు. మేము పోయి చూస్తే ఓమిలేడు శతవర్ష ప్రణాళిక క్రింద ఒక ప్రోగ్రాం ఉంది. కావలికాలువ అంటారు అది శతవర్షాలు తీసుకుంటే కాని రాదు అంటున్నారు. దానిక్రింద 17 వేల ఎకరాలు నోటిఫై చేశారు. సోమశిల ప్రాజెక్టు క్రింద రెండున్నర వేల ఎకరాలు నోటిఫై చేశారు. ఇవి పోతే మిగిలింది 500 ఎకరాలు. ఇక ఈ ఎసైన్మెంటు కూడా రకరకాలుగా ఉంటుంది. కరణం, తహసిల్దారు పుణ్యంగా వారికి యిచ్చే చిల్లరబట్టి పంపకం జరుగుతుంటుంది. ఇంకో తమాషా ఏమిటంటే వెంట్రోగిరి ప్రాంతంలో కో-ఆపరేటివ్ ఫార్మింగ్ సొసైటీ పెట్టారు. కో-ఆపరేటివ్ డిపార్టుమెంటు వారు మీరు ఎసైన్మెంటు చేయించుకొని రండి రిజిస్టర్ చేస్తాం అంటారు వారు ఫారం రిజిస్టర్ చేయనిదే ఎసైన్ చేయము అంటారు. ఇది పెళ్లికానిదే పిచ్చి కుదరదు, పిచ్చి కుదిరితేనే కాని పె కాదు అన్నట్లు వుంది. ప్రొడ్యూసర్ లెవీ తీసివేస్తారు. సంతోషం. ఐతే ప్రొడ్యూసర్ ప్రొటెక్షన్ కావలసి వుంది. రోజుకు ఐదు రూపాయలు కూలి అడిగే రోజులు వస్తున్నాయి. పది రూపాయలు ఇచ్చినా మాకు అభ్యంతరం లేదు. పది రూపాయలు ఇచ్చేదోట ప్రొడ్యూసర్ ప్రొడక్షను క్రింద పట్టి వెయ్యి రూపాయలు చేస్తేనే కాని గిట్టదు. పాత దినాలలో 3 మందిని నాటులకు పెడితే సరిపోయేది. ఇప్పుడు మన మంత్రులు మాదిరిగానే 28 మందిని పెట్టినా జరగడంలేదు. డిస్ట్రిబ్యూషన్ ఆఫ్ వర్క్ జాస్తి ఐపోయింది. దానివల్ల ఎఫిషియన్సీ కూడా తగ్గుతోంది. ప్రొహిబిషను స్కాన్ చేశారు. బాగానే ఉంది. మామూలుగా రెండు రూపాయలకే కాపు సారాయి ఎక్కడిది. ఇప్పుడు ప్రభుత్వ సారాయి ఆరు రూపాయలైతే కాని ఎక్కడంటేదిని కంప్లయింట్స్ ఉన్నాయి. అందులో డిగ్రీ తగ్గించారట. ఇది గాంధీమహాత్ముని పద్ధతీ తెలియడం లేదు. ఆల్కహోలిక్ స్టాండర్డ్ తగ్గించాము అన్నారు. త్రాగడంలో ఈ మంచి చెడు వాకు అర్థంకావడంలేదు. పాత దినాలలో ఇచ్చే 75 పర్సెంటు ఆల్కహోలిక్ కంటెంటు ఉండే లిక్కర్ ఇస్తే సరిపోతుంది కాని ఈమాదిరి చేయడం ఎందుకో తెలియడంలేదు. ఆక్సు పెట్టేటప్పుడు అనేక కస్టెషన్లు ఇస్తామని అన్నారు. నేల్సుటాక్స్ ఎజాలిమ్ చేస్తాం అన్నారు. తాలూకా వారిగా డిపోలు పెడతాం అన్నారు. దీనివల్ల చాలా నష్టం జరిగే అవకాశం ఉంది. ఈ సంవత్సరం 18 కోట్లు వస్తే వచ్చే సంవత్సరం అదికూడా రాదని భయంగా ఉంది. గవర్నరుగారు ఒక ఇనిస్టిట్యూషను. ఆయన బ్రహ్మానందరెడ్డిగారి సునిషికాడు. ఇక్కడ ఉండేవారి సునిషికాడు. ఇండియా ప్రసిడెంటు రిప్రెజెంటేటివ్. మొన్న గవర్నరుగారికి జరిగిన అగౌరవం చూస్తే కష్టం వేసినది. బైటకుపోయిన తరువాత ఆయన చేతులు, కాళ్లు సవరేట్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేశారు. గవర్నరుగారికి థాంక్స్ తోపాటు ఎపాలిట్ కూడా తెండర్ చేస్తే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను.

ANNOUNCEMENT

re : CONGRESS LEGISLATURE PARTY.

Mr. Chairman:—Here is an announcement. I have received a letter from the Leader of the Congress Legislature Party :

“I am herewith enclosing an application of Sri Tangi Satyanarayana who has been admitted to the Congress Party for allotment of a seat on the Treasury Benches.”

The letter from Sri Tangi Satyanarayana says :

“Sir, as I have joined the Legislature Congress Party, I request you to kindly allot me a seat on the Treasury Benches and oblige.”

The Speaker will do the needful.

Sri D. Venkatesham:—To which group did he belong ?

Mr. Chairman:—I do not know. It is not written here.

An Hon. Member:—He was from Swatantra Party.

MOTION ON ADDRESS BY THE GOVERNOR

శ్రీమతి డి. ఇందిర (తెనాలి):—అధ్యక్షా, మానవుడు సహజంగా ఆశా వాది. ఎప్పుడూ కూడా గతాన్ని ఒక పీడకలగా భావిస్తూ భవిష్యత్తుకై పు బంగారు కలలతో పయనిస్తూ ఉంటాడు. గవర్నరుగారి ప్రసంగాన్ని వింటే భవిష్యత్తుపై ఆశ ఏమోకాని వర్తమానం గురించే ఆయోమయంగాను అంధ కారంగాను ఉంది. దేశంలో ఎక్కడ చూచినా ఆల్లరులు, అలకడులు ఉన్నాయి. ప్రజలలో ఆశేకాలు కావేషాలు పెచ్చు పెరుగుతున్నాయి. పీటికితోడు ప్రకృతి కూడా ప్రళయతాండవం చేస్తూ కోస్తా ప్రాంతం సర్వనాశనం చేసినది. గవర్నరు గారి ప్రసంగంలో కోస్తా ప్రాంతంలో సంభవించిన అస్తి నష్టాన్ని ప్రాణ నష్టాన్ని ప్రభుత్వం అందచేసిన సహాయ సహకారాన్ని ఎంతో విపులంగా చెప్పారు. సంతోషించవలసిన విషయం. ఒక్క కృష్ణాజిల్లా ఈస్టర్న్ డెల్టాలో మాత్రమే నాలుగున్నరలక్షల ఎకరాలపై వరిసాగు నీటిపాలై నది. అంతే కాకుండా అరటి, నిమ్మతోటలు కూడా నేలమట్టమైనాయి. రైతులకు రుణాలు మంజూరుచేసాం అన్నారు. అధికారులచుట్టూ తిరిగి విసిగి వేసారిపోయి ఇంతవరకు రుణాలు అందకపోయిన రైతులు వేలకు వేలు ఉన్నారని మనవిచేస్తున్నాను. తాత్కాలిక చర్యలుకూడా చేసారు. సంతోషించవలసిన విషయమే. ఐతే మురుగునీటి పారుదలవంటి కాళ్ళత నివారణ పథకాలు చేపట్టాలని మనవిచేస్తున్నాను. మే నెలలో సంభవించిన తుఫానువల్ల దాళవావంట అంతా నష్టమైపోయింది. తిరిగి సంభ వించిన భారీ వర్షాలవల్ల వంట అంతా గంగపాలై నది. పూర్తి శిస్తు రెమిషను ఇవ్వాలని రైతులు ఎన్నిసార్లుగానో విజ్ఞప్తులు చేసారు. గుంటూరు జిల్లా ప్రజలు ఏ పాపం చేసుకున్నారోకాని వారికి శిస్తు రిమిషను లేదు అన్నారు. వారిని దృష్టిలో పెట్టుకుని పూర్తి శిస్తు రిమిషను ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. గవర్నరు గారి ప్రసంగంలో ఫుడ్ ఎడల్టరేషన్ ఆక్టు గురించి చెప్పలేదు. కేంద్ర ప్రభుత్వం రూపొందించిన ఆక్టులో ఎన్నో లోపాలున్నాయి. దీనివల్ల చిన్న వర్తకులందరు

ఎన్నో ఇబ్బందులకు లోను అవుతున్నారు. కల్లీజరిగేచోట చట్టం విస్మరించబడింది. అమాయకులపై నేరాలుమోపి కారాగార శిక్షలు విధిస్తున్నారు. చట్టంలోని లోపాలు సవరించవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వంపై ఉంది. ఉత్పత్తి జరిగే స్థానంలో శాంపిల్స్ తీసుకుంటే కొంతవరకు లోపాలు సర్దువచ్చును. చట్టంలో ఇదివరకు నిర్ణయించిన స్టాండర్డ్స్ కు ఇప్పటి వస్తువుల స్టాండర్డ్స్ కు చాలా మార్పులు ఉన్నాయి. తిరిగి స్టాండర్డ్స్ నిర్మించవలసిన అవసరం ఎంతో ఉంది. వీటిని దృష్టిలోపెట్టుకుని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కేంద్ర ప్రభుత్వంతో సంప్రదించి ఈ ఆక్టులోని లోపాలు సవరించాలని కోరుతున్నాను. లేకపోతే యిటు ప్రభుత్వానికి గాని అటు ప్రజలకు గాని ఎవరికి కూడా లాభం ఉండదని మనవిచేస్తున్నాను. మన రాష్ట్రం పారిశ్రామికంగా ఎంతో వెనుకబడి ఉన్నది. క్రొత్త పరిశ్రమల స్థాపన గురించి ఎక్కడా కూడా గవర్నరు ప్రసంగంలో ప్రస్తావించ లేదు. మన రాష్ట్రం వ్యవసాయకంగా అభివృద్ధి చెందిన మాట వాస్తవం. పారిశ్రామికంగా వెనుకబడినందువల్ల ప్రతి సంవత్సరం మన రాష్ట్రం నుంచి వ్యవసాయంలో గడించిన లాభాలు కుడా యితర రాష్ట్రాలకు తరలి పోతాయి. ఆ విధంగా ప్రతి సంవత్సరం పోయేది 800 కోట్ల నుంచి 400 కోట్ల వరకు ఉంటుందని అంచనా వేస్తున్నారు. మన రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి దిగజారి పోతున్నది. తలసరి ఆదాయం తగ్గి పోతున్నది. నిరుద్యోగ సమస్య పెరిగి పోతున్నది. తెలుగువారు ఉద్యోగాల కోసం యితర ప్రాంతాలకు వెళ్లే అవకాశాలు కూడా ప్రాంతీయతవ్వం వల్ల మృగ్యం అయిపోయింది. క్రొత్త పరిశ్రమలను స్థాపించక పోతే ఎప్పుడూ కుడా ధనిక రాష్ట్రాలకు పారిశ్రామికంగా అభివృద్ధి చెందిన రాష్ట్రాలకు ఆహార పదార్థాలను, ముడి సరుకులను కార్మికులను పంపే ప్రాంతంగా మాత్రమే మిగిలి పోతుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఇవన్నీ దృష్టిలో పెట్టుకుని క్రొత్త పరిశ్రమలను స్థాపించవలసి ఉంది. కొందరు గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లు ఒకే ప్రాంతంలో కేంద్రీకరించకుండా వివిధ ప్రాంతాలలో ఖనిజసంపద దొరికే ఆయా ప్రాంతాలలో పరిశ్రమలను స్థాపించాలని మనవిచేస్తూ యింతటితో శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ పులి వెంకట రెడ్డి :—అధ్యక్షా, గవర్నరు గారికి ధన్యవాదాలు తెలుపుకొంటూ కొన్ని విషయాలు మనవి చేసుకుంటున్నాను. ముఖ్యంగా క్రొత్త జిల్లా ఒంగోలు జిల్లాను ఏర్పచినందుకు ప్రజల కోరికను మన్నించినందుకు ముఖ్యమంత్రిగారికి ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను. ప్రజల తరపున హృదయ పూర్వకమైన అభినందనలు తెలుపుతున్నాను. క్రొత్త జిల్లాను ఏర్పాటు చేయడంలో కేవలం అడ్మినిస్ట్రేటివ్ కన్వీనియన్స్ కోసమే ఏర్పాటు చేశారంటే ఆశాభంగం అవుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఎందుచేతనంటే ఆ జిల్లాలో కలిసిన ప్రాంతాలు నిర్గతరం కరువుకాటకాలతో అలమటిస్తున్న ప్రాంతాలు. వాటిని అభివృద్ధి చేసే అభిప్రాయంతోనే ఒక జిల్లాగా ఏర్పాటు చేస్తున్నామని యింతకు ముందునుంచీ శలవిస్తూ వచ్చారు. అంద్ర ప్రాంతం తెలంగాణా ప్రాంతం వెనుకబడిన ప్రాంతాలను దృష్టిలో పెట్టుకుని నాగార్జున సాగర్ నిర్మించారు. దానిని విస్మరించారు, వెనుకబడిన ప్రాంతాలకు కాకుండా బాగా ఉన్న

ప్రాంతాలకే నీరు యిస్తే ఎప్పటికీ వెనుకబడిన ప్రాంతాలు అదేవిధముగా ఉంటాయి అందుచేత కరువు కాటకాలకు గురి అయిన క్రొత్త జిల్లాకు నాగార్జున సాగర్ ప్రయోజనం తప్పనిసరిగా కలిగిస్తారని ఆశిస్తున్నాను. తెలంగాణా ప్రాంతం కంటే అభ్యాన్నంగా ఉండే ప్రాంతాలు ఆంధ్రలో చాలా ఉన్నాయి. వాటిని ఓవర్ లుక్ చేస్తే — తెలంగాణాను ఎంతయినా ఆభివృద్ధి చేయండి అవ్యంతరం లేదు — వెనుకబడిన ప్రాంతాలను ఓవర్ లుక్ చేయడం భావ్యం కాదు. మైనరు యిరిగేషను సౌకర్యాలకు డబ్బు లేదని అంటున్నారు. శంకుస్థాపన చేసిన చెరువులు నగంలో అపవేయబడు తున్నాయి. ఇదివరకు గండ్లు పడిన చెరువులు అదే విధముగా మరమ్మత్తులు లేకుండా ఉన్నాయి. ఈ విధముగా అయితే ఆ ప్రాంతాలు ఎప్పటికీ బాగుపడతాయో తెలియదు. ఇరిగేషన్ సౌకర్యం గురించి రెమ్యూనరేటివ్ పాయింటుచూస్తే ఏమీ పని జరగదు. వెనుకబడిన ప్రాంతాలలో అటువంటివి చూడకూడదు. ఒంగోలు జిల్లా ప్రాంతాలలో 10-12 గ్రామాలు కూడా ఎలక్ట్రిసిటీ కాలేదు. మోటా తావుల మీద ఆధారపడి జీవించే ప్రజలకు ఎలక్ట్రిసిటీ ఉంటే తప్ప వీలు లేదు. అందుచేత ఎలక్ట్రిసిటీ సౌకర్యం కలిగించడానికి ప్రత్యేక శ్రద్ధ తేసుకోవాలి. 20 సంవత్సరాల స్వతంత్రం తరువాత కూడా బస్సు ఎక్కడానికి నోచుకోని ప్రాంతాలున్నాయి. అసలు స్వతంత్రం వచ్చిన సంగతి తెలియని ప్రాంతాలు కూడా ఉన్నాయి. నాగార్జున సాగర్ ప్రయోజనం ఒంగోలు జిల్లాకు కలిగించాలని మనవిచేస్తున్నాను. 68-67 నుంచి 68-69 వరకు ఆ ప్రాంతంలో కనిగిరి, పొదిలి, దర్శి తాలూకాలు మంచిపేరు లేకుండా బాధ పడినందువల్ల కరువు పనులు ప్రారంభించారు. అందుకు అభినందించినాము. ఆ పనులను సర్వేసంచ్ లకు అప్పగించారు. కాని వాటికి సంబంధించిన బిల్లులు చెల్లించడానికి యంతవరకు ముఖ్యమంత్రిగారు గ్రాంటు యివ్వనందువల్ల యికమీదట ప్రభుత్వంతాలూకు పనులు చేయడానికి ఎవరూ ముందుకు రాని దుర్భర పరిస్థితిలో ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. అసైన్ మెంటు ఆఫ్ లాండ్స్ విషయంలో బంజరు భూములను ఒక డ్రయిన్ చేసి పంపకం చేయాలని సంకల్పించినందుకు అభినందిస్తున్నాను. కాని ప్రాక్టికల్ దృక్పథంలో పేదవాడు 200 రూపాయలు ఖర్చు చేస్తేనే తప్ప 5 ఎకరాలకు పట్టా రావడం లేదు. ఇటువంటి ఖర్చు లేకుండా పట్టాలు యివ్వడానికి ఆర్. డి. ఓకు సర్క్యులరు యిచ్చాలని కోరుతున్నాను. పంచాయత్ రాజ్ విషయంలో చాలా అభ్యాన్నంగా ఉంది. దానిని బాగు పరచాలంటే ఎక్కడయినా బ్లాక్ షిప్ ఉంటే శిక్షించవచ్చు దానిని బాగుచేయనైనా చేయండి లేకపోతే కంప్లీటుగా రద్దు చేయండి గ్రాంటు లేవు. కనిగిరి తాలూకాలో వెలిగండ్ల సమితిలో 9 ఆయుర్వేద ఆసుపత్రుల సిబ్బందికి 1969వ సంవత్సరం ఏప్రిల్ నుంచి జీతాలు లేవు అని ఆలమటిస్తున్నారు. వారికి జీతాలు యిప్పించి సమితిని ఉద్ధరించాలని మనవి చేస్తు శలవు తీసుకుంటున్నాను.

شری سلطان صلاح الدین اویسی (چارسینار) مسٹر اسپیکر سر۔ ہماری پارلیمانی جمہوریت کا یہ قاعدہ ہے کہ ہر سال بجٹ سشن آتا ہے اور جب بجٹ سیشن آئے تو عوام کے دلوں میں ان کے جیسوں میں ایک کھکھی پیدا ہوتی ہے۔ معلوم نہیں کہ

ا ب کے برس ہم پر کیا تباہی اور بربادی آنے والی ہے۔ اب اس بجٹ سشن میں جو ماب سے زیادہ اہم چیز آئی ہے۔ وہ راشننگ کی درخواستگی ہے۔ ٹھیک ہے اگر آپ راشننگ درخواست کرنا چاہتے ہیں تو کیجئے۔ لیکن سوال یہ ہے کہ راشننگ کی درخواستگی کا اعلان ہوتے ہی فی کنٹنل پندرہ اور بیس روپیہ چاول کی قیمت میں اضافہ ہوا۔ ادھر راشننگ شاپس پر کارڈس ہیں لیکن غلہ نہیں ہے۔ شہر میں انتہا سے زیادہ غربت پھیلی ہوئی ہے۔ ایسے زمانے میں عجیب و غریب حال یہ ہے کہ آپ کوئی متبادل انتظام کئے بغیر۔ یہ سونچے بغیر کہ آخر اس سے غریبوں کا کیا فائدہ ہو سکے گا راشننگ درخواست کر رہے ہیں۔ میں سمجھتا ہوں کہ یہ کوئی مناسب بات نہیں ہے۔ اس سے غریب اور بھی زیادہ زیادہ پریشان ہو گئے۔ غریبوں کو اب ہی غلہ نہیں مل رہا ہے۔ ہلاک میں غلہ مل رہا ہے۔ اسکا نتیجہ یہ ہے کہ آج غربت میں اضافہ ہوتا جا رہا ہے۔

دوسری چیز گورنر صاحب نے اپنے خطبہ میں اس چیز کی طرف اشارہ کیا ہے کہ تلنگانہ سرویسس میں جو ناانصافی ہوئی ہے اس پر سفارشات پیش کی جائیں اسکے لئے آلہ آباد کے ایک جج کو مقرر کیا گیا ہے۔ میں چاہوں گا کہ مسلمانوں کے ساتھ جو ناانصافی ہوئی ہے۔ اسکا بھی جائزہ لیا جائے۔ یہ عجیب و غریب بات ہے کہ جب بھی ناانصافی کی بات کیجاتی ہے تو اس میں زیادہ ناانصافی جن سے ہوئی اسکا ذکر نہیں کیا جاتا ہے میں پوچھوں گا کہ کیا بارہ برس کی ناانصافی زیادہ ہوگی یا تیس برس کی ناانصافی زیادہ ہوگی۔ جنکے ساتھ ناانصافی ہو رہی ہے انکے ساتھ انصاف نہ ہو تو جب تلنگانہ ہو۔ لڑائی جھگڑا ہو۔ تشدد ہو۔ سوائے اسکے کوئی تصفیہ کرنا ہی نہیں چاہتے۔ تو ظاہر ہے کہ یہ ذہنیت پیدا ہو جاتی ہے کہ جب تک گڑبڑ نہ کیجائے فیصلہ نہ ہوگا۔ کمیٹی جو آپ بنا رہے ہیں مجھے اس سے اختلاف نہیں ہے لیکن اس میں یہ بھی شامل کیا جائے کہ مسلمانوں کے ساتھ جو ناانصافی لوکریوں اور دیگر مسائل میں ہوئی اسکا بھی ازالہ ہو یہاں تلنگانہ اور آندھرا دو پارٹی ہیں یہ تصور کیا جاتا ہے۔ لیکن نہیں یہاں تین پارٹیز ہیں۔ آندھرا۔ تلنگانہ اور مسلمان۔ ان تینوں کے درمیان آپ فیصلہ کیجئے۔ کل برسوں کے مظلوم کو آپ لے رہے ہیں لیکن تیس برس کا جو مظلوم ہے اس کی پکار نہیں ہے۔ آواز نہیں ہے۔ یہاں نظام آباد بنا۔ گجرات بنا۔ احمد آباد بنا۔ ایسی ناانصافیاں ہوئی ہیں آپکے گھر میں جو سب سے زیادہ مریض ہوگا اسپر آپ پہلے توجہ دینگے یا جس کو صرف چھینک آئے اسکا علاج کریں گے۔ جس کو ہارٹ اٹاک ہوا آپ اسکے علاج میں لاپرواہی کر رہے ہیں اس لئے میں چاہوں گا کہ آلہ آباد کے جج کی جو کمیٹی بنائے ہیں اس میں یہ کیا جائے کہ مسلمانوں کے ساتھ جو ناانصافی ہوئی ہے۔ اس کی تحقیقات کے لئے انکو اختیارات دئے جائیں۔ وہ دیکھیں کہ مسلمانوں کے ساتھ کیا ناانصافی ہو رہی ہے۔ گورنمنٹ میں آخر کتنے اعلیٰ عہدہ دار ہیں۔ اب دو چار ہی مسلم عہدہ دار باقی ہیں اور میں

نہیں سمجھتا کہ اسکے بعد بیس بیس برس تک کوئی مسلم عہدہ دار رہے گا۔ خود اس سکریٹریٹ میں دیکھئے۔ اسسٹنٹ سکریٹریز بنائے جاتے ہیں جو بیچارے پورے کوالیفیکیشن رکھتے ہیں انکو نہیں لیا جاتا۔ اسلئے نہیں لیا جاتا کہ انکے پاس کوئی اثر و رسوخ نہیں ہے۔ میں چاہوں گا کہ ہر چیز میں آپ تناسب کے لحاظ سے کیجئے۔ جب آپ نے یہ طے کیا کہ آندھرا کا اتنا اور تلنگانہ کا اتنا تو پھر آندھرا تلنگانہ اور مسلمانوں کو بھی لیجئے انکا جتنا تناسب ہو سکتا ہے اس لحاظ سے انکو لوکریاں دیجئے۔

۱) پی. سوبھاش:—**అధ్యక్షా, దేశములో ఒక క్రొత్త పరిణామము వర్ధిల్లింది. కేంద్రమునుంచి రాష్ట్రాలవరకు, రాష్ట్రాలనుంచి గ్రామాలవరకు కాంగ్రెసు రెండుగా చీలిపోయినది. ఒకవైపున కాంగ్రెసులోనే గుత్తాధిపతులు పారిశ్రామికవేత్తలు, భూస్వామ్యవర్గాలు, సోషలిజములో నమ్మకము లేనివారు అంతా ఒక కట్టగా తయారైనారు. రెఫ్ట్ అండ్ డెమాక్రటిక్ పార్టీలు, సోషలిజము, సోషలిస్టిక్ అండ్ ఎకనామిక్ ప్రోగ్రామ్ లో నమ్మకము వున్నవారు రెండవ వర్గముగా తయారైనారు. ఇది దేశమొత్తముగా జరుగుతున్న రాజకీయ పరిణామదశ. దానిని కాదనడము వాస్తవానికి ఎదురీదినవారమవుతాము. ఇతే అటువైపు, ఇటువైపు మినహాయింపులు లేవని అనడములేదు. మహానుభావులు అటు వుండవచ్చును, ఇటువుండవచ్చును. శ్యాంకుల జాతీయకరణ జరుగకుండ, భూసంస్కరణలు వాస్తవముగా అమలు జరుగకుండ ఇందిరాగాంధీ చెప్పిన 10 పాయింట్లు ఎకనామిక్ ప్రోగ్రామ్ అమలు జరుగదు. దేశము సోషలిజంవైపు పొవాలి అంటే యీ రెండు పనులు జరిగితీరాలి. శ్యాంకుల జాతీయకరణను కొట్టివేస్తూ సుప్రీమ్ కోర్టు యిచ్చిన తీర్పును పేషర్లులో చూశాము. వెంటనే అన్ని శ్యాంకులను జాతీయము చేయాలి. ఫండమెంటల్ రైట్స్ చార్టర్ నుంచి రైట్ టు ప్రయివేటు ప్రావర్టీ పూర్తిగా ఎలిమినేట్ చేయాలి. రైటు టు ప్రయివేటు ప్రావర్టీ తీసివేయాలని చెబితే అందరికీ అనుమానాలు వచ్చినవి. అందరికీ వున్న అస్థులు పొతాయని కాదు అనేది గమనించాలి. ఈ రోజు సీలింగు యాక్టు వున్నది. సీలింగు యాక్టుకు వైబడివున్న భూములు తీసుకొని కాంపెన్ సేషన్ యిస్తారు. పెద్ద పారిశ్రామికవేత్త వుంటే వారికి యికముందు పరిశ్రమలు పెరగటానికి వీలులేదు. మోనోపలిపైన కర్ఫ్ పెట్టాలన్నమాట. వారికి వున్న ఫ్యాక్టరీలు, అదనముగా వున్న శ్యాంకుల లోని డబ్బును తీసుకుంటున్నామని అర్థము కాదు. అట్లా అర్థము చేసుకుంటే పొరపాటు. దేశ ఆర్థిక విధానానికి దెబ్బ తగులకుండా, సోషలిస్టు ప్రగతికి దెబ్బ తగులకుండా చేయవలసినమేరకు చేయవలసినదే తప్పదు. ఇవాళ కాకపోయినా రేపుఅయినా జరిగితీరుతుంది. శ్యాంకులన్నింటినీ వెంటనే జాతీయం చేయాలి. ఉత్పత్తిపైన డెమక్రటిక్ కంట్రోల్ వుండాలి. కాంగ్రెసు (అ) వారు మాట్లాడుతూ ఉత్పత్తి పెరగాలి అన్నారు. పెరగవలసినదే. కాని ఆ చెరిగే దానిపైన డెమక్రటిక్ కంట్రోల్ వుండాలి. అది లేకుండా ఇది పెరగదు. కోటి శర్యులను చేయడముకప్పు మరొకటి కాదని మనవిచేస్తున్నాను. కాంగ్రెసు (అ)**

వారి నాయకుడు మొరార్జీ అనుకుంటాను, జ్యోతుల జాతీయకరణ చట్టాన్ని ముప్పిమ్మోర్లు కొట్టివేసినందుకు సంతోషాన్ని వెలిబుచ్చారు. చాల మంచి పని జరిగిందని అత్యంతోహాసముగా పాటిల్ గారు ప్రకటనలు చేస్తున్నారు. సోషలిజము గురించి మాట్లాడడము వాస్తవానికి దగ్గరగా లేదు. ఈ పరిస్థితులలో గవర్నరుగారి ప్రసంగము ఎట్లా వుందంటే చాలా పేలవముగా, నిర్విర్యముగా వుందని చెప్పవలసివుంటుంది. సోషలిస్టిక్ అండ్ ఎకనామిక్ ప్రొగ్రామ్ అమలు జరిపేవిధంగా లేదు. దానిని అనుసరించి తీర్చిదిద్దవలసిన అవసరము వున్నది.

భూ సంస్కరణలు తీసుకుందాము. The taking over of surplus lands under the Andhra Pradesh Ceiling on Agricultural Holdings Act is also being included in the annual plan for 1970-71. అంటే ఏమిటో అర్థము కాలేదు. 1961 లో తీసుకొనివచ్చిన భూ సంస్కరణల చట్టము వట్టిబూటకము. దానిని సవరించి వాస్తవమైన భూసంస్కరణల బిల్లును తీసుకొనిరావలసిన అవసరం ఎంతైనా వున్నది. భూమిసంతనూ సాగులోకి తీసుకొనిరావాలి. అది ప్రధానము. బూటకముగా వున్న భూసంస్కరణల చట్టము ప్రకారము వచ్చిన 70 వేల ఎకరాల విషయము 1970-71 ప్లానులో చేర్చాము అంటే దాని అర్థము ఏమిటో నాకు అర్థము కావడములేదు. ఈ 70 వేల ఎకరాలను వెంటనే తీసుకోవాలి. పంచాలి. భూమిని దున్నుకొనేవారికి యిచ్చేరకముగా చేయాలి. అట్లా చేస్తేనే 10 పాయింటు ఎకనామిక్ ప్రొగ్రామ్ లో ఒక అంశాన్ని అమలు జరిపినవారమవుతాము.

Mr. Chairman:— The House is adjourned to meet at 4 p.m.
Mr. Subbiah can continue in the afternoon meeting.

(The House then adjourned till Four of the clock)

(The House re-assembled at Four of the clock)

(Sri Ahmed Hussain in the Chair.)

BUSINESS OF THE HOUSE

Mr. Chairman:—Sri Poola Subbayya will speak.

శ్రీ జి. సూర్యనారాయణ (పాయకరావుపేట):—ఇక్కడ మంత్రులెవరూ యింకా రాలేదు.

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు :—మంత్రులు లేరు.

Sri N. Ramachandra Reddy:—This is a very serious objection. అలస్యంగా వస్తారంటే వ్యవహారం జరగదని చెప్పవలసివస్తుంది. హౌస్ ను ఎడ్జరస్ చేయండి.

మిస్టర్ చైర్మన్ :—కోరం ఉన్నదికదా. కాసేపు చూద్దాం. (Sri Ramachandra Rao Kalyani came into the House) Now, the Minister has come.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :—అలా కాదండి. This objection has

been raised before the Minister entered the House. The privilege of the members is also involved in this. You must proceed according to rules.

మిస్టర్ చైర్మన్ :—అయితే పది నిమిషాలు ఎడ్జరన్ చేద్దాం. సజెక్ట్ ముఖ్యమైనదికదా. సభ్యులు మాట్లాడాలి కదా.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :—పది నిమిషాలు ఎడ్జరన్ చేయడం కాదు. అసలు ఈ ప్రాక్టీసు మంచిది కాదు. దీనిపై తమ అభిప్రాయం కావాలి. I want a ruling from the Chair.

మిస్టర్ చైర్మన్ :—ప్రాక్టీసు మంచిది కాదు, నిజమే. ఒక మంత్రిగారు వచ్చారు కదా.

శ్రీ రామచంద్రరావ కల్యాణి :—सब मिनिस्टर्स कौनसल में सवाल त के उत्तर दे रहे हैं। इसलिए वह यहां नहीं आ सके।

Sri N. Ramachandra Reddy :—This is not the answer that we should get from the other benches. We are not concerned with the Council. If the Government is not concerned with the proceedings of this House who else is concerned.

శ్రీ కె. బుచ్చిరాయుడు :—గవర్నరుగారి ప్రసంగముపై చర్చ జరుగు తున్నప్పుడు మంత్రులు లేకపోవడం మంచిది కాదు.

శ్రీ బి. రత్నసభావతి :—హౌస్ ను ఎడ్జర్న్ చేయండి.

Sri N. Ramachandra Reddy :—We want to have a ruling.

Sri V. B. Raju :—It is not for our own satisfaction that we have come here.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :—మా కృత్రిమతనం మాట్లాడటానికి రాలేదు. సాయంత్రం మీటింగ్ వుండాలన్నప్పుడు సరసింహారెడ్డిగారు అజెక్షన్ రెయిజ్ చేశారు. కోరం వుండదు అని చెప్పినా ముఖ్యమంత్రిగారు వుంటారని చెప్పారు కనుక మేము ఎకామడేట్ చేసుకొని వచ్చాము. వారు రాకపోవడం విచారకరం. రేపు రిప్లయి చెప్పామికనుక సాయంత్రం కూర్చుందామని వారు ఇన్ సిస్ట్ చేయడం వల్ల యిప్పుడు సమావేశం పెట్టటం జరిగిందికాని మేము కోరలేదు.

శ్రీ బి. సరసింహారెడ్డి (తుంగతుర్తి) :—సాయంత్రం కూర్చుందామంటే దానికి మేము ఒప్పుకోలేదు.

శ్రీ రామచంద్రరావ కల్యాణి :—मैं आ गया हूं। दूसरे मिनिस्टर्स कौनसल में सवाल के जवाब दे रहे हैं।

Sri N. Ramachandra Reddy :—Again I have to take objection Sir. Whatever ruling you have given, you have already given.

Sri G. Venkat Reddy :—What is the ruling, I could not understand.

Sri B. Ratnasabhapatni :- Sir, you said the House is adjourned. What happened to that now ?

మిస్టర్ చైర్మన్ :- నేను చెప్పాను కాదండి.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి :- పది నిమిషాలు అడ్జర్న్ చేశానన్నారు మీరు.

మిస్టర్ చైర్మన్ :- పది నిమిషాలు అడ్జర్న్ చేస్తాను, మళ్ళీ కలుసుకుందామన్నాను. తమరు కోరితే పది నిమిషాలు అడ్జర్న్ చేస్తానన్నాను.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి :- మేము కోరడమనే ప్రశ్నలేదు. అడ్జర్న్ చేయమన్నాం.

Mr. Chairman :- Let us hear what the Chief Minister says.

Sri B. Ratnasabhapatni :- What is the opinion the Chief Minister can express on this ? What happened to the ruling that the Chair has given ?

Sri K. Brahmananda Reddy :- I am very sorry, Sir, that we have not been able to come, but anyway our Minister was present. Now let us proceed with the business. Why should we lose time still further ?

MOTION ON ADDRESS BY THE GOVERNOR

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :- అధ్యక్షా, గవర్నరుగారి ప్రసంగం ఆ సంవత్సరానికిది ప్రభుత్వపాలన స్టేట్ మెంట్ తరహాలో స్టేట్ మెంటులో ప్రభుత్వ కార్యక్రమాలలో ఏకాగ్రతను నిర్వహించాలనేది అందులో స్పష్టంగా పొందుపరచాలి. కాని మా ప్రభుత్వం సర్దుదల విషయం స్పష్టంగా ఉంది. కాని నిర్దిష్టంగా లేదు. "Taking over of surplus lands under the Andhra Pradesh Agricultural Holdings Act, is being included in the annual plan for 1970-71," అన్నారు. 1961 లో చేసిన భూసంస్కరణ చట్టమే బూటక చట్టం. భూకామందులనుంచి భూములు తీయలేదు. ఏదోచేసి సుమారు 70 వేల ఎకరాలు భూసంస్కరణ చట్టంనుంచి మిగిలింది అన్నారు. అదయినా పంచారా అంటే దానిని పంచడానికి కాలియావన చేశారు. దానివలన భూములులేని పేదలకు, భూదాహం కలిగిన పేద రైతులకు ప్రభుత్వాన్ని విమర్శించే అవకాశం కలిగింది. ఫలితంగా ప్రభుత్వం భూసంస్కరణలు అమలు చేయలేదు. తెనెన్మెంట్ హక్కులు స్థిరపర్చలేదు. దేవాలయాల భూములలో ఉన్న కౌలుదారులకు రక్షణలేకుండా ప్రతి సంవత్సరం వారిని వెళ్లకొట్టడం ఇదేనా దున్నేవారికి భూమిమీద హక్కు అంటే అని ప్రశ్నిస్తున్నాను. అందువలన భూసంస్కరణల చట్టం పక్కాబడిగా అమలు చేసి దున్నేవారికి భూమిమీద హక్కు ఉండేటట్లు తెనెన్స్ ఆక్టు తేవాలి. తెనెన్స్ ఆక్టు పోయిన శాసన సభలో అంటే 1967 సభలో జాయింట్ సెలక్షన్ కమిటీకి పంపించారు. అప్పటినుంచి అది ఢక్కా ముక్కిలు తింటూ వస్తోంది. అది కాస్తా పోయింది. అది కాస్త పోయేరా హరిగోవిందా అన్నట్లు అది కాస్త పోయింది. తరువాత ప్రశ్నిస్తే ఎఫ్ లక్ష్మీ ఆఫ్ టైమ్ అన్నారు. అట్లాకాకుండా వెంటనే తెనెన్స్ ఆక్టు పక్కాబడిగా అమలుచేసి కౌలుదారులకు రక్షణ ఇవ్వాలి.

లేదంటే కేంద్రం నుంచి క్రిందవరకు లేదా బొంబాయి కాంగ్రెసులో లేదా బెంగళూరు లెన్ పాయింట్ ప్రొగ్రెస్ వది చెప్పినా అది వాగ్దాటిగా సోపలికము అనే పేరుతో రోజులు గడుపుకోడానికి దారితీస్తుంది. దానికి తావివ్వరాదని వాస్తవంగా సోపలికాన్ని ఒక సిద్ధాంతంగా నమ్మి తప్పక ఆమలు చేయాలి. దున్నేవారికి భూమిమీద హక్కు ఉండాలి. పేదలకు భూమి దక్కాలి. ఆ విధంగా ఉండితీరాలని మనవిచేస్తున్నాను. నేను రైట్ ఆఫ్ ప్రయివేట్ ప్రాపర్టీ ఆన్ ఫండమెంటల్ రైట్స్ తీసేయాలని నేను చెబితే ఒక మంత్రిగారు ఇది ఘోరం అన్నారు. నేను ఆశ్చర్యపోయాను. రైట్ ఆఫ్ ప్రయివేట్ ప్రాపర్టీ ఆన్ ఫండమెంటల్ రైట్స్ తీసేయాలంటే ఆయన ఏ పది లక్షలు పోయిందనుకున్నారో అర్థం కాలేదు. రైట్ ఆఫ్ ప్రాపర్టీ ఫండమెంటల్ రైట్స్ నుంచి తీసేయాలంటే దేశంలో మానోపలిష్టులు పెరిగారు ఇండస్ట్రియలిస్టులు పెరిగారు కాబట్టి ఇక పెరగటానికి వీలులేదు. ఆదాయమీద కర్స్ అంటే పెరుగుదల అవుచేస్తున్నాం. మీ కున్న దానిలో టాక్ సెస్ వేసి సమాజాభివృద్ధికి ఖర్చు చేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాం. అంతేగాని మొత్తం అస్తి తీసుకుని బీదవారుగా చేయడంలేదు. భూములున్నాయి, ఫ్యాక్టరీస్ ఉన్నాయి సమాజాభివృద్ధి రీత్యా అవి తీసుకోవాలి. కాంపెన్ జేషను ఉస్తున్నాంకదా. కాని ఒక ఇబ్బంది ఉంది. సుప్రింకోర్టుకి పోతున్నారు. సుప్రింకోర్టు వారు They clearly say that when you want to acquire, it must be according to the due process of law. అద్యు ప్రొసెస్ ఆఫ్ లా అనే దానిలో ఉంది అంతా. అందువలన రైట్ ఆఫ్ ప్రయివేట్ ప్రాపర్టీ ఆన్ ఫండమెంటల్ రైట్స్ తీసేయాలి. అంటే వారి స్వంత ఆస్తులు అమాంతంగా పోతున్నాయనీకాదు. అలా వ్యాఖ్యానించవద్దు. ఇది తప్పు. కనీసం బంజరులైనా పేదలకు దక్కాలన్నప్పుడు పెద్ద ఎత్తున భూదాహం వచ్చి వ్యవసాయకార్మికులు పేద రైతులు రాష్ట్రం నాలుగు చెరుగులా 1,40,000 ఎకరాలు ఆక్రమించారు. ఫారెస్టు బంజరు ఆయకట్టు బంజరు గకరకాల బంజరులు ఆక్రమించారు. అటువంటి బంజరులు బ్రిటన్ బంజరులైతే మీరు రిజర్వు ఫారెస్టు అనకుండా పట్టాలు ఇవ్వడంలో తప్పేముంది? అని అడుగుతున్నాను. సరే—ఎవరికి అప్పగించారు అంటే అధినా కు అప్పగించారు. అధికారులు, తర్వాత M. L. A. లు, తాలూకా ప్రెసిడెంట్లు వాళ్లు ఉన్నారు అనుకోండి. నేనుమనవిచేశాను. అధ్యక్షా! Interest తో చేసేవాళ్లు చాలా తక్కువగా ఉన్నారు. లేరని చెప్పటం లేదుకాని—పట్టాలు ఇవ్వాలని చెప్పేప్పుడు—Interest evince చేసేవాళ్లు చాలామంది ఉన్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారు ఇతివరకు men.orandum ద్వారా—సంప్రదింపులు ద్వారా తెలియజేశాం. రాష్ట్ర వ్యవసాయ సంఘం, వ్యవసాయ కార్మిక సంఘం, రాష్ట్ర రైతు సంఘం వగైరా ప్రజా సంఘాల నుంచి కూడా ప్రాతినిధ్యం తీసుకోండి. పేదవారికి బంజరు పట్టాలు ఇవ్వాలనే విషయం మీద వాళ్లుకూడా పోరాడుతున్నారు. ఈ విషయములో గట్టిగా పోరాడి—అసీసర్ల మీద అన్నివిధాల పోతుకంగా, సపోతుకంగా రకరకాలుగా సచ్చ తెప్పి. పేదలకు బంజరు వచ్చేట్లు చేయడానికి వీలుగా ఉంటుంది పైగా crash programme ఇచ్చారు. ఆయకట్టు బంజరుకు మిమహాయింపు

పట్టాలు ఇవ్వాలిగదా? భూస్వాములు క్రింద ఉన్న బంజరు భూములుకు కూడా పట్టాలు ఇవ్వాలిగదా? అట్లాంటి భూస్వాములు క్రింద ఉన్న భూములు వెలికితీయడానికి చాలా కష్టంగా ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. అదేమంచి బంజరు. అది సాగుకి లాభానికి అయిన బంజరు అది తావటం లేదు. తగ్గినదంతా కూడా చెప్పకోదగ్గ బంజరు కాదని మనవి చేస్తున్నాను. అందువల్ల తప్పనిసరిగా ఆ భూమిని తీసి పట్టాలు ఇస్తే తప్ప మీయొక్క crash programme కి ఫలితము దక్కదు. పైగా రామలింగని పిల్లల లెక్క కొంతమంది పేదలను అధికారులు తయారుచేశారు. ఎట్లా పంచుతున్నారు అంటే— నాకువద్దు బాబో అని వాళ్లు అంటున్నారు. కారణం 200 రూపాయలు లంచం ఇస్తే మీకు పట్టా ఇస్తాం అంటున్నారు. ఇదికూడా జాగ్రత్తగా చూడాలి. ఇది ఏదో ఆపెంబ్లీలో చెప్పటం కాదు. స్వామిభవంలో కొట్లాటలు జరిగి, గందరగోళం అయిన తర్వాత— నాలాంటి మిత్రులు అంతా చెప్పినటువంటి అనుభవంతోతా చెబుతున్నాను. దయచేసి పేదలను రామలింగని పిల్లల లెక్క తయారుచేయవద్దని మనవిచేస్తున్నాను. దీనిని serious గా ఆలోచించమని మనవి చేస్తున్నాను. పేదలకు బంజరు ఇవ్వాలన్నప్పుడు— ఒక్కొక్క పట్టాకు 200 రూపాయలు అన్నప్పుడు— కొనుక్కొన్నట్టు కాలేదా? 200 రూపాయలు పేదవాడు ఎక్కడి నుంచి తీసుకు రాగలుగుతాడు అలోచన చేయండి. ఇంకోటి ఉంది అధ్యక్షా! ఈ Tribals విషయంలో మార్గుజారీ, గుత్తేదారీ system ని చేద్దన్నాం అని చెప్పారు మంచిదే. వెనువెంటనే అక్కడ ఉండే దీనిని రద్దుచేసి వెంటనే అక్కడ ఉండే గిరిజనులకు, Tribes కు పట్టాలు ఇవ్వాలి. అంతేగాదు. Exploitation is going on. వాళ్ళకు శ్రమకు తగిన ఫలితం లేదు. వాళ్లు కుంకుళ్లు వగైరా ప్రోగుచేసుకొంటే— ఆ కుంకుళ్ళకు సరిఅయిన ధర ఇవ్వటం లేదు. They are being exploited. They have incurred heavy debts. The dues have to be cancelled. That is all. That is my point, if not moratorium must be declared. If you are so merciful towards the big money lenders, you declare moratorium. But my point is they should be cancelled here and now. That is all. వాళ్ళ పరిస్థితి ఇట్లా ఉన్నప్పుడు— వాళ్ళ భూములను ఇతరులు తీసుకొని, వాళ్ళ శ్రమను ఇతరులు దోచుకొంటున్నప్పుడు— వాళ్ళకు తగిన పరిస్థితులు లేనప్పుడు— వాళ్ళు ఏ విధంగా మారుతారో అలోచన చేయండి. మీరు తప్పనిసరిగా వాళ్ళ పరిస్థితులను గురించి ఆలోచన చేయాలి. Naxalite problem కేవలం law and order problem గా మాత్రమే ఉన్నదని మనవి చేస్తున్నాను. అందుకంటే అడవులలో ఉన్నటువంటి యువకులు అంతా కూడా, అక్కడివారు చాలామంది కలిశారు. వాళ్ళు అంతా దేశం అభివృద్ధి చెందాలని, దేశం ఇప్పటి పరిస్థితి కంటే ఒక అడుగు ముందుకు వెయాలని, ప్రస్తుత పరిస్థితిలో వాళ్ళ మార్పు చెందకుండా, మార్పులు రావాలనే నీరులుగా వాళ్లు చెప్పారు. అయితే వాళ్లు misguided వాళ్ళయొక్క తుపాకీ తూటా సరిఅయినటువంటి పరిస్థితులలో కాల్పుబడలేదు. అందువల్ల వాళ్ళకు political solution లో రాజీయంగా వాళ్ళ పంథా తప్పు అని చెప్పవలసిందేగాని— ఎక్కువ political harassment ద్వారా— ఈ సమస్య పరిష్కారం కాదని చెబు

తున్నాను. అందువల్ల మన బ్రహ్మాండరెడ్డి ప్రభుత్వం ఈ సమస్యను చాలా జాగ్రత్తగా చూసి రాష్ట్రాన్ని ముందుకు తీసుకుపోవాలి. అప్పుడే Socio-Economic Programme, 10 point programme ని అమలుజరుపుతారని ఆశిస్తారేగా విజ్ఞప్తి చేసేది ఏమిటంటే— without Nationalisation of Banks and land reforms, the country will not progress even an inch

శ్రీ మహమ్మద్ రజబ్ అలీ (ఖమ్మం):—అధ్యక్షా గ వ ర్న రు గా రి ప్రసంగంపైన, ముఖ్యంగా కొన్ని విషయాలను చెప్పాలని అభిప్రాయ పడు తున్నాను. ముఖ్యంగా అన్ని భాగాలు చెప్పడానికి అవకాశం లేకపోయినా, కొన్ని చెబుతాను. 10 లక్షల మంది ప్రజలు మా జిల్లాలోని burning problems మీద, మీ ద్వారా ప్రభుత్వ దృష్టిని తీసుకువస్తాను. ముఖ్యంగా ప్రసంగంలో ఉదహరించిన ప్రథమభాగం ఏది అయితే ఉండో అది తుఫాను విషయం దానిలో వడిమారు అదృష్టమా, దురదృష్టమా ఎప్పుడూ లేనటువంటి తుఫాను మన ఆంధ్ర దేశానికి రావటం అంటే అందులో ప్రతిసారి ఖమ్మాన్ని కలుపుకోవటం జరుగు తోంది. మొట్టమొదట మే లో వచ్చిన దాంట్లో, ఖమ్మానికి తగిలింది మంచి మాటే అందరూ వచ్చి చూశారు. ఆనాడు జరిగినటువంటి నష్టాలు, సహకార చర్యలు చూచినట్లయితే అది ఏమీ పూర్తి కాలేదని చెప్పి ఆ వేదనగా ఉంది. 7 నవంబరున వచ్చిన తుఫాను ఏది అయితే ఉండో, దానివల్ల జిల్లాలో లక్షలాది ఎకరాల పైన వరిపంటకు నష్టం చేసింది. మేము సేకరించిన లెక్కల ప్రకారం ప్రభుత్వం అంచనా లెక్కలు కూడా ఒకటే ప్రధానంగా ఈ నష్టం వరి. కంది, మిర్చి, పొగాకు, జొన్న. మొదలైన సైజునే మట్టం అయిపోయినాయి. అప్పుడే తయారు అయినటువంటి బసంగులు పాల సన్నాలు, I. R. G. లాంటి తక్కువ కాలపు వడ్లు కూడ నేలమట్టం అయిపోయినాయి. పైరు అంతా నీటిలో మునిగిపోవటం, కోతకు వచ్చినటువంటి కోత కొరకు వచ్చిన కంది అంతా కూడా రాలిపోవటం చిగురు అంతా కూడా రాలిపోవటం. జరిగింది. అప్పుడే 10, 11 తేదీలలో సిద్దారెడ్డిగారు అక్కడకు వచ్చారు. వారికి memorandum ఇచ్చాం గొరుచుట్టుపై, రోకటిపొటులాగా రి మాసాలు నిండకముందే తిరిగి 7 నవంబరున ఏది అయితే తుఫాను వచ్చిందో, ఆ తుఫాను ఖమ్మాన్ని ముట్టుపెట్టు దానికే వచ్చింది. అందులో 10 మంది చచ్చిపోయారు. ఖమ్మం Town లో నల్లరు చచ్చిపోయారు. చలిగాలి తట్టకోలేక పైర్లు నేలమట్టం అయిపోయాయి. అదృష్టమా దురదృష్టమా మాకు ఇద్దరు మంత్రిలు ఉన్నారు. ఇతర జిల్లాలో కోట్ల కోటి నష్టం వచ్చిందని ప్రకటనల మీద ప్రకటనలు వస్తున్నాయి, Public Relations Dept. కాంగ్రెస్ వారి సొత్త కాదా. ఈనాడు తెలంగాణాలో చేలరేగుతున్న ఈ గందరగోళం అంతా చూస్తే ఖమ్మంలో జరిగినటు వంటి నష్టాన్నీ గురించి, response గా మాట్లాడినవారు లేరు. Collector గారు, ఒకవైపు తమ target fail అవుతుందేమొనని, Levy అనే ఉద్దేశ్యంతో ఆయన ఉంటాడు. ఆయన పతేలు పట్వారీల మీద ఆధారపడతారు. Actual గా పంట అంతా నాశనం అయిపోయింది. కోతకువచ్చిన పంటలో అన్నీ నేల మట్టం అయిపోయాయి. వట్టిగడ్డి చింతకాయ వచ్చడి లాగా తయారైంది. ఏ మంత్రి అయినా మాడడానికి ధమ్ములు ఉంటే పశుగ్రాసం అంతా damage

అయిపోయిన తర్వాత తాను పెట్టిన పెట్టుబడులు, మందులుకు వేసిన డబ్బు వంటకాలుబడి ఇందకా చూచుకొన్న తర్వాత ఖర్చుఅయిన డబ్బులో సగం కూడా రాలేదు. పశు గ్రాసం సంవత్సరానికి లెక్క చూచుకొంటే సగం కా తానికి పోయింది. ఇద్దరు మంత్రులు ఖమ్మం జిల్లాను గమనంలో ఉంచుకోవటం లేదు. గుంటూరు వారి వార్తలు పశుతున్నాయని వాళ్ళ ఆర్తనాదంచేయకూడదని కాదు నేను చెప్పేది. వాస్తవాలు తప్పకుండా చెప్పాలి. మనదేశంలో మన రాష్ట్రంలో, మన జిల్లాలో, పేటలో, ఇంటిలో, ఏమి జరిగినా ఎలుగెత్తి చాట వలసిందే పరిష్కారమార్గం చూడవలసిందే. కానీ ఖమ్మంజిల్లా అంత ఘోరమైన విషయ — కోస్తాప్రాంతంనుంచి వచ్చిన గాలి అంతా కూడా ఖమ్మంలో సాంతంకూడా కొట్టుకొనిపోతూవుంటే —

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—గాలి ఇటునుంచి అటు వచ్చిందండి.

శ్రీ మహమ్మద్ రజవాలి :—లేదండి. అటునుంచి ఇటు వచ్చిందండి. రెండుసార్లు ఇట్లాగే వచ్చింది. ఆ గాలి సర్వనాశనం చేస్తూవుంటే నిర్దాక్షిణ్యమైన ప్రభుత్వం కనీసం శిస్తు రెమిషన్ యివ్వలేదు. Levy exemption చేశామని చెప్పి కాగితాలు వ్రాసినా పత్రాలు పట్టారీలకు ముడుపులు చెల్లించుకున్న తరువాత తహసీల్దార్లకు ముడుపులు చెల్లించుకొన్న తరువాత ఆ గ్రేడ్డ్ సిస్టమ్ను apply చేస్తున్న levy వుంది. అందరికీ ప్రదక్షిణలు చేసినతరువాతనే levy exemption written లో రావడం అవేటటువంటిది జరిగింది. శిస్తులతోపాటు పూర్వంలో వుండేటటువంటి arrears collect చెయ్యాలని చెప్పి ఆదేశాలు యివ్వడం అంటూ జరిగినప్పుడు ఆ యిద్దరు మంత్రులు నిద్రపోతున్నారో, బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు కుంభకర్ణుని నిద్రలో వున్నారో—మైకం వచ్చి ఆలోచనలో వున్నారో నాకు అర్థం కావడంలేదు. ఎందుకంటే నేను చాలా ఆవేదనతో చెపుతున్న విషయాలు యివి. ఒకవైపు తెలంగాణామీద శీతకన్ను వేయడం జరుగుతోందని చెపుతున్నా ఈ ఆంధ్రదేశంలో జరుగుతున్నటువంటి అవచారానికి యిది అంతా ప్రకృతి నైజం అని అంటున్నారు. ఎవరూ చేసినటువంటి దోషం కాదు. ఏదో ఒకరకంగా జరిగే టటువంటి దోషంకు డబ్బులు యిచ్చాం అంటున్నారు. డబ్బుల విషయములో పట్టారీ identify లేకుండా తాను identify చేసి ఆ గ్రామంలో డబ్బులు రావని చెప్పి ఒక్కొక్క గ్రామములో 30 వేలనుంచి 40 వేల వరకు పసూలు చేశారు. Loans draw చేశారు. ఆ రైతుకు ముట్టలేదు ఆ డబ్బు. ఈ విషయాన్ని ఎవరికి చెప్పాలో అర్థం కావడంలేదు. మేము M.L.A. లుగా వుంటూ ఏమి చెయ్యాలో అర్థం కావడంలేదు. పోనీ నేను opposition party కి చెందినవాడిని, మిగతా వారికి భాగాలు ఉన్నాయని అనుకోవలసిన అవుసరము ఏర్పడుతోంది. ఒక్క చింతగూర్తి గ్రామంలో 40 వేల రూపాయలు ఆ రైతాంగానికి loans యిప్పించి వట్లుగా ఎక్కడ వున్నాయి. Collector గారిని అడిగాను—మీరు ఎంతమంది రైతులకు డబ్బు యిప్పించారు అని! కనీసం list నాకు యివ్వండి. ఏ రైతుకు ఎంతెంత యిచ్చారు. భూములు కొట్టుకుపోయినటువంటివారికి ఎంత యిచ్చారు. List మాకు యివ్వండి—ఒక్కరోజు కాదు. మే మాషంతో జరిగినటువంటిదానికి

application process లో మీరు granting process లో డబ్బు draw చేసే process లో మేము కల్పించుకునేందుకు వోచ్మన్ శ్రేణిలో M.L.A. గా, ప్రజా ప్రతినిధిగా వుండేకర్మ ఏమి వట్టింది. కరణంగాడు కబద్దాలకుంటలు బాగుచేయించి పట్టారీగిరి చేస్తున్నటువంటి ఒక ఆశను 85 వేల రూపాయలు draw చేసినట్లుగా వుంది. దానికి C.I.D. enquiry పెట్టిస్తే వసూలుచేసినట్లుగా తేలుతుంది. ఖమ్మంలో ఖర్చుపెట్టిన డబ్బు అంతా రైతునకు సర్వనియోగము అయినదని నేను అభిప్రాయపడటములేదు. వాళ్ళంతా పెద్ద పందికొక్కులలాగా—పెద్ద పందికొక్కు ఎక్కడ వుంటాడో తెలియదు. భాగం తీసుకోడానికి చిన్న పందికొక్కులు మాత్రం క్రింద వున్నాయి. ఈ పందికొక్కులకు percentage మాత్రం ముడుతుంది. శ్రేణిలోయినట్లయితే ఈ డబ్బును disbursement చేసే టప్పుడు ప్రజాప్రతినిధులను లేదా, executive line ముందు ఆగ్రామంలో భూములు కొట్టుకొనిపోయాయని ఇన్ని రూపాయలు ఇస్తున్నామని మీరు ఎందుకు చెప్పరు. తెలంగాణా మిగతా జిల్లాలలో ఈ కర్మకాండలు వాస్తవంగా అనుభవం విస్తున్నదే. ఈ డబ్బు సర్వనియోగంగా అయిందని మాత్రం నేను అనుకోవడం లేదు. అప్పులు యిచ్చే కార్యక్రమం ఏదైతే అవలంబించారో అది కేవలం relief work అని కూడా అది వాళ్ళ యింటికి పోవడానికి కార్యక్రమమని అభిప్రాయపడుతున్నాను. 18 కోట్ల రూ.లలో రిన్నర కోట్ల రూ.లు తీసి బాగు పడినవారు ఉన్నారు. రైతాంగం అర్హతనాదం వివేచారు లేరని గంటావధంగా చెప్పుతున్నాను. Sincere గా విచారణ చేయ వూనుకుంటే ఆధారాలు చూపించ దానికి సిద్ధంగా వున్నాను. పేరూ ఊరు లేనటువంటి కుంటలకు బాగుచేయించారు అధ్యక్షా! విటిగుంట అనే గ్రామంలో (ఈర్లపూడిలో) దానికి తట్టేడు మట్టి పోయలేదు. 10 వేల రూ.లు తీసుకున్నారు. ప్రజానీకం దగ్గర రసీదులు వున్నాయి. ఎందుకు యివ్వారు అంటే Collective Blank Order వేశారట. ఏమైనా కానియ్యండి చేసేయ్యండి అన్నాడు కాబట్టి మేము చేశాం. ఏమీచేశారు ఏదీకలు చేశారు. డబ్బులు తీసుకుని తేబులో వేసుకున్నారు. ఇది చేసినటువంటి ఘోరం. బ్రహ్మానందరెడ్డిగారి హయాములో వాస్తవంగా బాధితులకు అందవలసిన డబ్బు ఈ రక మైనటువంటి పందికొక్కులు అవహరించి తింటూవుంటే ఆడగవలసింది ఎవరో ఎక్కడ వున్నాడో అర్థంకాదు. అయితే ఒక చిన్నవిషయం మనవిచేయదలచుకున్నాను. బంజరు భూముల పంపిణీ అన్నారు. ఆ బంజరు భూముల కార్యక్రమం దాని తీరును గురించి చాలా మంది చారి వారి అభిప్రాయాలు వెలిబుచ్చారు. ఎందుకంటే తెలంగాణాలో రిఫ్ట్రీక్లన్ను కలిగినటువంటి భూములు అనేకం వున్నాయి. వాటి విషయంలో గవర్నరుగారు చారి ప్రకటనలో ఏమీలేదు. ఆ భూములు ఒక అడవి ప్రాంతంలో ఉండేటువంటి భూములే కాకుండా మైదాన ప్రాంతంలో వుండేటువంటి భూములు, ఖమ్మం, మధిర లాంటి తాలూకాలలో అధికంగా బంజరు భూములు వున్నాయి. బంజరు భూములు మొదటి నుంచి గ్రేడింగు పర్వమగాను 100 కి 10 వంతులు మిగల్పడం జరిగింది. అది 5% కి తగ్గింది. ఎందుకు అట్లా చేశారో అర్థం కావడంలేదు. ఈ కార్యక్రమాన్ని ఎప్పుడూ కూడా అమలుజరుపలేదు. రెండవది నాదార్డున సాగర్ left Bank Canal మా క్రింద వుంటూ వస్తోంది. కాబట్టి దానిక్రింద

172 ఎకరాలు మినహాయింపు చేశారు. ఈ 'క్రాప్ ప్రోగ్రాం' వద్దే వుందో అది హాల్కి అల్కి, మన్నకు మన్న అని చెప్పవలసిన అవరసం ఏర్పడింది. ఈ భూముల distribution లో చేస్తున్నటువంటి మంత్రుల హాంగామా అంతా కూడా పేషర్లలో మాత్రం చూస్తున్నాం. Public Health and Local Administration Committee లో పోషా ఒక నాడు మహబూబ్ నగర్ జిల్లా కలెక్టరులో వుండటం జరిగింది. రెండు వేలమంది హరిజనులు గుమిగూడి వున్నారు. తె. వి. నరసింగరావుగారు కూడా వచ్చారు. సర్టిఫికేట్లు పంచిన సందర్భంలో ఆ హరిజనుణ్ణి పట్టుకొని ఏమయ్యా ఈ భూమి ఎక్కడ వుందో నాకు ఎరుక లేదు. కాగితాలు మాత్రం ఒక్కో పెట్టి పంపించు అని చెప్పి వాళ్ళకు చెప్పడం జరిగింది. అందుకని అధ్యక్షా! ఈ కార్యక్రమాన్ని ఈ రకంగా చేస్తే కాదు. ఎక్కడ అయితే భూమి దావాం వుందో అక్కడ కావాలని చెప్పి చెపుతున్నాను. ఎక్కడైతే భూములు కావాలని పోట్లాడుతున్నారో వాళ్ళను గురించి ఈ ప్రభుత్వం పట్టించు కున్నట్లుగా లేదు. అందుకని మూడవ విషయం ఏమిటంటే— తెలంగాణా N. G. O. ల విషయం చెప్పాలి. మేము ఎంత సమైక్యవాదులం అయినప్పటికీ ఒక విషయం చెప్పకుండా వుండలేను. ఎందుకంటే ఇటీవల వుద్యోగస్తుల విషయములో 300 posts create చేసి Public Service Commission కు కూడా అప్పగించకుండా సీట్లు filup చేయడానికి కొన్ని అధికారాలు యివ్వడం జరిగింది. ఆ సందర్భంలో నేనుచెప్పేది జిల్లాలలో 35% ఇతర Non-Mulkies కు భర్తీ చేయడం ఒకవైపు ఒకలైపు తీసుకొని రెండవవైపు ఈ కార్యక్రమం చేస్తూ వుంటే ఇందులో reaction ను ఈ safeguards ఎట్లా fulfill చేస్తారో ఆచరణలో పొంతన కానరావడం లేదు. Irregularities జరిగేటటువంటి ఈ ప్రభుత్వంలో ఎంతవరకు కనిపెట్టగలమనేది ఎవరికీ అర్థంకావడం లేదు. మంటలో మానె వేసే వద్దతులను అవలంబిస్తోంది తప్ప— వాటిని నివారించడానికి ఆలోచించడము లేదని మనవిచేస్తున్నాను. పోలీసుల దుర్మార్గం ఎక్కువై పోయింది, నక్సలైట్లును అరికట్టే ఉద్దేశ్యంతో ఈ P. D. act ను తీసుకువస్తున్నారు. కాంగ్రెసు భూస్వాములను, పోలీసులను ప్రజాకోర్టుల ముందు పెట్టి ఆలోచించే ఉదంతాలు మన రాష్ట్రంలో జరుగుతాయి. ముఖ్యంగా మన రాష్ట్రంలో ఖమ్మం జిల్లాలో వరంగల్లు, నల్లగొండ జిల్లాలో 10, 20 గ్రామాలలో విచ్చలవిడిగా రైతులను వ్యవసాయ సంఘం కార్యకర్తలను చెబ్బలు కొట్టి పిచ్చి పిచ్చిగా నాగాలనుమరలించే చేష్టలకు దిగారు. ఈ బ్రహ్మానందరెడ్డి ప్రభుత్వంలో కమ్యూనిస్టు M. L. A. ఎక్కడవున్నా వాళ్ళకు కూడా గోలుసు తగిలిస్తాం అనే లైను పెట్టుకుని వారు ముందుకు వస్తున్నారు అంటే, ఈ శాంతిభద్రతలు, లేకపోతే ప్రజాజీవితాన్ని ఏరకంగా స్తంభింప పూనుకున్నారో చూడవలసిన అవసరం వుందని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ గవర్నరుగారి ప్రసంగము లోపభూయిష్టమైన ప్రసంగం. ఇందులో రాజకీయ మేమీ లేకపోయినా, ప్రాక్టికల్ గా మన రాష్ట్రాన్ని చూచినట్లయితే, యిది ఒక వైపుగానే నడిచి ఈ పడవను ముంచుకోవటానికి తనంతట తానే సిద్ధం అవుతున్నదని మనవిచేస్తూ శలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ పి. పిచ్చయ్య (పార్లమెంట్):—అధ్యక్షా! గవర్నరుగారి ప్రసంగాన్ని బలపరుస్తూ, కొన్ని సూచనలు మాత్రం మనవి చేయదలచుకొన్నాను. దేశం, పరిపాలక విధానం అంతా బాగానే వుంది. అంతా ఎన్నికలలో నెగ్గి శాసన సభ్యులం అయినాం. అంతా బీద ప్రజల గురించి ఆవేశపడినట్లుగానే మాట్లాడు కుంటున్నాం. బీదప్రజలు అంటే ఎట్లా వుంటారు; వారి పరిస్థితి ఏమిటి? వారు ఏమిచేయాలి అనే ఆలోచన ఏ పార్టీలలో వున్నదో, ఏ గ్రూపులలో వున్నదో తెలుసుకోవలసిన అవసరం వున్నది. ఈ ప్రభుత్వం కాంగ్రెస్ పరిపాలన లోనికి వచ్చి దాదాపు 20 సంవత్సరాలు గడిచిపోయింది. బీద ప్రజలకు మనం ఏమి చేసినాం అని చూస్తే—కోయలు వున్నారు. వారు Tribal వారు అనుకోండి—ఇంకా అనేక మైన బీదజాతులు వున్నాయి. వాళ్ళపరిస్థితిచూస్తే చాలా విచారకరంగా వుంటుంది. గోచీలు పెట్టుకుంటారు; త్రాగే చుట్టను సగం త్రాగి,—మళ్ళీ పొగాకు కొనుక్కోనే పరిస్థితిలో తేనివాళ్లు, సగం త్రాగినచుట్టను మొలచుట్టూ దోపుకుంటారు. ఇటువంటి వారు అన్ని కులాలలోనూ వున్నారు. అటువంటి బీద జనాన్ని చూసి, వాళ్ళకు సహకారం అందించడం ఎట్లా అన్న ఆలోచన లేకుండా పార్టీ తగాదాలు, గ్రూపు తగాదాలు పెట్టుకోవడమేనా, వాళ్ళనుచూసే పరిస్థితివుందా? ఇది మానవసిద్ధాంతమేనా? అని అనిపిస్తున్నది. ఒకడు యింకొకడికి ప్రక్కవేయాలి; తిన్న కంచం కడగాలి, ప్రక్క వేయాలి; పాయికానా దొడ్డి కడగాలి, ప్రక్కలు లేపాలి? ఇవన్నీకూడా సేదు బరుగు తున్నాయా లేదా! మనం యివన్నీ చేయించుకుంటున్నామా లేదా? బీద వాళ్ళను ఉద్ధరించాలనే మనం ఈ పనులన్నీ చేయించుకుంటున్నామా లేదా! మన తెలివితేటలూ, మన ధనం, మన కృషి—యివన్నీ బీద వాళ్ళకు ఎంతవరకు అందిస్తున్నాం అనేది ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను. ఎందుకంటే గాంధీగారు సంపాదించిన రాజ్యం యిది. అనేకమంది యితర దేశపులను వెళ్ళగొట్టిన వతా కం మనది. అనేకమంది తైళ్లలో ముగ్గిపోయిన వతాకం; అనేకమంది తుపాకి గుళ్లకు బలైపోయిన వతాకం. ఇట్లా కష్టపడి సంపాదించుకున్న రాజ్యాన్ని మనం మన కోరికలకోసం నాశనం చేయడమేనా లేకపోతే కష్టపడేవాడిని, దుఃఖ పడేవాడిని, పల్లెటూర్లలో తిరిగేవాడిని చూసి, వాడి కష్టాలు ఆలోచించేమార్గం ఏదైనా వుందా? ఏ పార్టీ అయినా సరే—కాంగ్రెస్ గాని, ఇతర పార్టీలు గాని, ఆ విధంగా ఆలోచిస్తున్నామా అని గుండెబిడ చేయి వేసుకుని ఆలోచిస్తే మాత్రం చాలా బాధగా వుంది. మానవ సిద్ధాంతం అంటే ఎట్లా వుండాలి? గాంధీగారు చెప్పారు, 1947 లో పాట్నాలో, కాంగ్రెస్ సిద్ధాంతం, క్రియాశీల సభ్యుల సారం గురించి 14 సూత్రాలు—1922-23 సంవత్సరంలో క్రియాశీల సభ్యత్వ ఫారమ్ వెనుకవైపు 14 సూత్రాలు వ్రాసి వున్నారు. ఆ సిద్ధాంతాలు ఆచరిస్తే అవే మానవ సిద్ధాంతాలు గానూ పోల్చుకోవచ్చు—లేదా కాంగ్రెస్ సిద్ధాంతం గానూ పోల్చుకోవచ్చు. ఆధ్యాత్మిక సిద్ధాంతంగానూ పోల్చుకోవచ్చు. ఏ పార్టీవారైనా సరే, ఎవరైనా సరే ఆ ప్రకారంగా నడిచినప్పుడే అతను విజయైన కార్యకర్త అని ఆ క్రియాశీల సభ్యత్వపత్రం వెనుక వ్రాసివున్న 14 సూత్రాలలో వుండేది. ఇప్పుడు ఆ 14 సూత్రాలు తీసిపారేశారు. ఆ సూత్రాలను కొంచెం జ్ఞాపకం చేస్తున్నాను. చుట్టా, బీడి త్రాగకూడదు అని వుంది, చుట్టా,

బీడీ, పొడిచేసి, దుబ్బుచేసి పారేయడం తప్పు దానివల్ల వచ్చే లాభం ఏమీ లేదు. ఇది చదువుకున్న వారు బాగా ఆలోచించమని మనవి చేస్తున్నాను. సినిమాలు చూడకూడదు. నిరాడంబరంగా జీవించాలి. మదమాంసాదులు తినకూడదు. కాఫీ, టీలు త్రాగకూడదు. ఇటువంటి అనేక సిద్ధాంతాలు వున్నాయి. ఇప్పుడు ఆ క్రియాశీల సూత్రాలన్నీ పోయినాయి.

మిస్టర్ చైర్మన్ :—గవర్నమెంటు వారికి చెబుతున్నారా చేయకూడదని?

శ్రీ పి. పిచ్చయ్య :—గవర్నమెంటు అనే ఏముంది? ఇది అన్ని పార్టీల వారికి సంబంధించింది. పార్టీలంటే మనం ఇప్పుడు పెట్టుకున్నాంగాని, మనుషులం అందరం సమానమేకదా! అంతా ఆచరించవలసిన సూత్రాలు అవి. కొందరు చాకిరీలు చేస్తున్నారు; కొందరు భోగభాగాలు అనుభవిస్తున్నారు. అట్లాలు చెప్పి, కాగితాలమీద వ్రాసి, లక్షలకు లక్షలు తింటున్నవారు వున్నారనుకోండి. అటువంటివాళ్ల పరిస్థితి ఎట్లా వుంటుందంటే, పారేసిన ఎంగిలి విస్తర్లకోసం, దెబ్బలాడే కుక్కలమాదిరిగా వుంటుంది. అట్లా చేసేవారు ఏ పార్టీవారు అయినా సరే, ఎవరైనా సరే వాళ్లకు కుక్కలు విస్తర్లకోసం, మెతుకులకోసం దెబ్బలాడే లాంటి స్థితి తప్పక వస్తుందని మనవిచేస్తున్నాను. ఎందుకంటే బీదకులాలను ఉద్ధరించడం మానవధర్మం. అది మనమందరం మరచిపోయినాము. ఈ పార్టీలు భావ్యతం కాదు. కోరికలు అనేవి వుండాలి; కాని అవి ఎట్లా వుండాలంటే, తాను తన తెలివితేటలను యితరులకు, కష్టపడేవారికి ఉపయోగపడే విధముగా మన భావాలు, విధానాలు వుండాలి. కాని ఈనాడు అట్లా లేదు. ఈనాడు మహాత్మాగాంధీగారి సిద్ధాంతానికి వ్యతిరేకంగా ఈ రాజ్యం వదుస్తున్నది అంటే, అన్ని పార్టీలవారు, పిన్నలూ, పెద్దలూ అంతాకూడా సిగ్గుపడవలసిన సంగతి అని మనవిచేస్తున్నాను. దీని విషయమై బాగా ఆలోచించమని మనవిచేస్తున్నాను.

ఇకపోతే, అధ్యక్షా! నానియోజకవర్గం, కొత్తగూడెం వున్నది. అక్కడ మునిసిపాలిటీ లేదు, పంచాయతీ లేదు. కనీసం మంచినీళ్ల వసతికూడా అక్కడ అరగడంలేదు. పంచాయతీరాజ్యం వచ్చి యిన్ని సంవత్సరాలు అయినా, అక్కడ మునిసిపాలిటీగాని, మేజర్ పంచాయతీగాని, మైనర్ పంచాయతీగాని లేదు. త్రిశంకుడి స్వర్గంలాగా కొత్తగూడెం వున్నది. దాన్ని గురించి, ప్రభుత్వమూ, అధికారులూ దయచేసి తొందరగా ఏదైనా చేస్తే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. కొత్తగూడెంలో ఎరువుల ఫ్యాక్టరీకోసం, మూడు, నాలుగుజేల ఎకరాల భూమి తీసుకున్నారు. ఆ భూములన్నీ అయిదారు సంవత్సరాలనుండి అట్లాగే వున్నాయి. ఆ భూములతో కనీసం 10, 15 పుట్ల గింజలై నాపండించుకునే వారు. కాని గింజలు పండించుకోనివ్వరు; ఎరువులఫ్యాక్టరీ కాదు. రాజకీయ నాయకులకు మన పార్టీ తగాదాలతోనే సరిపోతుందనుకోండి. పోనీ అధికారులు, పంతులు, డేలు జీతాలు తీసుకునేవారు; చదువుకున్నవారు వున్నారనుకో! వారై వా పొన్ని గురించి అలోచన చేయకపోవడం విచారకరం. ఎన్ని రోజులని ఆ భూములను అట్లా వుంచుతారు? బీదలైనా ఏదైనా పండించుకునే అధికారం

లేకుండా, అనవసరంగా అట్లా వుంచడం అనేది న్యాయం కాదు. ధర్మం కాదు. అధినేతలు కాస్త దయవుంచి శ్రద్ధపెట్టి తొందరగా ఏర్పాటుచేస్తే జాగుంటుంది. 2, 3 సంవత్సరాలనుంచి M.L.A. అయినతరువాతనుంచి చెపుతున్నాను. చెవిటి వాని చెవిలో శంఖం ఊదినట్లుగా వుంది. కాబట్టి దయవుంచి అధికారులు శ్రద్ధ వహించి ఏదైనా మార్గం చూపి భూములు ఒకవ్యక్తి కే యివ్వకుండా ఎవరిచిగ్గర నుంచి అయితే డబ్బు యిచ్చి తీసుకున్నారో వారికే ఆ భూములు వాపసు యిచ్చే పరిస్థితిని యేర్పాటుచేస్తే జాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. అయితే అధ్యక్షా, మాజిల్లందు, బూర్గంపాడు తాలూకాలలో అందరూ tribals కోయోళ్లు వున్నారు. వారు చాలా అమాయకులు. వారి జీవితాలు చూస్తే చాలా ఆశ్చర్యముగా వుంటుంది. స్త్రీలు, పురుషులు అంతా కలిసి గుడ్డలు లేకుండా స్నానాలు చేసుకుంటూవుంటారు. అక్కడ కొండలకు పోయి చూస్తే పశువులతో సమాన మైనటువంటి భావాలు కలిగిన మనుష్యులు వుంటారు. ఆ జాతులకు పెట్టుబడి విధానంచేత, పెట్టుబడిదారీ విధానం చేసేటటువంటి అవ్యాయాలు—department వారుకూడా పోలీసువారు, forest వారు, రెవిన్యూవారు రకరకాలవాళ్లు పావలా, జేడా తింటారు అనుకోండి. కాని గుర్తపెట్టుబడిదారులుచేత వారి నీవితాలు నాశనం అయిపోతున్నాయి. అధ్యక్షులవారు గంట కొట్టారుకాబట్టి నా constituency వ్యవహారాలు వున్నవికాని Budget సమావేశములో మనవి చేస్తానని చెబుతూ కలవు తీసుకుంటాను.

శ్రీ బదరీవిశాల పిత్తి :—सदर साहब। पहले तो मेरी ओर से आप मुबारकबाद ले लीजिए कि आप इस क़रसी पर बैठे हैं .....

مسٹر چیمبرمن - شکریہ - یہ عارضی کرسی ہے -

श्री बदरीविशाल पित्ति :—राज्यपाल साहब का भाषण बासी और बेमतलब है। एक कहावत है कि नई बोतल में पुरानी शराब। लेकिन यह वह भी नहीं। क्योंकि यह खाली बोतल है। इस में आर्थिक, पारिश्रमिक, सामाजिक अभिवृद्धि के लिए कोअी दिशा का संकेत नहीं है। आज कल सिंडीकेट इंडिकेट की बात चल रही है। बंबई में बहुत जोर से समाजवाद का नारा लगाया गया। लेकिन दो तीन दिन पहले कामरेड ब्रह्मानन्द रेड्डी के जो कामरेड बिरला जो हैं उन को गोवा में फरटलाइजर का बड़ा कारखाना दिया गया। कामरेड टाटा ने स्टील के दाम बढ़ा दिए, कामरेड कृष्णमाचारी जो हिन्दुस्तान लीवर कंपनी से रिक्ता रखते हैं वनस्पती तेल के दाम बढ़ा दिए। इस तरह रानी का समाजवाद चल रहा है। और कामरेड ब्रह्मानन्द रेड्डी और कामरेड संजीवरेड्डी इसी तरह के समाजवाद का अनुसरण करेंगे। इसीलिए मैंने कहा कि इस में किसी आर्थिक दिशा, का संकेत नहीं। लोकसभा में जो आंकड़े रखे गए थे उस में था कि कामरेड बिडला की मिलकियत ६३-६४ में २९२७००००० थी और ६६-६७ में ४३७०५००००० हो गई। यानी तीन साल में १४४०८००००० बढ़ गई। ४९% बढ़ोत्तरी हुई। मनापली इक्वाइरी ने जो लाइसेंस की जांच की उस के बावजूद यह हो गया। ६१-६२ से ६५-६६ तक जो कर्ब दिया गया वह ३३०००००० है और जो खेर लिए गए १६०००००० और डिबेनचर ११००००००

है। इसी तरह पारिश्रमिक अभिवृद्धि की बातें की जाती हैं। लेकिन इस के लिए कोई योजना नहीं है। इस संबंध में महाराष्ट्र की सरकार ने कुछ स्कीमें तैयार की हैं। मैं चाहूंगा कि पारिश्रमिक शाखा के मंत्री हैं वह इस को पढ़कर विचार करें कि हमारे पास भी ऐसी क्या अभिवृद्धि हो सकती है।

गूंदर कृपणा खम्मम पश्चिम गोदावरी में पिछले मई में बड़ा तूफान आया और अक्टोबर नवंबर में श्रीकाकुलम वैजागपटनम और पूरब गोदावरी में बारिश की वजह से तबाही हुई। ५००० गांव तबाह हो गए ९० लाख आदमी मुतासिर हुए, २५० आदमी मर गए। गवरनर साहब के भाषण में यह बताया गया है। इस पर साढ़े अठारह करोड़ रुपये खर्च किए गए। मैंने हिसाब लगाया तो फी गांव ३६ हजार रुपये मिले। एक आदमी को २० रुपये से अधिक नहीं मिलेंगे। अब सरकार इस तबाही का दोष प्रकृति को देती है और यह बहाना बनाकर समस्या को टाल दिया जाता है। हमारे देश में मोसम की पूर्व घोषणा के औजार हैं लेकिन सरकार ने उन पर ध्यान नहीं दिया जिस की वजह से इतनी तबाही मची। और नहर या बांध बनाने वाले जो इंजीनियर हैं मेरी उन से बात भी हुई। उन्होंने कहा कि जो बांध बनाए जाते हैं उनके कारण भी ऐसा होता है। इस लिए इसको प्रकृतिक प्रकोप कहकर टाल देना ठीक नहीं है। यह जो १८ करोड़ की खर्च रखी गई है वह नाकाफी है। मेरे कुछ सुझाव हैं। पहला यह कि जो लोग मरे हैं उन के परिवार के लोगों को उचित मावेजा देना चाहिए। दूसरे यह कि पशुधन का और जो दूसरा आर्थिक धन का नुकसान हुआ है उसकी पूर्ति होनी चाहिए। जो मकान बरबाद हुए हैं सरकार उनकी अपने खर्च से बनवाना चाहिए। एक वर्ष के लिए विद्यार्थियों की फीस माफ करना चाहिए। एक साल के लिए मालगुजारी वसूल नहीं करना चाहिए और लगान माफ करना चाहिए। आईदा ऐसी घटनाओं को रोकने के लिए योजना बनानी चाहिए।

तेलंगाना के सिलसिले में कहा गया कि सेफगार्ड दिए जाएंगे। सेफगार्ड गुलामों को दिए जाते हैं। समान नागरिकों के लिए सेफगार्ड का सवाल नहीं उठता। इस संबंध में रानी साहब ने ११ एप्रिल को आठसूत्री कार्यक्रम जारी किया था। इसको तेलंगाना की जनता ने अस्वीकार कर दिया। क्योंकि इस से जनता की आवाजों की तकमील नहीं होती थी। तेलंगाना की जनता ने अपने लिए पृथक् राज का दृढ़ संकल्प किया है। इस में संदेह नहीं है। जो आठ सूत्री कार्यक्रम है उस में एक यह है कि हाई पावर कमेटी बनायी जाएगी जो तेलंगाना के अतिरिक्त धन के बारे में फैसला करेगी। इस के बाद यह है कि :

The Committee shall report to the Union Government by the end of next month.

यह ११ एप्रिल १९६९ का है आज १२ फरवरी ७० है। एक साल हो रहा है यह आठ सूत्री कार्यक्रम में इफ्तदार इक में गड़बड़ हो गई है। इस में यह भी है कि तेलंगाना के लिए डेवलपमेंट कमेटी बनायी जाएगी। इस में चीफ मिनिस्टर आंध्र का है। इस का ज़रूर मतलब तो यही है कि तेलंगाना और आंध्र अलग अलग है। चीफ मिनिस्टर चैरमें रहेंगे।

प्लानिंग कमीशन के मेम्बर्स और तेलंगाना रीजन से आध्र केबिनेट के मेम्बर्स रहेंगे। यह डेवलपमेंट कमेटी सिर्फ कागज पर है जनता के सामने कुछ नहीं। फिर प्लान इम्प्लीमेंटेशन कमेटी के बारे में कहा जाता है पता नहीं क्या हो रहा है। कहा गया कि एक महीने के अन्दर इस का फैसला किया जाएगा लेकिन १० महीने हो रहे हैं कुछ भी नहीं हुआ। तो इस पर कोओ किस तरह भरोसा करे। फिर यह कहा गया है कि :

The Chief Minister will consider what further delegation of powers

लेकिन डेलीगेशन आफ पावर्स जैसी कोओ चीज नहीं है। ग्रीवनसेंस आफ पब्लिक सर्वेंट्स के लिए एक कमेटी बनाओ गई है। हमारे पास यह तरीका चल रहा है कि किसी समस्या को हल नहीं करना हो तो उस के लिए एक कमेटी बना दी जाती है और कमेटी की रिपोर्ट का बहाना बनाकर उस समस्या को बरसों लिड़ाया जाता है। मुख्य मंत्री साहब ने एक काम जरूर किया कि :

Indicated as desired to make in consultation with the political parties

पोलिटिकल अरेंजमेंट यह किया कि तेलंगाना के एक साहब को मंत्री बना दिया। वह कल इस दुनिया से सिधार गए। इस में तेलंगाना रीजनल कमेटी के पावर्स बढ़ाने के लिए कहा गया है। जहां तक यह कमेटी है इस ने हजारों सिफारिशों की हैं लेकिन कोओ अमल नहीं हुआ। ए. पी. रीजनल कमेटी आरडर १९५८ के अनुसार गवरनर की जिम्मेदारी है कि जिन मामलों में मतभेद हो उसका वह फैसला करें। मैं जानना चाहता हूं कि रीजनल कमेटी के कितने मामले थे जो गवरनर के पास भेजे गए और इसका उन्होंने फैसला किया। लेकिन मैं जानता हूं सरोजनी नायडू ने एक बार कहा था कि गवरनर जोकर की तरह हुआ करता है।

एक और बात मुझे यह कहना है कि जब मंत्री लोग दौरे पर जाते हैं तो वहां जरूरत से ज्यादा पुलिस का इन्तेजाम रहता है। तेलगू प्रजा की एकता की बात की जाती है लेकिन तेलगू भाषा की जो अवहेलना इस सूबे में अब हो रही है शायद इस से पहले निजाम राज में भी नहीं हुयी थी। यह कहते हैं कि तेलगू के दो सूबे बनाए जायें तो इस से एकता टूटती है। मैं पूछता हूं हमारे देश में हिन्दी के कितने सूबे हैं। उत्तर प्रदेश बिहार राजस्थान हरयाणा मध्य प्रदेश। क्या इस से हिन्दी की एकता टूट गई। फिर यह तेलगू के लिए क्यों। अगर तेलगू के दो सूबों को जबरदस्ती एक जगह रखने की कोशिश की गई तो इस से जरूर एकता टूटने वाली है।

पी. डी. आर्डिनेंस के बारे में एक ही चीज कहना है। पेज ५ पर कहा गया है

In my last address I had briefly referred to the fundamental threat to the peace and tranquillity of the State posed by the Naxalites and Extremists.

इस के बाद यह है कि

The movement on the whole seems to be on the wane and indeed the people in the affected areas are themselves coming forward in increasing numbers to assist the administration in countering it.

The provisions of the Preventive Detention Act have had indispensably to be invoked for protecting the community from these terrorist groups.

लेकिन कोशिश भी आन्दोलन हो चाहे वह नक्सलवादी हो तेलंगाना का हो यह पी. डी. किसम की चीजों से दबने वाला नहीं है। इस के लिए जनमत होना चाहिए।

जो फुजूलखर्ची होती है जो राजनीतिक पोषण दिया जाता है उसकी एक मिसाल आपके सामने रखना चाहता हूँ। एक अखबार नेशनल हेराल्ड है। अंजया साहब को मालूम है कि वह किस का है इस में यह छपता है कि

Visit Andhra Pradesh Tourist week from January 16th to 22-1-1970.

और यह अखबार २४ जनवरी का है। जब कि यहां टूरिस्ट वीक खत्म हो चुका था। लेकिन चूंकि यह अखबार नेशनल हेराल्ड है इस लिए इस में यह छपता है।

जहां तक मंत्री मंडल का सवाल है २९ मई को मुख्य मंत्री और यह मोटी चमड़ी वाले मुनिस्पल मंत्री के बारे में उच्च न्यायालय में एक रिट पिटिशन दाखिल की गई थी। मैं अपनी तरफ से कुछ न कहते हुए ३-४ जुमले पढ़ देना चाहता हूँ :

In after all the facts have been brought to the notice of the Minister concerned. They have chosen to act in a manner throwing to the winds the rules and regulations and selected a person of the type of Respondent No. 6. here is every justification for the 1st petitioner and the other petitioners to complain that his action is malafide and is opposed to regional bias. While there may be justification for alleging the regional bias in the matter of promotion, it is further difficult to hold on the basis of these two instances alone with the Chief Minister or the Minister concerned connected with Regional bias. If however such bias were to be brought to the notice of this Hon'ble Court and established by record this court would have no hesitation in holding that the action of the court in the matter of integration of the services effected by the reorganisation of the States was not only contrary to the direction of the Central Government but also actuated by the regional bias.

इसी तरह फाइनांस मंत्री के बारे में भी हनुमान कोआप्रद्यु सूसाइटी के मामले में हाई कोर्ट का फैसला आ चुका है। मंत्रियों के बारे में हाई कोर्ट के इस तरह के स्ट्रिकचर्स रहते हैं। संजीवरेड्डीसाहब जब मुख्य मंत्री थे तो उन्होंने एक मिसाल रखी थी। उसको सामने रखते हुए भी यह मंत्री अपनी जगह पर बने रहते हैं।

सदर साहब, हैदराबाद शहर में आप भी रहते हैं मैं भी रहता हूं और यहां मज़ूर भी बहुत रहते हैं जो आप को भी काटते हैं और मुझे भी लेकिन शायद मंत्रियों को इसलिए नहीं काटते होंगे कि इनकी चमड़ी बहुत मोटी होती है और खास तौर पर मुनिसिपल शाखा मंत्री की चमड़ी तो बहुत मोटी है।

శ్రీ పి. సాంబశివరాజు :—అధ్యక్షా, గవర్నర్ ప్రసంగంపై ప్రవేశపెట్టిన అభినందన తీర్మానాన్ని బలపరుస్తున్నాను. ఈ సంవత్సరం ఆంధ్రప్రదేశ్ లో వర్షాలవల్ల గాలివానలవల్ల చాలా నష్టం సంభవించింది. దానికి కేంద్రం నరైన ప్లేమ్ లో ఆదుకొని సుమారు 18 కోట్ల రూ.లు మన ప్రభుత్వానికి ఇచ్చినందుకు కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని అభినందించవలసివుంది. సైక్లోన్ ఎఫెక్టెడ్ ఏరియాస్ ను మూడు జోన్స్ క్రింద విభజించారు. మొదటి జోన్ - సీ షర్ - ఫిషర్ మెన్ ఎఫెక్ట్ అయిన జోన్. రెండవ జోన్ తూర్పుగోదావరి, పశ్చిమ గోదావరి మొదలైన కోస్తాజిల్లాలు. మూడవ జోన్ పార్ట్ లీ ఎఫెక్టెడ్ జోన్. ఇట్లా మూడు జోన్స్ క్రింద విభజించారు. రిలీఫ్ మెజర్స్ క్రింద ఇచ్చిన డబ్బు అంతా మొదటి రెండు జోన్స్ కే ఇవ్వటం జరిగింది. పార్ట్ లీ ఎఫెక్టెడ్ జోన్ కు ప్రభుత్వం సరిగా మంజూరుచేయలేదు. విశాఖజిల్లాలో నాలుగు తాలూకాలు పార్ట్ లీ ఎఫెక్టెడ్ క్రింద ఇచ్చారు. అక్కడ రిలీఫ్ మెజర్స్ కు ఏమీ ఇవ్వలేదు. ఏదో కొద్దిగా ఇవ్వటం జరిగింది. పార్ట్ లీ ఎఫెక్టెడు జోన్ లో కూడ వీలైనంతవరకు సహాయం చేసి ఏ ఏ గ్రామాలు ఎఫెక్టు అయినవో, ఆ గ్రామాలలో లాండ్ రెవిన్యూ నిలుపుదలచేస్తూ వాయిదా ఇప్పించాలని కోరుతున్నాను. లాండ్ ఎస్టేట్ మంత్రి పాలసీలో ప్రభుత్వం తీసుకొన్న చర్యలు హర్షించతగినవి. గ్రామ లెవెల్ లో, రెవిన్యూ డివిజన్ లెవెల్ లో కమిటీలు చేసి-గ్రామాలలో తగువులు లేకుండా వారిలో వారే ఆ గ్రామాలలో ఎంత భూమి ఉన్నదో దానిని సర్దుకొని వారికి పంచటం జరుగుతున్నది. అందుకు రెవిన్యూమంత్రిగారికి నా అభినందనలు తెలుపుతున్నాను. శ్రీకాకుళంలో, ఏజన్సీ ప్రాంతాలలో నక్సలైట్ ఉద్యమం చాలామటుకు తగ్గింది. ఐదారుమాసాలక్రితం విజయనగరం విశాఖపట్నం జైల్లోనుండి కొందరు పరాచీ అవటంవల్ల కొంతవరకు కదలిక బయలుదేరింది. ఏ కారణంవల్ల జైల్లోనుండి తప్పుకుపోయారు అన్నది విచారణజరిపించి అందులో తప్పుచేసినవారిని శిక్షించాలని కోరుతున్నాను. పి. డి. చట్టం ప్రభుత్వం పెట్టి నందుకు చాలా అభినందించవలసి ఉంది. కూలిగాన్స్, యాంటీ సోషల్ ఎలిమెంట్స్ ను అదుపులో పెట్టటానికి ప్రభుత్వం ఆమాత్రం అధికారం తీసుకోవటంలో తప్పులేదు. అది ఏదో అందరిమీద ఉపయోగిస్తారనే భయం లేకుండా-అందుకు ప్రభుత్వం తప్పుకుండా చర్యలు తీసుకోవటం చాలా మంచిదని మనవిచేస్తున్నాను. విశాఖపట్నంలో రేషనింగ్ తీసివేశారు. దానివల్ల పేద ప్రజానీకానికి చాలా నష్టం వాటిల్లింది. ఇప్పుడు కంట్రోలు ప్రైవేట్ టె. టె. లకు కె. జి. బియ్యం దొరుకుతుంటే, రేషనింగ్ ఎత్తివేసిన తర్వాత కె. జి. బియ్యం 125 పై. వరకు ధర పెరిగింది. ఇంకో సంవత్సరంపాటు, పంటలు బాగా పండేవరకు అక్కడ రేషనింగ్ కంట్రూల్ చేస్తే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. గజపతివగరం తాలూకాను ప్రభుత్వం ఏర్పాటుచేశారు. అందుకు ప్రభుత్వానికి అభినందనలు

తెలుపుతున్నాను. మేము ఎప్పటినుండో ప్రభుత్వం కొత్తగా విజయనగరంజిల్లా ఏర్పాటుచేస్తారని ఆశిస్తున్నాము. విజయనగరంజిల్లా కొత్తగా ఏర్పాటుచేస్తామని ముఖ్యమంత్రిగారు హామీ ఇచ్చారు. ఇప్పుడు చేయకపోయినా, 70-71 సంవత్సరంలో తొబిలి, సాలూరు, పార్వతీపురం, చీపురువల్లి తాలూకాలతో విజయనగరంజిల్లాను ఏర్పాటుచేయాలని కోరుతున్నాను. లాండ్ రిఫారమ్స్ ఏవో పెడతామని గవర్నర్ గారి ప్రసంగంలో ఉంది. ఇంతకుముందు ఆంధ్రప్రదేశ్ ఎగ్రికల్చరల్ లాండ్ సీలింగ్ యాక్టు పెట్టారు. దానివల్ల కొంత భూమి లభ్యం అయినది. అది ఇంకా వంచలేదు. అది ముందు వంచిన తర్వాత మిగతావి అమలుపెడితే కాగుంటుంది. తెనన్నీ రిఫారమ్స్ చాలా చేయవలసి యున్నది. అది యీ అసెంబ్లీలో ప్రవేశపెడుతున్నందుకు వారికి నా ధన్యవాదాలు అర్పిస్తున్నాను. కార్మిక రంగంలో పాత యాక్టు, పాత రూల్సు ఉన్నవిగాని కొత్తగా ఏవిధమైన రూల్సుగాని, యాక్టుగాని ఫ్రేమ్ చేయలేదు. కోడ్ ఆఫ్ డిస్టిన్ అని పెట్టారు. ఆ కోడ్ ఆఫ్ డిస్టిన్ మేనేజ్మెంటు ఉల్లంఘించినా, కార్మికులు ఉల్లంఘించినా మేనేజ్మెంట్ మీద, కార్మికులమీద యాక్షన్ తీసుకోవటానికి ప్రభుత్వానికి అధికారంలేదు. అందుచేత ప్రభుత్వం వెంటనే యాంటీ లేబర్ పాలీసీని మేనేజ్మెంట్ అవలంబిస్తే వారిపైన చర్యలు తీసుకోవటానికి తగు చట్టం రూపొందిస్తే కాగుంటుందని నేను మనవిచేస్తున్నాను. నాకు యీ అవకాశం ఇచ్చిన ఆధ్యక్షులవారికి ధన్యవాదాలు అర్పిస్తూ సెలవుతీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ కె. బుచ్చిరాయుడు :—అధ్యక్షా, గవర్నర్ ప్రసంగంమీద నేను పెద్ద చెప్పవలసింది లేదని భావిస్తున్నాను. ఈ రోజున దేశంలో అన్ని రాజకీయ పార్టీలవారుకూడ సోషలిజమ్ గురించి చెబుతున్నారు. స్వతంత్రపార్టీ నాయకుడు రాజగోపాలచారిగారు సోషలిజమ్ తేవాలని అంటున్నారు. అలాగే జనసంఘంవారు కూడ సోషలిజమ్ తేలావాలని అంటున్నారు. కమ్యూనిస్టులు మొదటినుండి మార్క్సిజమ్, సోషలిజమ్ తేవాలని చెబుతున్నారు. కాంగ్రెస్ వారు—ఇందిరవర్గంవారు తాము నిక్కచ్చిగా సోషలిజమ్ తెస్తామని సిండికేట్ ఆవబడి కాంగ్రెస్ వారు తాము అంతకంటే నిక్కచ్చిగా సోషలిజమ్ తెస్తామని అదే మా ధ్యేయమని చెబుతున్నారు. ఇదంతా చూస్తుంటే మాకు కన్ఫ్యూజన్ ఎస్తున్నది. మాలాంటివారం అర్థంచేసుకోలేక పోతున్నాయి. ఇందులో నిజమైన సోషలిస్టులు ఎవరు? నిజంగా ఎవరు దేశంకొరకు శాధపడుతున్నారు? అన్న ఆలోచన యీనాడు ప్రజలలో ఉన్నది. ఇందులో ఎవరు నిజమైన భావాలతో చెబుతున్నారు అన్నది ప్రజలు ఆలోచిస్తున్నారు. ఇందులో ఎవరు నిజంగా దేశాన్ని ముందుకు తీసుకుపోతారు అనే ఆలోచన ప్రజలలో ఉన్నది. మనం తీర్మానాలు ఎక్కువ చేసేదానికంటే, ఎక్కువ మాటలు చెప్పేదానికంటే ఎక్కువ ప్రచారం చేసేదానికంటే, ఆచరణలో మనం కార్యక్రమాలు చేసి చూపెడితే ప్రజలు వమ్ముతారు. 20 సంవత్సరాలనుండి అనేకరకాలుగా తీర్మానాలు, సిద్ధాంతాలు చెప్పటం జరుగుతున్నది. కాని దేశంలో ఏమీజరగలేదు. ఈనాడు అధికారంలో ఉన్న పార్టీకి—కాంగ్రెసు పార్టీకి ప్రజలు దూరంగా వెడుతున్నారనే భయంతో, ప్రజలలో ఒకవిధమైన సివిల్ డిసోబేడెన్స్ పెరుగుతుందనే

భయంతో తాము ప్రజలకు దూరం అవుతున్నామనే భయంతో—ఇవాళ మేమంతా ఏదో దేశానికి చేసివేస్తున్నామని మంచి చాలా ప్రోగ్రెసివ్ దృక్పథమని కొంతమంది చెబుతున్నారు. ఈనాడు కాంగ్రెస్ రెండుగా విడిపోయింది. నా ఉద్దేశ్యం ఇదంతా వారిద్దరిమధ్య లాలూచీ కుస్తీగా నాకు కనబడుతున్నది. ఈనాడు కాంగ్రెస్ పార్టీకి ప్రజలు దూరంగా వెళుతున్నారని కాబట్టి యీ ప్రజలను మళ్ళీ మనం విధంగా ఆర్జించుకోవాలి. యీ ప్రజలకు ఏవిధంగా మనం తొంగడిసుకోవాలి అనే తాపత్రయంతో వారు రెండుగా విడిపోయి నేను చాలా ప్రోగ్రెసివ్ అని ఒకరు చెబితే, వారుకాదు; నేను ప్రోగ్రెసివ్ అని ఇంకొకరు చెప్పటం—ప్రజలు మళ్ళీ రమవెనక వస్తారనే ఆలోచనతో—లాలూచీ వ్యవహారంతో ఇది చేశారేమోనని నాకు అనిపిస్తున్నది. నిన్నటివరకు యీ రెండు కాంగ్రెస్ వారు అధికారంలో ఉన్నారు. చేసిన రహస్యం ఇద్దరుకూడ బాధ్యులే. అందుకు ఒకరే బాధ్యులంటే అది న్యాయంకాదు; ధర్మంకాదు. ఈ రోజు వరకు ఏమంచి జరిగినా, చెడు జరిగినా ఆమంచి చెడులకు ఇద్దరూ బాధ్యులే గాని ఒకరు బాధ్యులు, ఒకరు బాధ్యులు కారంటే—అది సత్యదూరం. అది నమ్మటానికి వీలులేదని మనవిచేస్తున్నాను. కాబట్టి నేటివరకు జరిగిన విషయాన్ని మానివేసి వాళ్ళు ఏదో అడ్డువచ్చారు. లేకపోతే మేము చాలా progressive attitude లో ఉండేవాళ్ళం అంటే యిదంతా ఒక లాలూచీ వ్యాపారం, ప్రజలను ఆకట్టుకుందాము, యింకోరకంగా చేద్దాము అనే ఆలోచనతో చేస్తున్నారు దేశాన్ని ప్రజలను అభివృద్ధి చేయాలంటే—ఒక కార్యక్రమం నిర్ణీతకాలంలో ఈ విధంగా మేము చేయదలచుకున్నాము అని చెబితే బాగా ఉంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. అదిమాత్రం చెప్పకుండా రాష్ట్రంలో కొన్ని జిల్లాలలో వచ్చిన ముఘానుల గురించి చెప్పడం, లేకపోతే ఏదో ordinance పెట్టబోతున్నామని ordinance గురించి చెప్పడం తప్పితే నిర్ణీతమైనటువంటి constructive opinion ఈ speech లో లేదని భావిస్తున్నాను. మనరాష్ట్రంలో చాలా ముఖ్యమైన పరిశ్రమ, యిటు రైతులకు, అటు పారిశ్రామికులకు సంబంధించినది చక్కెర పరిశ్రమ ఉన్నది. ఈరోజున చాలామంది రైతాంగం చక్కెర పంట మీద ఆధారపడి యున్నారు. మన రాష్ట్రంలో చాలా మిల్లులు private owners చేతులలో ఉన్నవి. వారు రైతులకు సరైన ప్రతిఫలం యివ్వడంలేదని ఈ అసెంబ్లీలో కూడ చెబుతున్నాము. అలాంటప్పుడు ఒక progressive method గా, private owners చేతులలో ఉన్న Sugar Factories నన్నిటిని ప్రభుత్వం తీసుకుంటుందని చెబితే బాగా ఉండేదని మనవిచేస్తున్నాను. ప్రభుత్వం తప్పకుండా ఈ సెషన్ లోనే private యాజమాన్యంలో Sugar Factories లు గవర్నమెంటు ఆధీనంలోకి తీసుకుంటామని చెబితే బాగా ఉంటుంది. ఆ విధంగా చేయమని గట్టిగా మనవిచేస్తున్నాను. మనదేశంలో progressive సిద్ధాంతాలు అవసరంలేదు. మనయొక్క పరిపాలనా విధానాన్ని మాటికి మారు పాళ్ళు నిజాయితీతో నడిపిస్తే ఏ సిద్ధాంతాలు అవసరంలేదని మనవిచేస్తున్నాను. ఈనాడు దేశంలో corruption, కులతత్వం, ప్రాంతీయతత్వం వీటినన్నిటిని స్వల్పభావానికి ఉపయోగించుకుంటున్నాను. వీటిని దూరం చేసేటట్లుగా మన దేశం చాలా progressive గా ముందుకు నడిచినట్లు అవుతుంది. First of all

we must have a clean Government and a clean administration. అది చేసిననాడు అన్ని సిద్ధాంతాలు అవే ముందుకు వస్తాయని మనవిచేస్తున్నాను. ఈరోజు మన ప్రజలు 100 కి 90 మంది వాడే వస్తువులు యితరదేశాలనుంచి వచ్చినవి. Smuggled goods ఈనాడు మనదేశంలో ఉన్నాయి. ఏ ఒక్కటి కూడా tax లేకుండా గవర్నమెంటును మోసగించి అమ్ముతున్నారు. అటు వంటిది కంట్రోల్ చేయాలి. Tax ఎగగొట్టేటటువంటివారు పెద్ద పెద్ద వ్యాపారస్తులుగాని మరొకరుగాని మనకు కోకోల్లలుగా యున్నారు. అవన్నీ కంట్రోల్ చేస్తే ఏమి అవసరంలేదు. First of all we must control all these things. రాజకీయపార్టీలకు ఆ symbol కావాలి, ఈ symbol కావాలి అనేదికూడా అవసరంలేదు. ఈనాడు కాంగ్రెసువారు symbol కోసం దెబ్బలాడుతున్నారు. మనకు కావలసినది దేశంయొక్క పురోభివృద్ధియే, లేక ఎలక్షన్ సిమ్బల్? నాకు మనస్సు నిజంగా ఉంటే ఏ symbol అయితేనేమి? Symbol is only to vote for a certain party or person. అంతేగాని symbol యొక్క మంచినిచూసి, symbol యొక్క అందాన్నిచూసి ప్రజలు టిట్లు వేస్తున్నారనే భావన దేశంలో ఉన్నదని అనుకుంటే అది progressive action కాదు అని మనవిచేస్తున్నాను. Symbol కంటే ముఖ్యమైనది పార్టీ యొక్క సిద్ధాంతం, పార్టీయొక్క నడవడిక, పార్టీయొక్క నిజాయితీగాని ఏయొక్క symbol కు ప్రాముఖ్యత ఉండదని మనవిచేస్తున్నాను. ఇటువంటి చిన్న చిన్న విషయాలలో, ఈరోజున symbol కావాలి, అనే విషయాలలో తేలిపోతున్నాము. అంటే నిజంగా వీరుచేసే పనులు, వీరుచెప్పే మాటలు నమ్మదగినవి కావేమోననే భావన కలుగుతుంది. ఈమధ్యన పెనుతుఫాను East and West Godavari జిల్లాలలో వచ్చినది. ప్రభుత్వంవారు ఈరోజువరకు చేస్తాము అంటున్నారుగాని immediate relief ఏమీ జరగలేదని మనవిచేస్తున్నాను. West Godavari District లో upland తాలూకాలు కొవ్వూరు, పోలవరం, చింతలపూడి తాలూకాలలో ఏవిధమైన relief ప్రభుత్వం యివ్వలేదు. కనీసం శిస్తు రెమిషన్ కూడా యివ్వలేదని మనవిచేస్తున్నాను. తిమ్మా రెడ్డిగారు రైతు బాంధవుడు, రైతు మిత్రుడు అని పబ్లిక్ సభలలో, అనేకచోట్ల రైతాంగం చెప్పకోవడం జరిగింది. అటువంటి ఆయన రెవెన్యూ మినిష్టర్ గా ఉన్నప్పుడు కూడా శిస్తు రెమిషన్ యివ్వలేనటువంటి పరిస్థితులలో ఉన్నాము అంటే చాల అన్యాయమని మనవిచేస్తున్నాను. ప్రభుత్వం అక్కడ ఉండే ప్రజలకు శిస్తు రెమిషన్ యివ్వాలని కోరుతూ ఈ అవకాశం యిచ్చినందుకు తమకు thanks చెబుతున్నాను.

(శ్రీ సి. వెంకటరత్నం (సాంపార) : — అధ్యక్షా, గవర్నరుగారి ప్రసంగంపై ఆభివందనలు తెలుపుతున్నాను. వారి ప్రసంగంలో ప్రస్తావించిన బంజరు భూముల పంపకం, భూసంస్కరణలు, కెలుదారీ, తుఫాను భీభత్స పహారం యిత్యాది విషయాలు చాల ప్రస్తావించారు. బంజరు భూముల పంపకం విషయంలో ప్రభుత్వం వారు ఆలోచించవలసిన విషయాలు ఎన్నో ఉన్నాయి గ్రామాలలో కమిటీలు వేశారు. తాలూకాలలో కమిటీలు వేశారు. అయితే

తాలూకా కమిటీలు ఊరికే రెవ్యూ చేయడం మటుకే అన్నారు బంజరు భూములు నిజంగా పంచవలసిన అగత్యం వచ్చినప్పుడు ప్రభుత్వందారు ఎదుర్కోవలసిన సమస్యలు ఎన్నో కనిపిస్తున్నాయి. Eligible Sivaizamedar, non-eligible Sivaizamedar అని రెండు రకాలు. పెద్ద రైతులు గూములు ఆక్రమించు కొన్న వాళ్ళు, non-eligible Sivaizamedar క్రింద వున్న వారిని తప్పించడం ఎలాగ అనే సమస్య ఉత్పన్నం అవుతున్నది. చిరకాలంగా వారి అధీనంలో వారి భుక్తిలో శివాయి జమేదారిగా ఉన్నారు పెద్ద భూభాగముల చేతులలో ఉన్నటువంటివి తప్పించడం కష్టంగా ఉంటుంది అది ఆలోచించవలసిన విషయం గ్రామాలలో ఉండే బంజరు భూములు ఎన్ని ఉన్నాయి, ఎంత పంచాలి, ఏ విధంగా పంచాలి, ఆ గ్రామాలలో ఉండేటటువంటి వారికేనా? లేక తాలూకా మొత్తం మీద, రాష్ట్రం మొత్తంమీద అనే సమస్య ఏర్పడింది. మా తూర్పు గోదావరి జిల్లావంటి దానిలో unreserved areas ఎక్కడైనా ఉన్నాయేమోగాని గ్రామాలలో అవి ఆక్రమణ క్రింద పాచ్చుగా ఉన్నాయి. వాటిని eviction చేసి పేద ప్రజలకు పంచడం అనేది చాల సమస్యగా పరిణమిస్తున్నది. శివాయి జమేదారులుగా, non-eligible గా ఉండేటటువంటి వారందరినీ తీసివేసి ఎంత భూమి పంచడానికి ఉన్నదో లెక్కచూసి ఆ లెక్క ప్రకారం పంచితే జాగా వుంటుందని నా సూచన. ఆయకట్టులో లేనటువంటి tank beds కూడ యివ్వడానికి లెక్కలోకి తీసుకోవలసిన అగత్యం ఎంతైనా ఉంటుందని నా అభిప్రాయం. బంజరు భూముల పంపకం సక్రమంగా జరగాలంటే ముందర ఆక్రమణలో ఉన్నటువంటివి eviction అయిన తరువాత పంపకం చేయవలసి యుంటుంది ఇది గమనించవలసిన విషయం. భూమి ఎంత ఉన్నదనే సమస్య ముందర తేల్చవలసిన అగత్యం ఉన్నది. ఆ లెక్కలు యింకా రాలేదు. ఆ లెక్కలు వచ్చిన తరువాత పంచమని నా కోరిక.

తుఫాను భీభత్సంలో జరిగిన నష్టాన్ని లెక్క చేయవలసివస్తే ఏవో లెక్కలు తయారు చేశారు. అది అంచనా కట్టడానికి వీలులేనంతగా నష్టం అయింది. చేనేత పారిశ్రామికీకరణకు, అలాగే తీరప్రాంతంలో మత్స్య పారిశ్రామికీకరణకు జరిగిన నష్టం విపరీతం. పంటల నష్టం గురించి యిదివరలో అనేకసార్లు చెప్పాను. పంటల నష్టానికి పంటల భీమా అనేది ఉంటే యిలాంటి నష్టాన్నికూడ తీసుకొనేందుకు వీలుగా ఉంటుందేమోనని సూచించాను. అది యింకా ఒక నిర్ణయానికి రాలేదు. పంటల భీమా పెట్టవలసిన అగత్యం ఎంతగానో యున్నది. పంటల భీమా పెడితే పంటదారులకు కొంత నష్టం తీరుతుంది. తుఫాన్ భీభత్సం సంభవించినప్పుడు తీరప్రాంతంలో ఉండే మత్స్య పారిశ్రామికీకరణకు చేనేత పారిశ్రామికీకరణకు, బీద జనులకు, హరిజనులకు చాల విపరీతంగా నష్టం సంభవించింది. తరుణంలో ఆదుకొన్నారు. ఉపాధి గ్రామంలో పేటలు కొట్టుకొనిపోయాయి. అక్కడ ఇళ్ళే కనిపించవు. ఎవరైనా వచ్చి చెబితే ఇక్కడ యిళ్ళే లేవు. మేము వ్రాయము అని చెబుతున్నారు అటువంటి కనిపించనటువంటి, tidal wave వల్ల ఏర్పడినటువంటి నష్టానికి ముఖ్యంగా అక్కడివారి గృహ వసతులకు డబ్బు sanction చేయాలి. కొంతడబ్బు sanction

చేశారు. అది చాలదు. ఇంకా ఎక్కువగా sanction చేయవలసిన అగత్యం ఎంతగానో ఉన్నదని చెప్పాను. అలాగే చేనేతి పారిశ్రామికులు, మత్స్య పారిశ్రామికులు, హరిజనులు, ఇత్యాది బీద జనుల గృహ వసతులకు, కొంచెం దూరంగా కట్టకొనేందుకు grant చేయవలసిన అగత్యం ఎంతగానో ఉన్నది. అది తప్పకుండా చేయాలని నేను ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

ఇంక, భూసంస్కరణల విషయమున్నది. మన రాష్ట్రంలో చాలావరకు భూసంస్కరణలు చేశారు. గరిష్ట కనిష్ట పరిమితులు—సీలింగ్—ఏర్పాటు చేశారు. కాలుదారుకు, భూభామందుకు ప్రపోర్షనేట్ గా ఎంతెంత యివ్వాలనే సమస్య వున్నప్పటికీ, అమల్లో లేదు; శాసనం చేసేటప్పుడు మాత్రం. ఇనాంధారుకు, కాలుదారుకు నష్టంలేని పద్ధతిలో మెలకువగా చేయవలసివున్నదని మనవి జేస్తున్నాను. హోల్డింగ్స్ ను నిర్ణయించేటప్పుడు, సక్రమమైన ఎకనమిక్ హోల్డింగ్ గా వుండేట్లుగా చూడాలి. కాలుదారి విధానాన్ని అమలు జరిపే ముందు యివన్నీ దృష్టిలోకి తీసుకుని సమగ్రంగా ఆలోచించాలని మనవి జేస్తున్నాను.

తుఫానుభీత్యానికి గురైన వారికి ఇళ్లస్థలాలు ప్రత్యేకంగా ఏర్పాటు చేయాలి.

చేనేతి పారిశ్రామికులకు చేస్తామన్న సహాయం వారికి యింకా అందలేదు. అది వెంటనే అందేట్లుగా చేయాలి. ముఖ్యమైన యీ మూడు విషయాలలో ప్రభుత్వం శ్రద్ధతీసుకుని వెంటనే చేస్తుందని ఆశిస్తున్నాను.

గవర్నరుగారి ప్రసంగానికి నా అభివందనలు తెలియజేస్తూ యింతటితో సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

(శ్రీ డి. పాండురంగారెడ్డి (గిద్దలూరు) :— అధ్యక్షా, గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో—గుంటూరుజిల్లాలో కొంతప్రాంతం, నెల్లూరు జిల్లాలో కొంత ప్రాంతం. కర్నూలు జిల్లాలో గిద్దలూరు, మార్కాపూర్ తాలూకాలు తీసుకువచ్చి యివన్నీ కలిపి ౬౦ గోలు జిల్లాను ఏర్పాటు చేస్తున్నామని ప్రస్తావించారు. దీనికిగాను వారు చెప్పిన కారణమేమంటే—పరిపాలనా సౌలభ్యం కొరకు యీవిధంగా చేస్తున్నాం అన్నారు; యీ ప్రాంతంలో అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు సక్రమంగా జరపాలనే వుద్దేశంతో యీ కొత్త జిల్లాను ఏర్పాటు చేస్తున్నామన్నారు. ఈ ప్రస్తావన వచ్చి నప్పుడు—గత రెండుమూడు నెలలనుంచి, శాసనసభలో అయితేనేమి, ఆక్కడ వుండే పంచాయితీ అధ్యక్షులై తేనేమి, లేక జిల్లా పరిషత్తువారై తేనేమి, ఏకగ్రీవంగా ఒక తీర్మానం కూడా పాస్ చేశారు—యీ కొత్తజిల్లాను ఏర్పాటు చేయవలసిన అవసరంలేదు; అని. పరిపాలనా సౌలభ్యం కొరకు అని వారు చెబుతున్న దానికి నేరొకటి మనవిజేస్తాను—ఇంతకాలముగా యీ ప్రాంతాలు యీవిధంగా వున్నప్పుడు, ఇప్పటివరకూ ఆక్కడ పరిపాలనా సౌలభ్యం లేదని ఎప్పుడైనా ఆమకోవడం జరిగిందా? ఇటువంటి యిబ్బంది ఎప్పుడూ రాలేదే. ముఖ్యంగా ఉద్యోగుల విషయంలో చూసినట్లయితే—కొన్ని జిల్లాలలో కలెక్టరు, కలెక్టరు

రాంకోలో ఒక రెజిస్ట్రార్ ఆఫీసియల్, ఎ. ఎ. యస్ ను తేజారు—ఒకేవిధంగా యితర డిపార్టుమెంటుకు సంబంధించి కూడా ఫార్మెట్ ఆఫీసర్లు మొదలుగాగల అనేకముఖ్యమైన ఉద్యోగాలనుక్రియేట్ చేసి వేశారు; ఇటువంటి పరిస్థితిలో, కొద్ది ప్రాంతం ఎక్కువ కావడంవలన ఒక కొత్త జిల్లాను ఏర్పాటు చేయడం చాలా పొరబాటు. గిద్దలూరు, మార్కాపురం—మా నియోజ్ వర్గం ప్రజలు చాలా ఆందోళనపూరితులైవున్నారు. కొత్త సంవారం ఏర్పాటు చేయాలని నారపరెడ్డిగారు చెబుతున్నారు. కొత్త సంవారం ఏర్పాటు చేసుకుని, కొత్తగా చారితో సంబంధపాంధవ్యాలు ఏర్పాటు చేసుకోవడానికి కొన్ని సలహాలు వదుతుంది. ప్రజలు బాధపడుతున్నప్పటికీ, ప్రజాప్రతినిధులు వ్యవస్థ అన్నప్పటికీ, ప్రభుత్వం హతాత్తుగా కాపిటేల్లో దీనిని నిర్ణయం చేయడం జరిగింది. ఆర్డినెన్స్ జారీ చేశారు—ఫిబ్రవరి రెండో తేదీ నుండి అని. ఇది చాలా అన్యాయం. ఇది సరియైన విధానం కాదని నేను విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. అయితే ఒక మంచి మాత్రం చేసింది, ప్రభుత్వం, రూపాలు మార్కాపురం మొదటి మంచి రాయలసీమ ప్రాంతంలో వుండేవి. వాటిని మళ్ళీ రాయలసీమ డెవలప్ మెంట్ బోర్డు పర్ ఫ్యూలో పెట్టారు. అది కొంతవరకు గుడ్డిలో మెల్లగా వున్నది. రాయలసీమలో—యివి చాలా వెనుకబడిన ప్రాంతాలు. నిన్న నారపరెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ చెప్పారు—దర్శి, కనిగిరి, పొదిలి యివన్నీ వెనుకబడిన ప్రాంతాలు, వెనుకబడిన ప్రాంతాలు, వెనుకబడిన ప్రాంతాలూ కలిస్తే సన్మాన్, సన్మాన్ కలిస్తే బూడిదరాలినట్లు అవుతుంది; ఆ ప్రాంతాన్నంతా కూడా రాయలసీమ ప్రాంతంవలెనే మాడవలసినదిగా కోరుతున్నాను.

గవర్నరుగారు తమ ప్రసంగంలో వెనుకబడిన ప్రాంతాల ప్రస్తావన చేయలేదు. రాయలసీమ ప్రాంతంలో, యీ మెట్ట ప్రాంతాలలో కరువు కాటకాలు తరుచు వస్తున్నవి. అయిదేళ్లలో మూడేళ్లు కరువు తాండవిస్తున్నది. జంతువలన, యీ వెనుకబడిన ప్రాంతాలలో శాశ్వతంగా జామాన్ని నివారించడానికి పథకాలు వెయ్యాలి; కరువువచ్చినప్పుడు అయిదారు కోట్లు ఖర్చు పెడతారు. దానివలన యీ సమస్య శాశ్వతంగా పరిష్కారం కాదు. డబ్బు ఖర్చుకావడమేగాని, యీ సమస్య పరిష్కారముకాదు కాబట్టి, శాశ్వత నివారణకు వెంటనే పథకాలను చేపట్టవలసిన అవసరం ఎంతయినా వున్నది. ఉమ్మడి మద్రాసు రాష్ట్రంలో ఉన్నప్పటి నుండి యీ విషయాన్ని చెప్పడం జరుగుతుంది. అప్పుడు రాయలసీమ బోర్డు వుండేది. తరువాత, ఇటీవల, మరల రాయలసీమ డెవలప్ మెంట్ బోర్డును ఏర్పాటుచేశారు. దీనిని అడ్వైజరీ బోర్డుగానే ఏర్పాటుచేశారు. ఈ వెనుకబడిన, యీ మెట్ట ప్రాంతాలలో పెద్ద పరిశ్రమలను ఎక్కువగా ఏర్పాటు చేయవలసినదిగా నేను చూచిస్తున్నాను. రాజధాని అని హైదరాబాదులోనే అన్ని పెద్దపరిశ్రమలూ పెట్టడం సరికాదు. వెనుకబడిన ప్రాంతాలను గనుక అభివృద్ధిలోకి తక్కిన జిల్లాస్థాయిలోకి తీసుకు రావలయుననే ఉద్దేశం నిజంగా ఉంటే మాత్రం, ఆ ప్రాంతాలలో పెద్ద పెద్ద పరిశ్రమలను వెంటనే ఏర్పాటు చేయవలయునని నేను చూచిస్తున్నాను. అక్కడ నీటివనరులు—తీవనదులు లేక మేము ఎంతో బాధపడుతున్నాము. మద్రాసులో

ట్యూబ్ వెల్డ్ ద్వారా, యితరత్రా యీ సమస్యను వారు పరిష్కరిస్తున్నారు. ఆరు అంగుళాలు, పన్నెండు అంగుళాలు గల ట్యూబ్ వెల్డ్ ద్వారా, యితరత్రా ఆధునిక పరికరాలద్వారా వారు రైతులకు ఎంతో సదుపాయం చేస్తున్నారు. మన రాష్ట్రంలో సరియైన రిగ్స్ కూడా లేవు. ఆగ్రో-ఇండస్ట్రీస్ కార్పొరేషన్ లో చిన్న రిగ్స్ ఉన్నాయి. ఆరు పన్నెండు అంగుళాలుగలవాటిని ప్రభుత్వమే రైతులకు మద్రాసు రాష్ట్రంలో సప్లయ్ చేసి, చవుకధరలకు అందజేసి, బావులు త్రవ్వకునే పౌకర్యాన్ని కలుగజేస్తున్నది. ఉమ్మడిగా అయిదారుగురు కలిసి, పది, పన్నెండు పేలు ఖర్చుపెట్టి, సంపులుతీసుకొని వ్యవసాయం చేసుకొని అవకాశం కల్పిస్తున్నారు. అంతేగాక, పంచాయతీలు, సమితులు యీ సంస్థలద్వారా బావులను త్రవ్వించుకొని, రైతులనుండి పన్నుద్వారా సేకరించే పథకం ద్వారా వారికి సౌకర్యం కలుగజేస్తున్నారు. ఇటువంటి పనులను మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కూడా ఎందుకు చేయకూడదు? ఎప్పుడూ కరువుకాటకాలతో బాధపడకుండా వుండేనిమిత్తం యిటువంటిపనులు యిక్కడకూడా ఎందుకు చేయకూడదు? అంతేకాగా, ఇక్కడ 12½% రిటర్న్స్ రావాలి అంటారు. వెనుకబడిన ప్రాంతాలలో 8% రిటర్న్స్ వున్నా విద్యుచ్ఛక్తి సప్లయ్ చేయవలయు నని రాయలసీమ డెవలప్ మెంటుగోర్డు శా.నచక్యులందరూ చెప్పడంజరిగింది. అంతే కాక, 125 రూపాయలు రైతులకట్టాలి అంటున్నారు. ఇది చాలా అన్యాయం ఈ పర్సంటేజీను తగ్గించాలి. ఇంత రిటర్న్స్ రావాలనే నిబంధన లేకుండా, వెనుకబడిన ప్రాంతాలలో యీ వధికాలను చేవట్టాలి కోరుతున్నాను. వెనుక బడిన ప్రాంతాలలో సహాయ కార్యక్రమాలను గనుక ఏర్పాటు చేయకపోతే, అక్కడ ఆందోళన మరింత ఎక్కువ అవుతుందని మనవిచేస్తున్నాను. అంతా సోషలిజం గురించి మాట్లాడుతున్నారు. సమానత్వం గురించి మాట్లాడుతున్నారు. వెనుకబడిన ప్రాంతాలను, అభివృద్ధిచెందిన ప్రాంతాలతో సమానంగా, ఆస్థాయికి తీసుకొని రాకపోతే చాలా ఆందోళన జరుగుతుందని నేను విజ్ఞప్తిచేస్తూ, నాకీ అవకాశం యిచ్చినందుకు తమకు ధన్యవాదాలు తెలుపుకుంటూ నెలపుతీసు కుంటున్నాను.

శ్రీ జి. విష్ణుమూర్తి (చింతలపూడి):—అధ్యక్షా, గవర్నరు గారు ప్రసంగించినందుకు వారికి ధన్యవాదాలర్పిస్తున్నాను. రాజ్యాంగచట్టరీత్యా గవర్నరుగారు ఆ ఉపన్యాసం చేశారని మనవిచేస్తున్నాను. శాసనసభ్యులుగాని, మంత్రులుగాని రాజ్యాంగానికి లోబడి పనిచేస్తాము అని ప్రమాణం చేసిన విషయం ఒకసారి గుర్తుకు తెస్తున్నాను. రాజ్యాంగానికి లోబడము, రాజ్యాంగాన్ని ధ్వంసం చేస్తామని చెప్పే విషయం వేరుగా వుంటుంది. రాజ్యాంగం ప్రకారం గవర్నరుగారు యిక్కడ ఉపన్యాసం చేస్తావుంటే ఆ ఉపన్యాస పత్రికలు చించి వేయడంకాని, గందరగోళం చేయడంగాని మంచివనికాదేమో. విజ్ఞతైన సభ్యులు ఒకసారి ఆలోచిస్తారని చెబుతున్నాను. అసమ్మతి తెలియచేయదలచుకున్నవారు ఇంతకంటే గౌరవప్రదమైన పద్ధతి అవలంబించినట్లయితే బాగా వుండేదేమో కాని యిప్పుడు అవలంబించిన పద్ధతి మంచిదికాదని నేను ప్రత్యేకంగా శావిస్తున్నాను. 69 గడచి 70 వ సంవత్సరంలోకి పచ్చాము మనం. రిలీని అంతరాస్థియ భౌతి

గాంచిన సంవత్సరంగా మనం ఎంచుకున్నాము. గాంధీ శతజయంతికి కూడా జరుపుకున్నాము. గాంధీ వారసులైన సరిహద్దుగాంధీ యావద్భారతదేశమూ చూచి గాంధీగారి బోధనలను, ప్రజాస్వామ్య పరిరక్షణ గురించి, జాతి సమైక్యత, హిందూ-ముస్లిం సమైక్యతలగురించి యిచ్చిన సందేశాలు విన్నాము. 69వ సంవత్సరం ఒక గర్వకారణమని అనుకుంటున్నాను. గత 20 సంవత్సరాలుగా అన్ని పక్షాలూ ఆందోళన చేసే మధ్యపాననిపేధం రద్దుకూడా చేసుకున్నాము. అది కంప్లైడ్ మైన విషయం. దేశంలోనూ, రాష్ట్రాలలోనూ సామ్యవాదం అమలు జరపాలనే శక్తులను నిరోధించడానికి అవివృద్ధిరహిత శక్తులకూడా 69 లోనే బయటపడి వారి ప్రచారం ఉధృఢం చేయడమనే చెపలక్షణకూడా వచ్చింది. దానిని మనం గట్టిగా ఎదుర్కోవలసిన అవసరం వచ్చింది. 69 మే నెలలో వచ్చిన తుఫాను, తరువాత ఆక్టోబరు, నవంబరు నెలలలో వచ్చిన తుఫాను వలన కోస్తా జిల్లాలలో, డెల్టా ఏరియాలో విపరీతమైన నష్టం వచ్చింది. గవర్నరు గారి ప్రసంగంలో ఆ విషయంకూడా చెప్పారు. మే నెలలో వచ్చిన తుఫాను వలన కోస్తా జిల్లాలు, డెల్టా ఏరియాలు నష్టపడ్డాయి కాని, నవంబరు నెలలో వచ్చిన తుఫానువలన మెట్టప్రాంతాలు బాగా దెబ్బతిన్నాయి. కోటిన్నర జనాభా కలిగిన నెల్లూరు, గుంటూరు, కృష్ణా, పశ్చిమగోదావరి, తూర్పుగోదావరి, శ్రీకాకుళం విశాఖపట్టణం జిల్లాలలోని మెట్టతాలూకలకు విపరీతమైన నష్టం కలిగింది. పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలోని మెట్టతాలూకలు అయిన చింతలపూడి, పోలవరం, తాడేపల్లి గూడెంలో సగం, ఏలూరులో సగం, కొవ్వూరు తాలూకాలోని మెట్టప్రాంతాలకూడా నవంబరు తుఫానుకు దెబ్బతిన్నాయి. 69 లో రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి అగ్నిపరీక్షలు వచ్చినా, తుఫాను కోట్లాది రూపాయలు నష్టపరచినా చెలించుకుండా ధైర్యంగా ఎదుర్కోవలసిన అవసరం వచ్చింది. మనకూ ప్రభుత్వానికి యిది కూడా ఒక అగ్నిపరీక్షగా అనుకోవాలి కాని, ఆధైర్యపడి వెనుకంజపెయడానికి వీలులేదు. కోస్తా జిల్లాలకు సంబంధించినంతవరకూ మెట్టతాలూకలలో రెవిన్యూ అధికారులు యీ పంటలు పోయినవారికి రుణాలు యివ్వడంలో కాని, యిండ్లు పడిపోయిన పేదప్రజానీకానికి సహాయం అందజేయడంలోగాని అహర్నిశలూ పనిచేశారని చెబుతున్నాను. కృష్ణా గోదావరి డెల్టా వరద మురుగునీటి పథకం సంబంధించి 69 లో శాసనం చేసుకున్న తరువాత, 69 లో కేంద్ర ప్రభుత్వం, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యిచ్చిన గ్రాంట్లు, రుణాలుకూడా ఖర్చుపెట్టబడకుండా మురిగిపోతు. దేమోనని యిప్పుడు ఆందోళన చెబుతున్నాము. 40 సంవత్సరాలుగా ఆందోళనవున్న కృష్ణా-గోదావరి డెల్టా మురుగుపథకాలు గురించి శాసనం చేసుకున్న తరువాత సంవత్సరానికి తుఫానువచ్చి, చెప్పిపట్టుగా ప్రభుత్వం ఆ డబ్బు ఖర్చుపెట్టలేకపోతే—ప్లానులు తయారుకాలేదు, డబ్బుమాత్రం వుంది అనేది ఆందోళనకరమైన విషయం. ప్లానులు సక్రమంగా తయారు చేయలేదు, యిరిగేషను డిపార్టుమెంటుమీద గట్టిగా చర్య తీసుకోవలసిందిగా ప్రభుత్వానికి మనవిచేస్తున్నాను. 40 ఏండ్లుగా వరద మురుగునీటి పథకానికోసం ప్రయత్నం చేస్తూ, శాసనం చేసుకున్న తరువాత, డబ్బు పుర్నప్పుడు సంవత్సరమైనాకూడా యిరిగేషను డిపార్టుమెంటు పథకాలు తయారుచేయలేదు, బ్లాప్రింటు తయారుచేయలేదు అంటే వారి అశ్రద్ధవల్ల వచ్చిన డబ్బు పోగొట్టుకో

వలసివస్తుందేమోనన్న భయంగా వుంది. తమ్మిలేరు ప్రాజెక్టుకు 50 లక్షలు యిస్తే 15 లక్షలు పెట్టి మెషిన్లీ చూపెట్టారు తప్ప తగిన అభివృద్ధిలేదని శ్రీ కె.ఎల్. రావుగారు అక్కడకు వచ్చినప్పుడు వెల్లడించిన అభిప్రాయాన్నిబట్టి చూస్తే యీ యిరిగేషను ఉద్యోగులు—యీ డిపార్టుమెంటు సత్తవడకగా వున్నది కాబట్టి దీనిని ముందుకు తీసుకువెళ్ళాలని మనవిచేస్తున్నాను.

బంజరుభూముల పంపకం విషయం వుంది. చింతలపూడి తాలూకాలో యీ క్రాష్ ప్రోగ్రాంలో గత రెండుమాసాలలో 1500 ఎకరాలు పంచి పెట్టారు. అన్ని గ్రామాలలోనూ వెనుకబడిన వర్గాలవారికి—హరిజనులు, కైస్తవులు మున్నగువారికి యీ భూములు అందు తాటులో వుండేటట్లు సిబ్బంది పని చేస్తున్నది. మెట్ట తాలూకాలు, నెట్టిల్లంట్ల, జమిందారీ యానాము గ్రామాలలో 200 ఎకరాలు ఒక్కొక్క జాతుగా వుంటే ఆ భూమిని రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటువారు 50-60 మందికి పట్టాలకు యిచ్చిన సంఘటనలు కూడా వున్నాయి. ఆ భూమిని సర్వే చేసి, అందరికీ రెండు మూడు ఎకరాల చొప్పున హద్దులు వేస్తే తప్పవారు అనుభవించడానికి వీలులేని పరిస్థితి వస్తుందని కలెక్టరుగారికి, రెవిన్యూ మంత్రిగారికి కూడా చెప్పాము. పట్టాలు యివ్వడం జరిగింది కాని, ఎవరి భూమి ఎంత అనేది సర్వే చేసి యిస్తే గాని దున్నుకోడానికి వీలులేదని మేము కలెక్టరుగారితో చెప్పినప్పుడు మేము ప్రభుత్వానికి వ్రాశాము, సర్వే సిబ్బంది రాలేదని చెప్పారు. అది బంజరు భూముల పంపకంలో మెట్ట తాలూకాలలో ప్రతి బంధకంగా వున్నదని మనవి చేస్తున్నాను. అది తమ ద్వారా ప్రభుత్వ దృష్టికి తెస్తున్నాను. కోస్తా జిల్లాలలో వుండే భూగర్భ జల సంపదను పరిపత్తులు, సమితులు, జిల్లా డెవలప్ మెంటు బోర్డుద్వారా వృద్ధి చేయడం కుగ్రామాలలోకూడా చక్కగా జరుగు తున్నదని మనవి చేస్తున్నాను. పరిపాలనా సౌలభ్యంకోసం ఒంగోలు జిల్లా ఏర్పాటు చేయడంలోనూ, బంజరు భూముల పంపకంలోనూ, శాంతిభద్రతలు కాపాడడంలోనూ, డిఫెన్సు యాక్టు అమలు చేయడంలోనూ ప్రభుత్వం సరిగా చేస్తున్నందుకు నేను ప్రభుత్వాన్ని, ముఖ్యమంత్రిగారిని అభినందిస్తున్నాను. పంటలు నష్టం వచ్చిన ప్రాంతాలలో—కాకినాడలో సమావేశమైన ప్రభుత్వ ప్రతినిధులు, ముఖ్యమంత్రిగారూ కూడా 1, 2, 3 జోన్లుగా ఏర్పాటు చేశారు. అయితే మెట్ట తాలూకాలను మూడవ జోన్లో వేయడంవలన చాలా నష్టం జరుగుతున్నది. మామూలు రెమిషను రూల్స్ మెట్ట తాలూకాలకు కూడా వర్తింపజేసి, రెండణాలపంట పండినప్పుడే పూర్తి రెమిషను యిస్తున్నారు. చింతలపూడి తాలూకాలో నాలుగణాల పంటకు పూర్తి రెమిషను, అరణాల పంటకు సగం రెమిషను అని గత మూడేళ్లుగా యిస్తుంది కూడా యిప్పుడు మూడవ జోన్లో చేర్చడంవల్ల మెట్ట తాలూకాలకు, ప్రత్యేకంగా చింతలపూడి తాలూకాకు నష్టం వచ్చిందని మనవి చేస్తున్నాను. తక్కువ ఋణాలు మంజూరు చేయడంలో కాని, శిస్తు వచ్చే సంవత్సరానికి వాయిదా వేయడంలో కాని ప్రభుత్వం ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. మెట్ట తాలూకాలలో 80 సంవత్సరాలుగా కోరే విద్యా, వైద్య, రహదారి, నీటి పారుదల

సౌకర్యాలన్నీ కూడా నిర్వహించబడిన అనుబంధాలను మనవి చేస్తూ యీ అవకాశమిచ్చినందుకు చాలా ధన్యవాదాలిస్తున్నామని నెలపు తీసుకుంటున్నాను.

తై విశాలాంధ్ర.

శ్రీమతి తె. ఈశ్వరీబాయి :—అధ్యక్షా, కొంత నీళ్లు వచ్చి పాత నీళ్లు కొట్టివేసినట్లు మాకు కనబడితోంది. కొంత వాకిలే చాన్సు ఎక్కువగా దొరుకుతున్నది. పాత వారికి చాన్సు దొరికేట్లు లేదు. The Governor's Address particularly avoids any reference to the most pressing problem facing the State of Andhra Pradesh namely the problem of formation of Telengana State. The Governor's Address deliberately shuts its eyes and ears to the united demand of 15 million Telengana people for a Sep rate State of their own where they can lead their lives as free citizens without any political and economic bossism and supression. The Governor's speech does not even refer to the various sacrifices made by thousands of Telengana people and hundreds of lives lost in the freedom struggle of Telengana or made mention of even raising a suitable memorial to the martyrs who lost their lives in their holy struggle for free and unfettered existence in a separate State of their own. కమాలుద్దీనుగారు చాలా ప్రెయిజ్ చేసి చెప్పారు. కమాలుద్దీనుగారికి నరసారెడ్డిగారికి చాలెంతి ఇస్తున్నాను. ఈ ఇన్స్ట్యూటై ఓపెన్ పోలు కావాలన్నారు. ఆయన రిటైన్ చేయమని అన్నారు. వారిద్దరికీ గట్స్ ఉంటే ఈ నాడు పోటీ చేయమనండి. I am prepared to resign my seat from Yellareddy, Nizamabad District. వారికి దమ్ములుంటే పెద్ద మాటలు చెప్పే మెంబర్లు ధైర్యం ఉంటే రిటైను చేయండి, ఇదే ఇన్స్ట్యూటై ఎలప్పు కావాలని చెప్పండి. ఇక్కడ ఎన్నో అన్యాయాలు, ఘోరాలు జరుగుతున్నాయి. పోయిన సంవత్సరం మే నెలలో గవర్నరు భవనం ఎదురుగా ప్రజలను కాల్చిపారవేశారు. గవర్నరు కన్నులుండ్లి స్రుద్ధి వాడు, చెవులుండి చెవిటి వాడు. చెవిటి వాని ఎదుట శంఖు ఊదితే శంఖు కాదు, దొక్క అన్నాడట. ఈ రాజధానికి ఇటువంటి గవర్నరు దొరికాడు. తన పవర్ను ఉయోగించకుండా ఎవరో చెప్పిన దానికి, వ్రాసిన దానికి సంతకం పెడతాడు. గవర్నరు ఉ ప న్నా స ం లో 12 నెలలుగా పాగే స్ట్రగుల్ గురించి ఒక చిన్న మామైనా ఒక్క పంపతి ఐనా 200 మంది పైగా చనిపోయిన విషయమైనా చెప్పలేదే. గవర్నరు డ్యూటీ ఏమి, పద్ధతి ఏమి, ఆయన చేసే పనులు ఏమి? ఇక్కడ అన్యాయం సాగుతుంటే ఘోరం జరుగుతుంటే లక్షాధికారులను, స్త్రీలను తైళ్లలో పెడుతుంటే పి. డి. ఆఫ్ఫ్ క్రిం వందిలాదని పట్టివేస్తే మినిస్ట్రీని రద్దు చేసి ప్రశ్నించు రూలును తీసుకురావాలని ఉంటుంది. వకీలుగా రెండు సార్లు కోర్టుకు వెళ్లని వారిని కూడా గవర్నరుగా చేస్తుంటారు. ఇక్కడ చాలామంది వకీళ్లు ఉన్నారు. వకీళ్లు పని చేసిన వారిని పబ్లిక్ పర్సన్ చేర్చుకుగా వేస్తున్నారు. ఎక్కడా పనికి రాని వారు మాకు ఛేర్మనులు. సర్వీసెస్ పై చెప్పాడు. The Governor gives figures relating to thousands of gazetted and non-gazetted officers of Telengana, saying that their grievances have been solved but I say that

these figures are a deliberate affront and a fraud on the people of Telengana. Day in and day out, everyone of Telengana legislators receive complaints of discrimination with regard to Telengana service. మాకు ఎమ్. టి. రాజు దొరికాడు ఫీఫ్ సెక్రటరీగా. ఆయన అంతా దొంగ భూములు అవహరించే ఫీఫ్ సెక్రటరీ ఆయన. ఇటువంటి వారు మాకు దొరుకు తారు. తెలంగాణా ప్రాబ్లం ఎట్లా సాల్వ్ అవుతుంది. నేల్సుటాక్సు డిపార్టు మెంటులో ఒక తెలంగాణా ఆయన గెజెట్డ్ ఆఫీసరుగా సి. టి. వోగా అప్పాయింట్ అనాడు. 22 సంవత్సరాల తరువాత కూడా ఆయన సి. టి. హోగానే ఉన్నాడు. ఆయన క్రింద సబార్డినేటుగా ఉన్న వారందరు బాసెన్ రిపోయారు ఆయన మాత్రం కాదు ప్రత్యేక తెలంగాణా వచ్చిన నాడే తెలంగాణా ఆఫీసర్లు. ఎన్. జి. వోలు బాగు పడతారు, అంతవరకు బాగు పడరని చెబుతున్నాను. ఇది కావమే అనుకోండి. సర్ప్లెసెన్ గురించి లిలిత్ రిపోర్టు వచ్చింది. అది పమైనదో తెలియదు. బుట్టదాఖలు చేశారు. భాగ్నవా కమిటీ వచ్చింది. ఆ రిపోర్టు ఎప్పుడు వస్తుందో, ఏమి అవుతుందో తెలియదు. పడ్యేవాని కళ్ళ నీళ్లు తుడిచినట్లు జిల్లాకు కోటి చొప్పున తొమ్మిది కోట్లు ఇచ్చామన్నారు. ఏ విధంగా పంచి పెట్టారని నేను అడుగుతున్నాను. ప్రభుత్వం కలెక్టర్లకు డబ్బు పంపలేదు. జిల్లా పరిషత్తు తాలూకా వైజ్ గా పిలిపించి ఎవరికి ఏమి కావాలని అడిగింది లేదు. ఎక్కడ ఏమి ఖర్చు చేస్తున్నారో ఎలిక్ట్రిసిటీకి కాని మిగతా వాటికి కాని ఏమి ఖర్చు చేస్తున్నారో మాకు తెలియదు. ఇవన్నీ రిప్లయిలో చెప్పాలని కోరుతున్నాను. నిజామాబాదు జిల్లాకు 40 లక్షలు మాత్రమే వచ్చింది. ఎందుకు ఈ అబద్ధాలు చెబుతారు. వారు బాగా మొద్దు బారిపోయారు. నూది గుచ్చినట్లు కూడా ఉండదు. సిగ్గుబొగ్గా లేదు. లాండ్ ఎస్టే న్మెంటు అంటూ ఒకటి పెట్టారు వి. బి. రాజు గారు ఉన్నప్పుడే పేదవారికి భూములు ఇవ్వాలని అన్నారు. పేదవారు తల దాచుకోడానికి గుడిసెలు కూడా లేవు. మీరు ఇస్తారంటే ఎంతో ఆశతో ఉంటున్నారు. ఎక్కడో గుట్టలు, చెట్లు ఇస్తే వారు ఎట్లా సాపు చేసుకోగలుగుతారు, ఎట్లా బ్రతుకుతారు? పేరుకు గాంధీ సెంటి నరీ అంటున్నారు తప్ప మరేమీ కాదు. ప్రాక్టీకల్ గా ఏమీ లేదని చెబుతున్నాను. ఇందుకు కమిటీలు చేశారు. గ్రామంలో సర్పంచికి అనుకూలంగా ఉంటే వస్తుంది, లేకపోతే లేదు. వి. బి. రాజు గారు ఉన్నప్పుడే జి. వో ఇస్క్యూ చేశారు. ఆదిలాబాదులో పేద హరిజనులకు ఏమీ దొరకడం లేదు. ఆదిలాబాదు జిల్లాలో షెడ్యూల్డ్ క్యాస్టెస్ తీసివేసి ట్రయిబ్స్ కు యిస్తాం అంటున్నారు. ఇప్పుడు అక్కడ ఉన్న వారు 30 సంవత్సరాలనుంచి పైసలు కడు తున్నారు. స్టేట్స్ డివైడు అయినప్పుడు అక్కడ ఉన్న మరాఠీవారు బోర్డులో ఉన్న వారిని పొమ్మంటే వారు ఏమి కావాలి? అన్వాయం జరుగుతున్నది. దానిని కూడా చూడాలని వనవి చెప్తున్నాను, నిజామాబాదు జిల్లాలో ఆరు మూడు తాలూకాలో హరిజనులు ఎంతో బాధపడుతున్నారు. మొన్న రాజేశ్వర రావు గారి స్టేటుమెంటులో ఎవరో హరిజనుని కొట్టి చంపేశారన్నారు. తరువాత కాంట్రీడిక్ట్ చేశారు. ఇప్పుడు హాస్పిటల్ లో ఉన్నాడు. హోటల్ లులో హరిజనులు పోకూడదు. ఎంత సిగ్గుచేటు. బి.ఫ. చదువుకున్న హరిజన విద్యార్థుల దగ్గర నుంచి

లెటర్లు వస్తున్నాయి. కావాలంటే పంపిస్తాను. కోటలు బయట గ్లాసు పెడతారు. వాటితో త్రాగిన తరువాత కడగాలి. లోపలికి రాకూడదు. ఇటువంటి అన్యాయాలు జరుగుతున్నాయి. నిజామాబాదు జిల్లా కలెక్టరుకు వ్రాశాను. నేను చూశాను, యిప్పుడు ఏమీ గడఖడ లేదని నాకు వ్రాశారు. ఎస్. పి. కి. వ్రాస్తే ఆయన కూడా ఎదే విధముగా వ్రాశారు. కాని యింకా అన్యాయాలు జరుగుతున్నాయని నాకు లెటరు వస్తున్నది. హరిజనులను హోటల్స్ లోకి రానివ్వడం లేదు. తరువాత రాయలసీమ గురించి డెవలప్మెంటు బోర్డు పెట్టారు. దానికి మన స్పీకరుగారిని చైర్మనుగా చేశారు. డబ్బు లేదు. ఏడినవారి కళ్ళపీళ్లు తుడిచినట్లు చేశారు. డబ్బు లేనప్పుడు ఏమీ చేస్తారు, ఎంత డెవలప్మెంటు అవుతుందో. అంతా పి. డి. యాస్టను తీసుకు వచ్చారు.

తుంపొరరి చైర్మన్:—బిల్లు వచ్చినప్పుడు వివరాలలోకి వెళ్ళవచ్చును.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—గవర్నరు గారి స్పీచి పైననే చెబుతున్నాను. దానిలో పి. డి. యాస్టగురించి ప్రస్తావన ఉంది. గవర్నరు మెంటు సర్వీసెస్ ఎంతో మంచి ఉన్నారు. వారు అసోసియేషన్ ఫారమ్ చేస్తామంటే మారూల్సు ప్రకారం చెప్పినట్లు చేస్తే రికగ్నైజ్ చేస్తాం లేకుంటే లేదు అన్నారు. రిట్ వేశారు. జూనియర్ కాలేజెస్ విషయంలో తెలంగాణా బిడ్డలు బాగుపడాలనే ఉద్దేశ్యం ఈ ప్రభుత్వానికి లేదు. పి. యు. సి. ఉంటే తీసివేసి $\times 1$ క్లాసు అని, మల్టీవర్సన్ అని యిప్పుడు మళ్ళీ జూనియర్ కాలేజెస్ అంటున్నారు. జూనియర్ కాలేజెస్ ఓపెన్ చేయడంలో 50 వేలు ప్రతి తాలూకానుంచి యిస్తే నే ఓపెన్ చేస్తాము లేకపోతే లేదంటున్నారు. 5 సంవత్సరాల వరకు గ్రాంటు యివ్వరు అంటున్నారు. ఇది గవర్నరు మెంటు చేసే పని. బీద తాలూకావారు 50 వేలు ఇవ్వలేదు. వారి బిడ్డలు చదవలేదు. ఇంక రీజియన్ లో కమిటీ పవర్స్. పవర్లు గురించి లోక లాది ప్రజలు జైలులోకి పోలేదు. పందలమంచి ప్రాణాలు పవర్లు గురించి ప్రాణాలు పడలేదు. రీజియన్ లో కమిటీ ఆవరణ లేదు. మాకు కావలసినది తెలంగాణా కావాలి. తెలంగాణా వచ్చేవరకు ప్రభుత్వానికి చెయిన్ తో కూర్చోన నీయమని గట్టిగా చెబుతున్నాను. 16 తారీకు నుంచి యిక్కడ పిల్లలు స్కూల్ చేయబోతున్నారు. ఎందుకు స్కూల్ చేస్తున్నారంటే ఇక్కడ ఒక ఉగ్రా కాలేజీ ఉంది. ఏదయితే జూనియర్ కాలేజెస్ ఉన్నాయో ఒక సెక్షను తెరిచి 80 మందిని అందులో చేరుస్తామంటున్నారు. మన దగ్గర ఉప్పందం ఉండినది. మైనారిటీస్ క్లాసెస్ పైన చాలా ఇరుణ్ణ ఉందని చెప్పారు. ఒకటే కాలేజీ వుంది. ఇంకొక కాలేజీ కూడా ఓపెన్ చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ బి. జి. సుబ్బరామిరెడ్డి (కాళహస్తి):—అధ్యక్షా, గవర్నరుగారి ప్రసంగానికి అభినందనలు తెలుపుతూ కొన్ని సూచనలు చేయదలచుకున్నాను. మన మిత్రులు చాలామంది చెప్పినారు. 1959 సంవత్సరంలో నర్కారు జిల్లాలలో అతివృష్టివల్ల తుఫానువల్ల చాలా నష్టం జరిగింది. రాయలసీమలోను తెలంగాణాలో కొన్ని జిల్లాలలోను అవాస్తవ్యవల్ల చాలా కష్టాలు కలిగాయి. రాజకీయాలలో కూడా దుర్భద్రవశాత్తు తుఫానులు వచ్చి అన్ని రాజకీయ పార్టీలు చీలిపోయి పోయాయి. నా మనస్సుకు మనకు మేలు కలగబోయేటప్పుడు భగవంతుడు చేస్తాడని

అభిప్రాయపడుతున్నాను. కొన్ని సంగతులు చాలమంది మిత్రులు చెప్పినారు అనావృష్టి తుఫాను బాధితులకు సహాయంచేసిన దుడ్డు సక్రమంగా అందలేదని చెప్పినారు. ఈవిధముగా ప్రభుత్వం యిచ్చేటటువంటి గ్రాంటు, బీదలకు యిచ్చే హస్తల్సు ఎడ్యుకేషనులో స్కాలర్ షిప్స్ యివన్నీకూడా సక్రమంగా అందడం లేదని మనవిచేస్తున్నాను. బీదలు, షెడ్యూల్డ్ కులములవారు, హరిజనులు, చెనుకబడిన తరగతులవారు, చేతకాకొకకులు ఎంతోమంది ఉన్నారు. వారికి దక్కనియకుండా నోరుకట్టినవారు ఉద్యోగస్థులు సక్రమంగా లేనిచోట ఫాల్స్ సర్టిఫికేట్లు సంపాదించి అడ్డగించుకుంటున్నారు. ప్రభుత్వం ఏమీ చేయజాలదు. అక్కడ ఉన్న ప్రజా ప్రతినిధులే చూసి ఏదయినా చక్కవరచుకోవలసిన అవసరం ఉంది. సముద్రంలో ఎవరు గనునించగలుగుతారు. అసైన్ మెంటు ఇస్తున్నారు. భూములులేని హరిజనులను అడ్డగించి కలిగినవారు పంపించిన ప్రపోజల్సు ఆఫీసర్సును లోబరుచుకుని పట్టాలు పొందుతున్నారు. వారి పేరుతోను వారి కిడ్డల పేరుతోను పట్టాలు పొందుతున్నారు. పేదవారికి పట్టాలు దక్కనియకుండా చేస్తున్నారు. మూతాలూకాలో అనుభవం చెబుతున్నాను. ఆఫీసర్సుతో పోయి చెబితే వారు సహాయం చేసినారు. ఈ విధముగా అక్రమం జరుగుతున్నాయని కలెక్టరుదగ్గరకు పోయి చెబితే యిచ్చిన పట్టాలు కేన్సిలు అయినవి. ఇప్పటికైనా రీకన్సిడరు చేయాలి. కుటుంబంలో ఎవరికి భూమి ఉన్నానరే వారికి యివ్వకుండా నిజంగా భూమిలేని బీదలకే యివ్వాలని కోరుతున్నాను. ఇప్పుడు రేషన్ షాప్స్ ఉన్నాయి. రేషన్ షీసేవేసారు. సంతోషం. సివిల్ సప్లయ్స్ మంత్రిగారు రేషన్ అబాలిష్ చేస్తున్నారు. సంతోషం. కాని మిల్లర్సు ఉండేవారు కృష్ణాలో 50 శాతము తక్కిన జిల్లాలలో 25 శాతము యివ్వాలని, రాష్ట్రం వెలుపలకు పోకూడదని విర్బంధం పెట్టినారు. కేవలం 30 లక్షల టన్నులు ఫుడ్ కార్పొరేషనువారికి కావలసినవి కొనుగోలు చేసి మిగిలిన ధాన్యం అయినా యిచ్చుకోవచ్చునని చెబితే చాలా బంగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను.

నిరుద్యోగ సమస్య ఉన్నది. ఉదయమునుంచి సాయంకాలమువరకు ఉద్యోగము ఉద్యోగము కావాలి అని చాలమంది తిరుగుతూ వుంటారు. అది ఎట్లా పరిష్కారము చేయాలనేది మనము ఆలోచించవలసి వున్నది. ఆస్తి లేనివారికి, ఉద్యోగముపైనే ఆధారపడినవారికే ఉద్యోగము యివ్వాలి. మొదట మిలిటరీలో 10 సంవత్సరాలు వుండి వచ్చిన తరువాత వారిని ఉద్యోగములో చేర్చుకొనడము చాల మంచిది అని మనవిచేస్తున్నాను. లేకపోతే ఈ నిరుద్యోగ సమస్య ఎప్పటికీ ఫరిష్కారము కాదని మనవిచేస్తున్నాను. ముందు ముందు జనాభా పెరుగుతున్న దృష్ట్యా ఈ సమస్యను పరిష్కారం చేయడము మరి కష్టమవుతుంది. ప్రాహిలిషను షీసేవేశారు. దానివల్ల 20 కోట్లవరకు ఆదాయము రావచ్చును. స్వాతంత్ర్యము వచ్చి 20 సంవత్సరాలైనా త్రాగడానికి మంచినీటి సౌకర్యముగాని, ఉండడానికి వసతి సౌకర్యముగాని కల్పించలేకపోయాము. ప్రాహిలిషను ఎత్తివేయడమువల్ల వచ్చిన డబ్బులో అయినా అభివృద్ధి కార్యక్రమాలను పూర్తి చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. సారా అంగళ్లను పబ్లిక్ ఆక్షను పెట్టి యిస్తున్నారు. బ్రాండి షాప్స్ కి 4.00 వేలు డిఫాజిట్ కడితే లైసెన్సును యిస్తున్నారు. ఒకచోట ఎన్ని

పావ్స్ అయినా పెట్టుకోవచ్చును. బస్ పెర్మిట్స్ వ్యవహారము వున్నది. ఇవికూడ బస్ కి యింత అని కట్టి యివ్వడమో లేక వట్టి ఆన్లను పెట్టి యివ్వడమో చేస్తే ప్రభుత్వానికి ఎక్కువ ఆదాయము వస్తుంది. ప్రభుత్వాన్ని విమర్శించే పరిస్థితి వుండదు. మగర్ ఫ్యాక్టరీలు సౌత్ ఇండియాకు తిరి యిస్తే మన రాష్ట్రానికి ఒక్క ఫ్యాక్టరీ యిచ్చారని విన్నాము. మనది వ్యవసాయ రాష్ట్రము. కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టి ప్రాజెక్టులు కడుతున్నారు. మనకు ఒక్క ఫ్యాక్టరీయే రావడము చాల అన్యాయమని మనవిచేస్తున్నాను. 4 వ ప్రణాళికా కాలములో 4, 5 ఫ్యాక్టరీలు మనకు వచ్చేవిధంగా కేంద్రాన్ని కోరి తెప్పించవలసిన అవసరము వున్నదని మనవి చేస్తున్నాను. ఒంగోలు జిల్లాను ఏర్పాటు చేశారు. చాల సంతోషము పరిపాలనా సౌలభ్యముకోరకు కొన్ని కొన్ని తాలూకాలను కలిపి క్రొత్త జిల్లాను ఏర్పాటు చేశారు. అది వేరే ఉద్దేశ్యముతో చేసినది కాదు. కొందరు మాట్లాడుతూ అధికార వ్యామోహముతో చేశారని అన్నారు. అటువంటిదేమీ లేదని ముఖ్య మంత్రిగారు చెప్పివున్నారు. గుంటూరుజిల్లాలోనే 30, 40 లక్షల జనాభా వున్నది. కర్నూలు జిల్లాలో తాలూకా హెడ్ క్వార్టర్లనుంచి జిల్లా హెడ్ క్వార్టర్లకు రావాలంటే 120 మైళ్లు రావలసి వుంటుంది. అటువంటి పరిస్థితులన్నిటా పరిపాలనా సౌలభ్యము కోసము చేసినదితప్ప మరేమీ కాదు. ఒంగోలును జిల్లా కేంద్రము చేయడమే కాకుండా ఒంగోలు నుంచి నాగార్జునసాగర్ మీదుగా హైదరాబాదుకు రైలు మార్గము వస్తారని విన్నాము. ఈ విధంగా చేస్తే మద్రాసునుంచి హైదరాబాదుకు రావడానికి 70, 80 మైళ్ళ దూరం తగ్గుతుంది. నాగార్జున కెనాల్ వచ్చిన తరువాత అక్కడ ఉత్పత్తి అయ్యే సరుకులు రవాణా చేయడానికి సౌకర్యముగా వుంటుంది. గత 20 సంవత్సరాలలోను మన రాష్ట్రములో క్రొత్త రైలులు వేయలేదు. ఈ రైలు మార్గానికి మన ప్రభుత్వము ప్రయత్నము చేసి తొందరగా పూర్తి అయ్యేటట్లు చూడాలని కోరుతున్నాను. ఆంధ్రప్రదేశ్ 1956 లో ఏర్పడినది. 14 సంవత్సరాలు గడచినవి. ఇంతవరకు అభిప్రాయ భేదాలు వున్నట్లు వినలేదు. తెలంగాణా దుడ్డును ఆంధ్రలో ఖర్చు పెట్టారనే విషయముపైన దురదృష్టవశాత్తు పోయిన సంవత్సరము నుంచి అభిప్రాయ భేదాలు వచ్చినవి. కూమార్ లలిత్ కమిటీని ఏర్పాటుచేశారు. వారు 30 కోట్ల ఎంతో అని ఆ రిపోర్టును ఇచ్చారు. ఆ మొత్తమును సంవత్సరానికి యింత అని యివ్వడానికి ఆంధ్రలో ఎవ్వరూ అడ్డు చెప్పడము లేదు. ఒక భాష మాట్లాడేవారము అందరము ఒకే రాష్ట్రములో వుండడము చాల మంచిది అని భావిస్తూ నేను చిప్పే దానిలో పొరపాటు వున్నప్పటికీ మిత్రులు పునరాలోచన చేసి వారికి రావలసిన కోటాను వారు తీసుకొనవచ్చును. ఆంధ్రులు తీసుకొనాలనే దురుద్దేశము ఎవరికి లేదని మనవిచేస్తున్నాను. వారికి రావలసిన వాటాను లక్షణముగా యిచ్చేదానికి ఎవ్వరూ అడ్డు చెప్పనప్పుడు వేరు పడిపోవడానికి కారణము అర్థము కాకుండా వున్నది. అందువల్ల దురభిప్రాయాలు లేకుండా అందరము కలిసివుండే విధంగా ఆలోచన చేయాలని మనవిచేస్తూ శలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ వి. నిరంజనరావు (మల్లేశ్వరం) :—అధ్యక్షా, ఏమున్నది గర్వ కార

దానికి నరజాతి చరిత్ర సమస్తము అని ఒకసారి శ్రీ శ్రీ గారు చెప్పారు. అట్లాగే ప్రతిసారి గవర్నరుగారు ప్రసంగించడము జరుగుతున్నది. కాని ఇందులో చెప్పకోతగినది ఏమీ వున్నట్లు లేదు. సాంప్రదాయముగా చర్చ చేయడము అలవాటు అయిపోయినది. సర్కారు జిల్లాలలో తుఫాను వచ్చినప్పుడు సమావేశం జరిగివుంటే ఇంతకంటే ఎక్కువగా ఉపయోగము వుండేది. ఎంతమంది చెప్పినప్పటికీ అప్పుడు శాసనసభను పిలవడము జరుగలేదు. ఈ లోపల అనేక సమస్యలు జరిగిపోయినవి. సర్కారు జిల్లాలలో మూడుసార్లు తుఫానువచ్చి కలుగ చేసిన నష్టము ఇంత అంత అని చెప్పడానికి వీలులేదు. ప్రభుత్వము యిచ్చే సహాయము ప్రజలకు పరిధిగా అందుతున్నది. ప్రజాప్రతినిధులు, స్థానిక ప్రజలు ఏమీ కోరుతున్నారు అనేవి ఒకదానికి మరొకదానికి సంబంధం లేకుండా పోయినవి. కొన్ని సహాయ కార్యక్రమాలు చేస్తున్నారు. మొత్తము లాండు రెవెన్యూ రెమిషన్ యివ్వాలని కోరితే ఫీల్డ్ అజమాయిషీ చేసి యిస్తామని చెబితే గ్రామ కరణాలు, ఇతర అధికారుల దయాదాక్షిణ్యాల వైన వుండి ప్రజలు ఎంత అగచాట్లపాలు అవుతున్నారో ప్రజలకు తెలియకుండా పోయినది. 10 మంది నేరస్థులకు శిక్ష వడకుండా పోయినా ఫరవాలేదు కాని ఒక అమాయకునికి శిక్ష వడడం న్యాయశాస్త్రము సహించదు. అట్లాగే అనేక చోట్ల పంటలు దెబ్బతింటే కొన్ని తాటాకాలలో, కొన్ని గ్రామాలలో పంట పండినది అనే కారణముచేత ఫీల్డ్ టు ఫీల్డ్ అజమాయిషీ పెడతామని అనడము, దానిని అవకాశము తీసుకొని అనేక చోట్ల నిజముగా నష్టపడిన వారికి రెమిషన్ లేకుండా పోయినది. ప్రభుత్వము యిప్పుడై నా సరియయిన చర్య తీసుకొంటుందా అని అడుగుతున్నాను.

అంతేకాదు, వెనుకబడిన వర్గాలు కొన్ని వున్నాయి. ఫిషర్ మెన్, వీవర్స్ వున్నారు వారికి ఎలాటి సహాయము అందటంలేదు. ముత్రిగారు వర్కటించి నప్పుడు సహాయం చేస్తానని చెప్పారు. కాని ఇంతవరకు వారికి ఎలాటి సహాయం అందలేదు. ఇక తుఫానులో తడవిన ధాన్యానికి రైతుకు సరైన ధర ఇప్పించారా అంటే లేదు. ఈ నాటికి రైతు దగ్గర ఆ ధాన్యం అట్లాగే వుంది. ఇటీవల ప్రభుత్వం ఒక పాలసీ తీసికొన్నది. కృష్ణా జిల్లాను, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాను కలిపి ఒక జోన్ గాను చేశారు. మిగిలిన ప్రాంతాన్ని ఒక జోన్ గానూ చేశారు. కృష్ణా, గోదావరి జిల్లాలలో ఎక్కువ పంట పండుతుంది కాబట్టి అక్కడుంచి ధాన్యం ఇంకో చోటికి తీసుకువెళ్ళి అమ్ముకోకుండా చేయటానికి ఒక జోన్ చేశారు. ఇక్కడ మిల్లర్స్ కు 50% వేవి పెట్టి మిగిలిన చోట్ల తక్కువ పెట్టారు. ఇది మిల్లర్స్ మీద కోపంవచ్చి, గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియా చెబుతున్నదనో చేశారేమో. పూర్వం గంగానమ్మ అమ్మవారి మీద ఒక ముస్లిం కాలు పెట్టడట. ఆమె వెళ్ళి పూరుమీద పడిందట. జనం అంతా అడిగితే ఆయన్ను కాలు తీయమనండి అన్నదట. ఆయన ఆమె మీద నమ్మకంలేని మనిషి. కాలు తీయనన్నాడట. అలా వుంది ఇది. మిల్లర్స్ మీద చేసిన ప్రయోగం ఇది. రైతుల ధాన్యం మిల్లర్స్ కొనుగోతే రైతుల పరిస్థితి ఏమి కావాలి? ఇక ఫుడ్ కార్పొరేషన్ వ్యవహారం చూస్తే వారు గత పంచత్సరం ఎంత కొన్నారో తెలుసు. వారి సిబ్బంది

జీతాలకు అయినంత ఖర్చుకూడా కాలేదు. ఇతర జిల్లాలలోకంటే కృష్ణా, గోదావరి జిల్లాల్లో 2, 3 గూపాయలు తక్కువ ధర ఉంది. ఈ విషయాన్ని ఎవరు భరిస్తారు. ధాన్యం ధర తగ్గితే రైతులు ఎక్కువ ఉత్పత్తి చేయాలనే కోరికను కోల్పోతారని మనవి చేస్తున్నాను. ఇక శాసన మండలిని ఎందుకు రద్దు చేయకూడదని అడుగు తున్నాను. శాసన సభను 2, 3 మాసాలకు ఒకసారి సమావేశపరిస్తే ప్రజాభిప్రాయం తెలుసుకోటానికి ప్రభుత్వం సరిగా పని చేయటానికి ఏలుతుంది. చెంగల్లో రద్దు చేశారు, యింకా రెండు మూడు రాష్ట్రాల్లో చేయబోతున్నారు. సోషలిజం మేము తెస్తాం, మేము తెస్తాం అని చెప్పే బ్రహ్మనంద రెడ్డిగారు ఆచార్యప్రాయంగా వుండటానికి శాసనమండలిని రద్దుచేస్తే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. కాలు దారి చట్టం వుంది. దానిని ఆంధ్ర దేశంలో వర్తింపజేయటానికి అడ్డం ఏమిటి? ఎందుకు అక్కడ అమలు చేయరు? క్రాష్ ప్రోగ్రాం అని బంజరు భూములు ఇస్తున్నారు. నేను కృష్ణా జిల్లాలోని తాలూకా కమిటీలో మెంబరుగా వున్నాను. ఏ విధంగా పంచారో, ఎవరికి ఇచ్చారో మాకు తెలియదు. హైదరాబాదు నుండి ఆఫీసరు వచ్చాడనిగానే బంజర్ల పంచినట్లు లెక్కలు చూపిస్తారు. ప్రభుత్వం ఏనెన్స్ చేసిన తరువాత మాకు పట్టా వచ్చిందని చెప్పేవారు లేరు. తాలూకా కమిటీలో సభ్యులు ఎవరివరో తెలియదు కమిటీ సమావేశాలే వుండవు. ఈ నాటి వరకు ఎవరెవరికి పంచినదీ లెక్కలు లేవు. మనం చేస్తున్న యాకులు కాని, ఇస్తున్న ఆర్డర్లు కాని క్రింది లెవెల్లో అమలు జరుగుతున్నాయో లేదో తెలియని శోచనీయమైన పరిస్థితిలో ప్రభుత్వం వుందని తెలియజేస్తూనే ఉన్నాము.

(శ్రీ ఆర్. నరసింహ రామయ్య (హస్తపత్రి) :—అధ్యక్షా, నిస్సారంగానూ, అసత్యప్రకారంగానూ వున్న గవర్నరు ప్రసంగానికి నా అసమ్మతి తెలియజేస్తున్నాను. వారి ప్రసంగంలో హరిజనాల గురించి ఒక్క మాట కూడా లేదు. తరతరాల నుండి అన్ని రంగాలలోనూ అట్టడుగున వున్న వారి గురించి ప్రస్తావించకపోవడం విచారకరం. పేదలకు బంజర్ల పంచుతున్నామని చెప్పటమే కాని ఆచరణలో ఎక్కడా అలా కనిపించటం లేదు. ధైర్యవీర్యము, ప్రభుత్వ పశేషము పెంచటానికి బంజర్ల పంపకం ఒక నివాసంగా తయారైనది తప్ప అంతకంటే వేరే ఏమీ లేదని మనవి చేస్తున్నాను. గవర్నరుగారి ప్రసంగముచే కమ్యూన్టీస్ గారు బలపరమైనా మాట్లాడారు. కొంతమంది ప్రత్యేక తెలంగాణాను కోరుతున్నారని కాని ఎక్కువ మందికి అసంతృప్తిగా వుందని వారు చెప్పారు, అదే విధమైన ప్రసంగం కమ్యూన్టీస్ గారు ధైర్యంగా ఏ జిల్లాలోకాని, ఏ తాలూకాలోకాని చేస్తే బాగుంటుందని కోరుతున్నాను. ఈ సంవత్సరం తుఫానువల్ల చలిగాలులవల్ల వరంగల్లులో జోన్న పంటకు, ఇతర పంటలకు చాలా నష్టం కలిగింది. అక్కడి రైతులకు శిస్తు మాఫి విషయములోకాని, తక్కువ లోన్స్ విషయంలోకాని, నష్ట పరిహారం ఇచ్చే విషయంలో వారికి సహాయం చేయాలి. వరంగల్లులో మంచి నీటి కొరత చాలా ఎక్కువగా వుంది. వీధులలో రెండు గజాల లోతు గుంటలు త్రవ్వి నీరు తీసుకొనే పరిస్థితులు వున్నాయి. ఉదయం ఒక గంట, సాయంత్రం ఒక గంట నీరు వస్తున్నది. చాలా మంది నీరు లేక చాలా బాధపడుతున్నారు. ప్రభుత్వ దృష్టికి ఎన్నిసార్లు తీసుకువచ్చినా దీనిపట్ల శ్రద్ధ చూపకపోవడం విచార

కరంగానూ, బాధాకరంగానూ వుంది. నిరుద్యోగం గురించి మాట్లాడుతూ కమ్యూనిస్టుగారు ఎం. బి. బి. ఎస్. స్టూడెంట్లు ఇంజనీరింగు స్టూడెంట్లు నిరుద్యోగంతో బాధపడుతున్నారని చెప్పారు. ఇది చాలా పొరపాటు. వ్యవసాయ కూలీలు నిరుద్యోగంతో బాధపడుతున్నారు. వ్యవసాయ కూలీలకు ఏ బాధా లేదని వారు ఈ ఎసెంబ్లీలో చెప్పటం ఉచితం కాదని నేను చెబుతున్నాను. యీ వ్యవసాయకూలీలు సంవత్సరానికి ఏ రెండు మూడు మాసాలలో తప్ప మిగతా రోజులలో నిరుద్యోగంలో ఉంటారు. గవర్నరుగారిని పొగుడుతూ ఇటువంటి ఉపన్యాసం ఇవ్వడం సరయినదికాదు. ఇంకొక విషయం కరంటు విషయం. మా వరంగల్ జిల్లాలో కొన్ని గ్రామాలకు ఎలక్ట్రిసిటీ ఇవ్వడం జరిగింది. సహం పని ప్రారంభించిన తరువాత అక్కడ ఉండే కరంట్ ఆఫీసరులు పని నిలపాలని అక్కడ రయతులకు ఇబ్బంది కలిగిస్తున్నారు. ఇలా ఎందుకు చేశారో అర్థంకాదు. వేసవికాలం వచ్చేస్తోంది. ఇప్పుడు ఎద్దులను కొని కరంటు మోటార్లు కొని బావి దగ్గరపెట్టారు. బావులు ఎండిపోయినాయి. కరంటు ఇవ్వడానికి ఇబ్బందులు పెడుతున్నారు. రైతులు బాధపడుతున్నారు. ప్రభుత్వవైఖరి అర్థంకావడంలేదు. వెంటనే కరంటు పని పూర్తయేట్లు చూడాలి. ఇక ఉద్యోగాల విషయంలో చనువుకున్న పేదవారికి ఉద్యోగాలు దొరకడం ఒక ప్రాథమిక తయారయినది. ఎవరయినా పెద్దవారు గాని లీడరులుగాని ఉండాలి లేకపోతే డబ్బు ముట్టచెప్పితేగాని ఉద్యోగాలురావు. యీ జిల్లా పరిపత్తులు మొదలయినవాటికి యీ గుత్త పెత్తనంలేకుండాచేసి పేదలకు హరిజనలకు న్యాయంగా ఉద్యోగాలు వచ్చేట్లు ఏర్పాటుచేయాలి. తరువాత మా వరంగల్ లో పాలకేంద్రంలో పాలు బాగా తయారుచేసే స్థామత ఉంటే దానిపై ప్రభుత్వానికి సవతితల్లి పేర్చు ఉంది. మంత్రులు కాకాని వెంటటరత్నంగా వరంగల్ కు ఇవ్వడంలేదని చెప్పడం చాల అశ్రద్ధకరమైన విషయం. వరంగల్ ప్రాధాన్యతకు 90 మైళ్ల దూరంలో ఉంది. ఎక్కడనో కృష్ణా జిల్లా నుంచి మైద్రాబాదుకు పాలు సప్లయ్ చేయడం ఏమీ న్యాయమో ఆలోచించాలి. వరంగల్ లో రైతులుగాని ప్రజలుగాని అభివృద్ధిచెందడం ప్రభుత్వానికి ఇష్టంలేనట్లుగా ఉంది. వెంటనే వరంగల్ పాలిటెక్నిక్ కేంద్రం అభివృద్ధిచేయాలని కోరుతూ గవర్నరుగారి ప్రంగానికి అసంతృప్తి తెలియజేస్తున్నాను. ఓంగోలు జిల్లాను పరిపాలన సౌలభ్యానికి ఒక జిల్లాగా చేసినప్పుడు పరిపాలనా సౌలభ్యానికి తెలంగాణ కూడ ఇస్తే ప్రభుత్వానికి ఏమీ నష్టమో తెలియదు. వెంటనే తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పాటుచేసి ఆంధ్ర ఆంధ్రకే తెలంగాణ తెలంగాణాకే ఉండేట్లు చూసి అందరమూ కలిసిమెలిసి ఉండే ఏర్పాటు చేసి తప్పక తెలంగాణ రాష్ట్రం ఇచ్చి తీరాలని కోరుతూ తమరు యీ అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలర్పిస్తూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ వి. పాలవెల్లి (చోడవరం):—అధ్యక్షా, గవర్నరుగారి ప్రసంగాన్ని ఆభినందిస్తూ మిత్రులు కమ్యూనిస్టుగారి తీర్మానాన్ని బలపరుస్తున్నాను. గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో సమస్తవిషయాలు క్రోడీకరింపబడలేదని చెప్పడం సులువు. కాని ప్రభుత్వ విధానాలు అన్ని స్థూలంగా దర్పణంలో చూపించడానికి

ప్రయత్నించారనేది నిర్వివాదం. గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో నునం ఎటువంటి భీభత్సాలకు గురయినామో ఎంతమంది ప్రాణాలు కోల్పోయారో మొదలు నేటివరకు జరిగే విషయాలు సంతోషంగా అందించినందులకు ధన్యవాదాలు. అంతేకాక మనం ఎటువంటి కార్యక్రమాలు చేపట్టాలో ఆ విషయాలన్నీ సూచన ప్రాయంగా అందించారు. ప్రతి జిల్లాలో జరిగే ప్రతి విషయాన్నీ గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో ప్రవేశపెట్టాలంటే దుర్లభం అవుతుంది. చాల కష్టం. యీ అవకాశాన్ని తీసుకుని గవర్నరుగారికి ధన్యవాదాలర్పిస్తున్నాను. యీ అవకాశం ద్వారా ప్రభుత్వానికి శాసనసభ్యులు వారి నియోజకవర్గంలో ఉన్న ఇబ్బందులను నివేదించడం సాంప్రదాయం. ఆ సాంప్రదాయాన్ని పురస్కరించుకుని నేను కొన్ని విషయాలు ప్రభుత్వదృష్టికి తేదలచాను. కారణం ఏమంటే యీ వేదిక నుంచి మనం ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చే విషయాలు ప్రజలకు మేలు కలిగిస్తాయని ఆశించేవారితో నేనొకడిని. ఆ దృష్ట్యా ప్రభుత్వానికి నా నియోజకవర్గ ప్రజల కష్టనిష్టారాలు తెలియజేస్తాను. ముఖ్యంగా రైతుల కష్టాలగురించి మిక్కిలి అవ్వలనాయుడగు మాజిల్లాలో పర్యటించినప్పుడు చూచారు. వారు ప్రభుత్వానికి నివేదిస్తారని అనుకుంటాను. అదే విధంగా అటవీ శాఖామంత్రిలు సూర్యనారాయణ రాజుగారు కూడ పర్యటించినప్పుడు చూచారు. వారు కూడ ప్రభుత్వ దృష్టికి విషయాలన్నీ తెస్తారని ఆశిస్తున్నాను. మరొక అదృష్టం. మరొకొకమంది మంత్రులు మా జిల్లాలు పర్యటించినప్పుడు మమ్ములను పిలిచి మా కష్టసుఖాలు అడిగి తెలుసుకున్నారు. వారికి నా ధన్యవాదాలర్పిస్తున్నాను. చోడవరం తాలూకాలో రెండునదులున్నాయి. యీ రెండునదులవయన ఏదయినా నిర్మాణం చేస్తే జాగుంటుంది. శారదానదిపైన ఒక రిజర్వాయరు నిర్మిస్తే 40 గ్రామాలకు నీరు సరఫరా అవుతుంది. ఎనిమిదివేల ఎకరాలు సాగులోకివస్తుందని అంచనావేస్తున్నారు. అది సుమారు ఒక కోటి రూపాయల లోపే ఖర్చవుతుందని అంచనా వేశారు. యీ సంవత్సరం వరదలవలన చాల గ్రామాలు ముంపుకుగురయి చాలనష్టం కలిగింది. ప్రౌఢ ప్రకోపించినప్పుడు జనానికి నష్టంకలిగిస్తున్నప్పుడు ఆ నీటిని రిజర్వుచేసి నీటిగురించి తహతహలాడే మెరక ప్రాంతాలకు తరలిస్తే ఎక్కువగా పంటపండించడానికి వీలవుంది. కాబట్టి శారదానదిమీద హైవాటర్ రిజర్వాయరు నియమించాలి. అదేరకంగా చక్కవఉన్న కోదారు రిజర్వాయరు గురించి 40 సంవత్సరాలనుంచి ప్రజలుఅందోళనచేస్తున్నారు. అదేరకంగా కోనవరం రిజర్వాయర్ వుంది. అక్కడ వున్న ప్రజలందరూ ఒక సంఘంగా ఏర్పాటు అయి, వారియొక్క కోర్కెలు ప్రభుత్వానికి తెలియజేశారు. కొనవరం రిజర్వాయర్, సుమారు 40 వేల ఎకరాలను సాగులోకి తెస్తుందనిఅంచనాలు వేస్తున్నారు. ఇవి రెండూ గనుక ప్రభుత్వం గనుక చేపట్టినట్లయితే చోడవరం తాలూకాలోని మెరకప్రాంతం — ఊమానికి గురి అవుతున్నవారిని ఒక ఆశ కలుగుతుంది. వాళ్ళు ఎక్కువగా పంటలు పండించే దానికి — అవకాశం వుంటుంది. ఇతోధికంగా వారికి వువయోగపడుతుంది. ఈ రెంటి విషయాలలో ప్రభుత్వం శ్రద్ధ తీసుకోమని కోరుతున్నాను. వెంటనే Scheme sanction

చేయటం అట్లా వుంచి, అక్కడ Sub division ను ఏర్పాటు చేసి, అధికారులు చేత Through investigation చేయించాలని చెప్పి కూడా బౌద్ధ యపూర్వకంగా కోరుతున్నాము. అంతేగాకుండా, మొన్న భీభత్సానికి గురిఅయిన కొన్ని ప్రాంతాలు ఉన్నాయి. ఉదాహరణకు చెబుతున్నాను. వా నియోజకవర్గంలో సోమయాజులు టాంకు ఒకటి వుంది. ఆ టాంకు 90 అడుగులు పొడుగు, 70 అడుగుల లోతు, 18 అడుగులు వెడల్పున గండి పడింది. ఈ రకంగా చెరువులు చాలా చెబ్బితిన్నాయి. ఈ భీభత్సం కారణంగా, వీటన్నింటినీ కూడా వెంటనే rejoin చేసేదానికి - ప్రభుత్వం తగినటువంటి orders ని జారీచేయవలసిందని కోరుతున్నాను. అదేరకంగా సర్వకళా టాంకు అని ఒక టాంకు ఉంది. అది చాలాకాలంగా మరమ్మత్తులు లేకుండా, అక్కడివాళ్ళు చాలా ఇబ్బంది పడుతున్నారు. దానివల్ల అదనంగా, కొన్ని వందల ఎకరాలు సాగులోకి వచ్చే అవకాశం వుంది. దానిని పరిశీలన చేయవలసిన అవసరం వుంది. ముఖ్యంగా రైతులు పండించే పంటలు, వాటికి రివాణా సౌకర్యాలు లేక - marketing సౌకర్యాలు లేక వాళ్ళు చాలా ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. కాబట్టి రివాణా సౌకర్యాల విషయంలో, తగినటువంటి సహాయం చేయాలని అర్థిస్తున్నాను. ఈ విషయంలోనే చోడవరం-గవరవరం-ఏటూరు రోడ్డు చాలాకాలంనుంచి మరమ్మత్తులు లేకుండా వుంది. అది చాలా ప్రధానమైనటువంటి రోడ్డు. చోడవరం Sugar Factory కి ప్రధానంగా కావలసినటువంటి cane అంతా కూడా, ఈ రోడ్డునుంచే వస్తుంది. ఈ రోడ్డుని maintain చేయడానికి - ప్రక్కన వున్నటువంటి జిల్లాపరిషత్తుకి చాలాఇబ్బంది కలుగుతుంది. కాబట్టి, దానిని R.&B. list లో తేల్పించి, అదనంగా గ్రాంటులు సమకూర్చవలసింది. చోడవరం - ఏటూరు - via గవరవరం రోడ్డుని వెంటనే బాగుచేయాలని కోరుతున్నాను. అదేరకంగా నోటపాడు - అయినపాలెం రోడ్డు వుంది. ఈ రోడ్డు కూడా విశాఖపట్టణం Head Quarters తోటి కలియడానికి ప్రధానమైన కీలకమైన రోడ్డు కాబట్టి - దానినికూడా R. & B. వారికి యిచ్చినట్లయితే - ఎక్కువ ఉపయోగంగా వుంటుంది. ఈ రెండు విషయాలను పరిశీలించవలసిందని కోరుతున్నాను. ప్రస్తుత పరిస్థితులు ధరవరలు గురించి చెప్పాలంటే - ప్రభుత్వం తీసుకున్న policees వలన-నిజంగా ధాన్యం, బియ్యం వగైరా ధరలు - కొంచెం తగ్గి ముఖం పట్టడం వాస్తవమే. దానివలన ప్రజలకు, రైతాంగానికి ఇబ్బంది కలిగటం కూడా వాస్తవమే. అది అట్లా వుంచి, మా చోడవరం తాలూకాలో ప్రధానంగా జాగరా ఎక్కువగా వుత్పత్తి చేస్తారు. ఈ సంవత్సరం బెల్లం ధర విపరీతంగా పడిపోయింది. గత సంవత్సరం, అంతకుముందు సంవత్సరం మొగు 2కి రూపాయలవరకు వుంటే—యీ సంవత్సరం ఆ ధర 1 రూపాయలకు పడిపోయింది. ఈరకంగా ధర విపరీతంగా పడిపోయింది. అంతకు ముందు వున్న ధరలను పురస్కరించుకొని, ఎక్కువగా పెట్టుబడులు పెట్టి—ఎక్కువ ఉత్పత్తి చేయాలనే ఆకాంక్షతోటి ఎక్కువగా తయారుచేశారు. ఎప్పుడయితే ధర పడిపోయిందో—దానితో రైతు దివాళాతిపే పరిస్థితికి వచ్చాడు. కాబట్టి, ప్రభుత్వం బెల్లం ధర స్థిరీకరణలో—ఏదయినా ఆలోచన చేయవలసిందని కోరు

తున్నాను. అక్కడ వంఖ్యంగా మాకు కావలసింది—ఇక్కడనుంచి—మా జిల్లా నుంచిగాని, రాష్ట్రంనుంచిగాని, పై రాష్ట్రాలకు పోవడానికి—Export సౌకర్యాలు కలిగించినట్లయితే Demand ఎక్కువగా పెరుగుతుంది. Demand ఎప్పుడయితే పెరుగుతుందో, అప్పుడే ధరకూడా పెరుగుతుంది. కాబట్టి యీ విషయాన్ని ప్రభుత్వం పరిశీలించవలసిందని కోరుతున్నాను. తర్వాత Factory కి సరఫరా చేసే చెరకుగురించి మేము ఎన్నో యిబ్బందులకు గురి అవుతున్నాం. అక్కడ రైతులకు ప్రోత్సాహం కల్పించడానికి మేము ప్రయత్నం చేస్తున్నాం. ఎక్కువ దిగుబడినిచ్చే చెరకును వారు వాడాలి. వారికి కష్టం, నష్టం అయినా పెంచి Factory కి సరఫరా చేయాలి. రైతులలో ఒకవిధమైన చైతన్యాన్ని తీసుకువచ్చి, 997 variety అనిచెప్పి, ఎక్కువ దిగుబడినిచ్చే చెరకును వాటిం. ప్రోత్సహించాం. దీనినిగురించి ప్రభుత్వానికి తెలిపాం ప్రక్కనే ఉన్న ఫ్యాక్టరీవాళ్ళు అదనముగా ధర యిస్తున్నారు. 997 కు అదనంగా 5 రూపాయలు యిప్పించాము. ఈ విషయాన్ని Central Government కి చెప్పి, సిఫాయ్ చేసి, తెప్పించవలసిందని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ఈ సూచనలతోటి, నేను ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేసుకొంటూ—ఈ సమయం యిచ్చినందులకు ధన్యవాదాలు చెబుతూ శలవు తీసికొంటున్నాను.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :-అధ్యక్షా, ఈ 4 వ శాసనసభా Session లో మన గవర్నరుగారి ప్రసంగాన్ని చర్చించేటప్పుడు—ఈ రోజులు చాలా మార్పులతో గూడిన రోజులని గమనించవలసివుంది. ఈ ప్రజాస్వామ్య అభివృద్ధిలో ప్రతిఒక్కరు కూడా తగినటువంటి గుణపాఠాలు నేర్చుకొనడానికి నిరాకరించినట్లయితే—దానికి చరిత్రలో మనం సంజాయిషీ చెప్పవలసి వుంటుందని గుర్తించవలసివుంది. ఇప్పుడు చూస్తున్నాం. శాసనసభలో majority బలంపై అధికారాన్ని చలాయించటం—తద్వారా రాష్ట్రప్రజల శ్రేయస్సుకు పనిచేయటం ప్రజాస్వామ్యంయొక్క మూల విధానం. అయితే majority బలంలోనే అది ఒక వర్గబలం అని వదే వదే హెచ్చరిస్తున్నాను. వర్గబలం—ధనికవర్గబలం—స్వార్థపరవర్గాల బలం ఆధారం చేసుకొని, యిక్కడ పరిపాలన సాగుతోంది. ఇది మారాలి అని హెచ్చరిస్తున్నాను. కాని దీనిని ఎవరు సరుకుచేయటంలేదు. నిజంగా చూచినట్లయితే—Socialism, Capitalism సమస్య కానేకారు. Capitalist విధానంవలన—నేడు దేశంలో పేదరికం విపరీతంగా పెరిగిపోయి—‘అన్నమో రామచంద్రా’ అని అంటూవుండే పరిస్థితి యేర్పడినప్పుడు—యిది non-capitalist విధానమా? మనము స్వతంత్రం సముపార్జించినతర్వాత—మన దేశంలో ఉన్నటువంటి సమస్యలు ఏవిధంగా పరిష్కరించుకొనగలం అన్నటువంటి ఆనుభవాన్ని దేశములో అన్నిపార్టీలుగుర్తించవలసిఉంది. దురదృష్టవశాత్తు ఇదిరగలేదు. అది జరగనివత్తుంలో సంకుచితత్వంలో స్వార్థాలు విపరీతంగా పెరిగిపోయాయి. అయితే దీని సరుకుచేయడానికి వీలులేదు. దానిని లెక్క చేయడానికి వీలులేదు. సంఖ్యాబలంకూడగట్టి—ఈపద్ధతిలోనే అధికారాన్ని తీసుకుపోదాం అని ఈరాష్ట్రంలో పాలకవర్గం అన్నట్లయితే అది పోతే అవుతుందనిచెప్పాలి. నిజంగాచూచినట్లయితే సంఖ్యాబలం వున్నటువంటి గుణరాసు మంత్రివర్గంకూడా

సంఖ్యాబలం పరోక్షంగాకుండానే ఉన్న పరిస్థితులలోనే అది పడిపోయింది. ఈ విషయాన్ని గమనించవలసివుంటుంది. ఇక పోతే ఇందిరాగాంధీగారు, ప్రభుత్వంకూడా సంఖ్యాబలం మీద ఆధారపడివున్నట్లయితే—అట్టే కాలం అధికారంలో ఉండదని తెలుసుకోవలసివుంది. అందుచేత ఈ రాష్ట్రంలో ఆధిపత్యంలో ఉన్నటువంటి బ్రహ్మసం ద రెడ్డి మంత్రివర్గంకూడా ఏదయినా గుణపాఠం నేర్చుకొంటుందా అని అడుగుతున్నాను. నేర్చుకోవలసిన అవసరం లేదని వాళ్ళు భావించినట్లయితే—దానివల్ల నష్టపడేటటువంటి—అధికారంలో ఉన్న తాము ఒక రేకాదు, ఆనష్టపోయేదానికి పరిపాలనలో. కాధ్యతతోకూడిన శాసనసభ్యులు అంతాకూడా దానిని జవాబుదారీ చేప్పవలసి ఉంటుంది. 4 కోట్ల ప్రజలునష్టపోవలసిఉంటుంది గనుక—ఈనాడు కావలసింది సంఖ్యాబలం కాదు. ప్రధానమైనటువంటిది విధానాలు—ఆచరణలు మాత్రమే ప్రధానం. ఇటువంటి పరిస్థితులలోకళ్ళ ముందు ఎప్పుడూ కనబడేటటువంటి—ఈనాడు పదవులగురించి ప్రాకులాడే ఒకవర్గం ఒక తెలంగాణావర్గం తాము కాంగ్రెస్ సభ్యులుగా విడిపోయి, ఇక్కడ ప్రతిపక్షంలో కూర్చుంటున్నారు అంటే—ఒకవిధంగా సంతోషిస్తున్నాం. ఎందుచేతనంటే—పదవులగురించి ప్రాకులాడి—తగవులుతేలక ఇక్కడ కూర్చున్నా—అసలు జరుగబోయేటటువంటిది—ఈ ప్రతిపక్షం అనేది పరిపాలనా విధానంలో మార్పులు రావడాన్ని చర్చించి, ప్రజాస్వామ్య సూత్రాలమీద నూతనపంథా అవలంబిస్తే—ఈ రాష్ట్రములో సామాన్యప్రజలయొక్క హక్కులు కాపాడడానికి—నూతనమార్గాన్ని చేపట్టే కన్నా గుణపాఠాలు నేర్చుకొంటారని ఆశిస్తున్నాం. అయితే ఈనాడు ప్రతిపక్షంలోఉన్న నామిత్రులు ఎప్పుడో ఒకప్పుడు అవకాశం దొరికినప్పుడు—ఈ తెలంగాణా మిత్రులుగాని, లేకపోయినట్లయితే నిజలింగప్పవర్గానికి చెందిన మిత్రులుగాని, అటువైపు పోతారుగనుక మేము అంతా ఒంటరిఅయిపోతాం అని విచారించే రాజకీయసూత్రాలను నేను చెప్పటంలేదు. ఎందుచేతనంటే ఈనాడు ప్రజాస్వామ్య విధానములో ప్రజలే తీర్పుదారులు. ప్రజల యొక్క మనోభిప్రాయాన్ని గమనించి ఈప్రజలయొక్క జీవనపరిస్థితులను బాగుపరచడానికి కనీసకార్యక్రమం—socialism అయితే సరిఅయినది. దీనిని అయినా ఈపరిపాలనచేసే ప్రభుత్వం అవలంబించక పోయినట్లయితే చాలా అదోగతిని ఈకాధ్యత వహించిన ప్రతినిధులు అంతా పోవలసిఉంటుంది. అందుచేత చరిత్రలో, విధానంలో ప్రతిఒక్కరు ఈపరీక్షకు గురికాక తప్పదు. కొన్ని విషయాలగురించి ఆలోచించేటప్పుడు ఇక్కడ కూర్చున్నటువంటి మిత్రులు బాగుపడుతారనే నేను ఆశిస్తున్నాను. కాని ఇక్కడ కూర్చున్నటువంటివారు బాగుపడరు. ఇక్కడ కూర్చున్నటువంటిమిత్రులు బ్రహ్మసం ద రెడ్డిగారి మాటలే అనుకొండి ఇక్కడిమిత్రులు అయివస్తారు అటుమిత్రులు ఇటు వస్తూ ఉంటారని ఆయన అంత చురుకైనగా అన్నా—అది ఎవరిమనస్సు నొప్పించకుండా ఉండేమాట. కానీ ఇక్కడ కూర్చున్నటువంటి మిత్రులు అక్కడ కూర్చున్నటువంటి మిత్రులకు తగినటువంటి గుణపాఠం చెప్పేటటువంటి శక్తిమంతులు అవుతారని ఆశిస్తున్నాను.

కనుక ఈనాడు రాష్ట్రంలో ప్రజలు ఎదుర్కొంటున్నటువంటి సమస్య నాకు ఇంత బలం వుంది రాష్ట్రంలో ఎన్ని పార్టీలు వున్నాయి, నేను తాత్కాలికంగా పదవిలో వున్నాను అని మోసంచేసి వ్యవహరిస్తాము అనే సమస్య కానేకాదు. ఈనాడు రాష్ట్రంలో మనం ఎదుర్కొంటున్న సమస్య ప్రజాస్వామ్యముయొక్క సమస్యలను నిష్కల్మషంగా పరిష్కరించడానికి నడుం కట్టుకొని ముందుకు వస్తామా లేదా, లేకపోతే పతనం జౌతారు అనేటటువంటిది సమస్య. మంత్రి వర్గాన్ని పతనదశకు తీసుకుపోతున్నారు. పతనదశనుండి కాపాడాలంటే నిజాయితీతో నిష్కల్మషంగా వ్యవహరించాలని కోరుతున్నాను. ప్రతిపక్షంలో రకరకాల గ్రూపులు, రకరకాలవారు ఉన్నప్పటికీ కూడా అధికార పక్షానికి తెలుసు. 10 మందిని కొనుక్కోవచ్చును. పదిమందికి ఆశ చూపించవచ్చును. 10 మంది బలహీనతలను ఉపయోగించుకోవచ్చును. అదికాదు. ప్రజాస్వామ్య లక్ష్యం అనేటటువంటిది తక్కువ మంది ఉన్నప్పటికీకూడా లక్ష్యం సరియైనదిగా వుండివుండాలి. లక్ష్యం సరియైనది కానిపక్షంలో ఎక్కువమంది ఉన్నప్పటికీ కూడా అధోగతికి తీసుకుపోతుంది. ఏదోరీతిని మనుషులను కూడగట్టుకొని పరిపాలన చేద్దాం అనుకుంటే నాలుగుకోట్ల ఆంధ్ర ప్రజానీకాన్ని గడ్డిగరిపినవారు జౌతారు. గవర్నరుగారి ప్రసంగం అంతా ఏ పంథాలో వుంది అంటే మీకు తెలుసు. గవర్నరుగారి ఉపన్యాసం ఒక్క విధానాన్ని పరిష్కరించే సూచనలు లేవు. రాష్ట్రంలో సుమారు 6 వేల గ్రామాలలో 9 లక్షల ప్రజానీకానికి ఎఫ్ క్లె అయినటువంటిది మొదట సైక్లోనుకు ఏమి చేశారని నేను అడుగుతున్నాను. ఎన్ని కోట్లు ఖర్చుపెట్టారనికాదు, administrative system corruption the court administration pause తో కూడినటువంటిది. సామాన్య ప్రజల కష్ట పరిస్థితులు తెలియనే తెలియదు. ఈ ప్రజా ప్రతినిధులనుండి తెలుసుకొనడానికి నిర్లక్ష్యం ఏమిటి? తడిగుడ్డలతో గొంతులు కోయవద్దని ఈనాడు స్పష్ట వై పరీత్యాన్ని గురించి ఈ పరిస్థితులకు డబ్బును సరియైన విధానంలో ఉపయోగించలేదు. ఇది దురదృష్టకరమైన విషయం. ఎక్కడ నేర్చుకుంటున్నారని అడుగవలసి వుంది. తుఫాను విషయం సంపూర్ణంగా తెలుసు. ఏ వద్దతి, ఏ విధానం అవలంబిస్తున్నారో నష్టపోయినటువంటివారికి, కష్టాలలో వున్నటువంటి సోదర ప్రజలకు ఎటువంటి కార్యక్రమం చేస్తున్నారో కనీసం ప్రజలముందు పెట్టలేదు. లేకపోతే M. L. A.లు పుత్తరం వ్రాస్తే ఒక జాతకం విధంగా ఇక్కడ గవర్నరుగారు చదివే వద్దతిలోనే తెలియజేస్తున్నారుగానీ, ప్రజలను ఏడ్పించే విధంగా ముందుకు సాగిపోతున్నారేగానీ, డబ్బును ఖర్చు పెట్టడంలేదు.

బంజరు భూములు పంచిపెట్టాం. భూసంస్కరణలు చేస్తున్నాం అనేటటువంటి నినాదాలు ఇక్కడ తెలియజేశారు. భూసంస్కరణలు చేస్తున్నాం అంటే సరిపోయిందా? భూమి పంచుతున్నాం అంటే సరిపోయిందా? ప్రభుత్వ యంత్రాంగం అంతాకూడా చేతుల్లో పెట్టుకొని ఏ ఏ జిల్లాలలో ఎక్కడెక్కడ ఏ ఏ పెద్దమనుషులకు యిచ్చారో, ఎంతమంది మిగిలిపోయారో చెప్పకుండా మనీపూసి మారేడుకాయచేసి, ఈనాడు ప్రజలపైన పెత్తనం సాగించే

విధానంగా వుంది. ఈ భూములను, మీ తాబేదారులకు, మీ ఇష్టమైన వ్యక్తులకు, పార్టీ మనుషులకు, మీ పాదాలు వత్తేటటువంటి వారికి యివ్వడం జరుగుతుంది. నిజంగా కష్టాలలో వున్నటువంటి ప్రజలకు ప్రజలకు ప్రాతినిధ్యం వహించేటటువంటివారు చేసే ధోరణిలో వుందా అని అడుగుతున్నాను. అది లేనేలేదు. అందుచేత ఈనాడు ఏ మూల చూసినప్పటికీ విపరీత పరిస్థితి ఇది. ద్వేషంతో, స్వార్థంతో, వర్గతత్వంతో వ్యవహారాలు సాగుతున్నాయి. చరిత్ర మనముందు వుంది. భారతదేశ చరిత్ర మనముందు వుంది. ఈనాడు కాంగ్రెసు పార్టీ అని చెప్పకోవడం అంటే లేనిపార్టీని గురించి చెప్పకోవడం అన్నమాట. కాంగ్రెసు పార్టీని పతనం చేసినటువంటివారు, అందులో వున్నటువంటి స్వార్థపరవర్గాలు, గుంపాతాన్ని పేద ప్రజానీకం మధ్యకుపోయి, కష్టజీవుల మధ్యకుపోయి, చమటోడ్ని పనిచేసే వర్గం మధ్యకుపోయి ఎప్పుడు నేర్చుకుంటారా అని నేను పోచుచున్నాను. లేని పక్షంలో ఫాసిస్టు విధానంతో, వర్గ దృక్పథంతో, ప్రాంతీయ దృక్పథంతో ఈ దేశాన్ని తుదముట్టించడానికి చూస్తున్నారా అని పోచుచున్నాను. మనం అంతా మనుషులం. ఈ విషయాలు చర్చిస్తూవుంటే చరిత్ర సత్యాలు గుర్తుంచుకోవాలి. ఎవరు అధికారంలో వున్నారు. ఎవరిని అధికారం నుంచి తీసివేయాలనే నిమగ్నకాదు. ఏ సూత్రం ఆచరణలో వుండడానికి అధికారం చలాయించబడుతోంది? ఏ సూత్రాలు అమలులో ఉన్నాయి. ఈనాడు ఇది పరీక్షకు రావాలి. దురదృష్టవశాత్తు ఈ ప్రాంతీయతత్వం తెలంగాణ జంకు కారణం అధికారంలో ఉండే వర్గం. ఈ పేదరికానికి కారణం అధికారంలో వుండే వర్గం. ఈ అవినీతికి కారణం, పక్షపాతానికి కారణం అధికారంలో వుండే వర్గమే. యివన్నీ తెలియదా అని పోచుచున్నాను. ఇది అంతా తెలిసినప్పడు, మొదట దేశ ప్రజలయొక్క యోగక్షేమం ఆలోచించినట్లైతే మార్గాలు వున్నాయని నేను చెప్పుతున్నాను. వాటినిన్నీంటిని తప్పించుకుని మసిపూసి మారేడుకాయ చేసే విధానం ఎంతకాలం అవలంబిస్తారు అనేదే నా ప్రశ్న? రెండు సంవత్సరాలు వుంది ప్రజలు తీర్పుచెప్పేకాలం. ప్రజలతీర్పు చాలా తీవ్రంగా వుంటుంది. గమనించవలసి వుంటుంది. ఇందులో సంశయంపవలసిన అవుసరంలేదు. యీ రెండు సంవత్సరాల కాలంలో ఈ పరిపాలన సరియైన దారిలో పడుతుందా లేదా అని పోచుచున్నాను. తిండిలేక మాడిపోయేటటువంటి ప్రజానీకాన్ని రక్షిస్తారా లేదా అని నేను అడుగుతున్నాను. రేషనింగు రద్దుచేశాం అన్నారు. గిరి మంత్రులు వున్నారు. చేసేది అంతా ధనికవర్గం పాదాలు వత్తుతూ, ధనికవర్గానికి సేవచేసే విధంగా మారుతోందని పోచుచున్నాను. మారకపోతే నక్సలైట్లుకాదు మార్చేది. బహుశః శాంతమూర్తులగు గాంధీలు వస్తారు. ఆ గాంధీలు కష్టజీవులు. కనుక ఆ కష్టజీవులే మీ మా officers. ఆ ఆఫీసులలో వున్నటువంటి సిబ్బందే మహాత్మాగాంధీలు. తీర్చిదిద్దుతారు. చరిత్రలో బ్లాక్ లెటర్స్ తో వ్రాస్తారు. నేను ప్రభుత్వాన్ని పోచుచున్నాను. ఎంత త్వరగా కళ్ళు తెరుచుకుంటే అంత మంచిది. కళ్ళు తెరుచుకోవడం సాధ్యంకాదా? నేర్చుకోవడం సాధ్యంకాదా? చాలామంది మంత్రులు అక్కడ కూర్చున్నారు. వచ్చి ఇక్కడ కూర్చోండి. కొత్తవాళ్ళు సమర్థనీయ

మైనటువంటి వాళ్లు పరిపాలన సాగిస్తారు. అధికారగర్వం వారసత్వంవల్ల వచ్చింది అని అనుకుంటున్నారు. ఈ పద్ధతిలో మోసగించుకుంటూపోతే చాలా గడ్డురోజులు చూడవలసి వుంటుంది. కనుక వెంటనే ఆరు నెలలలో రాష్ట్రంలో ప్రజల సమస్యలను పరిష్కరించడానికి కార్యక్రమానికి పూనుకోకపోయినట్లయితే చాలా దుర్గతిలో పడిపోతారని కాపనాకారం పెగుడుతున్నాను.

శ్రీ జి. సూర్యనారాయణ :-అధ్యక్షా, గవర్నరుగారి ఉపన్యాసం చక్కగా కు పంపా. జాగ్రత్తగా ఉపన్యసించారు. కానీ, ముందే మూడు మాటలతో ఉపన్యాసం ముగించారు. ఆ మూడు పమిటంటే మొదటిది 1969 లోనే నాలుగు తుఫానులు వచ్చాయి గడ్డురోజులు అన్నారు. 2వది బంజరు భూములు పేదవారి కొరకు 2 లక్షలు కేటాయించబడును అన్నారు. ఇస్తున్నాము, ఇవ్వడంలేదు అని clear గా లేదు. కేటాయించబడును అన్నారు. మూడవది ఇక ఉద్యోగస్థులకు ఏదో ప్రమోషను గురించి gazetted officers, non-gazetted officers తారతమ్యాలు పరిష్కరించడానికి ఒక కమిటీ వేశారు. ఆరు పేజీలతో ముగించారు పాపం. ఎందుకంటే ఈనాడు గవర్నరుగారి ప్రసంగం చూస్తే నిజంగా ఇది ప్రజాస్వామికమా అని దేశ నాయకులకు అర్థం కాకుండా వుంది. తుఫాను, విశాఖ, శ్రీకాకుళం, East Godavari, West Godavari. నెల్లూరు జిల్లాలలో విపరీతంగా వుంది. అనేక గ్రామాలు పోయాయని ఒప్పుకున్నారు. 18 కోట్లు రిలీఫ్ ఇవ్వాలని Funds తీసుకు వచ్చారు. ఇది ఎంతవరకు సక్రమంగా వుందారు. ఏమైనా వ్యవసాయం పోయింది. ఇంకా చేనేత, హరిజన కుటుంబాలు, బీదల గృహాలు కూలిపోయాయి. వారికి ఏదో సహాయం చేస్తారా అని అడుగుతున్నాను. అయితే అనడం సంతోషమే. కాని కార్యక్రమం మాత్రం అమలు జరుగలేదు. ఎందుకంటే పాపకరావుపేట నియోజక వర్గం నాది. అక్కడ మత్స్యపరిశ్రమ మంత్రిగారుకూడా పర్యటన చేశారు. 54 బోట్లు పోయినాయి. ఇంతవరకూ లభించలేదు. చేనేత మగ్గాలు అనేకం పోయినాయి వారికి ఏమీ లభించలేదు. అట్లాగే హరిజనులవి అయితేనేమి, ఇతర వెనుకబడిన కుటుంబాలవారివి అయితేనేమి వారి గృహాలుకూడా కూలిపోయినాయి. అవి అట్లాగే వుండిపోయినాయి. తూర్పు గోదావరి జిల్లాలో బులిజాబుగారి నియోజకవర్గంలో 25, 30 రూపాయలు యిస్తున్నారు. నియోజకవర్గంతో ఏమీ తీసుకురాలేదని నామీద ఒత్తిడిచేస్తున్నారు. 30 రూపాయలు అయినా ఇచ్చారు; సంతోషమే. కాని 30 రూపాయలతో పేదవాడు ఇల్లు కట్టుకోగలడా అని ఆలోచించాలి. ఆ 30 రూపాయలు అయినా 10 మందికే ఇస్తున్నారు. దానికి ఏ మంత్రిగారో వచ్చి function చేస్తున్నారు. పేపర్లలో మాత్రం పెద్ద headlines లో పడుతున్నాయి. కార్యక్రమం కూన్యం. రెండవది—ఉద్యోగస్థుల విషయం. Gazetted, non-gazetted వున్నారు. చాలామంది సిబ్బందిని పెంచాం; సంతోషమే. ఒక ప్రక్కనుండి కొత్త సిబ్బందిని పెంచుకున్నాం; ఒక ప్రక్కనుండి బంట్రోతులను తీసిపారేస్తున్నాం. Co-operative Education Instructors వున్నారు. అది Central Government Scheme. ఆ స్కీము క్రింద Central Government వారు నియమించిన 80 మంది instructors మ

ఊడబెరికేశారు. స్కీము ఎత్తేశాం అని వారిని ఊడబెరికేశారు. కాని వారికి ఉపాధి ఏమీ కల్పించలేదు. ఎప్పుడో చేస్తాం, చేస్తాం అంటే వారి కుటుంబాలు ఏమీ కావాలి? మొదటనే ఈ స్కీము అమలు పరచకపోయినా బాగుండేది. అమలు పరచినతరువాత 10 సంవత్సరాలనుండి ఉద్యోగం చేస్తున్నవారిని ఈనాడు పొమ్మంటే ఎక్కడకు పోతారు? వారి సమస్యకు పరిష్కారం ఏమిటి? ఇటువంటివి అనేకమైన ఘట్టాలు వున్నాయి మన రాష్ట్రంలో. యీనాడు ఉద్యోగాల విషయంచూస్తే, ఎన్నో కమిటీలు వేశారు; మేధావుల కమిటీలు వేస్తున్నారు. కాని ఒక కుటుంబంలో 10 మంది వుంటే, ఇద్దరు తహశీల్దారులు; ఒకరు సబ్-కలెక్టరు; ఒకరు U. D. clerk, ఒకరు పోలీసు ఇన్స్పెక్టర్-యీ విధంగా అన్నీ ఆ కుటుంబానికే ముడుతున్నాయి. కాని పేదలైన హరిజనులకు గాని, లేక యితర వెనుకబడిన కమ్యూనిటీ—కాపో, చాకలో, మంగలో— ఇటువంటి పేదవర్గంలో ఒకరు స్కూలుపైసలు చదువకూడా వారికి ఉద్యోగాలు లేకుండా పోతున్నాయి. ఇదీ పరిస్థితి. అందుచేత కనీసం minimum basis వుండి, భూకమతాలు తీసుకువచ్చిన విధంగానే, ఉద్యోగాల విషయంలోకూడా మనం ఆలోచిస్తే నిరుపేదలైన కుటుంబాలవారికి ఉద్యోగాలు కల్పించినవారం అవుతాము కాబట్టి ఈ విషయమై ప్రభుత్వంవారు జాగ్రత్తగా ఆలోచించమని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఇక, హరిజనులకు, వెనుకబడిన కమ్యూనిటీ వారికి 2 లక్షల ఎకరాలు పంచినాం అన్నారు. వాటికొరకు గ్రామ రెవెన్యూలోనూ, పంచాయితీ రెవెన్యూలోనూ కమిటీలు వేస్తున్నారు. కాని ఆ కమిటీలవల్ల అవి లభిస్తాయా లేదా అని అనుమానంగా వుంది. ఎందుకంటే ప్రతి గ్రామంలోనూ తగాదాలే. ఏవో group politics అంటే అవి రాజకీయంగా పోతూ ఉంటాయి. బంధువులకు, పాలికాపులకు ఇవ్వడమేగాని, నిజమైన హరిజనులకుగాని, నిజంగా భూమిలేనివారికిగాని ఇది ఉపాధి కల్పించదని నేను భావిస్తున్నాను. ఎందుకంటే స్వాతంత్ర్యం వచ్చినది లగాయితు, యీ 23 సంవత్సరాలలోనూ 2½ లక్షల ఎకరాలే పంచుతున్నాం. దానికి సిబ్బంది, establishment బోలెడు అవుతుంది. కాని ఎంతవరకు మనం పంచుతాం; కొండలూ, గుట్టలూ, నదులూ, సముద్రాలూ తీసివేయగా ఎంత భూమి వుందో, దాన్ని ఎంతకాలం పంచుతామో నాకు అర్థం కాకుండా వుంది. అటువంటప్పుడు ఎందుకీ ప్రకటనలు? పాల కేంద్రాలు పెడుతున్నాం, పేదవాళ్లందరకూ వెయ్యేసి రూపాయలు యిస్తున్నాం అని ఉపన్యాసాలు యిచ్చేకన్నా, కనీసం అయిదు వందలతో ఒక గేదెను కొని పేదవాడికియిస్తే వాడేదో పాలు అమ్ముకుని బ్రతుకుతాడు. కాని అదేమీలేదు. నిన్న వ్యవసాయ మంత్రిగారు చెప్పారు—అందరికీ ఇవ్వడంలేదు, 50 మందికి మాత్రమే యిస్తున్నాం అని. ఈ రేళంలో 50 మందేనా పేదవాళ్లు వున్నది? అదైనా పేదవాళ్ళకు అన్నారా? రెండెకరాలు భూమి వున్నవాడికే ఇస్తాం అన్నారు. రెండెకరాల భూమి వున్నవాడు కనీసం నెలలో, రెండు నెలలో జీవింపగలుగుతాడు. పూర్తిగా లేనివాళ్ళు ఎట్లా జీవిస్తారు? అందుకని యిది జాగ్రత్తగా జీవించాలి. ఎందుకీ ఉపన్యాసాలు? ఎందుకీ స్టేటుమెంట్లు? ఎవరిని ముంపడానికి?

ప్రజలు కూడా గుర్తిస్తున్నాడు. విశాఖపట్నం ఓడరేవు అభివృద్ధి చేస్తాం, భీముని పట్నం ఓడరేవు అభివృద్ధి చేస్తాం అని స్టేటు మెంట్లు యిచ్చేస్తా కార్యక్రమాలు జరిపించండి. ప్రజలు సంతోషిస్తారు. రెండు లక్షల ఎకరాలు పంచినప్పుడు, ఒక డిజి రెండేకరాల భూమి యిచ్చామనుకోండి: వాడు ఎట్లా వ్యవసాయం చేస్తాడు? వాడికి ఎడ్లు వున్నాయా పారతో తవ్వకునే అవకాశం వుందా? ఆ యిచ్చేవన్నీ గుట్టలు. విశాఖపట్నం జిల్లాలో భూములు లేవు; అన్నీ గుట్టలే. కనుక అటు వంటివాళ్ళకు వ్యవసాయం చేసేదానికి ఏదైనా ఆర్థిక సహాయం కల్పిస్తారని ఆశిస్తాను, నా నియోజకవర్గం అయిన పాయికరావుపేట నియోజకవర్గంలో సత్యవరం, మంగవరం, అంటికోట అని మూడు గ్రామాలు వున్నాయి. ఈ మూడు గ్రామాలలో కనీసం 15 వందల ఎకరాలలో తమలపాకులు వేసి, దానిమీద జీవిస్తున్నారు. ఈనాడు ఆ శోటలు అన్నీ పోయినాయి. వారికి ఏమీ సహాయంలేదు అలాగే అరటి తోటల మీద కొంత మంది జీవిస్తున్నారు. ఇవన్నీ వ్యాపార పంటలే, అంతా రెండేకరాలు. మూడేకరాలు వున్న పేదవారే, వారి పంటలు పూర్తిగా పాడై పోయినాయి. వారికి దీర్ఘకాల ఋణాలు యివ్వాలి. బ్యాంకులు nationalize చేశారు; సంతోషమే. కానీ మన సమాజంలో పూర్తిగా అడుగున వడిన పేదవారికి ఏదైనా సహాయం చేస్తే బాగుంటుంది. అలా చేస్తారని ఆశిస్తూ ఈ అవకాశం యిచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు అర్పించుకుంటున్నాను.

(శ్రీ ఎ. రామిరెడ్డి (దుగ్గిరాల):—అధ్యక్షా. గవర్నరు గారి ప్రసంగాన్ని బలపరుస్తున్నాను. ఏదైనా ప్రసంగాలన్నీ ఒక్క మారిగానే వుంటాయేమోనని విస్మయి దీన్ని చూస్తే. ఎందుకంటే, రోటీన్ కోర్సులో వుండేవే సహజంగా ప్రసంగాల్లో చెప్పుకుంటూ వుంటాం. అదే గవర్నరుగారు కూడా చెప్పారు. అయితే గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో ఆసెంబ్లీలో జరిగినటువంటి వర్ధతి చూస్తే, ప్రజాస్వామ్యంలో వుండవలసిన విశ్వాసాన్ని మనం కోల్పోతున్నామా అని బాధకూడా కలగడం సహజం. ముఖ్యంగా మాకు సంబంధించినంతవరకూ, కోస్తా జిల్లాలో ఒకటికి రెండు శుఫార్సులు రావడం, అది ముందుగానే గవర్నరు గారి ప్రసంగంలో చెప్పడం ముదావహంగా వుంది. Previous గా చూస్తే, తెలంగాణా movement ఎంతో భీభత్సంగా రాష్ట్రాన్ని కలచివేసింది. అదే సమయంలో శుఫార్సువల్ల చాలావరకూ రైతాంగానికి, ఇతర వర్గాలకూ కూడా అనేకవిధాల నష్టంకలిగింది. కానీ ఈ నష్టాన్ని ఏవిధంగా భర్తీ చేసుకోవాలనే పరిస్థితి ఆలోచిస్తే, అది భగవత్సంకల్పంవల్ల భర్తీ చేసుకోవలసిందే గాని, గవర్నరు మెంటు వారిసహాయంతో భర్తీ చేసుకునే పరిస్థితి మాత్రంలేదు. ఎందుకంటే, మేలో శుఫార్సువచ్చింది. తరువాత నవంబరు. డిశంబరులలో వచ్చిన ఖారీవర్షాలుగాని. శుఫార్సులుగాని చూస్తే రైతులు, చాలామంది కలిగినవాళ్ళు కూడా రెండు మూడు రూపాయలకు, నాలుగు రూపాయలకు వడ్డీకి తెచ్చుకుని వారి కార్యక్రమం నిర్వహించుకోవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడింది. ఈ పరిస్థితులలో నేను ముఖ్యంగా మనవిచేసేది ఏమిటంటే రైతాంగానికి శిస్తు రేమీషను యివ్వవలసిన అవసరం ఎంతైనా వుంది. రైతాంగానికి ఈవేళ శిస్తు రేమీషన్

యివ్వవలసిన అవుసరం ఎంతైనా ఉంది. శిస్తు రెమీషన్ యి సే సరిపోతుందా అంటే కనీసం ఆమాత్రం అయినావుంటే ఒక satisfaction అనేటటువంటిది వారికి కలుగుతుంది అది వాయదావేస్తామని కాకుండా ఎక్కడ అయితే తుఫాను సంభవించిందో అక్కడ శిస్తు రెమీషన్ తప్పకుండా గవర్నమెంటు consider చేయవలసిన అవుసరం ఉందని నేను మనవి చేస్తున్నాను. మరి తుఫాన్ వస్తే వచ్చింది కాని మాకు ఒకవిధమైనటువంటి facility మాత్రం కలిగింది. Drainage scheme ను వెంటనే take up చేయడం జరిగింది. దానికి గవర్నమెంటువారిని హృదయపూర్వకంగా అభినందిస్తున్నాను. ఎందుకంటే చిన్న drainages దగ్గరనుంచి పెద్ద drainages వరకు work take up చేస్తూ scheme లు తయారయ్యే పరిస్థితి ఉంది. దానికి కొంతవరకూ రైతాంగం ఒకవిధమైనటువంటి తృప్తిగా వున్నారు. పోతే ఈ వేళ మనం food zonal ను రెండుగా చేసుకున్నాం మన ఆంధ్రరాష్ట్రంలో. ఈ రెండు zonal కాకుండా మొత్తం రాష్ట్రం ఒకే zone గా వుంటే బాగుంటుందేమోనని అనిపిస్తోంది. అదీ కాకుండా మన South మొత్తం కూడా ఒక zone గా వుంటే ఈ వేళ రైతాంగానికి వచ్చేటటువంటి ధర ఒకవిధంగా ఏదో 10.20 రూపాయలు తగ్గిపోయిందని అనుకుంటున్నామేకాని, రైతాంగం హృదయాలలో వున్నటువంటి బాధ కనుక చూసినట్లయితే చాలా ఎక్కువగా వుంది. దాన్ని మనం తీర్చలేని పరిస్థితిలో వున్నాము. ధరలు యింకా పడిపోతాయేమోననే అనుమానంతో వారు వున్నారు. కాబట్టి మొత్తం South ను అంతా ఒక zone గా చేసినట్లయితే కొద్దో గొప్పో రైతాంగానికి ధర గిట్టుబాటు అయ్యేటటువంటి పరిస్థితి దావున్నది. కాబట్టి అది గవర్నమెంటువారు కేంద్ర గవర్నమెంటువారితో మాట్లాడి దాన్ని చేయవలసిన అవుసరంగా ఉండవచ్చు. ఇకపోతే మనం ఈ వేళ సోషలిస్టు సమాజములో వయనిస్తున్నామని పదే పదే చెప్పుకునే పరిస్థితులలో ఏదో ఒక జిల్లాలో వుండే పరిస్థితికి తగ్గి Nationalisation అనే పరిస్థితిని కలుగజేస్తున్నామనేటటువంటి ఒక మనస్తత్వం కాకుండా - అప్పుడు చేసినటువంటి బస్సు నేవనలై జేమను అనేటటువంటిది ఒక్కరి జిల్లాలకు మాత్రమే పరిమితమై వుంది. ఆపద్ధతి కాకుండా యావత్ రాష్ట్రానికి కూడా ఒక విధమైనటువంటి సమగ్రమైనటువంటి పథకం తయారుచేయకపోతే prohibition విషయంలో యేవిధంగా తేనిపోని మనస్తత్వాలకు దారి తీసినట్లుగానే యిక్కడ కూడా అవకాశం వుంది. Prohibition విషయంలో రాష్ట్రం మొత్తం మీద ఒకే విధమైన పద్ధతిని అవలంబించి prohibition ఎత్తువేసుకున్నామని అదే పద్ధతిని యిక్కడ కూడా అవలంబిస్తే బాగుంటుంది. కొన్ని జిల్లాల్లో కొంతమంది కుట్రగా తయారయి బస్సు రూట్లు నడుపుతూ రాజకీయాలు నడిపించే పరిస్థితిగా తయారయి, ఒకవిధంగా యింకొకరి మీదకక్ష సాధించుకోడానికి వీలుగా అప్పుడు వున్నటువంటి ప్రభుత్వం వారు కొన్ని జిల్లాల్లోనే చేసినటువంటి సందర్భం వుంది. చిన్న చిన్న routes ను ఒకేమనిషి 5, 6 రోజుల్లో తీసుకుని ఒక విధమైన King గా తయారయినటువంటి పరిస్థితి కూడా ఈ Nationalisation చేసినటువంటి జిల్లాల్లో వుంది. ఈ Nationalisation పథకాన్ని మనం స్వారం

కోసం ఉపయోగించుకొంటున్నాము. గవర్నమెంటువారికి agent లుగా వున్నటువంటివారికి యిది దత్తత చేస్తున్నాము అనేటటువంటిది లేకుండా ఒక సమగ్రమైనటువంటి పథకాన్ని తయారుచేయకపోతే యిది ఒక విధమైన mis-understandings కు దారితీస్తుంది. కాబట్టి బ్రహ్మానంద రెడ్డి గారు తప్పకుండా ఒక bold step గా తీసుకుని దీన్ని అన్ని జిల్లాలకు విస్తృతం చేసేవిధంగా ఒక అభివృద్ధికరమైన పద్ధతిలో తీసుకుంటారనే విశ్వాసం వుంది, తప్పకుండా తీసుకోవాని కోరుతున్నాను. పోతే కొన్ని states లో sugar factories ను nationalise చేయాలనేటువంటి పద్ధతి వుంది. మన state లో కూడా co-operative section లో sugar factories కట్టాలనేటటువంటి పరిస్థితి చాలావోట్ల వుంది. మరి మా గుంటూరు జిల్లాకు సంబంధించినంతవరకూ యీ వేళ ఒక్కటికూడా sugar factory లేకపోవడం నిజంగా విచారకరం. ఈ co-operative section లో వున్నటువంటివి కాకుండా private యాజమాన్యంలో కూడా sugar factories ఉన్నాయనేటటువంటి పరిస్థితిని చూసినట్లయితే, మన రాష్ట్రంలోకూడా nationalisation చేసి అభివృద్ధి పథంలో మనం నడుస్తున్నాము అనేటటువంటిది చూపెట్టకపోతే, యీవేళ మనం చూపించే పద్ధతికి, ముందు అవలంబించేటటువంటిదానికి యేమాత్రము సంబంధం కన్పించదు. కాబట్టి పరైనా కొన్ని కొన్ని సరిష్టమైన ప్రాతిపదికలు తీసుకొనకుండా, ఒక విధమైనటువంటి slogan ధోరణిలో ముందుకుపోతే, ఏదో కబుర్లు చెబుతూ పోయేటటువంటి పరిస్థితులలో మనం పోతే యీవేళ గ్రామాదులలో వుండే ప్రజానీకానికిగాని, రైతాంగానికిగాని ఒక విధమైనటువంటి confidence రాదు. కాబట్టి చేయదలచుకున్నవి అన్నీ జాగ్రత్తగా అలోచించి, ఏదీ ఎంతవరకూ ఉపయోగమో అవి అన్నీ ఒకే పథకంతో వుంటే బాగుంటుంది అని mixed economy మాత్రం పనికిరాదు. అవి అన్నీ ఒకే పద్ధతిలో వుండాలిగాని అది కొంత వుంటుంది, యిది కొంత వుంటుంది అనే పద్ధతి పోకిరాదు. గవర్నమెంటువారు అన్ని industries ను nationalise చేయలేకపోయినా కొన్నిట్లో అయినా యిది చక్కగా నడుస్తుంది, సరియైనటువంటి management తో నడిపిస్తే లాభాలు వస్తాయి రాష్ట్రానికి. రైతాంగానికి అందరికీకూడా. ఎందుకంటే కొన్ని factories లో టన్నులకు 50, 60 రూపాయలు యిస్తున్నారు. గవర్నమెంటువారి factories లో కేవలం టన్నుకు 100 రూపాయలు యిస్తున్నారు. అది రైతులకు ఉపయోగంకాదా. అందుచేత దీని విషయంలోకూడా ఒక సమగ్రమైన పథకాన్ని పెట్టుకుని చేయవలసిన అవుసరం వున్నది. అది గవర్నమెంటువారు తప్పకుండా ఆలోచిస్తారని మనవిచేస్తూ శైలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ జి. నత్యనారాయణరావు (ఎల్లందు) :— అధ్యక్షా, గవర్నరుగారి ప్రసంగం చాలా విస్తారంగా వున్నందుకు నేను చాలా విచారపడుతున్నాను. కారణం ఏమిటి అంటే గవర్నరుగారి ప్రసంగం, గవర్నమెంటుయొక్క policy ప్రజానీకంయొక్క శ్రేయస్సుదృష్ట్యా ఏమి ఎట్లా చేయాలి భవిష్యత్తులో అవి ఒక కొలత బద్ధంగా చూసుకున్నప్పుడు యిందులో ప్రజానీకంయొక్క శ్రేయస్సు దృష్ట్యా యిది ఏమిటన్నట్టు ఎక్కడా కన్పించడంలేదు. ముఖ్యంగా ఈ రోజు

ప్రజాసేవయొక్క సమస్యను తీసుకున్నప్పుడు, ఈ రోజు నిరుద్యోగ సమస్య విలయతాండవం చేస్తుంటే దీని పరిష్కార మార్గం గురించి ఎక్కడైనా ఒక్క ముక్క చెప్పకారంటే ఇందులో ఎక్కడాలేదు. మనం సోషలిజం తెచ్చేటందుకై ఏ పంచవర్ష ప్రణాళికలని అనుకున్నామో, ఆ 4వ పంచవర్ష ప్రణాళికను తెస్తామని చెప్పకుంటూ యీ గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో ఒక ముక్క అయినా దాని విషయం చెప్పకపోవడం శోచనీయం యింకా యెన్నో రంగాలలో development అనేటటువంటిది జరిగి తూపుంటే కూడా దానియొక్క activities యే యే రంగాలలో ఎల్లా పోతున్నాయి అనే విషయం యిండిలో చెప్పక పోవడం చాలా విచారకరం ప్రత్యేకంగా సోషలిస్టు సమాజమని అనుకున్నప్పుడు భారతదేశంలో అయితేనేమి, ఆంధ్రరాష్ట్రంలో అయితేనేమి మొత్తం ప్రజాసేవ పకతాటిపై వచ్చుటకొరకై కుల, మత తత్వాలు పోవుటకొరకై ప్రభుత్వం ఎలాంటి పంథా అనుసరించాలనేది యిందులో సూచించనందుకు నేను చాలా విచారిస్తున్నాను. ముఖ్యంగా యిందులో ఏమి చెప్పారంటే శేవలం ఏమి జరిగాయని పర్తమానంలో విషయాలు చెప్పారు. ఉదాహరణకు తుఫాను విషయంలో చర్చించారు. కాని విచారకరమైన విషయం ఏమిటి అంటే మా ఖమ్మంజిల్లాలో 8 పర్యాయాలు తుఫానువచ్చి అక్కడి ప్రజలు భాదపడు తుంటే అక్కడి పరిస్థితులను గమనించకపోవడం చాలా విచారకరమైన విషయం మనం అంతా ప్రత్యేకంగా శిస్తురెమీషను కావాలన్నాము. ఈవేళ కొలతలద్ద బస్తాలే తీసుకున్నారు. ఈవేళ అధికోత్పత్తి చేయాలంటే రైతులు fertilizers వేయడం ద్వారా 8 బస్తాలు పండించేటటువంటివి. 30, 40 బస్తాలు పండిస్తున్నారు, కాని రెవిన్యూనష్టం మాత్రం ఆ 2 బస్తాలే చూపిస్తూ శిస్తు రెమీషను యివ్వడం అనేది జరుగుతున్నది. అది చాలా శోచనీయం. ప్రభుత్వం అధికోత్పత్తి కావాలనుకుంటున్నప్పుడు, రైతాంగం శ్రేయస్సు కావాలనుకుంటున్నప్పుడు, అధికోత్పత్తికి యేమార్గాలు చూపిస్తున్నామనేది దృష్టిలో పెట్టుకుని శిస్తు రెమీషను యివ్వవలసివుంటుంది. ఆరీత్యాకూడా చూసుకున్నప్పుడు 8 పర్యాయాలు తుఫాను సంభవించి కందిపంట, వరిపంటలు పోయి రైతాంగం బాధపడేటటువంటి పరిస్థితులు వుండికూడా శిస్తురెమీషను యివ్వకుండా వున్నారంటే నిజంగా చాలా శోచనీయంగా వుంది. Producers levy తీసివేసినందుకు నేను చాలా అభినందిస్తున్నాను. కాని తుఫానువల్ల ప్రత్యేకంగా మా ఖమ్మం జిల్లాలో అలుతెంటి, మధిరతాలూకాలో అలుతెంటి ఎన్నో యకరాల భూములు పూర్తిగా ఉసుగునట్టి ఇరిగేషన్ పోయినాయి, దానికి బుల్ డోజర్లు - ఆవుసరంవందని మినిష్టరుగారు వచ్చినప్పుడు ఎన్నోసార్లు మొత్తుకున్నాము. అయినప్పటికీ యంతవరకూ ఒక్క బుల్ డోజర్ కూడా యివ్వనందుకు నేను చాలా అసంతృప్తిని ప్రకటిస్తున్నాను అంతేకాకుండా యీరోజు తెలంగాణావిషయంలో కొన్ని విషయాలు చర్చించుకుంటూ చాలా తెచ్చుకున్నామని అంటున్నారు. ప్రత్యేకంగా తెలంగాణా విషయం పరిష్కారం కావాలంటే ఈ 8 points programme అయితేంటి, ఈ surplus amount విషయంలో కమిషను అయితేంటి ఇవి అన్నీకూడా out-dated

అయిపోయినాయి. యేసమస్యనుఅయినా ఎప్పుడుపరిష్కరించాలనో ఆవ్వుడు పరిష్కరిస్తేనే సమస్యలు పరిష్కరించవచ్చుతాయి. ఈతెలింగాడాపిషయంలో కూడా ఆనాడు పరిష్కారం చేయకుండా పోడిగిస్తూ వచ్చి కందువల్ల అవి out-dated, out-moded అయిపోయి. ఈరోజు Prime Minister గారు T. R. C. కి statutory powers యిస్తామనో, యింకా ఏదోయిస్తామనో అంటున్నారు. మేముచెప్పేది ఏమిటిఅంటే యివిఅన్నీ out-dated అయిపోయినాయి. ఈరోజు ప్రత్యేకంగా చూసుకున్నప్పుడు ఒక political మార్పు రావాలని, public opinion రావాలని ప్రజానీకం బాహుబంగా చాటుకుంటే, 500 మంది విద్యార్థులు innocent people చనిపోయినప్పటికి కోట్లకొలది రూపాయలు ఖర్చు పెట్టినప్పటికి ప్రభుత్వం ఇంతవరకు యీ సమస్యను పరిష్కరించకుండా వున్నారంటే చాలా శోచనీయమైన విషయం. గవర్నరుగారు తమ ప్రసంగంలో ఆస్టు మధ్యలోనే మేము కలుసుకున్నామని first sentence లోనే చెప్పారు. కాని ఆరోజును ఈ రోజుతో పోల్చి చూసుకున్నప్పుడు ఆరోజు ప్రతిచోట అల్లర్లు జరుగుతుంటే ఈ రోజు శాంతియుత వాతావరణంవున్నది అయినప్పటికీకూడా అత్యంత శోభాయుతంగా వున్నట్లుంటే ఈ అసెంబ్లీలో ఒక్క మనిషికికూడా pass యివ్వకుండా వున్నాడంటే ప్రశాంత వాతావరణం లేదని చిత్రించుకోడానికా అని నేను అడుగుతున్నాను. దీనికి కారణాలు ఏమని చూసుకున్నప్పుడు, 6th July resolution ఆ తరువాత చెప్పకున్న విషయాలు జాగ్రత్తగా చూసుకుంటే మనం వక్రించుకున్నట్టు అవుతుంది. సమయం వచ్చినప్పుడు ఎవరు అయినా త్యాగం చేయాలి. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కావాలని అనుకున్నప్పుడు పెద్దలు త్యాగం చేయనప్పుడు ఆంధ్రప్రదేశ్ యొక్క శ్రేయస్సు యే మాత్రం వుండదని నేను అంటాను. ఎందరో మహానుభావులు సమయమువచ్చినప్పుడు త్యాగాలు చేయవలసిందే. ఒకవేళ ఆంధ్రప్రదేశ్ నిజంగా ఉంటే అది అందరుకూడా సంతోషిస్తారు, నేనుకూడా సంతోషించే వాడినే. దానికి ప్రత్యేకంగా చెన్నారెడ్డిగారితోటి, ఆలాగే కొండాఅశ్వత్థన్ బాపూజిగారితోటి, వి. బి. రాజుగారితోటి, డైరెక్టు టాక్సు ఈ రోజువరకు చేయలేదని ఛార్జ్ చేస్తున్నాను. ప్రభుత్వముమీద. ఈ రోజు ఇవన్నీ చేయకపోయినప్పుడు దీనికి అంతిమి పరిణామము ఈవేళ ప్రజానీకము కోరుతున్నది. ఈవేళ బ్లెక్ బీనియన్ లేకపోతే రెండవ మార్గము లేదంటున్నారు. మన రాజ్యాంగ చట్టము ఆర్టికల్ 32 ప్రకారము చూచినప్పుడు, మన స్టేట్స్ను విభజించవచ్చు, స్టేట్సును ఎక్కువ చేయవచ్చు. లేక తగ్గించవచ్చునని క్లియర్ గా ఉన్నది. దాని ప్రకారము దీనికి ఈరోజు కొంతబద్ధ ఏమిటని చూచుకొన్నప్పుడు, ఈరోజు బాహుబంగా మూవ్ మెంట్ వచ్చినప్పుడు, 500 మంది చనిపోయినప్పటికి, కోట్లకొలది రూపాయలు ఖర్చుపెట్టినప్పటికి, ఈ రోజు ఈ మూవ్ మెంట్ తగ్గిపోకుండా ఉన్నది అంటే ఇంతకంటే కొంతబద్ధ ఏమున్నది. రాజ్యాంగ చట్టరీత్యా భారత ప్రభుత్వం వారై తేనేమీ, ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం వారై తేనేమీ, దీనిని దృష్టిలోపెట్టుకోకుండా, నిజంగా ప్రజానీకాన్ని కించితుకూడా మనము దృష్టిలోకి తీసుకోకుండా ఉంటున్నామన్నమాట. ఉదాహరణకు తెలింగాడా ఫండ్సు విషయము

జాగ్రత్తగా చూచుకొన్నప్పుడు తొమ్మిదికోట్లు మనము ఖర్చుపెట్టామని అంటున్నాము. ఈ విషయములో నేను ఒక ఎన్క్వైరీ వేయమని కోరుతున్నాను. నార్మల్ ఫండ్స్ ఎంతవరకు ఇచ్చినారు, నార్మల్ ఫండ్స్ ఆంధ్రలో ఇచ్చినట్లు తెలంగాణా ప్రాంతములో ఇచ్చారా, ఇవ్వకపోయిన పక్షములో, దానికి కారణాలు ఏమిటి? ఇవ్వని పక్షములో 9 కోట్లు ఇచ్చినట్లు ఏ విధంగా అవుతుందని నేను అడుగుతున్నాను. ఈ వేళ ఎలక్ట్రిసిటీకి 40 లక్షలు ప్రతి జిల్లాలో ఇచ్చినారు, అయినప్పటికీ మొన్న 4వ తేదీన ఘేండింగు కమిటీ జరిగింది, జనరల్ బాడి 5వ శాగీఖున జరిగింది. ప్రతి సమస్యను జాగ్రత్తగా ఆలోచించినప్పుడు, ఈ రోజు 40 లక్షలు ఏవయితే ఉన్నదో అది ఖర్చు పెట్టబడలేదు. అలాగుననే పి, డబ్ల్యూ. డి. వారు ఖర్చుపెట్టలేదు. యచేసి లెక్కలు తెప్పించుకొని చూడండి. నిజంగా ఖర్చుపెట్టకుండా శ్రీయోభివృద్ధి జరుగుతూ ఉన్నదా ప్రజానీకానికి? కనుక నార్మల్ ఫండ్స్ ఎందుకు ఖర్చు కాలేదని చూచుకొన్నప్పుడు, దానిని ఎన్క్వైరీచేసి ఈ లెక్కలు అసెంబ్లీముందు పెట్టించాలని కోరుతున్నాను. ఇక కాలుదారి చట్టం తీసుకువచ్చినాము. దాని ప్రకారం చూచుకొన్నప్పుడు, ఇక్కడ తెలంగాణాలో ఏదైతే ఫారం ఉన్నదో అది ఆంధ్రకుఎక్స్‌టెండ్ చేయాలని కోరుతున్నాను. భూ సంస్కరణల విషయంలో ప్రత్యేకంగా ప్లానింగ్ కమిషన్ యొక్క రిపోర్టు ఉద్దేశంలో ఏదైతే ఉన్నాయో వాటిని దృష్టిలో పెట్టుకొని తెలంగాణా కాలుదారి చట్టములో ఏదైతే ఉన్నదో దానిని ప్రత్యేకంగా దృష్టిలో పెట్టుకొని చేయాలని కోరుతున్నాను. భద్రాచలంలో, ఖమ్మము జిల్లాలో బ్రహ్మాండంగా ఉద్యమం సాగింది. అయినప్పటికీ ఈ గవర్నరుగారి ప్రసంగములో దాన్ని గురించి ఒక ముక్క అయినా లేదు. అక్కడ ఏమంటున్నారు. మాది త్రిశంఖ స్వర్ణము అని అంటున్నారు. అక్కడ గ్రామ్య యేటుకు ఇక్కడ ఉద్యోగాలు ఇవ్వడంలేదు. పోనీ ఈస్ట్ గోదావరిలో కలపండి, లేకపోతే ఖమ్మంజిల్లాలో ఉన్నప్పుడు తెలంగాణాలో ఉండేటటువంటి ప్రివిలేజ్స్ ఏదైతే ఉన్నాయో వాటినిన్నటినికూడా అక్కడ ఎక్స్‌టెండ్ చేయకపోతే అది వృధా అయిపోతుంది. భద్రాచలంలో మూవ్ మెంటు బ్రహ్మాండంగా జరుగుతూ ఉన్నది.

శ్రీ పి. సన్యాసిరావు (విశాఖపట్టణం-2): అధ్యక్షా, చాలామంది మిత్రులు మాట్లాడారు. గవర్నరుగారి ఉపన్యాసము ఒకరు వ్రాశారు, వారు చదివారు వెళ్ళిపోయారు. వాస్తవంగా రాష్ట్రంలో ఎదుర్కొంటున్న ప్రధాన సమస్యలు వారు చదివినదాంట్లోనే కన్పడుతున్నవి. రమారమి 18 లక్షల ఎకరాలలో పంట పోయిందని, 9 లక్షల ఎకరాలలో పూర్తిగా తుడుచుకుపోయిందని వారు చెప్పినదాంట్లోనే ఉన్నది. తరువాత రేషనింగు రద్దుచేస్తామని అంటున్నారు అంటే దేశమంతటా ఆహార పదార్థాల పరిస్థితి మెరుగు అయినందున, రాష్ట్రము లోని వివిధయోగ అవసరాలను దృష్టిలో ఉంచుకొని రద్దుచేశామని చెప్పారు. మరి దీనినిబట్టి చూచినట్లయితే, వారు చదివినదేమిటి, మన అసెంబ్లీకి చెప్పినదేమిటి, అందరినికూడా కన్ ఫ్యూజ్ చేసేవిధంగా ఈ గవర్నరుగారి ఉపన్యాసము ఉన్నది తప్ప ఇది వాస్తవిక విషయాలతో కూడుకొన్నది కాదు. ఉదాహరణకు

పైక్లోన్ ఏర్పడినచోటను మూడు జోన్లుగా చేశారు. అసలు తుఫాను అనేది మూడు రకాలుగా లేదు. రమారమి కోస్తా ప్రాంతానికి 15, 20 మైళ్లవరకు కూడా పూర్తిగా నష్టాన్ని కలుగజేసినప్పుడు, కట్ల కూలిపోయినప్పుడు, ఇక్కడ చెప్పింది ఏమిటి—విశాఖపట్టణమునకు 2 మైళ్ళ దూరమువరకు ఫస్టు జోన్ అని, దానితరువాత మరొక 2 మైళ్ళ వరకు సెకండ్ జోన్ అని, ఆ తరువాత మరొక రెండు మైళ్ళవరకు తర్డ్ జోన్ అని అన్నారు. ఇక్కడి న్యాయమని? రెండవది గుంటూరుజిల్లాలో తుఫానువచ్చి ఇళ్ళు కూలిపోయినవారికి 150 రూ. 200 రూ.లు ఇస్తే, విశాఖపట్టణముజిల్లాలో విశాఖపట్టణానికి ఆనుకొనినచోట 50 రూపాయలు ఇస్తున్నారు. కానివాస్తవంగా పూర్తిగా ఇళ్ళు కూలిపోయినదానికి 150 రూపాయలు ఇవ్వవలసి ఉంటే, అదికూడా ఇవ్వలేదంటే, వాస్తవంగా గవర్నరుగారి ఉపన్యాస ములో చెప్పినదానికి ఆచరణకు ఎక్కడా సంబంధము లేదని మనవిచేస్తున్నాను. ఇక బంజర్లసమస్య ఉన్నది. అవి పంచుతారా లేదా అనేది వేరే విషయము. కాని వాస్తవంగా బంజర్లు పంచరు అనేది మా విశాఖపట్టణము తాలూకాలో పరిస్థితిని బట్టి చెప్పవలసివస్తుంది. ఎందుకంటే విశాఖ తాలూకాలో పరిశ్రమలు వస్తాయి అక్కడ అని ఒక నెంటుకూడా పేదప్రజలకు ఇవ్వకూడదని కలెక్టరుగారు ఇచ్చిన ఆర్డరుప్రకారం ఏ ఒక్కరికి బంజరు అక్కడ ఇవ్వడంలేదు. మరి ఒక ప్రక్కనేమో బీదలకు ఉచితంగా ఇస్తున్నామని అంటున్నారు. రెండవప్రక్క నేమో విశాఖ తాలూకాలో రమారమి 6000 ఎకరాలు బంజరు భూములలో 5000 ఎకరాలకు ప్రొవిజనల్ పట్టాలు ఇచ్చారు. 5, 10 సంవత్సరాలు బట్టి, ప్రభుత్వము నిరుద్యోగ సమస్య పరిష్కారము చేయలేకపోయినా ప్రజలే తమకు తాము ముందుకు వచ్చి భూమిని దున్నుకొని చేస్తూవుంటే, వారికి పట్టాలు ఇవ్వము అని చెప్పేటప్పుడు, ఇక బంజర్ల పంపకము ఎక్కడ వున్నది. ప్రధానంగా బంజర్లకు సంబంధించినంతవరకు ఇప్పటికే 5000 ఎకరాలకు పొవిజన్ పట్టాలు ఇచ్చారు. ప్రొవిజనల్ పట్టాలకు పర్మనెంట్ పట్టాలు ఇవ్వమని మేము కలెక్టరుకు చెప్పడం చాలా అన్యాయం అయిన విషయము. అందుకని ఈ విషయం గురించి ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రధానంగా ఆలోచించడం మంచిదని మనవిచేస్తున్నాను. అంతేకాకుండా రెండు వేల ఎకరాలు భూమి ఇప్పటికే శివాయిజమా దార్లు ఆక్రమించుకొని 5, 10 సంవత్సరములనుండి సాగుచేస్తున్నారు. వారికి యివ్వడంలో ఎట్టి అశ్వంతరము ప్రభుత్వానికి ఉండకూడదని, మిగిలిన 1500 ఎకరాలు బంజరు మీ ఇష్టము వుంటే పంచండి లేకపోతే మానివేయండి. అది ఆలోచించవలసిన విషయము. ప్రధానంగా నిరుద్యోగసమస్య పరిష్కారము గురించి గవర్నరుగారి ఉపన్యాసంలో ఏమీలేదు. బి. హెచ్. ఇ. పి. స్లాంటు నిర్మిస్తున్నారు. కాని ఇక్కడ ఎంతోమంది పనిచేసేవారు ఉండగా ఇతర రాష్ట్రాలనుంచి నిన్నగాక మొన్న 40 మందిని తీసుకువచ్చి అపాయింట్ చేస్తూఉన్నారు అంటే గవర్నరుగారి ఉపన్యాసము ఏవిధంగా వున్నదో ఇక్కడి పరిశ్రమల పరిస్థితి కూడా అలాగే ఉన్నది. అందుచేత ఇక్కడి పరిశ్రమలు వచ్చేటప్పుడు, వాటిలో ఆంగ్లం లకు ప్రధాన స్థానాన్ని ఇచ్చేటటువంటి బాధ్యతకూడా రాష్ట్రప్రభుత్వము పాటించకపోవటం, దాన్నిగురించి కూడా ఏమీ చెప్పకపోవడం చాలా విచారకరము.

నిరుద్యోగ సమస్యను పరిష్కరించేదానికి చాలా ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్స్‌జెన్స్ లో రిజిస్టర్ చేస్తున్నారు. అక్కడినుండి ఒక పేరు వెళ్లాలి అంటే 50 రూపాయలు విశాఖపట్టణములో తీసుకొంటున్నారు, లేకపోతే పేరు వెళ్ళదు. ఈ విషయాన్ని కూడా గుర్తించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. బుచ్చయ్య (చిలకలూరిపేట) :—అధ్యక్షా, గవర్నరుగారి ఉపన్యాసం చాలా ప్రశంసలతో ముగిసిపోయింది. దేశ కాల పరిస్థితులు పూర్తిగా మారిపోయిన ఈ రోజులలో ప్రధానమైన రాజకీయ పార్టీ రెండుగా చీలిపోవడం, కేంద్రములో అఖిలభారత కాంగ్రెసు ప్రభుత్వపక్షము తీసుకొంటే, పాత కాంగ్రెసు ప్రతిపక్షముగా ఉన్నది కాని రాష్ట్రంలో మాత్రము రెండు కొత్త కాంగ్రెసుకే చెంది వున్నాయి. బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగారైతే, ఆ పార్టీకే చెందిన రామచంద్రారెడ్డిగారు ప్రతిపక్ష నాయకులు అయినారు. ఇది అవునన్నా కారన్నా మేమే అనే ధోరణిలో ఉన్నది. గత 20 సంవత్సరాలనుంచి సోషలిజం పేరుతో కాంగ్రెసు పరిపాలిస్తూ ఉంటే, పెరిగిన జాతీయ సంపదలో 80 వర్సెంటు కొద్ది కుటుంబాలకు చెందినదని అధికారానికి చెందిన పెద్దలే నెలవిస్తూ ఉంటారు. ఈ సామ్యవాద సిద్ధాంతముమీద జాతీయవాదము ఈ విధంగా పంపిణీ జరగడానికి కారణాలు ఏమిటంటే, సిద్ధాంతాలకంటే ఆచరణ ప్రధానము సిద్ధాంతము మేరకు అనుసరించే అధికారము అమలుజరి పేషాల్లో ఈ లోపము ఉన్నదని, పెద్ద పెద్ద సిద్ధాంతాలలోకూడా అనుసరించే కార్యకర్తలు లేనందువల్ల, సిద్ధాంత బలము, స్థిరసంకల్పము లేనప్పుడు చిత్తశుద్ధి లేనప్పుడు అది ఎందుకు కొరగాకుండా పోతుంది అనేది ఋజువు అయింది. ఇకపోతే తుఫాను ఈ సంవత్సరము చాలా విపరీతంగా కొట్టింది. అనేక ప్రాంతాలు నాశనమైనాయి. ముఖ్యంగా వాణిజ్య పంటలు, పొగాకు మిర్చి, రైతులు అనేక కష్టనష్టాలుపడి, వ్యయ వ్యయాసలకు లోనై పంటలు వేసినప్పటికీ, వ్యక్తి అనుకూలించనందున అనేక విధాలుగా నష్టపడిపోయారు, అనేక విధాలుగా ఋణాలుకు లోనైనారు. తుఫాను విషయంలో మొదట ఇళ్లకు సహాయం చేయడంలో కొంత న్యాయము జరిగి నప్పటికీ, లోన్లు సహాయము చేసేటప్పుడు అనేక అన్యాయాలు అక్రమాలు ఉద్యోగస్థులవల్ల జరిగాయి. వీటిని అప్పుడప్పుడు ఉద్యోగుల దృష్టికి తీసుకువచ్చినా సరిదిద్దలేకపోయారు. అక్కడి ప్రజలు భూమిశిస్తు రెమిషన్ ఇవ్వమని కోరారు. కాని, గ్రామాలలో వసూలు చేయవలసిందిగా తహశీల్దార్స్ ఉత్తరువు చేశారు. కమిషనరీ బ్యాంకులవారు రైతులకు లోన్స్ ఇచ్చారు. ఇప్పుడు రైతులకు ఆదాయం సరిగా రానందువల్ల ఆ అప్పుల వసూళ్లను వాయిదా వేయించాలని కోరుతున్నాను. కొత్తగా ఒంగోలుజిల్లా ఏర్పాటు అయింది. దానివల్ల నా నియోజకవర్గం రెండుగా చీల్చబడింది: ముఖ్యమంత్రిగారి నియోజకవర్గంకూడ రెండుగా చీల్చబడిందని అంటున్నారు. కాని ముఖ్యమంత్రిగారు స్వార్థి కారులు; పరిపూర్ణత వారిలో ఉంది. ఏదీ వచ్చివా వారు అట్టుకోగలుగుతారు. మాటూరు ఫిర్యాలో గ్రామాల ప్రజలందరూ కలెక్టర్ ను—మమ్మల్ని గుంటూరుజిల్లాలో ఉంచమని కోరుతున్నారు. వారికి అటువట్టు ఇయ్య సంకల్పమవులూరు పంచాయతీ సమితికూడ ఏకగ్రీవంగా గుంటూరుజిల్లాలో ఉంచమని కోరుతున్నాడు. కాని

ముఖ్యమంత్రిగారు అక్కడి ప్రజాభిప్రాయానికి అనుకూలంగా నెరవేర్చకపోవటం విచారంగా ఉంది అక్కడి ప్రజలు చాలా కష్టాలలో ఉన్నారు. బంజరు భూమిల పంపిణీ అంటున్నారు. మా ప్రాంతంలో సాగుకు లాభకరమైన బంజరు భూమిని ఇదివరకే సాగు చేసుకొంటున్నారు. ఏదో రూపంలో వారు భుక్తపరచుకొంటూ ఉన్నారు. ఇప్పుడు లాండ్ ఎస్టేట్ మెంట్ కమిటీ అని కొత్తగా పోరంబోకు కమిటీలు వేశారు. దాని ప్రభావంవల్ల ఆ భూమి చేసుకొంటున్నవారు తొలగించడా వారిని స్థిరీకరించటానికి ఎక్కువ అధికారాలు ఉన్నత ఉద్యోగులకు ఇవ్వడంపై దిగి కోరుతున్నాను. ఈ కమిటీలవల్ల లోగడ సాగుచేసుకొంటున్నవారు ఎవరూ నష్ట పడకుండా చూడాలని, ఇవి రాజకీయాలకు అతీతంగా ఉండేటట్లు చూడాలని కోరుతున్నాను. పంచాయితీ ఎన్నికలు రాబోతున్న సందర్భంలో యీ బంజరు భూమి పంపిణీ ఎంతో చిత్తశుద్ధితో, తీరగడశుద్ధితో అమలుజరిపితే తప్ప పేదవాడికి న్యాయం జరగదని చెబుతున్నాను. బంజరుభూమి పంపిణీ విషయమలో ఎస్టేట్ మెంట్ కమిటీలకు పరిమితమైన అధికారాలు ఇచ్చి సాగు చేసుకొంటున్న వారిని ఎవరినీ తొలగించకూడదు అని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ సి. హెచ్. రామచంద్రారెడ్డి (ఒంగోలు) : - అధ్యక్షా, గవర్నర్ గారి ప్రసంగానికి అభినందన తెలిపే తీర్మానాన్ని నేను హృదయపూర్వకముగా బలపరుస్తున్నాను. నెల్లూరు జిల్లాలో ఉన్నటువంటి వెనుకబడిన ప్రాంతాలయిన కందుకూరు, దర్శి, పొదిలి, కనిగిరి తాలూకాలను, కర్నూలు జిల్లాలో మెట్ట ప్రాంతాలయిన గిద్దలూరు, మార్కాపురం తాలూకాలను, గుంటూరు జిల్లాలోని మెట్టతాలూకాలయిన ఒంగోలు తాలూకా, కొంత నర్సరావుపేట తాలూకా, కొంత చీరాల పట్టణ తాలూకాలను కలిపి — యీ వెనుకబడిన ప్రాంతాలన్నీ మెట్ట ప్రాంతాలన్నీ కలిపి ప్రత్యేకంగా ఒంగోలు జిల్లాగా ఏర్పాటుచేసినందుకు ముఖ్యమంత్రి అయిన శ్రీ బ్రహ్మానందరెడ్డిగారికి నా హృదయపూర్వక వమస్కారములు తెలుపుతున్నాను. వెనుకబడిన ప్రాంతాలను అభివృద్ధి చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఆ మూడు జిల్లాలలో ఉన్న మెట్టతాలూకాలను కలిపి ఒంగోలు కేంద్రంగా కొత్త జిల్లాను ఏర్పాటు చేసినందుకు వారికి, వారి ప్రభుత్వానికి నా తరపున, ఒంగోలు నియోజకవర్గ ప్రజల తరపున అభినందనలు తెలుపుతున్నాను. ఒంగోలు జిల్లా ఏర్పడిన వెంటనే క్రమేపి దాని అభివృద్ధికోసం నిధులు కేటాయించి, ఆ వెనుకబడిన ప్రాంతాన్ని గుర్తించి అభివృద్ధి చేస్తారనే విశ్వాసం మాకు ముఖ్యమంత్రిగారిమీద ఉన్నది. ఒంగోలు ప్రాంతము అంతా అభివృద్ధి కావాలంటే నాగార్జునసాగర్ నీరు అక్కడకు తరలించవలసిన అవసరం ఉంది. వెంటనే నాగార్జునసాగర్ నీరు వచ్చుటకు ప్రత్యేకనిధులు కేటాయించి, గుళ్లకమ్మమీద ఆక్విడెట్ నిర్మించి దర్శి, పొదిలి తాలూకాలకు నీరు సప్లయచేసి అక్కడి ప్రాంతాన్ని వ్యవసాయాభివృద్ధికి తోడ్పడేట్లు చేయాలని కోరుతున్నాను. ఒంగోలు కొండలలో రఫ్ ఐరన్ టర్ లక్షలాది టన్నులు ఉంది. అది పరిశీలన చేసి అక్కడ ఒక విగ్గెరన్ ఫ్యాక్టరీ నిర్మించాలని కోరుతున్నాను. ఆ ప్రాంతంలో రహదారి సౌకర్యాలు చాలా తక్కువగా ఉన్నవి. వెనువెంటనే ఆ ప్రాంతంలో రహదారి సౌకర్యాలు కలిగించాలని కోరుతున్నాను. కొత్త జిల్లాలో వెనువెంటనే కొన్ని పరిశ్రమలు

స్థాపించాలని కోరుతున్నాను. తుఫాన్ వల్ల నష్టపడ్డ ప్రాంతాలలో ముఖ్య మంత్రిగారు విపరీతమైన శ్రద్ధ తీసుకొని సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ నుండి ఖరీ కోట్ల రూ.లు ద్రవ్యము తెచ్చి అట్టడుగున ఉన్న పేద ప్రజానీ కానికి, తుఫాన్ బాధితులకు సహాయం చేసినందుకు వారికి, వారి ప్రభుత్వానికి ధన్యవాదాలు అర్పిస్తున్నాను. గత సంవత్సరములో వచ్చిన నాలుగు వర్షాల మూలంగా రైతులకు విపరీతమైన నష్టం వాటిల్లినది. ఒంగోలు ప్రాంతంలో ప్రత్యేకంగా వర్షానియాపొగాకు ఎక్కువ చెబ్బు తిని, రైతులు విపరీతంగా నష్టానికి గురైనారు. అధిక వర్షాల వల్ల పైరులు పడక, పరి బొన్న పశుగ్రాసం విపరీతంగా నష్టానికి గురియినది. ప్రభుత్వం వెంటనే అక్కడ శిస్తు రెమిషన్ ఇప్పించి రైతుల రుణాల వసూళ్ళు సంవత్సరం వరకు వాయిదా వేయించాలని కోరుతున్నాను. నది ప్రాంతంలో ఉన్న హరిజనుల విషయంలో ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకొని వారికి మెట్టప్రాంతాలలో కాలనీ కట్టించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. నది ప్రాంతంలో ఉన్న గ్రామాలలో నదివొడ్డు కోస్తున్నందువల్ల విపరీతంగా జనుల యొక్క ఇండ్లు పడిపోతున్నవి. కాబట్టి నదిప్రాంతంలో వరద నివారణకు శ్రద్ధ పహించి, ఆ నది కోయకుండా ఉండేటట్లు తగిన విధంగా చేయవలసిందిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ఈ అవకాశం ఇచ్చిన అధ్యక్షులకు నా ధన్యవాదాలు అర్పిస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ మునుస్వామి (సత్యవేడు) :— అధ్యక్షా! ఇవాళ రాష్ట్రమంతటినీ కలవరపరుస్తున్న సమస్యలలో ఉపాధ్యాయుల యొక్క ఘోష చాలా ముఖ్యమైనది. కొఠారీ కమిషన్ స్కేల్స్ను పమయినవి, ఎప్పుడు చేస్తారు, అని అడుగుతూ అవి వెంటనే అమలుచేయకపోతే తాము విప్లవం చేస్తామని వారు ఎన్ని నోటీసులు ఇచ్చినా ప్రభుత్వం కదలలేదు. వారి విషయం యీ గవర్నర్ ప్రసంగంలో ఎక్కడా లేదు. దయచేసి ముఖ్యమంత్రిగారు దీనిని ప్రత్యేకముగా గుర్తించి కొఠారీ కమిషన్ స్కేల్స్ను వెంటనే ఇంప్లిమెంట్ చేస్తామని హామీ ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. సత్యవేడు తాలూకా మద్రాసు స్టేటు నుండి ఇక్కడకు వచ్చి దావాపు 7 సం.లు అయింది. మద్రాసు నుండి పటాస్కర్ ఎవాక్యతో—వచ్చిన టీవర్స్ స్కేల్స్ను ఇంకా ప్రభుత్వం దగ్గర పెండింగ్ లో ఉన్నవి అంటే అది ఎంత అసభ్యంగా ఉన్నదో ఆలోచించండి. ఇంత సింపుల్ ఫేక్టర్ ను కూడా సరిచేయలేని పరిస్థితిలో ప్రభుత్వం, ఇక్కడి సెక్రటేరియట్ ఉన్నది. 5 రూ.లు పైపల్ ఎడ్వాన్స్ పే అని ఏదో ఒక క్లారిఫికేషన్ వచ్చిందని 7 సం.లు అది పెండింగులో పెడితే—ఇది నిజంగా ప్రభుత్వం అనిపించుకొంటుందా? ఈనాడు అక్కడ ఒక్కొక్క ఉపాధ్యాయుడికి 2 వేలు, 3 వేలు రూ.లు ఎరియర్స్ పర్సన్లాయి. దీని విషయంలో నేను ప్రతి అసెంబ్లీ సమావేశంలోను కాల్ ఎక్షన్స్ ఇస్తున్నాను. పార్ట్ నోటీసు క్వశ్చన్స్ అడుగుతున్నాను. మంత్రి ఏదో సమాధానం చెప్పటం తప్ప జరుగుతున్నది ఏమీలేదు. ప్రస్తుతం గవర్నమెంట్ సెటప్ చేంజ్ అయితేగాని సామాన్య ప్రజలకు సరైన న్యాయం చేకూర్చలేదని వాస్తవము. సెక్రటేరియట్ లో ఏదో ఆఫీస్ పంపిస్తే, ఇక్కడ మంత్రి అది చదివేస్తారు. ఆ తర్వాత పరిస్థితి ఏమయింది, ఎట్లా డిస్ పోజ్ అవుతున్నది అన్నది ప్రతి డిపార్టు

మెంట్ మంత్రిగారు గుర్తిస్తే— యీ స్థితి తొలగటానికి వీలవుతుంది. మంత్రిలు విమర్శలకు గురికాకుండా వుంచటానికి అవకాశం ఉంటుంది. వటాస్కర్ ఎవార్డ్ వల్ల ఇక్కడకు వచ్చిన టీచర్స్ కు వెంటనే పే స్కేల్స్ పరిష్కారం చేయాలని కోరుతున్నాను. ఆంధ్ర విద్యార్థులు తెలంగాణాలో 10 వ తరగతి చదువుకొన్న వారి గతి యీనాడు ఏమవుతుంది అని వేలాది. విద్యార్థులు అలమటిస్తున్నారు. ఇక్కడ గలాటా ఏర్పడినపుడు ఆంధ్రులు ఆంధ్రప్రాంతానికి వెళ్ళి మేము చదువు కొంటామని అంటే, ప్రభుత్వం ఒక క్లా ఇచ్చింది మీకు ఎంట్రన్స్ ఎగ్జామినేషన్ యిస్తాము, అందులో పాస్ అయితే జూనియర్ కాలేజీలో చేరవచ్చు అన్నారు. అక్కడికి వెళ్ళి ఎంట్రన్స్ ఎగ్జామినేషన్ లో కూర్చోన్నారు. పాస్ అయినారు They were admitted into the Junior Colleges. They are studying Intermediate books మళ్ళీ ఆక్టోబర్ లో 10 వ క్లాస్ ఎగ్జామినేషన్స్ పెట్టారు. ఎ.సి. కాలేజీ సెంటర్ లో 56 మంది పిల్లలు కూర్చుంటే only one passed మిగతా 55 మంది ఏమి కావాలి? మళ్ళీ 10 క్లాస్ పాస్ కావలెనా లేక వాళ్ళు కంటిన్యూ కావలెనా అనేది లేకుండా వాళ్ళు అలమటిస్తున్నారు. ఈ విషయం గుర్తించాలి. ఎంట్రన్స్ ఎగ్జామినేషన్ పాస్ అయిన తరువాత మరొక ఎగ్జామినేషన్ లేకుండా ఎగ్జిక్యూషన్ యిచ్చేవాళ్ళను అలానే కంటిన్యూ చేయాలని కోరుతున్నాను. గత సంవత్సరం ఎన్. జి. ఒ. లకు టీచాలు పెంచారు. వాన్ టీచింగ్ పీపుల్ ఎయిడెడ్ కాలేజీస్ లో ఉన్నారు. టీచర్స్ కు పెంచారు. Non-teaching employees working in Schools and Colleges were not at all considered. ఆ విషయాన్ని గుర్తించి వాళ్ళకు న్యాయం చేకూర్చాలని ముఖ్యమైనటువంటి విషయాలను గుర్తుంచుకొని చీఫ్ మినిష్టర్ గారు మాకు రిప్లయి యిచ్చేటప్పుడు తప్పనిసరిగా ఆఫీస్ యిస్తారని ఆశ్చర్యం కలపు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ బి సరసింహారెడ్డి :— అధ్యక్ష మహాశయా, ఒక్క మాటలో చెప్పాలంటే గవర్నరుగారి ఉపన్యాసం యొక్క అపద మ్రొక్కుల పట్టికగా ఉన్నదని భావిస్తున్నాను. భూసంస్కరణలు, బంజరు భూములు వంపకం చేస్తామని చెప్పడం, కాలుదారి చట్టం చేస్తామని చెప్పడం యివన్నీ నేడు ఈ పాలకవర్గం ఉన్న స్థితిలో ప్రభుత్వం ఉన్న స్థితిలో అపద మ్రొక్కులు అని భావిస్తున్నాను. అపద మ్రొక్కులని మేము అంటున్నామంటే ఆరేదో చౌకజారుగా మేము అనడం లేదు. అసలు ప్రభుత్వం యొక్క బ్రతుకే ఈ రోజు అపద మ్రొక్కుల మీద ఆధారపడి యున్నది. పాలకవర్గ పార్టీ కాంగ్రెస్ నేడు ఉన్న సంక్షోభంలో సిండికేట్ యిండికేట్ గా విభజింపబడిన తరువాత, జి.గ.జీ.ప.న.రామ్ బొంబాయి మహా సభలో కాంగ్రెస్ పునర్జన్మ చెందింది అని చెప్పారు. పాలక వర్గానికి యిదివరకు ఉన్న జన్మ సార్థకం కాలేదు, యికముందు పునర్జన్మ అని తమ యొక్క జన్మ గురించి ఒక క్రొత్త మాట చెప్పివారి. ఆ జన్మలో సోషలిస్టు తరహా వదజాలం, సోషలిస్టు తరహా వాగ్దానాలు చాల మితిమీరి పోతున్నాయి. సిండికేట్ యిండికేట్ గా భారత దేశంలో విభజన అయిన తరువాత, రెండు కాంగ్రెస్ లు ఢిల్లీ నుంచి హైదరాబాద్ నరకు విభజన అయిన

తరువాత చివరికి యిక్కడికి వచ్చేటప్పటికి సిండికేట్ గానే ఈ అసెంబ్లీలో ముఖ్యంగా మనం చూస్తున్నాము. తెలంగాణ కాంగ్రెస్, ఆంధ్ర కాంగ్రెస్. అనేక రూపాలలో ఈ కాంగ్రెస్ యివ్వాలి వచ్చినది. వాస్తవంలో రాజకీయంగా ఈ కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం యొక్క స్థితి యివాళ పతనోభ స్థితి. వారి పార్టీలో ఏర్పడినటువంటి సంక్షోభం పతనోభ స్థితి. ఈ పతనోభ స్థితిలో ఆపద మొక్కులు చాల పెరిగిపోయినాయి. ఇవ్వాళ ఈ ప్రభుత్వం యొక్క స్థితి ఆపద మొక్కుల మీద ఆధారపడి యున్నది. బ్రహ్మానందరెడ్డిగారి మెజారిటీ యివాళ ఉండవచ్చు. రేపు పోవచ్చు. మరొకరు రావచ్చు. ఎవరు వచ్చినా ఈ పాలకవర్గం యొక్క స్థితి, ఈ కాంగ్రెస్ పాలకుల యొక్క స్థితి వీరి యొక్క బ్రతుకు ఆపద మొక్కుల వై ఆధారపడి యున్నది. ఇవ్వాళ భూసంస్కరణలు ఆపద మొక్కులు కాకపోతే గత 22 సంవత్సరాలుగా చేస్తూ వచ్చిన భూసంస్కరణల వాగ్దానం వాస్తవంలో నెరవేరిందా? కాంగ్రెస్ ప్రభువులు చెప్పిన ప్రకారం వారి అడ్మినిస్ట్రేషన్ రిపోర్టు ప్రకారమే 80 వేలు, 90 వేలు అనేక మినహాయింపులు పోయిన తరువాత ఏకరాలు మిగిలితే అందులో పంచినటువంటి భాగం ఉన్నదా అనేది వారి రిపోర్టులోనే చాల ప్రత్యక్షంగా చెబుతున్నారు. భూసంస్కరణలు కేవలం బూటకంగా తయారై వాయని యిదిరాగాంధి చెబుతున్నది. బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు కూడ చెబుతూనే ఉన్నారు. మనం అమలు జరపలేదు. ఈ భూసంస్కరణలు అని ప్రొద్దున లేస్తే వారు ప్రకటనలు చేస్తున్నారు. ఇవ్వాళ వీరు భూసంస్కరణలు అని చెప్పడం, అదే పార్టీ నోటి నుంచి, ప్రచారిక నోటి నుంచి, అదే కత్తుల నుంచి రావడం ఆపద మొక్కులు కాకపోతే మరేమి ఉంటుంది? బంజరుభూముల పంపకం అన్నారు. పంపకం చేయదలచుకొన్న వారు అయితే బంజరులు పంచుకొని సేద్యానికి యోగ్యంగా చేసుకొని సేద్యం చేస్తున్న అటవీ ప్రజలపైన ఈ దారుణ నిర్బంధకాండ దేనికోసం చేస్తున్నారు? బంజరు భూముల పంపకం కేవలం ఆపద మొక్కే. బంజరు భూములు సేద్యం చేస్తున్న నరసంపేట ప్రజలపై, వందలు, వేల జనంపై కేసులు ఎందుకు జరుగు తున్నాయని వేను అడుగుతున్నాను. ఇబ్రహీంపట్టణం పరియాలో లంకాడిలు, అడవిప్రాంతంలో వున్న కోయలు ఎంతకాలంనుంచో వ్యవసాయంవైపు మొగ్గ పటువంటి కోయజనం ఈనాడు వ్యవసాయంవైపు మొగ్గి వాళ్ళు నాగరికులుగా బ్రతకడానికి బొత్తిగా పర్రలుగా వున్నవాటిని సేద్యంలోకి తెచ్చి పంటలు పండిస్తూవుంటే అలాంటి కోయజనంపైన దారుణ నిర్బంధ విధానం సాగడం వాస్తవంలో ఆ జనాన్ని అవారికులుగా బ్రతకమనేది ప్రభుత్వ నీతి కాకపోతే యిది దేనికి? అలాంటప్పుడు బంజరుభూముల పంపకం అని చెప్పే మాటకు ఉన్న విలువ ఏమిటి? అందుకని యిది కేవలం ఆపద మొక్కుగానే యిప్పటికి ఈ ప్రభుత్వంముందు మిగిలిపోయింది. ప్రభుత్వం ఈ భూస్వాములమీద ఆధార పడి ఉన్నంతకాలం, పాలకవర్గం యొక్క చక్రం మారనంతకాలం యిది ఆపద మొక్కుగానే ఉంటుందనేది వాస్తవం. క్యాంప్ సేషన్లపై జేషన్ కు పట్టిన గతి ఏమిటి? వారు చేస్తున్న ప్రకటనలకు పడుతున్న గతి ఏమిటి? ఈ ఆపద

మొక్కులు పరికాలాలపాటు తమయొక్క నౌకను బాటించేటట్లుగానే యివి మిగిలిపోతున్నవనేది కొందరిలోనైనా వారి హృదయాలలో గోచరించవచ్చు. బ్యాంక్స్ నేషనలైజేషన్ రద్దు అయినదని తెలియగానే, చాలా ఆటంకాలు ఉన్నాయి. మేము చెప్పే మాటలు అమలు కావడానికి అని ఇండిరాగాంధీ అన్నారు. బహుశా బ్రహ్మానందరెడ్డిగారికి కూడ అదే మాట తోచవచ్చు. వారు అన్న ప్రకటనలు అమలుకు రాబోవు అని ఎవరికైనా తోస్తే ఆశ్చర్యపడబోను. వారు ఎలా ఆలోచిస్తారు అనేది వ్యక్తిగత విషయం. ఈ ఉపన్యాసంలో ఒక వైపున భూసంస్కరణలు అంటున్నారు. ఒకవైపు బంజరుభూముల పంపకం అంటున్నారు. కాలుదారీ చట్టం సవరణ అంటున్నారు. జైల్ పాలకుల ప్రకటన ప్రాధున లేస్తే సోషలిస్ట్ తరహావైపు పోవాలి అంటున్నారు. విప్లవం రావాలి అంటున్నారు. కష్టకీవులు అధికారంలోకి రావాలి అంటున్నారు. రెండవవైపున ఈనాడు రాష్ట్రం అంతట పోలీసురాజ్యం సాగుతున్నది. ప్రివెంటివ్ డిటెన్షన్ యాక్టు ఈ ఆసెంబ్లీలో చేయబోతున్నారు. సోషలిస్టు తరహా ప్రకటన, యావత్ ప్రజానీకం రంగంలోకి, అధికారంలోకి రావాలని చెప్పే మాటకు, పోలీసురాజ్యం, ప్రివెంటివ్ డిటెన్షన్ బిల్లు, కల్లోలిత ప్రాంతాలు, మిలిటరీ, సి. ఆర్. పి. లు, ఈ పరిపాలనకు పొత్తు ఎక్కడ, సామ్యం ఎక్కడ అని అడుగుతున్నాను. యావత్ ఆంధ్రరాష్ట్రం పోలీస్ రాజ్యంగా మార్చివేయబడుతున్నది. రాష్ట్రంలో ఒకమూలన హత్యాకాండ సాగిపోతున్నది. నక్కలైట్స్ ఎదుర్కొంటున్నారు కాబట్టి మేము యీనాడు చంపుతున్నామని వారు చెప్పవచ్చు. మీ పోలీసులు ఎదుర్కొంటున్న ఘటనలు, జరుగుతున్న ఘర్షణలు, నూటికి 99 కట్టుకథలు అనిమాత్రం యివ్వాలి ప్రతివాడు చెబుతున్నాడు. శ్రీకాకుళం వెళ్ళివచ్చిన వృత్తి వాయకుడు వ్యక్తిగా అడిగితే ఆ మాట చెబుతున్నాడు. ఇది వాస్తవం. ఆరెస్ట్ చేసినటువంటి పెద్దపెద్ద మేధావులను పోలీసు కస్టడీలోకి తీసుకుపోయారు. కాల్చివేశారు. పంచాది కృష్ణమూర్తి ఒకడు. ఆయన మా పార్టీ నుంచి విడిపోవచ్చు. ఈనాడు విప్లవవాదుల పంథా పట్టవచ్చు యుద్ధరంగంలో ఫ్రైడిలుగా వట్టుబడ్డవాళ్ళను చంపకూడదనే యుద్ధనీతి ఉండగా ఆ నీతినికూడా ఉల్లంఘించి ఈనాడు పెద్ద పెద్ద కళాకారులుకూడా కాల్చివేయబడుతున్నారు. పాణిగ్రాహి అనే పెద్ద కళాకారుడు. ఆయన పోలీసు కాల్చివేయబడ్డాడు. హరికథ చెప్పకొని జనాన్ని ఉర్రూతలూగించే వాయకుడు. ఆయన సిద్ధాంతం తప్పు అయితే కావచ్చుగాక. ఆరెస్ట్ ఆయన తరువాత కాల్చివేయబడ్డాడు. 100 మంది ఈనాడు పెద్ద పెద్ద మేధావులు పండితులు కూడ కాల్చివేయబడ్డారు. ఈనాడు వరంగల్ జిల్లా అంతా కల్లోలితప్రాంతంగా ప్రకటించబడింది. ప్రక్క నరసన్నపేట తాలూకా ఎందుకు కల్లోలిత ప్రాంతంగా ప్రకటించబడింది? దళాలు అనేవి ములుగు తాలూకాలో రెండు మూడు కేంద్రాలలో వుంటే వరసన్నపేట తాలూకా అంతా కల్లోలితప్రాంతంగా ప్రకటించబడింది. ఖమ్మం జిల్లాలో కొన్ని ప్రాంతాలు కల్లోలిత ప్రాంతాలుగా ప్రకటించబడినాయి. రాష్ట్రం అంతటా మిలిటరీ రాజ్యంక్రిందకు తీసుకురాబోతున్నది. ఈవిధంగా పోలీసురాజ్యంగా మార్చివేయబడుతున్నది. దీనికి రాష్ట్ర

వ్యాపితంగా స్వరూపం ఇవ్వడానికి పి. డి. బిల్లు ప్రజాస్వామ్యానికి విఘాతం తెచ్చేటటువంటి ప్రజాస్వామ్యసూత్ర మూలాలకు ఎలాంటి పొత్తు కుదరనటువంటిది ప్రివెంటివ్ డిటెన్షన్ బిల్లు. చివరకు కేంద్ర ప్రభుత్వంకూడా వదులుకున్నటువంటి పి. డి. బిల్లు; 32 మంది సుప్రసిద్ధ జూరిస్ట్స్ దీనిని ఖండించిన పి. డి. బిల్లు; టువంటి దానిని యీ కాసిన సభలో ప్రజేశపెట్టడం సిగ్గుచేటు. ఇది పోలీసు రాజ్యపు మనస్తత్వానికి, పోలీసు రాజ్యాన్ని వ్యాపింపజేసే నిరంకుశ, పోలీసు రాజ్య ధోరణికి నిదర్శనం తప్ప మరొకటి కాదు. పొద్దున్నలేస్తే పోలీసు బలంపై ఆధారపడే యీ ప్రభుత్వం బంజరు భూములను పేదలకు పంచియిస్తుందట; దున్నుకునే వారికి యిస్తుందట; భూసంస్కరణలను తీసుకువస్తుందట. వారి విధానాలకు, దీనికి ఏమీ పొత్తులేదు. ఇది ఆపద మొక్కులుగా సరికొత్త వేషాలు వేసే పరిస్థితి. ఈ ఆసెంబ్లీలో చూస్తున్నాం యీ పాలకవర్గం పడిపోయేముందు, అనేక సరికొత్త వేషాలు, డిప్లొమాటిక్, అఫెన్సివ్ ఎత్తులు చూస్తున్నాం. సరికొత్త వేషాలు వెయ్యడం చూస్తున్నాం. పల్లెటూరు మాటలో చెప్పాలంటే పగటి వేషాలు వెయ్యడం చూస్తున్నాం. తెలంగాణా కాంగ్రెసుగా బయటకు వచ్చారు. ఈ నాడు నేను ఎవరిని ఓమర్శించాలో నాకు అర్థం కావడంలేదు. పన్నులు వేస్తూవచ్చిన నూకల రామచంద్రారెడ్డిగారు యిప్పుడు ప్రతిపక్షంలో వున్నారు. ఆహా, ఏమి విచిత్రమైన పరిణామం. పాలకవర్గం పడిపోయేముందు వేసే సరికొత్త వేషాలుగా మేము వీటిని భావించక యింకేమి భావించాలి? రాయల్ అపోజిషన్ గా భావించాలా? పన్నులు పెంచినవారు, తెలంగాణాలో అదనపు పన్నులు వేసుకుంటూ పోయినవారు యీ నాడు ప్రతిపక్షంలో కూర్చున్నారు. ఏమి సరికొత్త వేషం. ఒకనాడు ఇటువైపు చూడనివారు యీ నాడు జనసంఘంలో బాహటంగా పొత్తుకలుపుకుని, నేడు బాహటంగా అమెరికాతో పొత్తుకలుపుకుని, సోషలిస్టు పదజాలాన్ని కూడా ప్రతిఘటించిన వారితో యీ నాడు ప్రతిపక్షంలో కూర్చున్నారు. భారత దేశంలోని ప్రజలందరూ గమనిస్తున్నటువంటి దృశ్యమిది సత్యమిది. పడిపోయేముందు పరిస్థితి యిది. అందువల్ల ఒక్కమాట చెప్పనా. 'కాలం చెల్లిన కాంగ్రెసు పాలన' యిది. ఇప్పటికీ యిది నిలిచివున్నది పోలీసు బలంపైనే; మిలటరీ బలంపైనే మాత్రమే. ప్రజలను తోసివేసి, రాసివేసి, కేవలం పోలీసు బలంపైనే, మిలటరీ బలంపైనే యీ బండిని ఆపదమొక్కులతో యీడ్వదలచుకున్నారని మనవిజేస్తున్నాను. అధ్యక్షా, ఇంకా యీ ప్రభుత్వపు వేషాలను గురించి ఇంకేమి చెప్పాలి. సెలవు.

మిస్టర్ చైర్మన్ :—తిరిగి రేపు ఉదయం 8-30 గం. లకు సమావేశమవుదాము.

(The House then adjourned till Half-Past Eight of the Clock on Friday the 13th February, 1970).